EIGERSUND KOMMUNE
Formannskapet

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtested: Formannskapssalen
Dato: 31.08.2011 **Tidspunkt:** 12:00

BEFARING / ORIENTERINGER

kl 1115		Avreise fra rådhuset.
11:25	Sak 92/11	Søknad om dispensasjon for fritidsbolig gnr. 18 bnr. 40, Aslaug Dyrnes, Dyrnes.
kl 1200		Møtestart formannskapssalen, rådhuset 4 etasje.

Befaringstidspunkt er å regne som ca. tidspunkt, det må regnes minimum +/- 15 min. hver vei.

Saksliste:

Sak nr.	Sakstittel	L
	Avgjøres av kommunestyret:	
081/11	Boligområde Rundevoll - Hestnes - realisering av mulig utbygging	
082/11	Økonomirapport januar - juli 2011	
083/11	Prosjekt: Magma Geopark i Dalane	
084/11	Egersund Havn KF - Oppfølging av evaluering politisk struktur 2007 - 2011.	
	Avgjøres av utvalget:	
085/11	Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 15.6.2011	
086/11	Sluttrapport og byggeregnskap for tre byggeprosjekt for Eigersund kommune	
087/11	Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1 - Borghild Sæstad - 3. gangs behandling	
088/11	Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendommen gnr. 81 bnr. 33 som tilleggsjord - Kari Johanne Melhus og Harald Melhus	
089/11	Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendommen gnr. 115 bnr. 19 som tilleggsjord - Janne S. Sleveland Søyland	
090/11	Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendom - gnr. 7 bnr. 50 - Akram Abehesht	

091/11	Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland - 2. gangs behandling	
092/11	Søknad om dispensasjon for fritidsbolig gnr. 18 bnr. 40, Aslaug Dyrnes, Dyrnes.	
093/11	Kjøp av tilleggsareal Prestegårdsveien 1	
094/11	Referatsaker til formannskapets møte 31.8.2011	
095/11	Spørsmål/orienteringer i formannskapets møte 31.8.2011	

Egersund, 25. august 2011.

Terje Jørgensen jr.
Ordfører

Leif E Broch
Utvalgssekretær

Administrative meldinger – innkalling av varamedlemmer:

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuell inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant må selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette til møtesekretæren. Dette uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

- Følgende varamedlemmer innkalles, andre møter kun etter nærmere avtale:
  - **Thor Kristian Klepp (AP)** for Inghild Vanglo (AP).

Møtet er åpent for publikum og holdes i formannskapssalen der det er installert teleslynge. Enkelte saker kan imidlertid, helt eller delvis, være unntatt offentlighet på grunn av lovbestemt taushetsplikt. Dette vil i så fall fremgå av sakslisten. Publikum som ønsker å følge en sak må beregne å være tilstede fra møtets start, da saksrekkefølgen kan bli endret uten varsel.

- Komplette saksdokumentene er utlagt i ekspedisjonen i Rådhusets 4 etasje, biblioteket og på kommunens internettsider www.eigersund.kommune.no/politisk. Kopi av saksdokumentene kan fås ved henvendelse til Politisk **sekretariat** i rådhusets 4.

Sak 81

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 24.08.2011
Arkiv: :FE-611, TI-&55
Arkivsaksnr.:
09/1444
Journalpostløpenr.:
11/22777

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Seksjon økonomi
Saksbehandler: Tore L. Ollversen
Stilling: Kommunalsjef økonomi
Telefon: 51 46 80 41
E-post: tore.ludvig.ollversen@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	07.09.2011

Boligområde Rundevoll - Hestnes - realisering av mulig utbygging

Sammendrag:

Denne sak ser på realisering boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet (hvor navnet Hestnes Panorama tidligere har blitt brukt). Kommunestyrets har fattet vedtak om at det tidligere vedtaket om organiseringen av utbygging av Hestnes boligområde annulleres – da en ikke lykkes med denne løsningen. Rådmannen legger nå frem en sak der målsettingen er å få frem byggeklare tomter på Hestnes snarest mulig. Rådmannen foreslår at Eigersund kommune realiserer boligområdet, men hvor feltet stykkes opp i delfelt. Til å realisere delfelt inngås det et samarbeide med private utbyggere (etter anbudsprinsipp).

Det påpekes at utbyggingen at boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet har flere sider. For det første er det positivt at Eigersund kommune har mulighet til å realisere et nytt stort boligfelt. Samtidig er det grunn til å peke på følgende forhold:

- Prosjektet er kostnadskrevende.
- Rådmannen legger opp til en løsning hvor kjøper av tomter/boliger skal finansiere kommunens utgifter knyttet opp mot utbygging. Dvs. at Eigersund kommune skal ha dekket alle sine utgifter. Dette er en helt klar forutsetning, men en betydelig utfordring da prosjektet vil gå over mange år og vi snakker om betydelige beløp i investeringer.
- Rådmannen legger opp til at Eigersund kommune skal ha en gevinst på salg av råtomter (tilsvarende 61 million kroner).
- Realisering av boligfeltet blir en utfordring innenfor flere fagfelt – både tekniske, administrative, økonomiske og juridiske.
- Samtidig skal en være klar over at Eigersund kommune tidligere har realisert større boligfelt på egen hånd.

I denne sak blir det videre skissert et forslag til løsning hvor en kan trekke inn samarbeide med private selskap – som også besitter kompetanse/erfaring – innenfor gitte størrelser. Videre foreslår rådmann at kommunale tomter selges til private aktører som driver med boligbygging. Dvs. at rådmannen foreslår at tomter ikke selges til privat personer direkte. Årsaken til dette er å sikre at Eigersund kommune ikke sitter igjen med tomter som ikke blir solgt og at vi får inn salgsinntektene snarest mulig. Eigersund kommune minimerer dermed risiko for tap.

Rådmannen legger videre opp til en gradvis utbygging av feltet – hvor en bruker opparbeidet kapital (salgsinntekter og refusjoner) som egenkapital for videre utbygging. Dvs. at fremdriften skal ta hensyn til flere forhold og hvor feltet må gradvis bygges ut. Dette forklarer en i saken – samtidig som en ser at dette er noe komplisert å formidle.

Rådmannen peker på at dette (for Eigersund kommune sin del) må styres av Miljøavdelingen – og hvor det må tilsettes/engasjeres ressurser for å styre og følge opp prosjektet (skal lønnes/dekkes av prosjektet).

Saksgang:

- Formannskapet 31. august 2011.
- Kommunestyret 5. september 2011 (en viser til at dette kommunestyret kan bli flyttet).

Rådmannens forslag til vedtak 24.08.2011:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Det å realisere et nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet skjer med en utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter/områder og delfelt selges til private utbyggere (herunder byggefirma).
2. Utbyggingen av nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet deles opp i mindre biter. Utbyggingen av feltet starter i den sørlige delen.
3. Utgifter knyttet opp mot overordnet infrastruktur skal dekkes av salg av tomter – og hvor tomteprisen settes slik at kommunale utgifter samt tomtepris dekkes.
4. Rådmannen gis fullmakt til å foreta ansettelse (alternativt leie inn) i en 100% stilling for oppfølging av kommunale utbyggingsprosjekter med hovedfokus på oppfølging av utbygging Hestnes – Rundevollområdet. Kostnader ved stillingen prosjektbelastes.
5. Rådmannen gis fullmakt til å engasjere ekstern kompetanse som skal gjennomføre klargjøring av formelle og praktiske forhold før utbygging Hestnes – Rundevoll igangsettes.
6. For å redusere finansutgiftene til Eigersund kommune settes det av midler til følgende nye fond (som skal nyttes som egenkapital), ved salg av tomter:
    a. Utbygging av delfelt (når det er aktuelt).
    b. Overordnet infrastruktur.
    c. Sosial boligbygging.
7. Det etableres en utbyggingsavtale med Larsen & Bjørkeland ang. den første feltutbyggingen (hvor de har tomter i feltene B29, B32, B33, B35 og B36). I denne utbyggingen legges det inn 18 kommunale tomter (som naturlig hører med i delfeltutbyggingen). Utgangspunktet er at Larsen & Bjørkeland skal stå ansvarlige for utbyggingen og hvor de kommunale tomtene selges ut til høyest mulig pris. Rådmannen får fullmakt til å selge de kommunale tomtene i felt B30 og B31 (totalt 18 tomter) – herunder godkjenne pris på tomtene. De første 18 kommunale tomtene selges samlet ut etter "auksjonsprinsippet".
8. Det fremmes egen sak om utbyggingstakt og finansiering av utbyggingen for boligområdet i Rundevoll – Hestnesområdet. Saken skal ta opp hvilke felt som skal inn i en utbyggingsavtale og fremtidig utbyggingsrekkefølge for delfeltene – herunder krav om utbyggingsavtale for alle B og BB områder.
9. Salg av råtomter som Eigersund kommune eier settes av på Tomteutviklingsfondet.
10. Det fremmes egen sak om sosial boligbygging hvor midler fra salg av tomter i Eigersund kommune (kommunale tomter) settes av i et fond som innbyggerne kan søke på uavhengig av at de skal bygge nytt, kjøpe gammelt med mer. Retningslinjer for dette fremmes i saken.
11. Utbygging av tomter skal finansiere utgifter knyttet opp mot utbyggingen og overordnet infrastruktur. Utgiftene knyttet opp mot overordnet infrastruktur (samlevei, "overordnet" vann/avløp, større lekeplasser og strøm) fordeles med ett like stort beløp pr boenhet.
12. For å unngå at Eigersund kommune sitter igjen med utgifter som må dekkes over driftsbudsjettet legges det til grunn at utnyttelsesgraden blir på 300 boenheter i et nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Det refereres til følgende saker vedrørende dette prosjekt:

- *K-sak 048/05 Opprettelse av kommunalt eiendomsselskap*
- *K-sak 040/09 Salg av kommunale tomter Hestnes – Rundevoll*
- *K-sak 051/09 Reguleringsplan Hestnes – Rundevoll*
- *MU-sak 37/10 Oversendelsessak til formannskapet*
- *F-sak 042/10 Formannskapets behandling av MU sin oversendelsessak.*
- *K-sak 025/10 – Kommunale tomter Hestnes – Rundevollsområdet – Utbyggingsselskap?*
- *F-sak 087/10- Utbyggingsselskap – Hestnes/Rundevoll*

Videre peker en på følgende:

- Administrativt har en informert om prosjektet/status til formannskapet og kommunestyret.
- Representanter i både Kommunestyre, Miljøutvalget og Formannskapet har tatt opp status ang. prosjektet.
- Miljøutvalget vedtok i sitt møte 23. mars 2010 følgende:
  - "Miljøutvalget ber formannskapet om å nedsette en hurtigarbeidende gruppe med mandat til å tilrettelegge for etablering av et evt. utbyggingsselskap for Hestneshalvøya."
  - Formannskapet behandlet Miljøutvalgets forespørsel i sitt møte 14. april 2010 og vedtok i sak 042/10 å be rådmannen om å utarbeide en egen sak som belyser bl.a. muligheten for etablering av et eget utbyggingsselskap.

En viser videre til følgende vedtak:

KS-025/10 Vedtak (31.05.2010):

1. *Det tas initiativ til å etablere utbyggingsselskap (AS) med Eigersund kommune som deleier, med formål å gjennomføre utbygging og salg av tomter iht. gjeldende reguleringsplan for Hestnes-Rundevoll.*
2. *Dersom det er interesse for utbyggingsselskap også blant private aktører, gis formannskapet fullmakt til å forestå de formelle sidene ved etablering.*
3. *Rådmannen gis fullmakt til å engasjere ekstern kompetanse som skal gjennomføre klargjøring av formelle og praktiske forhold før utbygging Hestnes – Rundevoll igangsettes.*
4. *Vedlagt eksempel for "felles" utbyggingsavtale godkjennes som grunnlag for utarbeiding av detaljert utbyggingsavtale. Formannskapet gis fullmakt til å godkjenne endelig utbyggingsavtale.*

FS-087/10 Vedtak (25.08.2010):

1. Det etableres et utbyggingsselskap med Eigersund kommune som deleier, jfr. k-sak 025/10.
2. Vedlagte utkast til utbyggingsavtale med følgende endringer godkjennes som prospektgrunnlag for å invitere private til å delta i selskapet.:
   a. Det innarbeides et punkt i utbyggingsavtalen der den kommunens sosial utbygging blir ivaretatt.
   - 10% av den totale boligmasse øremerkes til sosial boligbygging med 25% reduksjon av den totale prisen som utbyggingsselskapet fastsetter.
   - Denne prisreduksjon dekkes av utbyggingsselskapet.
   - Fordelingen av de ulike tomtene (eneboliger, rekkehus med mer) legges frem for formannskapet til godkjenning.
   - Selskapet starter med en egenkapital på inntil 20 millioner
3. Private deltakere i utbyggingsselskapet må forplikte seg til å tiltre utbyggingsavtalen, jfr. pkt. 2 før utbyggingsselskapet etableres.

4. Utbyggingsselskapet skal tiltre godkjent utbyggingsavtale.
5. Endelig utvelgelse av private deltakere i utbyggingsselskapet skal skje etter en prekvalifisering og godkjennes av formannskapet.
6. Det kommunale eierskapet i utbyggingsselskapet skal være 34%.
7. Deler av verdien av kommunens råtomter brukes som kapitaltilførsel for å sikre kommunal eierandel på 34% i utbyggingsselskapet, jfr. pkt. 6.
8. Endelig størrelse på kommunal kapitaltilførsel ved etablering av utbyggingsselskapet skal godkjennes av formannskapet.
9. Vedlagte utkast til aksjonæravtale godkjennes som grunnlag for etablering av endelig aksjonæravtale med følgende endring i pkt. 4.3 Innløsning:
   ".... Verdien per aksje skal fastsettes til virkelig verdi minus 30% - fastsetting av virkelig verdi skjer ved oppnevning av takstmann.. ....."
10. Endelig aksjonæravtale skal godkjennes av formannskapet.
11. Det foretas takst for å fastsette m^2-pris for de kommunale råtomtene i Hestnes- / Rundevollområdet.
12. Kommunale kostnader før etablering av utbyggingsselskapet innarbeides som en del av kommunens tinginnskudd i selskapet. Hvis dette ikke er mulig fordeles dette fordeles på m^2-prisen for alle byggetomtene. Med kommunale kostnader med kostnader som kommunen har hatt i forbindelse med reguleringsplan / forprosjekt for utbygging iht. reguleringsplan for Hestnes- / Rundevollområdet / andre kommunale utgifter.
13. Salg / salgsomfang av kommunale råtomter til utbyggingsselskapet skal godkjennes av formannskapet.
14. Plan for etappevis utbygging av utbyggingsområdet, herunder vurdering om når samleveg og høydebasseng skal bygges, skal forelegges formannskapet for endelig godkjenning.
15. For grunneiere som ikke vil underskrive utbyggingsavtale skal det kreves refusjon iht. plan- og bygningsloven eller egen avtale som tinglyses som hefte på grunneiers eiendom.

Basert på vedtak hadde administrasjonen dialog med private byggfirma om etablering av et felles utbyggingsselskap. Etter møte 26.05.2011 trakk samtlige private byggfirma seg fra et videre samarbeid. Kommunestyret og Formannskapet ble gitt informasjon om dette og følgende vedtak ble fattet:

Sak 40/11 - Referatsaker / Fremdriftsrapporter til kommunestyrets møte 6.6.2011:
Kommunestyrets tidligere vedtak om organiseringen av utbygging av Hestnes boligområde annulleres.
Rådmannen legger frem en sak der målsettingen er å få frem byggeklare tomter på Hestnes snarest mulig.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Reguleringsplanen for Hestnes / Rundevoll ble godkjent i møte 8. juni 2009 (k-sak 051/09). I planen er det lagt opp til ulik bebyggelse, dvs. eneboliger, rekkehus, terrasseleiligheter m.v. Samlet er planområdet på ca. 600 da, og av dette er i ca. 210 da avsatt til boligområder. Av dette er ca. 106 da avsatt til konsentrert bebyggelse (BB-områder) hvor av Eigersund kommune eier 92 da.

Områder for eneboliger, småhus og lignende har et samlet areal i overkant av 100 da (B-områder). Av dette er ca. 40 da allerede bebygd. Av det resterende arealet eier Eigersund kommune 43 da, mens ca. 20 da er i privat eie, dvs. at Eigersund kommune, etter en

grovopptelling, totalt sett eier i underkant av 80% av områdene i reguleringsplanen som kan utbygges med boenheter.

I reguleringsplanen skisserer en at antall boenheter kan ligge mellom 300 til 465 stykk.

Kommunestyret vedtok i møte 8. juni 2009 også k-sak 040/09 - Salg av kommunale tomter Hestnes – Rundevollområdet. Arbeidet med tilrettelegging for utbyggingsavtale / salg av kommunale tomter har skjedd i regi av Miljøavdelingen, og etter som prosessen har skredet fram har kompleksiteten i prosjektet blitt svært tydelig.

Det har med bakgrunn i kompleksiteten i utbyggingsprosjektet vært nødvendig å hente inn ekstern bistand i forhold til plan / kostnadsoverslag (forprosjekt) for utbygging av infrastruktur, og juridisk bistand i forhold til felles utbyggingsavtale for området. Det er utarbeidet et prospekt for boligområdet.

Noen av årsakene til at nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet er komplisert / utfordrende:

1. Prosjektet har ikke vært "kjent" internt i organisasjonen tidligere. En arbeidsgruppe ble først nedsatt 15.03.2011. Arbeidsgruppen fikk sin første informasjon fra kommuneadvokaten i møte 21.03.2011 (hvor også ordfører møtte).
2. Vi er for sent ute. Det vi nå holder på med skulle ha vært klart / sluttført FØR broen ble realisert. Nå har en et press på å få realisert prosjektet – samtidig som en er klar over at det "mangler" byggeklare boligtomter i kommunen.
3. Økonomisk sett er dette et stort prosjekt – og hvor gitte økonomiske forhold ikke har blitt tatt med tidligere. Dvs. at risikoen med prosjektet er betydelig. Basert på økonomisk situasjon kan ikke utbyggingen skje uten at utbygger får samtlige av sine utgifter dekkes ved salg av tomter.
4. Det planlegges et privat utbyggingsområde – som kan omfatte 70 – 100 boenheter.
5. Det er flere private eiere av tomteområder innen i det nye boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet. Det er her viktig å sikre økonomisk dekning for "felles utgifter".
6. Det er ikke fremmet sak om ny grav- og urnelund. I området ligger et av de alternativene vi har til ny grav- og urnelund. Iht. tilbakemelding fra kirken må ny grav- og urnelund være ferdig til 2019. Hvis en går for ny grav- og urnelund i dette området får dette konsekvenser knyttet opp mot samlevei, vann, avløp, strøm, overløp, masseforflytting osv. Kort sagt – dette vil ha stor betydning for videre utbygging av boligområdet – og hvordan dette kan løses rent utbyggingsmessig. En viser samtidig til at hvis ny grav- og urnelund IKKE blir lagt i dette området vil dette få konsekvenser for utbyggingskostnadene for området (gitt at det blir bygget flere boenheter). Dette er et forhold som ikke er innarbeidet i saken – og som rådmannen vil komme tilbake til i en egen sak.
7. Bemanningsmessige utfordringer.
8. Tekniske løsninger.
9. Antall boenheter kan ligge mellom 300 til 465 stykk (iht. reguleringsplan) – dvs. at det er usikkerhet på hvor mange boenheter utgiftene skal fordeles på.
10. Fjernvarme er ikke innarbeidet i prospekter (men skissert).
11. Flere aktører kommer og må bli del av dette prosjektet.
12. Størrelsen av prosjektet i seg selv. Vi kjenner til at et tilsvarende boligfelt i Stavanger-regionen har blitt delt mellom tre firma som hver har en årlig omsetning på over 1 milliard kroner – og som "kun" driver med utbygging. Som kommune har vi også andre viktige oppgaver som skal ivaretas.
13. En må ivareta utbygging også andre steder i kommunen – ellers vil skolestruktur bli sprengt – og på den måten føre til økte økonomiske utgifter for Eigersund kommune. Dvs. styring av fremtidig utbyggingstakt. I den sammenheng har en tidligere beskrevet behovet for utbyggingsklare tomter i andre skolekretser – hvor spesielt Helleland, Hellvik og Eigerøy er trukket frem.

14. Takstene på "grovtomtene" er forskjellig.
15. Utbyggingsutgiftene pr. boenhet blir høy. Administrasjonen har hatt en ny gjennomgang av enkelte forhold i løpet av juni/juli, men en har ikke funnet forhold som gjør at utgiftene blir lavere.
16. En vil ha en situasjon knyttet opp mot merverdiavgift – uansett hvilken løsning en velger og hvor en må arbeide videre med dette.

I reguleringsplan legges det opp til bruk av vannbåren varme. I prospektet som er utarbeidet har Asplan Viak AS gått gjennom dette, men konkludert med at dette er utelatt. Årsakene til dette skyldes at det på det nåværende tidspunkt er mye usikkerhet forbundet med en eventuell fjernvarmeutbygging på Hestneshalvøya. Videre viser en til at dette kun kan bli økonomisk lønnsomt under bestemte forutsetninger for tettere bebyggelse i feltene BB30, BB31, BB32 og BB33. Asplan Viak AS viser til at nye krav om isolering av nye boenheter fører til større usikkerhet på om dette vil være lønnsomt for boenhetene (selv på nevnte områder). Grunnen til dette er at boligene skal isoleres slik at stadig mindre oppvarming kreves. En viser videre til at fjernvarme vil føre til en ytterligere forsinkelse i realisering av boligbygging.

En vil også ha "utfordringer" knyttet opp mot vannbåren varme og lønnsomhet knyttet opp mot at dette i utgangspunktet må/skal være frivillig (dette da installering vil ha en gitt pris). Får å få dette økonomisk lønnsomt må samtlige boenheter i nevnte områder kobles til vannbåren varme. Dette krever da at en må søke om konsesjon (noe som også fører til at tid medgår).

Dette er et forhold som rådmannen har vurdert på nytt, og hvor rådmannen konkluderer med at utgiftene (herunder medgått tid) kan bli større enn besparelsene og legger dette IKKE inn i de videre vurderinger.

Saksbehandlers vurderinger:

Det å realisere et nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet kan teoretisk sett skje på minst følgende måter:

1. Salg til en eller flere private aktører av all kommunal eiendom i området.
2. Etablering av et utbyggingsselskap i ren kommunal regi.
3. Etablering av et utbyggingsselskap i samarbeide mellom kommune og private aktører.
4. Utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter selges til privatpersoner.
5. Utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter/områder selges til privatpersoner og/eller private utbyggere (herunder byggefirma).
6. *Utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter/områder selges til profesjonelle private utbyggere (herunder byggefirma).*

En viser til at tidligere sak har beskrevet noen av disse alternativene. Videre konstaterer vi at alternativ 3 ikke har latt seg realisere. Når det gjelder alternativ 2 vil dette generere den samme risikoen for Eigersund kommune – i tillegg til bemanning, økte driftsutgifter og høyere rente. Rådmann går dermed ikke videre med alternativ 2.

Når det gjelder alternativ 1 – salg av hele området – er dette "en besnærende" tanke. Eigersund kommune vil da kunne ha realisert en gevinst på salg av tomter. Dog så har finansaktører, som kjenner markedet, gitt tilbakemelding på at en vanskelig kan se for seg at private aktører går inn i et slikt prosjekt – basert på den risiko og tidshorisont for utbygging en her snakker om (15 – 20 år er bla. oppgitt). Videre vil Eigersund kommune ikke da kunne styre boligbygging iht. kretsgrenser innenfor skolestrukturen (som vi må tilstrebe og

forbedre). Ett annet forhold som kan og vil ha betydning for boligbyggerne er at vi kan skape en "monopolsituasjon" mht. boligbygging i lang tid (dvs. ett stort firma som kjøper tomtene og står for all boligbygging selv).

Rådmann vurderer derfor alternativene 4, 5 og 6 som de mest aktuelle i denne sammenheng. Årsakene til dette henger sammen med følgende forhold:

1. Mangel på andre realiserbare alternativ.
2. Ingen andre "vil" – eller er store nok til å gjøre dette.
3. En utbygging i kommunal regi vil sikre konkurranse mellom flere byggefirma .
4. Eigersund kommune kan styre utbyggingstakten – også overfor andre områder i kommunen. På den måten har vi mulighet for styre boligbyggingen iht. "kretsgrensene" til grunnskolene. Dog så krever dette styring og vilje til å gjøre det.
5. I reguleringsplanen for boligområdet legges det opp til tett bebyggelse (BB-områder). Disse områdene er egnet for salg til byggefirma som realiserer dem. Videre vil det da være byggefirmaene som står for detaljplanene og på den måten sparer Eigersund kommune for arbeide og risiko (spesielt knytet til alternativ 5 og 6).
6. Alternativ 5 og 6 åpner også opp for at vi kan samarbeide med private byggfirma innenfor ett konkret område (også når det gjelder eneboliger).
7. Unngår habilitetsproblematikk i forhold til selskapsorganisering når det gjelder styresammensetning fordi fvl endres med virkning fra november 2011.
8. Problemet er ikke å ta opp lån, men å betjene det.
9. Samleveien kan tas bitvis.
10. Bitvis utbygging.
11. Involvere for eksempel en bank/megler til å ta salg vil gi kostnader på 40-50 000 per tomt (dvs. rimeligere for tomtekjøper).
12. Ulike felt kan bygges ut med ulike metoder ved en pragmatisk tilnærming og risikominimalisering.
13. Hvis vi selger ut alt, vil vi miste kontrollen på tempoet og fremdriften (herunder også sett i forhold til en eventuell ny urne- og gravlund i området).
14. En mulighet er å jobbe parallelt for å hindre at vi må rykke tilbake til start hvis løsningen feiler.
15. Det var en slik løsning de private selskapene vi hadde dialog med i tidligere "runde" anbefalte og ønsket.

Negative sider med alternativ 4, 5 og 6:

1. Problemet er ikke å ta opp lån, men å betjene det. Et lån på 100 millioner vil gi lånekostnader på 5 millioner.
2. Risikoen er at vi blir sittende med tomter som ikke selges.
3. Vi tåler ikke 100 millioner i lån uten at det er sikret inntekter til å betjene dette. Beløpet blir for stort.
4. Det må være en lik prispolitikk dersom det skal være samarbeid med private aktører fordi om kommunen selger billig, vil dette være et problem for de private aktørene som da vil sitte igjen med sine tomter.
5. Få tak i folk som kan styre dette internt i Eigersund kommune. Erfaringene viser tydelig at dette har vært en feil i prosjektet – det har ikke vært ressurser til prosjekter internt. Rådmannen peker på at det må settes av egne ressurser til dette prosjekt.

Etter en totalvurdering foreslår rådmann "Alternativ 6". Alternativ 6 vil redusere risikoen for Eigersund kommune mest mulig (i den situasjonen vi er nå – hvor en realisering må skje via Eigersund kommune). Samtidig viser en til at dette alternativet er "likest" tidligere politiske vedtak. I dette ligger det at en privat aktør/selskap kan kjøpe et delområde og realisere utbyggingen. Slik vi kjenner markedet vil delområdene da være at et format / størrelse hvor flere aktører kan/vil være aktuelle kjøpere. Når det gjelder BB-feltene (tett bebyggelse) kan ikke Eigersund kommune realisere denne utbyggingen, da dette vil omfatte leiligheter etc –

og hvor utgangspunket er realisering av prosjekterte konsept. Salgsinntekten brukes til utbygging av infrastruktur (overordnet infrastruktur).

I tidligere sak har en skissert at en kan foreta en utbygging opp til kote 50 uten å bygge nytt vanntårn. Dog så påpekes det at en bør bygge høydebassenget når ca. 150 boliger er bygget – bla. pga. brannvann. Dette viser dette at det er mulig å realisere en gitt boligbygging "nå" og hvor en foretar en gradvis utvidelse. En peker her på at en privat utbygger har "hånd om" 22 tomter. I det samme området har vi 18 tomter som kan bygges (ligger i den sørlige delen av boligområdet). Området vi her snakker om omfatter områdene B30 og B31 (kommunale tomter) og B29, B32, B33, B35 og B36 (private tomter som private utbygger har "hånd om"). Rådmannen mener at dette er forhold som relativt raskt kan igangsettes – og som vil sikre en viss boligbygging i flere år (basert på tidligere erfaringer med boligfelt på 40 tomter). Løsningen til rådmannen innebærer da at salg og utbygging av disse tomtene kan skje uten for store overordnede infrastruktur investeringer, slik at midler fra salg av tomtene danner grunnkapitalen i det videre arbeide. Slik rådmannen vurderer det, kan dette (dvs. de første 40 tomtene) også skje gjennom dagens organisasjon – dvs. dette er et forhold som vi skal klare å gjennomføre (på lik linje med andre prosjekt av denne størrelse).

Skissert løsning inneholder en del momenter som en peker på:

1. Virker klart at realisering av nytt boligområde Rundevoll - Hestnes må deles opp i mindre biter.
2. Utbyggingen av feltet starter i sør.
3. For å redusere finansutgiftene til Eigersund kommune settes det av midler til følgende fond (på den måten slipper vi refusjonskrav):
    a. Utbygging av delfelt.
    b. Overordnet infrastruktur.
    c. Sosial boligbygging (viser til kommentarer til dette moment).
4. Det etableres en utbyggingsavtale med Larsen & Bjørkeland ang. den første feltutbyggingen (hvor de har tomter). I denne utbyggingen legges det inn 18 kommunale tomter (som naturlig hører med i delfeltutbyggingen). Utgangspunktet er at Larsen & Bjørkeland skal stå ansvarlige for utbyggingen. Rådmannen viser til at dette feltet blir en test for fremtidig feltutbygging av området.
5. Det fremmes egen sak om hvilke felt som skal inn i en utbyggingsavtale. Krav om utbyggingsavtale for alle B og BB områder.
6. Utbyggingsavtalene må godkjennes av kommunestyret. Dette omfatter også hvilke delfelt som kan selges ut til private byggfirma (feltutbygging går på tett bebyggelse). Utbyggingsfremdrift og rekkefølge av feltutbygging fastsettes på bakgrunn av markedsmessige forhold (behov), økonomisk situasjon, grav- og urnelund og skolekapasitet. Dette er forhold som må vurderes løpende og hvor rådmannen kommer tilbake til de enkelte forhold i budsjettforslag.
7. Det er viktig at utbygging av lekeplasser i delområdene skjer raskt etter byggestart – slik at en slipper å overta felt som ikke er sluttført eller hvor det ikke er midler igjen til realisering av lekeplassene (noe vi har hatt erfaringer med).
8. En viser til at flere tomter kan bygges ut gjennom utbyggingsavtaler før en kommer til et antall boenheter/kote som krever nytt høydebasseng.
9. Fremme sak om fremtidig utbyggingsrekkefølge for delfeltene.
10. Det må etableres kontakt med private grunneiere med tanke på den videre prosess – herunder eventuelt salg av tomter/grunn til Eigersund kommune.
11. Økonomiske momenter må innarbeides i budsjett og økonomirapporter. Utgangspunktet er å sette av midler fra 2012 – og hvor salgsinntekter nyttes som egenkapital.
12. Salg av råtomter som Eigersund kommune eier settes av på Tomteutviklingsfondet.

Sosial boligbygging gjennom tomtesubsidiering er lite treffsikker, krever mye oppfølgning og vanskelig å følge opp i etterkant (spekulanter). Dette var ett av de momentene som private aktører trakk frem – og som var vanskelig å gå videre på. Alternativ kan være å sette av de samme midlene i et fond som innbyggerne kan søke på uavhengig av at de skal bygge nytt, kjøpe gammelt med mer. Rådmann oppfatter dette som langt mer treffsikkert og rettferdig. Videre viser en til at det finnes en "tilsvarende ordning – hvor det tas pant og avskrives pr. år – jf. Husbankens boligtilskudd. En viser til at dette vil føre til at tomteprisen må settes noe høyere enn det den ville uten ordningen.

Rådmannen foreslår videre at det gis rom for ansettelse (alternativt innleie) av en 100%-stilling til prosjektstyring av utbygging av boligområdet. Stillingen skal dekkes av prosjektet. Grunnen til at rådmannen foreslår dette henger sammen med lav administrativ bemanning i organisasjonen og hvor det er viktig å ha kommunal styring på et slikt felt. Det å ha en slik utbygging i tillegg til andre oppgaver gir en betydelig risiko for den økonomiske situasjonen. Rådmannen viser at det kan være utfordrende å få tak i ønsket kompetanse i dagens arbeidsmarked. Slik rådmannen vurderer det i dag kan en administrativ eller juridisk stilling også være ønskelig/aktuell – fremfor en ingeniørstilling - knyttet opp mot de oppgaver som ligger fremfor oss. Det rådmannen foreslår er en prosjektkoordinator-stilling.

Universell utforming:
Forutsettes ivaretatt under utbygging av tomteområdet.

Økonomiske konsekvenser:

Stipulerte utbyggingskostnader av nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet er vanskelige å sette – basert på flere forhold – men oversikten nedenfor summerer opp de forhold vi kjenner i dag. En viser her til følgende forhold (samlet utbygging):

			Totalt
Vei bygget 2000-2003 - faktiske utgifter			14 735 000
Tilbakebetalt fra fylke 26.01.2011			(6 700 000)
Renteutgifter knyttet til vei	*Gj.sn. NIBOR 3 mnd*		3 450 000
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2004	2,00 %	295 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2005	2,22 %	325 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2006	3,10 %	455 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2007	4,96 %	730 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2008	6,23 %	915 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2009	2,45 %	360 000	
Renteutgifter knytttet opp mot vei 2010	2,51 %	370 000	
Administrasjonsutgifter etablering HP (realisert)			1 300 000
Adm.utgifter etablering HP (stipulerte / kommende)			2 000 000
Utbyggingskostn. infrastruktur, tallene er oppgitt i 2009-tall			138 000 000
Reserve knyttet opp mot infrastruktur (basert på 2009-tall)			27 000 000
Verdi av tomtene på Hestnes Panorama			77 000 000
Strøm til feltet (oppjusterte tall)			15 000 000
Samlede utgifter utbygging			**271 785 000**

Tallene er oppgitt eks mva og gjelder for hele området.

En påpeker at disse tallene er oppjustert i forhold til tall som ble presentert til private utbyggere. De forhold som er "oppjustert" er knyttet opp mot strøm, oppjustering av 2009-tall og kommende administrasjonsutgifter.

Pris pr. boenhet vil naturligvis variere betydelig etter hvor mange boenheter en samlet sett kommer til å bygge/realiserer. En viser til at vedtatt reguleringsplan har et sprang fra 300 til 465 boenheter. Basert på en samlet utbyggingskostnad på ca. 272 millioner kroner fremkommer følgende:

Utbyggingsutgifter pr boenhet:	
300	905 950
350	776 529
400	679 463
425	639 494
460	590 837
465	584 484

Tallene er oppgitt eks mva og gjelder for hele området.

Selv om det er mulig å fordele utbyggingsutgiftene noe (rent tidsmessig), er det interessante bilde de totale utgiftene. Som en ser vil tomteprisen pr. boenhet ligge på en samlet pris fra ca. 585.000 kroner til ca. 906.000 kroner (før eventuell fortjeneste). En påpeker videre at påløpte renteutgifter på foretatte investeringer vil bli pålagt tomtepris. Dvs. at prisen pr tomt for en boenhet vil ligger HØYERE enn det som fremkommer i tabellen. Grunnen til at dette forholdet ikke er innarbeidet henger sammen med tidshorisonten og utgiftene, som vil variere betydelig fra felt til felt.

En viser til at i tidligere saksforlegg har tomtepris pr. boenhet blitt skissert til å ligge mellom 300.000 – 395.000 kroner. I disse oppsettene har en ikke tatt hensyn til andre forhold enn utbyggingskostnadene for infrastruktur (basert på 2009-priser). Dette har gitt et feil bilde av samlet kostnad.

Rådmannen foreslår i denne sak at utbyggingen skjer etappevis. Videre at all infrastruktur innenfor ett delområde (for eksempel BB33) blir dekket av tomtekjøper og hvor utbygger av delområdet er ansvarlig for utbygging av denne. På denne måten vil ansvar og risiko kunne bli fordelt på andre aktører (for eksempel ved salg av et delområde til en privat aktør). Dog så vil gitte forhold være Eigersund kommune sin oppgave å realisere. Dette gjelder

Kostnad med hele samleveien, høydebasseng, trykkøkningsstasjon (vann) og pumpestasjon (avløp); som klargjør alle områder for utbygging er på:	kr 64,4 mill. kr.	
To store kvartalslekeplasser	Kr. 6,9 mill. kr	
Ny strømforsyning fram til Hestneshalvøya;	Kr. 15,0 mill.	
Ny avløpspumpestasjon og pumpeledning	Kr. 1,6 mill.	
Total utbyggingskostnader fellesanlegg:	**Kr. 87,9 mill.**	
Fremføring av nytt ledningsnett for tilkobling av høydebassenget. + bygging av høydebassenget.	Kr. 14,5 mill kr	Disse kostnadene ligger inne i totalkostnaden på 87,9 mill., men her skal kostnadene fordeles med et privat nabofelt med ca. 70-100 tomter.

Rådmannen legger opp til at dette er utgifter som skal dekkes via salg av tomter og innarbeides her.

Det som blir en av utfordringene i dette prosjekt er å ta hensyn til alle utgiftene i prisen til den første tomten – videre sette av penger til kommende utgifter. Dvs. at rådmannen foreslår at midler settes av på fond – som bygges opp til investeringene skal tas. På den måten kan en

klare å få til dette – uten at dette skal belaste den kommunale driften med finansutgifter. En viser til at det ligger en risiko i dette og hvor fremdriftsplan blir meget viktig.

For å klare dette foreslår rådmannen at fellesutgiftene for feltet dekkes inn til Eigersund kommune. Videre legger rådmannen opp til at opparbeidelsekostndene innenfor det enkelte delområde dekkes av de boenhetene som omfattes av område. Dette vil føre til ulike pris på byggeklare tomter. Utgiftene knyttet opp mot delområdene vil da omfatte små lekeplasser, friområder, VA og vei innenfor området – herunder opparbeidelse av tomt.

For å dekke inn utgiftene til Eigersund kommune må følgende utgifter dekkes inn:

Utbygging samlevei, VA, strøm	**Totalt**
Vei bygget i 2000 - 2003 - faktiske utgifter	14 735 000
Tilbakebetalt fra fylke 26.01.2011	(6 700 000)
Renteutgifter knyttet til vei	3 450 000
Administrasjonsutgifter etablering HP (realisert)	1 300 000
Administrasjonsutgifter etablering HP (stipulerte / kommende)	2 000 000
Utbyggingskostnad for infrastruktur	90 000 000
Reserve knyttet opp mot infrastruktur (basert på 2009-tall)	13 500 000
Verdi av tomtene EK eier	
Strøm til feltet (oppjusterte tall)	15 000 000
Samlede utgifter utbygging overordnet infrastruktur	**133 285 000**

Pris pr. boenhet vil naturligvis variere betydelig etter hvor mange boenheter en samlet sett kommer til å bygge/realiserer. En viser til at vedtatt reguleringsplan har et sprang fra 300 til 465 boenheter. Basert på en samlet utbyggingskostnad på felles infrastruktur fremkommer følgende:

Utbyggingsutgifter pr boenhet:	
300	444 283
350	380 814
400	333 213
425	313 612
460	289 750
465	286 634

Tallene er oppgitt eks. mva og i tillegg kommer tomteverdien.

Rådmannen peker på at dette er forhold knyttet opp mot investeringer som samtlige må ha og som omfatter samlevei, vann/avløp (til feltet – inkluderte høydebasseng), større lekeplasser og strøm. Rådmannen foreslår derfor at disse utgiftene fordeles med ett like stort beløp pr boenhet.

Videre er det usikkert knyttet opp til hvor mange boenheter som kan realiseres i området. I tillegg vet en av erfaringer at det kan ta tid å realisere salg av tomter til oppgitte boenheter (noe kan stå ledige i lang tid og muligens aldri bli solgt). For å unngå at Eigersund kommune sitter igjen med utgifter som må dekkes over driftsbudsjettet (og som kan føre til reduksjoner) legger rådmannen til grunn at utnyttelsesgraden blir på 300 boenheter.

Dette betyr at dekning av fellesutgifter pr. boenhet vil ligge på 445.000 kroner (avrundet til hele tusen kroner). I tillegg kommer tomtepris. Hvis vi legger til grunn 77 millioner kroner som råtomtepris (fra konsulent og hvor den kommunale reserven er oppgitt til ca. 61,5 millioner kroner) må tomteprisen legges til. Fordelt med lik pris pr boenhet er dette ca. 260.000 kroner – noe som gjør at tomteprisen (pr. boenhet) vil ligge på 705.000 kroner. Prisene må justeres etter prisstigning.

En påpeker at i tillegg kommer kostnader knyttet opp mot opparbeidelse av delområde og den enkelte tomt.

Rådmannen legger ikke skjul på at dette er høy pris og ligger over det som tidligere har vært tomtepris i Eigersund kommune. Dog så peker rådmann på at dette er de faktiske utgifter ved å realisere boligbygging i dette området. Ved høyere utnyttelsesgrad vil prisen pr. boenhet gå ned (en viser til tidligere kommentarer).

~ o ~

Alternative løsninger:

Det å realisere et nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet kan teoretisk sett skje på minst følgende alternative måter:

1. Salg til en eller flere private aktører av all kommunal eiendom i området.
2. Etablering av et utbyggingsselskap i ren kommunal regi.
3. Etablering av et utbyggingsselskap i samarbeide mellom kommune og private aktører (forsøkt tidligere).
4. Utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter selges til privatpersoner.
5. Utbygging i regi av Eigersund kommune – og hvor enkelt tomter/områder selges til privatpersoner og/eller private utbyggere (herunder byggefirma).
6. Annen alternativ løsning ?

Ett annet alternativ er å ikke realisere et nytt boligområde i Rundevoll – Hestnesområdet (eventuelt utsette prosjektet). Dette er et alternativ som rådmannen ikke har vurdert i denne sak av følgende årsaker:

a) Eigersund kommune trenger økt boligbygging. Det er et reelt behov for nye områder.
b) Området er regulert og det er en naturlig byutvikling (på flere måter/områder).
c) Hvilke større alternative boligområder foreligger? Pr. i dag ser ikke rådmann disse alternativene før om flere år.
d) Dette er et mulig alternativ teoretisk sett, men på ett eller annet tidspunkt vil og må boligområdet realiseres.

~ o ~

Vedlegg:
Kart over område med delfeltene markert.
Kart over område med delfeltene markert – og hvor kommunalt eid grunn er skissert.

Dokumenter - vedlagt saken:
Ingen.

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
2	I	01.06.2009	Knut Vegard Svendsen	Salg av kommunale tomter Hestnes - Rundevollsområdet,BB - områder til private utbyggere
3	U	23.06.2009	Knut Vegard Svendsen	Salg av kommunale tomter Hestnes - Rundevollsområdet,BB - områder til private utbyggere
4	I	25.01.2010	Adv. Svein Ueland	Advokatutredning

5	I	23.03.2010	Miljøutvalget	Vedtak M-037/10 - opprettelse av gruppe for evt. etablering av utbyggingsselskap for
29	X	31.03.2010		Hestnes Panorama - Verditakst over del av utbyggingsområde
8	I	22.04.2010	Advokat Svein Ueland	Reguleringsplan boligområde Rundevoll - Hestnes - utbyggingsavtale
10	I	04.05.2010	Larsen & Bjørkeland AS	Utbygging Hestnes
11	I	04.05.2010	Ellen Puntervold Tostensen	Vedr. Granholmen i Lundeelven gnr. 46 bnr. 824 - makebytte med tomt i Hestnesområdet
12	I	05.05.2010	Hellvik Hus AS	Organisering - utbygging av Hestnes
13	I	01.06.2010	Advokat Svein Ueland	Vedr. faktura juridisk bistand reguleringsplan Hestnes
14	I	14.06.2010	Kystbygg AS	Kommunale tomter i Hestnes - Rundevollsområdet
16	I	21.06.2010	Ellen Puntervoll Torstensen	Granholmen i Lundeelven. Egersund - makebytte med tomt i Hestnesområdet - forespørsel
17	X	28.06.2010	Helge Waage; Arild Dyrskog Rolfsen	Granholmen i Lundeelven. Egersund - avtale datert 28.01.01 - makebytte tomt Hestnesområde
15	I	28.06.2010	Byggefirma Seglem & Åse AS	Boliger i Hestnes - utbygging
19	I	12.08.2010	Adv. Svein Ueland	Vedrørende Hestnes Utbyggingsselskap AS
20	U	08.09.2010	Ellen Puntervold Tostensen	Vedr. oppfyllelse av kjøpekontrakt av 28.02.2001 vedr. kjøp av 46/824 - Granholmen i Lundeelven
21	I	17.09.2010	Adv.Svein Ueland	Vedr. prosjekt Hesneshalvøya
22	U	24.09.2010	Adv. Kjell Holst Sæther	Utbyggingsselskap Hestnes - prospekt
23	I	19.10.2010	Adv. Kjell Holst Sæther	Prosjektutbygging Hestnes boligområde
26	X	11.11.2010	Åshild Bakken	Utlysning av Utbyggingsselskap på Doffin
25	I	18.11.2010	Advokatfirmaet Schjødt as	Vurdering av anskaffelsesspørsmål ved utbyggingsavtale - Oppdragsbekreftelse
28	X	22.11.2010		Hestnes Panorama - Verdivurdering av eiendommen
24	U	03.12.2010	Harald Rodvelt AS; BBE Takst v/Arne Hauge	Kart over kommunale eiendommer - utbygging Hestnes
31	I	18.04.2011	Byggefirma Seglem & Åse as	Ønsker ikke å delta i utbyggingsselskap - Hestnes Panorama
32	X	02.05.2011		Diverse e-mailer vedr. utbyggingsavtale Hestnes Panorama
34	U	03.05.2011	Domeneshop AS	Egenerklæring - domenenavn, hestnespanorama.no
33	X	03.05.2011		Drøftingsmøte 11.04.11 - Hestnes Panorama
35	I	13.05.2011	Advokatene Tengs - Pedersen m.fl.	Vedrørende Hestnes Panorama
36	I	24.05.2011	Byggservice Egersund as	Diverse e-mailer vedr. Hestnes Panorama
37	I	30.05.2011	Egersund Prosjektutvikling as	Tilbakemelding etter møte 26.05. - ønsker ikke videre deltakelse i Hestnes Panorama
38	I	04.08.2011	Adv. Kjell Holst Sæther	Avsluttende arbeid våren 2011 - prosjekt Hestnes Panorama

Parter i saken:
Ingen på dette tidspunkt.

Vedlegg 2

Sak 82

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 22.07.2011
Arkiv: :FE-240, TI-&14
Arkivsaksnr.:
11/1358
Journalpostløpenr.:
11/20763

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Seksjon økonomi
Saksbehandler: Tore L. Oliversen
Stilling: Kommunalsjef økonomi
Telefon: 51 46 80 41
E-post: tore.ludvig.oliversen@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011
	Kommunestyret	07.09.2011

Økonomirapport januar - juli 2011

Sammendrag:

Økonomirapporten for perioden januar – juli 2011 viser de samme forhold som er påpekt tidligere: Stramme økonomiske rammer og behov for økt tjenesteproduksjon. Eigersund kommune er i en situasjon hvor vi fortsatt må arbeide hardt og målrettet for å reduser utgiftene. Samtidig viser denne sak at parallelt med dette får vi opp enkelt saker hvor nye forhold/utgifter øker tilsvarende. Dette er en faktisk situasjon og en situasjon vi vil se mer av fremover.

Samtidig viser denne sak at en vil og kan komme i situasjoner hvor enkelt tiltak / personer kan bli identifisert. Dette er et forhold en er klar over og forsøker å forholde seg til på en best mulig måte. Samtidig kommer en da lett i en situasjon hvor behovet for informasjon kan bli satt på en "prøve".

I denne sak foreslår rådmann en økning av driftsutgiftene med 250.000 kroner. Videre må inntektene reduseres med 375.000 kroner. For å balansere dette (totalt 625.000 kroner) foreslår rådmann en samlet omfordeling av midler på 650.000 kroner. Basert på dette vil avsetning til Driftsfondet (overskudd) bli budsjettert med 62.000 kroner i 2011.

Det foreslår ingen endringer innenfor investeringsbudsjettet, men rådmannen peker på at det er et økonomisk etterslep på investeringssiden. Dvs. at budsjetterte investeringer ikke blir realisert fullt ut i 2011. Samtidig så viser en til at dette er vanlig både hos oss og ved andre kommuner. En viser til skisserte løsninger en vurderer i denne sammenheng.

Saksgang:
Rapporten legges frem etter kommunestyrets vedtak knyttet opp mot økonomirapportering (ny mal – jfr. Gjesdal kommune).

Saken legges frem for formannskapet – som innstiller til kommunestyret

Rådmannens forslag til vedtak 22.07.2011:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Budsjetterte inntekter i forbindelse med avviklingen av Bakkebø gård nedjusteres totalt med 375.000 kroner (konto 14901.1450.320).
2. Den økonomiske rammen for Levekårsavdelingen Skole og oppvekst økes med 250.000 kroner i 2011 og 500.000 kroner i 2012, knyttet opp mot tiltak/endringer ved Husabø skole (14901.2230.202).

3. Ansattes trekk knyttet opp mot forsikringer (egenandel) budsjetteres/økes med 400.000 kroner (17710.7410.180).
4. Avsatt beløp til AFP-ordningen reduseres med 250.000 kroner (11854.7430.180).
5. Avsetningen til Driftsfondet økes med 25.000 kroner til totalt 62.000 kroner for 2011 (overskudd).

Eventuell tidligere politisk behandling:

Det har blitt lagt frem økonomirapporter for periodene:

- Januar – mars 2011 i Kommunestyret 09.05.11 (og i Formannskapet 27.,04.2011).
- Januar – mai 2011 i Formannskapet 15.06.11 (vedtatt etter Kommunelovens §13).

Andre opplysninger / fakta i saken:

En viser til at avviklingen av Bakkebø gård (ansvar 1450) skjer etter tidligere skissert plan – og hvor vi på gitte områder ligger foran "skjema". En viser til følgende forhold:

- Livdyrdrift knyttet opp mot gris er avviklet.
- Dyr knyttet opp mot tjenesteproduksjon (barn) er avviklet.
- Det vil være livdyr-auksjon av kyr 11.08.11 på Bakkebø gård. De kyr som ikke blir solgt hentes til slakt rett etter auksjon.
- Melkeproduksjon avsluttes medio august – og hvor Tine sitt produksjonsutstyr blir hentet.
- Melkekvote er meldt inn for salg til staten og den delen vi kan selge til bønder er "sluttført" (en viser til at ved salg av melk er det gitte tidsfrister som gjelder – for vår del betyr dette at formell overtakelse av ny eier skjer 01.03.2012).
- Mesteparten av sauene er nå på beite i Sirdal. Sauene blir hentet ned i begynnelsen av september, og da enten solgt som livdyr (50 – 60 stykk) eller sendt til slakt.
- Høy i silo er solgt og vi legger opp til at henting skjer i løpet av oktober/november.
- Det er kontakt med aktører som ønsker å leie jord og sauefjøs.
- Det må tas stilling til om driftsbygningen på Slettebø skal leies ut eller disponeres som for eksempel lager til eget bruk / andre offentlige / veldedige aktører.
- Høy er solgt – og andre slåtten klargjøres for salg.
- Forhold knyttet opp mot ansatte (ved Bakkebø gård – 2 stykk) er avklart.

Saksbehandlers vurderinger:

Økonomisk oversikt for avdelingene (drift):

Avdeling Drift	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Avvik R11-B11	Regnskap 2010
SENTRALADMINISTRASJONEN	29 278	51 226	-21 948	34 944
SKOLE- OG OPPVEKST	159 349	290 900	-131 551	106 061
HELSE & OMSORG	159 028	293 452	-134 424	150 380
KULTUR	8 395	11 237	-2 842	10 979
MILJØAVDELING	17 731	64 171	-46 440	24 235
DIV. FELLESUTGIFTER	5 433	602	4 831	-221
SKATTER, RAMMETILSKUDD M.V.	-410 119	-738 275	328 156	-390 055
RENTER, AVDRAG, FINANSPOSTER	721	26 687	-25 966	-45
TOTALT	**-30 184**	**0**	**-30 184**	**-63 722**

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner og gjelder for perioden januar – juli. Budsjettet er ikke periodisert.

Sentraladministrasjon
Det må foretas en budsjettendring knyttet opp mot Bakkebø gård. I vedtatt budsjett ble følgende forhold lagt inn:

- En overføring fra ansvar 1451 AMO-tiltak (NAV-prosjekt) på 302.000 kroner.
- Inntekt fra forpaktning på 75.000 kroner.
- Engangsgevinst knyttet opp mot salg av dyr/utstyr i forbindelse med avvikling på 850.000 kroner.
- Tjenesteproduksjon knyttet opp mot barn/unge fra skolene – 300.000 kroner.
- Salg av dyr/fjør på 1.880.000 kroner.
- Statlige overføringer på 530.000 kroner.
- For 2011 var det budsjettert at gården skulle ha et overskudd på 916.000 kroner.

En ny gjennomgang av budsjettet viser at forventet overskudd må nedjusteres med 375.000 kroner. En viser da til at både inntekter og utgifter justeres. Årsaken til dette henger sammen med følgende forhold:

- Forpakting iht. budsjettet ble ikke realisert. Leie av jord kan først skje fra 2012.
- AMO-tiltaket blir avviklet fra NAV sin side. Overføringer fra ansvar 1451 blir da redusert med 160.000 kroner.
- Tjenesteproduksjonen blir redusert og blir ikke gjennomført om høsten.
- Budsjettert inntekt knyttet opp mot dyr/fjøs/jordbruk må reduseres.

Levekårsavdelingen – Skole og oppvekst
Tilbakemeldingen fra avdelingen er at den økonomiske situasjonen er under kontroll og i balanse. Dog så ønsker en å knytte en kommentar knyttet opp mot barnevernet. For 2010 kom barnevernet i balanse. En har ikke mottatt økonomiske avviksmeldingen til denne rapport, men innenfor gitte områder (tiltak utenfor familien) ser vi at utgiftene ligger høyt i forhold til budsjett – og i forhold til regnskapet for 2010 (samme tid). Innenfor "tiltak utenfor familien" ligger en pr. juli 2011 på en samlet på 9,9 millioner kroner, mot 8,7 millioner kroner. Det er sendt melding til avdelingen om en ny gjennomgang av den økonomiske situasjonen/status ved barnevernet.

Avdelingen har videre meldt inn en forespørsel om kompenasjon knyttet opp mot elevsituasjonen ved Husabø skole, som omfatter følgende forhold:

- En avgjørelse fra Fylkesmann i Rogaland.
- Økt antall barn – som fører til økt antall lærertimer.
- Behov for å bruke ulike rom i undervisningen.
- Elev med behov for økt spesialundervisning.

Avdelingen har – etter forespørsel – vurdert på inndekning innenfor egen økonomisk ramme, men klarer ikke dette. Avdelingen ber om en kompensasjon på 250.000 kroner i 2011 og 500.000 kroner i 2012 – knyttet opp mot nevnte forhold.

Levekårsavdelingen - HO
Som beskrevet i forrige økonomirapport pr. mai ser avdelingen ut for å kunne gå i balanse i 2011.

Avdelingen har utfordringer innenfor vikarutgifter ved sykdom/svangerskap og overtid/forskjøvet arbeidstid. Så langt i år kan det allikevel se ut for at sykelønnsrefusjon og mindreforbruk ved enkelte enheter gjør at vi får økonomisk balanse.

Som tidligere rapportert ser vi merforbruk ved bl.a. Lundeåne bo- og servicesenter, Sone Eigerøy/Lagård, Kerjaneset bo- og servicesenter og ved Rusomsorgen. Dette arbeider

avdelingen for å dekke innenfor egen ramme. Avdelingen skal ha ros for aktivt arbeide knyttet opp mot inndekning, omprioriteringer og rapportering.

Det er ellers knyttet en del spenning til hvordan ferieavviklingen vil foregå i den enkelte enhet. Flere av enhetslederne rapporterer om bekymring for sykefravær blant fast ansatte nå i ferieavviklingen. Dette kan føre til høyere utbetaling av overtid på de gjenværende fast ansatte nå under ferieavviklingen.

Dette er forhold vi eventuelt komme tilbake til ved neste rapportering.

Levekårsavdelingen - Kultur

Avdelingen rapporteringer ingen avvik eller prognoser på økonomisk avvik.
Tilbakemeldingen er videre at som følge av utbetalinger – som gjelder for store deler av året og/eller hele året – fremstår regnskapstallene slik de gjør vs. budsjett.

Miljøavdelingen

I forrige økonomirapport ble det foretatt omfordelinger ved avdelingen. I denne sak ber ikke avdelingen om økt kompensasjon. Dog så peker avdelingen på følgende forhold:

- Økonomisk press innenfor flere områder – og hvor vedlikehold bygg og vei må trekkes spesielt frem. Dette er forhold som en har vist til tidligere. Rådmannen peker på vanskelig økonomisk situasjon og viser til manglende inflasjonskompensasjon og tidligere generelle kutt ved avdelingen (som har gått spesielt mot vedlikeholdspostene). Dette er et forhold som rådmannen vil vurdere budsjettet for 2012. Avdelingen viser til at det kan gå mot et merforbruk innenfor disse postene i 2011, men hvor en arbeider for å holde budsjettene totalt sett.
- Bemanningsmessige "utfordringer".
- Det anbefales at det fra budsjettåret 2012 opprettes et eget ansvar for vintervedlikehold, slik at ekstraordinære brøyteutgifter kan synliggjøres og holdes adskilt fra det øvrige veivedlikeholdet.
- Basert på de erfaringer avdelingen har hatt som følge av mye regn viser en til at betydelig investering i oppgradering av veinettet i kommunen er nødvendig for at veiene skal kunne driftes uten særskilte bevilgninger som følge av ekstraordnære nedbørsmengder.
- Avdelingen er ikke kompensert for de økte driftsutgiftene en har knyttet opp mot Byteltet.
- Vann og avløp
    - I mai vedtok Kommunestyret nytt gebyrregulativ i tilknytning til vedtatt forskrift om vann- og avløpsgebyr i Eigersund kommune. Gebyrregulativet fastsetter regler for beregning og innkreving av kommunale vann- og avløpsgebyrer, samt gebyrenes størrelse.
    - De nye satsene for vann og avløp for målt forbruk, samt fast abonnementsgebyr, trer i kraft fra 3. termin i 2011.
    - Det nye gebyrregulativet vil medføre en del endringer for både husstander og bedrifter. Før fakturaene sendes ut er det nødvendig med en grundig informasjonsrunde til alle abonnenter.
    - Nytt gebyrregulativ MÅ evalueres opp mot rådmannens budsjettforslag for 2012.

En peker på at avdelingen har hatt merforbruk i flere år. Basert på dette er det flere økonomiske utfordringer i å få balanse i avdelingen – og hvor det er risiko for at gitte forhold fører til merforbruk. Når det gjelder budsjettet for 2012 er vi i en situasjon hvor vi enten må tilføre avdelingen mer penger – alternativt at nye reduksjoner / kutt gjennomføres. Begge forhold er vanskelig.

Kap. 7 – Felles poster

Kommentarer knyttet til ansvaret:

- En viser til at følgende reduksjoner ikke er tatt i 2011:
  - Reduksjoner knyttet opp mot sykdom/svangerskap – 750.000 kr.
    - En viser her til at fraværet øker. Fra 6,5% i 2010 til 9,3% i 2011 (for 1. kvartal). Økningen er også knyttet opp mot korttidsfraværet – hvor vi ikke har noen for refusjon.
    - Konsekvensene av dette er at vi får økte utgifter knyttet bla. opp mot vikar – også innenfor områder uten refusjon.
    - Denne budsjettpost er i tidligere økonomirapport tatt ut for 2012.
    - En viser til tidligere kommentarer.
  - Reduksjoner knyttet opp mot overtid – 500.000 kr.
    - Overtidsutbetalingene (eks. sosiale utgifter) er frem til juli 1.968.000 kroner. På samme tidspunkt for 2010 lå overtidsbetalingen på 2.559.000 kroner.
    - Dvs. at vi har en viss nedgang, men samtidig peker en på at årsbudsjettet for 2011 viser at det er avsatt 1.894.000 kroner til overtidsbetaling. Dvs. at vi ved neste lønnskjøring har et merforbruk .
    - Ut fra dette er dette en post som er vanskelig å redusere.
    - Denne budsjettpost er i tidligere økonomirapport tatt ut for 2012.
    - En viser til tidligere kommentarer.
  - Generelle stillingsreduksjoner – 1.475.000 kr.
    - I skrivende stund er det gitte forhold som er vurdert og som vurderes, men ingen "nye" driftsreduksjoner er foretatt av rådmann.
    - Rådmann vurderer dette løpende, men viser til at nye reduksjoner er vanskelige – uten at en skal foreta reduksjoner som får større konsekvenser for tjenesteproduksjonen (bla. innenfor pleie og omsorgsektoren).
    - For 2012 må en gjennomføre stillingsreduksjoner på totalt 4.965.000 kroner – iht. vedtatt budsjett/økonomiplan.

En har videre hatt en ny gjennomgang av flere forhold og viser her til følgende moment:

- AFP-midler avsett i budsjettet.
  - En ny gjennomgang av AFP-utbetalinger fra Eigersund kommune viser at vi kan trekke inn 250.000 kroner av de avsatte midlene. Dette blir foreslått i denne sak.
  - Videre viser en prognose, som vi har utarbeidet/gått gjennom, at det kan være vi får et mindreforbruk (på over 1 mill. kr) på avsatte AFP-poster for 2011. Dette knyttet opp mot nye beregninger – basert på informasjon fra Vital.
  - Gitt at det blir et mindreforbruk skal dette iht. budsjett avsettes på fond. Rådmannen vil foreslå at ved et eventuelt mindreforbruk brukes dette mot budsjetterte reduksjoner knyttet opp mot overtid/sykdom.
  - Grunnen til at vi ikke kan si om det blir et mindreforbruk i denne sak henger sammen med at det i forbindelse med årsregnskapet skal foretas tekniske beregninger (av andre aktører som vi ikke styrer) og hvor gitte forutsetninger fastsettes av livselskap og stat først i forbindelse med årsregnskapet. Små utslag her kan få store økonomiske konsekvenser. Videre er det flere reguleringer for 2011 som skal gjøres knyttet opp mot endringer i pensjon og eventuelt at flere ansatte velger å benytte seg av AFP-ordningen.
- Posten for ansatte sine trekk knyttet opp mot forsikringer kan økes med 400.000 kroner. Dette er relatert til personalforsikringer (fritid). Basert på anbud 2011 kan dette forhold budsjetteres inn på en annen måte enn tidligere år.

- Som følge av lønnsoppgjøret ble større/høyere enn anslått (i denne omgang av livselskapene) har gitte prosentsatser knyttet opp mot G-regulering og lønnsregulering blitt økt betydelig knyttet opp mot pensjonsforsikring. Vi har mottatt varsel om dette i forbindelse med faktura for 3. kvartal (nå i sommer). Ny beregning viser at basert på de endringer som er foretatt i tidligere økonomirapport viderefører vi budsjettet uten endring (en viser til at pensjonsmidler da må sees under ett).

Kap. 8 – Skatt og rammetilskudd m/m
Det foreslås ingen endringer. En påpeker dog at vi ligger etter på integreringstilskuddet for flyktninger i 2011 (basert på det som er mottatt og hva vi vet vi vil få snakker vi om ett samlet avvik på 1,65 millioner kroner). For å nå budsjett må en bosette vedtatt antall flyktninger – i tillegg til at det ikke må påløpte økte utgifter (ut over det som er budsjettert inn).

Kap. 9 - Finansposter
Det foreslås ingen endringer.

Investeringsmessige forhold
En viser her til følgende forhold:

Avdeling Investeringer (avdeling)	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Avvik R11 - B11	Regnskap 2010
Sentraladministrasjon	12 019	17 737	-5 718	18 125
Kirken	0	600	-600	675
Levekårsavdelingen - Oppvekst				
Levekårsavdelingen - HO	23	855	-832	1 036
Levekårsavdelingen - Kultur	0	1 500	-1 500	1 799
Miljøavdelingen (eks. VA-sektoren)	15 147	54 309	-39 164	52 176
VA-sektoren (Miljøavdelingen)	8 184	68 205	-60 022	13 788
Sum investeringer EK	**35 373**	**143 206**	**-107 836**	**87 599**

Tabellen er oppgitt i hele tusen kroner og gjelder for hele året.

I tabellen har en ført inn det enkelte investeringsprosjekt på den avdeling som er ansvarlig for gjennomføringen (for eksempel vil utbygging ved Hellvik barnehage ligge på Miljøavdelingen). En gjør videre oppmerksom på at den største investeringen i 2010 var knyttet til utbyggingen på Rundevoll skole – regnskapsført ved Miljøavdelingen på totalt 30,6 millioner kroner. I tabellen har vi trukket ut avsetninger til fond som ble foretatt i 2010.

Det tabellen viser er at vi har et etterslep på investeringene. Nå er det for eksempel gitte innkjøp som kan foretas som er av betydelig størrelse – samtidig som arbeidet knyttet opp mot innkjøpet er "mindre" (for eksempel kjøp av rør til ny vannkilde). Dog så er det andre mindre investeringer som er betydelig mer arbeidskrevende. Selv om det er flere årsaker til at gitte investeringsprosjekt har ett etterslep eller er forsinket i forhold til budsjettet – er konklusjonen likevel at vi har en situasjon hvor investeringsbudsjettet er for høyt (beløpsmessig) for organisasjonen (herunder bemanningsmessig).

I de forrige økonomirapportene har vi pekt på dette – og vist til at dette er et forhold en vil og må komme tilbake til i forbindelse med rådmannens budsjettforslag for 2012 (hvor kommende investeringer da vil bli foreslått skjøvet). Videre ser vi at det er Miljøavdelingen som styrer flest prosjekt og med mest midler (ikke unaturlig). Enkelt personer arbeider både med driftsoppgaver og investeringsprosjekt (en ordning som både har fordeler og ulemper). Vi er dog i en situasjon hvor det er for lav bemanning til å følge opp investeringsprosjekt (og driftsoppgaver). Dette er et forhold som rådmann også tar opp i sak om Hestnes Panorama. Ett forhold som rådmannen vil vurdere er å foreta ansettelse av person(er), som lønnes på de enkelte investeringsprosjekt, slik at investeringer kan gjennomføres samtidig som styringen opprettholdes. En viser til at det blir innleid eksterne aktører på ulike prosjekt,

samtidig skal en være klar over at det pr. i dag er problemer å få tak i folk/ansatte innenfor ulike områder. Det må også påpekes at det arbeides med investeringsprosjektene – også prosjekt hvor det ikke har påløpt utgifter.

For å begrense utgiftene er låneopptaket for 2011 skjøvet og vurderes fortløpende.

Avvik mottatt på investeringer

Flomskader på kommunale veier (prosjekt 1101)
Det har blitt utarbeidet en statusrapport datert 30.06.11 vedr. skade på kommunale veier i forbindelse med store nedbørsmengder 28. og 29. juni 2011.

Etter samråd med rådmannen har det blitt gitt anledning til å nytte inntil kr. 500 000,- til utbedring av de skader som kom på kommunale veier, herunder nye drensledninger og grøfter. Kostnadene føres på investeringsprosjekt 1101 – midler til flomsikring.

Kostnader knyttet til innkalling av mannskaper og medgåtte materialer for å holde veiene oppe den 28. og 29. juli synliggjøres på driftsbudsjett, ansvar 6790 – flomtiltak egenaktivitet.

På investeringsprosjekt 1101 – midler til flomsikring – ble det for 2011 avsatt 1 million kroner. Det resterende beløp er disponert knyttet til kommunal andel bla. knyttet mot utbedringer av flomvoll. I forbindelse med flomsikring på på Mjølhus og utbedring av skade på terskel ved Gya, har Eigersund kommune forpliktet seg til å dekke distriktsandelen på ca. 400.000 kroner.

Brannteknisk opprustning Rådhuset (prosjekt 1822)
Det har vært en gjennomgang av Rådhuset – hvor det har blitt utarbeidet planer og oversikter (herunder nytt økonomisk anbud (og anslag) basert på gjennomgangen). Da anslåtte kostnader (kr. 2 082 000,-) er vesentlig høyere enn budsjettert (kr. 400 000,-), er rådmannen av den mening at dette prosjekt i sin helhet meldes opp som nytt investeringsprosjekt til høsten. Anbud som foreligger avlyses.

Ombygging/utbygging forsterket avdeling Grøne Bråden skole (prosjekt 1230)
Ny tilbakemelding anslår at vi kan få et mindreforbruk på ca. 500.000 kroner på prosjektet. Samtidig så må det avsettes midler til lekeutstyr (utvendig). Dette er et forhold rådmannen vurderer i prosjektet og avventer til byggeregnskapet er tilnærmet sluttført.

Universell utforming:
Ikke aktuelt i denne sak.

Økonomiske konsekvenser:

En viser til tabell og kommentarer under det enkelte område.

Driftsmessige forhold	**Inneværende år**	**Neste år**	**År 3**
Budsjettert overskudd/underskudd (før denne sak)	*-37.000*	*19.000*	*624.000*
Endringer ved Bakkebø gård	375.000		
Tjenesteavtale med Sirdal kommune – avsluttet		75.000	75.000
Tiltak Husabø skole (Levekårsavdelingen)	250.000	500.000	500.000
Ansattes trekk - personalforsikringer	-400.000	-400.000	-400.000
AFP-ordningen	-250.000		
Justert budsjett overskudd/underskudd	**-62.000**	**194.000**	**799.000**

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
I denne sak foreslås det ingen endringer knyttet opp mot investeringsmessige forhold.	0	0	0
Sum	0	0	0

~ o ~

Alternative løsninger:

Foreslå endringer i rådmannens forslag til vedtak.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:
Ingen.

Parter i saken:

- Intern sak for Eigersund kommune.
- Iht. Kommunelovens §44.8 oversendes saken til Fylkesmann i Rogaland som orientering.

Sak 83

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 13.07.2011 | Avdeling: | Sentraladministrasjonen
Arklv: :FE-234, FA-U01 | Enhet: | Seksjon økonomi
Arklvsaksnr.: | Saksbehandler: | Åshild Bakken
08/3366 | Stilling: | Økonomirådgiver
Journalpostløpenr.: | Telefon: | 51 46 81 93
11/19762 | E-post: | aashild.bakken@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011
	Kommunestyret	07.09.2011

Prosjekt: Magma Geopark i Dalane Evaluering

Sammendrag:

Kommunestyret vedtok den 15/12-2008 å støtte prosjektet Magma Geopark fom 1/1-2009 gjennom kjøp av aksjer i Magma Geopark AS for 350.000,- kroner, samt driftstøtte tilsvarende 15,- kroner per innbygger, totalt 210.000,- kroner per år, i tre år. De øvrige eierkommunene og -fylkeskommunene bevilget driftsstøtte for fem år. Kommunestyret i Eigersund vedtok at eventuell fortsatt støtte utover de tre første årene skulle avgjøres etter en evaluering av ringvirkningene rundt Magma Geopark.

I forbindelse med saken om prosjektstøtte i 2008 var tanken at prosjektet i første omgang skulle sees i et femårsperspektiv. I følge forretningsplanen som lå til grunn for aksjeselskapet, vil selskapet være avhengig av tilskudd fra eierkommuner og to fylker de første fem driftsårene for å legge et bærekraftig grunnlag for den videre utviklingen av selskapet. Etter fem år er det meningen at selskapet skal være selvfinansiert gjennom inntekter fra bl.a. undervisning, guiding, arrangementer, produktsalg og provisjonsavtaler.

Magma Geopark AS har til hensikt å drive næringsutvikling i samarbeid med andre bedrifter i regionen. Målet er økt aktivitet og inntekter for næringslivet som ringvirkninger av geoparken. Ringvirkningene rundt et langsiktig prosjekt som Magma Geopark er vanskelige å måle etter kort tids drift. Det er foreløpig ikke foretatt særskilte undersøkelser for å måle f.eks. økt turisme eller overnattingsdøgn som følge av satsningen. Prosjektet er bedt om å avgi en evalueringsrapport for ringvirkningene etter 2,5 år av prosjektet, men en slik rapport er i skrivende stund ikke mottatt. Rådmannen har ikke forutsetninger for å vurdere ringvirkningene av prosjektet på et selvstendig grunnlag.

Prosjektleder ba om utsatt frist til slutten av juni for å avgi en evalueringsrapport. Han venter videre på en oppdatert forretningsplan for tiden etter de første fem driftsårene. Rådmannen er av den oppfatning at selskapets evne til å stå på egne ben vil være avgjørende for dets fremtid. Ringvirkninger i form av økt næringsaktivitet og turisme i Eigersund er helt klart en stor fordel for kommunen som helhet, men det fordrer at selskapet har en bærekraftig økonomi, og ikke baserer sitt eksistensgrunnlag på driftsstøtte fra aksjonærene.

Magma Geopark er et stort og omfattende prosjekt. Det er helt avgjørende for selskapets levedyktighet at prosjektet sees i et langsiktig perspektiv, også utover de fem første årene. Rådmannen er opptatt av næringsutvikling i regionen og vil strekke seg langt for å tilrettelegge for næringstiltak som kan gi positive ringvirkninger for kommunens næringsliv. Imidlertid er det en kjensgjerning at den økonomiske situasjonen Eigersund kommune for tiden befinner seg i krever harde og vanskelige prioriteringer fra Rådmannens side. Kommuneøkonomien har forverret seg etter at vedtaket om driftsstøtte til Magma Geopark ble fattet, og store kutt har blitt og vil bli foretatt i kommunens tjenestetilbud. Det innebærer at

Rådmannen i denne saken ikke finner rom for å bevilge driftsstøtte til prosjektet Magma Geopark de to påfølgende årene.

Saksgang:
Formannskapet innstiller til Kommunestyret, som fatter vedtak om eventuell videre driftsstøtte til prosjekt Magma Geopark for årene 2012 og 2013.

Rådmannens forslag til vedtak 13.07.2011:

Formannskapet innstiller til Kommunestyret:

Eigersund kommune gir ikke driftsstøtte til Magma Geopark AS for årene 2012 og 2013.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Kommunestyret behandlet en sak om Magma Geopark første gang i september 2007. Da ble det fattet vedtak om å slutte seg til vedtektene for European Geoparks Network (EGN), om valg av AS for selskapet - uten utbytte til eierne - og administrative bestemmelser for selskapet og prosjektets innvirkning på grunneiere. Videre ble det vedtatt at Dalane-kommunene skulle gå inn i prosjektet med totalt kr. 600.000,-, der Eigersunds andel var på 350.400,- kroner, fordelt på årene 2007 og 2008.

I desember 2008 vedtok Kommunestyret å kjøpe aksjer i Magma Geopark AS for 350.000,- kroner. Videre ble det vedtatt å yte driftsstøtte til selskapet med inntil kr 210.000,- per år i tre år. Aksjonæravtalen ble godkjent, samt selskapets vedtekter. Det ble dessuten vedtatt at ringvirkningene rundt Magma Geopark skulle evalueres innen 1/6-2011 – hvor Eigersund kommune tar stilling til eventuell fortsatt deltakelse etter at evalueringsrapporten er behandlet.

KS-075/08 Vedtak:
1. Basert på forutsetningene i kommunestyrevedtaket 13.06.07 kjøper Eigersund kommune aksjer i Magma Geopark AS for 350.000 kr. Kjøpet finansieres ved bruk av Næringsfondet.
2. Basert på 15 kr. pr. innbygger går Eigersund inn med inntil 210.000 kr. pr. år i tre år i driftsmidler. Utgiftene dekkes innenfor Sentraladministrasjonens ramme.
3. Eigersund kommune skal godkjenne endelig forslag til aksjonæravtale.
4. Ringvirkningene rundt Magma Geopark evalueres innen 01.06.2011 – og hvor Eigersund kommune tar stilling til eventuell fortsatt deltakelse etter at evalueringsrapporten er behandlet.
5. Eigersund kommune godkjenner foreslåtte vedtekter for Magma Geopark AS med følgende tillegg/endring:
§ 2 Selskapets forretningsadresse endres til Eigersund kommune.
§10 vurderes endret: Alle "eiere" må ha samme rettigheter ved stiftelse av aksjeselskapet.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Om geoparken
En geopark er et avgrenset geografisk område som viser en viktig del av områdets geologi. Geoparkene i Europa fremhever seg med et geologisk mangfold som er enestående i europeisk målestokk. Hensikten med geoparkene er å formidle kunnskap til lokalbefolkning og besøkende om geologiens betydning for landskap, biologisk mangfold, landbruk, bosetning, industriutvikling, samferdsel og kultur. I Dalane har geologien en stor betydning for enkeltbedrifter, og derav næringsutvikling og bosettingsmønster i regionen. Magma Geopark ønsker å bidra til styrking av natur- og realfag, fremme interesse for kulturminner og regionens identitet, samt å bedre folkehelsen ved å stimulere til vandreturer.

En geopark må ha en solid administrasjon og finansiell basis. Den må sørge for en god forvaltning av geologisk naturarv i området, blant annet med en strategi for bærekraftig bruk. Geoparker skal komme innbyggerne til gode ved å være en ressurs i småskala næringsutvikling, reiseliv, undervisning og lokal identitetsbygging. Magma Geopark AS har ikke som målsetting at selskapet selv skal være et profittselskap, men å legge til rette for næringsutvikling slik at eksisterende og nye bedrifter i regionen skal tjene penger. For å trekke turister til regionen er det nødvendig med tilrettelagt infrastruktur, noe selskapet har som satsningsområde.

Magma Geopark er den andre geoparken i Norden, med en geologisk arv av europeisk betydning. Den består av kommunene Eigersund, Bjerkreim, Lund, Sokndal og Flekkefjord. Magma-feltet strekker seg fra Hå til Flekkefjord, et område på ca 2300 km2. Europas geoparker er organisert i et nettverk som består av 43 geoparker. Prosjektet startet etter et initiativ fra Dalanerådet i 2006, og fikk RUP-midler (Regionalt utviklingsprosjekt) og prosjektstøtte fra flere kommuner de to første årene. Aksjeselskapet Magma Geopark AS ble stiftet 11/2-2009.

Magma Geopark AS ble medlem av det europeiske og internasjonale geoparknettverket European Geoparks Network (EGN) og Global Geoparks Network i mars 2010. EGN har inngått en avtale med UNESCO for å få gjennomført et program for å etablere 500 geoparker i verden. Dette er ment som et supplement til listen over naturarvsteder som ikke har status som verdensarvsted. For å få status som medlem i EGN må det i følge vedtektene kunne vises til en bærekraftig lokal økonomisk utvikling, i tillegg til retningslinjer for bl.a. miljø, geoturisme og administrasjonsstruktur.

Geoparken skal tilrettelegge lokaliteter, sentre og utstillinger for publikum. Foreløpig er det tilrettelagt 46 attraksjoner i Magma Geopark. Av andre aktiviteter geoparken har vært involvert i, kan nevnes guide-skole, turistguide med 20 overnattings- og spisesteder, smartphone-apps, undervisningsopplegget "På naturlig vis", skiltplan med informasjon og kulturkonseptet Spoor. I Strategisk Næringsplan for Dalane er ett av hovedmålene å få flere gjester til Dalane gjennom en koordinert reiselivssatsing med fokus på kvalitet, opplevelser og lønnsomhet. En av strategiene er da å bruke Magma Geopark aktivt i utviklingen av nye reiselivsprodukter. Turister ønsker å se vakker og urørt natur, samtidig som historie, kultur, overnatting, infrastruktur, matopplevelser m.m. også er nødvendig for å trekke folk.

Målgrupper for geoparken er regionens egen befolkning, skoler og andre undervisningsinstitusjoner og turister og besøkende fra inn- og utland.

I følge selskapet selv, har de satt seg delmål som blant annet innbærer å:

- Utvikle næringer og enkeltbedrifter ved bærekraftig bruk av regionens kulturelle og geologiske naturarv.
- Tilrettelegge regionens geologiske og kulturelle attraksjoner for publikum.
- Utarbeide undervisningsopplegg for skolene i regionen i samarbeid med Dalane friluftsråd og skolene.
- Skape en bærekraftig økonomi for Magma Geopark AS, gjennom kommersiell drift og utnyttelse av den meraktivitet geoparken og geoparknettverket skaper.
- Bygge opp et profesjonelt guidenettverk i regionen gjennom å knytte til seg ressurspersoner og etablere guideskole.
- Være med på å doble antall overnattingsdøgn i regionen innen 2020.
- Direkte og indirekte skape 30 nye arbeidsplasser i regionen innen 2020.
- Gjennomføre 5 EU prosjekter innen 2020.

Det planlagte Jøssingfjordsenteret er tenkt å være et dokumentasjonssenter, i tillegg til geoparksenter. Senteret skal dokumentere og formidle regionens geologi, kultur, identitet, humor, bergverks-, krigs-, og industrihistorie. Lokalene skal være tilpasset større og mindre arrangementer innenfor egne satsningsområder. Det skal være plass for undervisning,

utstillinger og turistinformasjon i senteret. Jøssingfjordsenteret skal bidra til å utvikle reiselivssatsingen i regionen og bidra til en bærekraftig utvikling. Magma Geopark skal ha base i senteret.

Økonomi

I forbindelse med den forrige saken om støtte til prosjektet, kom det en del spørsmål i forhold til budsjett og fremtidig økonomi. Spørsmålene ble besvart i et notat av november 2008 fra næringssjefen, som var en del av prosjektledelsen. Der ble det bl.a. opplyst at kommunene og fylkeskommunene ønsket å åpne for aksjeemisjon for bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner. Selskapet har i dag 23 aksjonærer. Rogaland og Vest-Agder fylkeskommuner, samt kommunene i Dalane og Flekkefjord er hovedaksjonærer. I tillegg har selskapet følgende aksjonærer: Bakkaåna Camping og Gjestegard, Grand Hotell Egersund, Dalane Folkemuseum, Annetur, Sogndalstrand Media, Sogndalstrand Kulturhotell, Dalane Opplevelser, Flekkefjord og Oplands Turistforening, Dalane Friluftsråd, Sokndal Bygdetun, Moi Hotell, Visit Dalane, Lister Friluftsråd og Sokndal Bondelag, samt en håndfull privatpersoner.

I saken ble det videre stilt noen spørsmål i forhold til selskapets eksistensgrunnlag, hvorvidt selskapet vil kunne tjene egne penger og hvilke ringvirkninger geoparken kan gi. Det ble opplyst at selskapet vil få store utfordringer med å skaffe eget inntektsgrunnlag uten offentlige tilskudd. Etter to og et halvt års drift av selskapet er det vanskelige å måle effekter og resultater driften har gitt på andre bedrifter i regionen. En evaluering av investeringen og driftsstøtten er vanskelig å foreta uten at selskapet selv leverer en rapport og en oppdatert forretningsplan foreligger.

I tillegg til kommunale driftstilsudd, er det opplistet andre potensielle inntektskilder som selskapet ser for seg. Disse er avkastning på aksjekapitalen, salg av undervisningstjenester, salg av kunst og andre geopark-effekter (kart, postkort, T-skjorter, plakater, dvd-er osv.) Egne arrangementer er en viktig inntektskilde. Dette kan være konferanser, konserter, utstillinger eller guidede turer. Prosjektmidler til utvikling av nye attraksjoner og aktiviteter/lokaliteter vil også være en del av inntektsgrunnlaget til selskapet. Avtaler med eksisterende selskaper i regionen, som skal selge reiselivs- og aktivitetsprodukter som pakketurer, er ment å generere inntekter for Magma Geopark AS.

Styret i Magma Geopark AS består av fem personer fra eierne. Nytt styre ble valgt på generalforsamlingen i april i år. Det er 671 aksjer á kr 5000,- utstedt i selskapet.

Resultatregnskapet for 2009 og 2010 er som følger:

	Regnskap 2010	**Regnskap** 2009
Inntekter undervisning og guiding	100.417	152.676
Offentlig driftstilskudd	716.000	700.000
Sum driftsinntekter	816.417	852.676
Lønnskostnad	-788.123	-553.017
Annen driftskostnad	-734.888	-428.856
Sum driftskostnader	-1.523.011	-981.873
Driftsresultat	-706.594	-129.197
Annen renteinntekt	88.712	24.566
Sum finansinntekter	88.712	24.566

Annen rentekostnad	-1.623	-57
Sum finanskostnader	-1.623	-57
Netto finans	87.089	24.509
Ordinært resultat før skattekostnad	-619.505	-104.688
Årsresultat	**-619.505**	**-104.688**

I 2011 er det budsjettert med et resultat i balanse.

Universell utforming:
Magma Geopark AS tar hensyn til universell utforming ved anlegging av geolokaliteter.

Økonomiske konsekvenser:

Forretningsplanen fra mai 2009 gjelder for de fem første driftsårene til selskapet Magma Geopark AS. Inntektene i disse årene baserer seg hovedsakelig på driftsstøtte fra fem eierkommuner og to fylkeskommuner, og dessuten på økende grad av salgsinntekter. I følge forretningsplanen skal selskapet gå med overskudd fra år 3. Prosjektleder opplyser at selskapet vil gå i balanse i 2011. Av aksjekapitalen på 3,3 millioner kroner er det i følge prosjektlederen igjen 2,5 millioner per juni 2011.

Etter de fem første prosjektårene er det lagt opp til at selskapet skal ha bygget opp produkter som gjør at selskapet kan være selvfinansiert. Prosjektlederen utelukker imidlertid ikke at det vil bli nødvendig med ny søknad om fortsatt driftstøtte. Den nye forretningsplanen som ikke ennå er klar, vil sannsynligvis gi svar på spørsmål om finansiering utover år 2013. Tallene som Rådmannen per i dag har tilgang til, viser lave reelle inntekter og høy grad av tilskudd, prosjektmidler og offentlig støtte.

Eigersund kommune har ikke lagt inn penger til prosjektet i økonomiplanen utover år 2011. Ved en eventuell videre driftstøtte for årene 2012 og 2013 må det bevilges midler i budsjettet for disse to årene. Kommunestyret vil da binde seg opp til driftsutgifter for de to nevnte år.

Konsekvensene for selskapet av at Eigersund kommune ikke yter driftsstøtte de neste to årene er ikke kjent, noe som burde fremkommet i saken. Manglende rapport fra selskapet vanskeliggjør evalueringen.

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Driftsstøtte	210.000,-	0	0
Sum			

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

~ o ~

Alternative løsninger:

Eigersund kommune yter driftsstøtte til Magma Geopark AS på kr 210.000,- per år for budsjettårene 2012 og 2013.

~ o ~

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
2	U	08.09.2008	Andersen Mountain Products	Magma Geopark
1	I	08.09.2008	Andersen Mountain Products	Magma Geopark
3	I	24.09.2008	Magma Geopark	Søknad om støtte til opprettelse av Magma Geopark As
4	I	17.11.2008	Bondelagene i Dalane	Magma Geoparks samarbeid med bondelagene i Dalane
5	I	17.11.2008	Prosjektleder Magma Geopark	Brev ang. Magma Geopark i Dalane fra Bondelagene i Dalane
10	I	02.12.2008	Næringssjefen	Oppdatert informasjon Magma - del 1
9	I	05.12.2008	Næringssjefen	Magma Geopark - Spørsmål i forbindelse med politisk behandling
8	X	05.12.2008		Notat vedr. Magma Geopark
11	I	07.12.2008	Næringssjefen	Magma i FSK Eigersund 10.12.08
7	I	08.12.2008	Næringssjef Inger Christensen	Kopier av tilsagnsbrev fra Innovasjon Norge vedr.Magma Geopark, Dalane opplevelser og
12	I	15.12.2008	Sokndal kommune	Melding om vedtak - Søknad om støtte - Magma Geopark
13	I	23.01.2009	Lund Kommune	Magma Geopark - Lund kommunestyre 22.01.09
14	I	29.03.2010	Magma Geopark v/Pål Thjømøe	Protokoll Magma Geopark Generalforsamling 11 mars 2010
16	I	10.05.2011	Magma Geopark	Magma Geopark AS - signert protokoll fra generalforsamling den 07.04.2011
15	U	06.07.2011	Magma Geopark	Statusrapport fra Magma Geopark
18	I	12.07.2011	Magma Geopark	Årsberetning Magma Geopark AS 2010

Parter i saken:

Sak 84

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 24.08.2011 | Avdeling: | Sentraladministrasjonen
Arkiv: :FE-030, FE-033 | Enhet: | Politisk sekretariat
Arkivsaksnr.: | Saksbehandler: | Leif E. Broch
09/429 | Stilling: | Informasjonssjef
Journalpostløpenr.: | Telefon: | 51 46 80 23
11/22946 | E-post: | leif.broch@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011
	Kommunestyret	07.09.2011

Egersund Havn KF - Oppfølging av evaluering politisk struktur 2007 - 2011.

Sammendrag:

Kommunestyret har i sak 73/10 bedt havnefogd og rådmannen om en organisasjonsgjennomgang av Egersund Havn KF. Det var en målsetting at kommunestyret skulle ta stilling til dette før konstituering av nytt havnestyre i oktober 2011. Rådmannen foreslår derfor at kommunestyret oppnevner de samme personene til havnestyret som til formannskapet som en midlertidig ordning frem til kommunestyret har fått behandlet saken om organisasjonsgjennomgang for Egersund Havn KF. Det skal parallelt gjennomføres en organisasjonsgjennomgang i den kommunale administrasjon og en evaluering av næringssjefen i Dalane (sett fra Eigersund kommune). Her vil bla næringspolitikk være et sentral fokusområde.

Det er viktig å presisere at det ikke vil være noen endringer i forhold til havnestyrets funksjon og bruk av midler i havnekassen med mer, all den tid at verken reglement for havnestyret eller lovverket er endret. Det vil fortsatt være et eget havnestyre med egne møter.

Saksgang:
Havnestyret uttaler seg i saken. Formannskapet innstiller til kommunestyret.

Rådmannens forslag til vedtak 24.08.2011:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Sak om organisering av Egersund Havn KF, jf. kommunestyrets vedtak i sak 73/10, fremmes til kommunestyret snarest mulig.

2. Sak om organisering av havn skal også redegjøre for alternativer målsettinger for fremtidig drift og utvikling av Egersund havn.

3. I påvente av sak om organisering av Egersund havn, oppnevnes de samme personene som oppnevnes som medlem av formannskapet som medlemmer av havnestyret.

Eventuell tidligere politisk behandling:

KS-073/10 - Evaluering politisk struktur 2007 – 2011 (nov 2010) Vedtak:

1. *På bakgrunn av endringer av "rammebetingelser" tas organisering av havnestyret ut av denne saken. Rådmann og havnesjef får i inneværende periode i oppdrag å utarbeide en sak til kommunestyret som ser på organisering av havn, herunder styrets sammensetning. Følgende momenter skal bla utredes:*
2. *Organisering av Egersund Havn KF, herunder om hvorvidt KF er rett organisering for fremtiden. Dersom KF fortsatt anbefales vurderes spesielt:*
    a. *KS Bedrifts anbefalinger for kommunale foretak som grunnlag.*
    b. *Forholdet til kommuneadministrasjonen jf. kl. § 72 herunder saksgang til kommunestyret.*
1. *Kommunens og Egersund Havn KF rolle som myndighets- og forvaltningsutøver.*
2. *Kommunens og Egersund Havn KF rolle som forvalter og utvikler av næringsareal.*
3. *Kommunens, næringssjefen i Dalane og Egersund Havn KFs rolle som næringsutvikler og forpliktende samarbeidsstrukurer for dette.*
4. *Egersund Havns rolle som myndighets- og forvaltningsutøver kontra næringsutvikler.*
5. *Kommunens rolle som aktiv forvalter av eierskap i Egersund Havn KF.*
6. *Styrets sammensetning, herunder:*
    a. *En rendyrking av havnestyrets rolle som bedriftsstyre kontra havnestyrets rolle som politisk utvalg.*
    b. *Samlet kompetansebehov i styret.*
    c. *Valgkomite og utvelgelser av styrerepresentanter.*
    d. *De ansattes rolle i havnestyret jf. kl. 66 nr 2.*
    e. *Brukerrepresentanter.*
    f. *Valgperiode, herunder antall år (2-4) og skjev rotasjon der halvparten av styret oppnevnes /byttes ut og ikke som nå hele styret.*

Andre opplysninger / fakta i saken:

Kommunestyret vedtok i saken om evaluering av politisk struktur at havnefogd og rådmannen skulle fremme en organisatorisk gjennomgang av Egersund Havn innen utgangen av denne periode.

Av ulike årsaker har denne saken ikke blitt fremmet. Bakgrunnen for at saken skulle fremmes i denne perioden var blant annet problematikken rundt oppnevning av havnestyre i kommende periode skulle være avklart før konstituering.

Saksbehandlers vurderinger:

I tillegg til organisasjonsgjennomgangen av Egersund Havn KF, har kommunestyret også bestilt en organisasjonsgjennomgang av den kommunale organisasjonen, en gjennomgang som iverksettes nå i høst. En gjennomgang av Egersund Havn KF passer også inn i dette iom at det er flere forhold, som f.eks næringsutvikling, som skal vurderes i begge prosessene.

Når gjennomgangen av Egersund Havn KF og dermed havnestyrets funksjon og rolle ikke har blitt sluttført, vurderes det som lite hensiktsmessig å oppnevne et fullstendig nytt havnestyre i konstitueringen den 17. oktober 2011 for så å eventuelt oppnevne nytt/endre sammensetning mv. når organisasjonsgjennomgangen blir fremmet for kommunestyret.

Med dette utgangspunktet er det to ulike alternativer som er aktuelle. En mulighet er å la sittende havnestyret fortsette til nytt havnestyre kan konstitueres. Når denne løsningen ikke

anbefales, er det bla fordi fordelene med å midlertidig oppnevne de samme personene som til formannskapet er større.

Den andre muligheten er å la de samme medlemmene av formannskapet bli oppnevnt som medlemmer i havnestyret, slik som for valgstyret. Dette kun som en ren midlertidig ordning frem til kommunestyret har tatt stilling til organisering av Egersund Havn KF – og dermed også havnestyret. I forhold til tidsperspektiv i denne saken, er målsettingen fra rådmannens side å få sluttført prosessen så snart som mulig, men mest realistisk enten til kommunestyrets møte i desember eller eventuelt til første møte i 2012.

Fordelen med denne løsningen er at "medlemmene av formannskapet" vil være mest mulig representative for eierne av Egersund Havn KF som er kommunestyret, noe som vil være en stor fordel i forhold til både kompetanse og innsikt i havneproblematikk. Dette må antas å nyttig for den videre behandling av både denne saken.

Den opplæring som nødvendigvis må gis de som skal fungere som havnestyremedlemmer i en overgangsperiode, vil dermed bidra til å gi formannskapet som næringspolitisk utvalg og som representativt utvalg for eierne, innsikt i denne viktige sektoren, noe som må anses å være en god "bonus". Tradisjonelt vil det også være mange erfarne politikere som oppnevnes til formannskapet, noe som for øvrig må antas å senke terskelen for opplæring.

Det vil også være en fordel i forhold til organisasjonsgjennomgangen av den øvrige kommunale organisasjonen og muligheter til å se utvikling av næringspolitikk i fremtiden i en mer helhetlig sammenheng. Det vil være formannskapet som skal være styringsorgan for den gjennomgangen og også for innstillende hovedutvalg for evaluering av Eigersund kommunes holdning til Dalaneråd og næringssjefen i Dalane.

Det er viktig å presisere at det ikke vil være noen endringer i forhold til havnestyrets funksjon og bruk av midler i havnekassen med mer, all den tid at verken reglement for havnestyret eller lovverket er endret. Det vil fortsatt være egne havnestyremøter, men de kan samkjøres med formannskapsmøtene fordi havnestyremøtene tradisjonelt er korte (i snitt godt under 1 time).

Det vil antagelig også være lite hensiktsmessig å fremme omfattende saker til havnestyret i den midlertidige perioden frem kommunestyret har tatt stilling til hvordan havnestyrets rolle og funksjon skal være. Dette selvfølgelig under forutsetning av at det er mulig å utsette slike eventuelle saker.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:
Ingen.

~ o ~

Alternative løsninger:
Alternativ A:

1. Sak om organisering av Egersund Havn KF, jf. kommunestyrets vedtak i sak 73/10, fremmes til kommunestyret snarest mulig, og senest innen...

2. Sak om organisering av havn skal også redegjøre for alternativer målsettinger for fremtidig drift og utvikling av Egersund havn.

3. I påvente av sak om organisering av Egersund havn er sluttført, forsetter nåværende havnestyre sin funksjon.

Alternativ B:
Det oppnevnes nytt havnestyre på lik linje med andre utvalg ved konstituering av ny periode.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:
Ingen

Parter i saken:

sak 85

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 25.08.2011	Avdeling:	Sentraladministrasjonen
Arkiv: :FE-	Enhet:	Politisk sekretariat
Arkivsaksnr.:	Saksbehandler:	Målfrid Espeland
11/1723	Stilling:	Politisk sekretær
Journalpostløpenr.:	Telefon:	51 46 80 25
11/23029	E-post:	maalfrid.espeland@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 15.6.2011

Sammendrag:
Protokoll fra forrige møte i utvalget legges frem for godkjenning av utvalget.

Saksgang:
Avgjøres av utvalget.

Forslag til vedtak 25.08.2011:

Protokoll fra formannskapets møte den 15.6.2011 godkjennes.

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
188197	Protokoll - formannskapets møte 15.06.2011.doc

EIGERSUND KOMMUNE
Formannskapet

Utvalg:	Formannskapet		
Møtedato:	15.06.2011	**Møtested:**	Formannskapssalen
Tidspunkt - fra:	12:00	**Tidspunkt - til:**	15:05
Sak – fra / til:	060/11 - 080/11		

Følgende medlemmer møtte:

Terje Jørgensen jr. – H	Leif Erik Egaas – H	Liv Tone Øiumshaugen – H
Bitten Fugelsnes – AP	Inghild Vanglo – AP	Wenche H. Andersen – FrP
Morten Haug - KrF	Kjell Fredriksen – FrP	Solveig Ege Tengesdal - KrF
Tor Inge Rake – V		

Følgende medlemmer hadde forfall:

Knut Pettersen – AP	Unn Therese Omdal – AP	Sigvald Nodland – SP

Følgende varamedlemmer møtte:

Thor Kristian Klepp – AP	Bjørn Reidar Berentsen – AP	Birger Røyland – SP

Følgende varamedlemmer møtte i enkeltsak(er):
Edmund Iversen – KrF (Sak 68/73/11)

Følgende fra administrasjonen/andre møtte:
Rådmann Ketil Helgevold, kommunalsjef Tore L. Oliversen, byggesakssjef Jarle Valle, kommunalsjef Kåre Ingvar Helland.

Merknader til møtet:

- Det ble gjennomført befaring i sak 64, 65 og 66/11 fra kl. 0900 – 11:00.
- Det var orientering fra kl. 11:15 – 12:00 Orientering MyJoice v/Arild Johnsen.
- Ved møtets start ble sak 79/11 - *Søknad om deltakelse i programmet Sammen om en bedre kommune* og sak 80/11 - *Jernhagen barnehage - søknad om ekstraordinært tilskudd* satt på enstemmig sakskartet.
- Under sak 78/11 - Spørsmål/orienteringer i formannskapets møte 15.6.2011 orienterte rådmannen om utbygging av Hestnes i to deler. En del ble foretatt i åpent møte og en del i lukket møte jf. kl. § 31 nr 3, jf. offlv § 23. Denne orientering ble gitt etter avsluttet valgstyremøte og møte i særskilt klagenemnd kl. 1525-1540. Morten Haug (KrF) og ordføreren deltok ikke i denne delen av møtet.

Terje Jørgensen jr.
Ordfører

Leif E. Broch
Sekretariatsleder

Utvalgets faste medlemmer/varamedlemmer (13):

Arbeiderpartiet (4): Knut Pettersen, Unn Therese Omdal, Inghild Vanglo, Bitten Fugelsnes
Vara i rekkefølge: Thor Kristian Klepp, Rolf Magne Skogen, Sissel Voilås, Bjørn Reidar Berentsen, Ruth Kari Ludvigsen Fiske

Fremskrittspartiet (2): Wenche Haffnes Andersen, Kjell Fredriksen
Vara i rekkefølge: Per Hovland, Arnfinn Havsø, Tommy Bjellås, Roald Eie

Høyre (3): Ordfører Terje Jørgensen Jr., Leif Erik Egaas, Liv Tone Øiumshaugen
Vara i rekkefølge: Arne Stapnes, Kjell Vidar Nygår, Astrid Hetland Robertson, Bjørn Carlsen, Arne Dirdal

Kristelig Folkeparti (2): Varaordfører Solveig Ege Tengesdal, Morten Haug
Vara i rekkefølge: Bente Skåra Gundvaldsen, Arne Geir Ege, Edmund Iversen

Senterparti (1): Sigval Bernt Nodland
Vara i rekkefølge: Birger Røyland

Venstre (1): Tor Inge Rake
Vara i rekkefølge: Brit L. Kvassheim.

Saksliste:

Sak nr.	Sakstittel	L
060/11	Økonomirapport januar - mai 2011	
061/11	Endring av eierandel i IKA Rogaland - ny selskapsavtale	
062/11	Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 23.5.2011	
063/11	Alternative muligheter for videreføring av de nåværende sosiale tjenestene tilknyttet Bakkebø gård	
064/11	Søknad om omklassifisering av landbruksvei - Gnr. 9 bnr. 1, 2 og 3 - Eigerøy, Vaksvik.	
065/11	Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon - kai, mur og vei, Gnr. 2 bnr. 94 og 158 - Anders Myklebust, Færevik.	
066/11	Søknad om dispensasjon og rammetillatelse for fritidsbolig gnr. 24 bnr. 22 - Jan Gustav Knudsen, Lædreveien	
067/11	Ivar Bakkehaug - Klage fra Fylkesmannen i Rogaland på FS-51/10 av 05.05.10 vedrørende oppføring av brygge, uteplass og trapp - Gnr. 47 bnr. 664, Launesveien 27	
068/11	Søknad om utsettelse med riving av eldre bolighus og fritak fra krav om salg av to parseller som tilleggsareal - gnr./bnr. 5/234 - Harry og Margaret Myklebust - klagesak	
069/11	Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for leie av arealer til utvidelse av motorsportsanlegg på Gjermestad - gnr./bnr. 54/1, 3, 9, 54/11 og 58/3, 13 - Norsk motorklubb Egersund	
070/11	Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1- Borghild Sæstad	
071/11	Søknad om konsesjon på leie av deler av gnr./bnr. 58,3,13 54/11	

	54/1,3, og 9 i 40 år til motorsportsanlegg - Norsk Motorklubb Egersund	
072/11	Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendom - gnr./bnr. 107/9 - Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim	
073/11	Søknad fra Hellvik Hus Hellvik AS om tilbakeføring av eiendom - areal mellom Vådlåsen og Sjarkveien	
074/11	Kjøp av friareal mellom Sjarkveien 33 og 35 - Ian Flemming Kirsby	
075/11	Opparbeidelse 3 boligtomter Kabelhusveien, fastsetting tomtepriser og tildeling av tomter.	
076/11	Høringsuttale - konsesjonssøknad Dalane Kraft AS - Mjelkefossen, Gya, Tekse og Åmot kraftverk i Hellelandsvassdraget og 132-kV kraftledning mellom Eikestad og Gya - Eigersund og Lund kommuner	
077/11	Referatsaker til formannskapets møte 15.6.2011	
078/11	Spørsmål/orienteringer i formannskapets møte 15.6.2011	
079/11	Søknad om deltakelse i programmet Sammen om en bedre kommune	
080/11	Jernhagen barnehage - søknad om ekstraordinært tilskudd	

060/11: Økonomirapport januar - mai 2011

Rådmannens forslag til vedtak 08.06.2011:

Formannskapet innstiller til Kommunestyret:

1. Rådmannen får fullmakt til å etablere en felles arbeidsgiver-kontroll med Bjerkreim og Sokndal kommune og hvor Eigersund kommune som vertskommune. Kommunene dekker sin rettmessige andel av utgiftene og hvor Bjerkreim og Sokndal kommune bidrar med en 20%-stilling hver – samt tilhørende utgifter.
2. Levekårsavdelingen – Skole og oppvekst tilføres følgende rammeendringer for 2011 (og med helårsvirkning fra 2012) i driften:
    a. 1.275.000 kroner knyttet til tiltak for førskolebarn med særlige behov.
    b. 200.000 kroner knyttet til Forsterket avdeling ved Rundevoll skole.
    c. 95.000 kroner knyttet opp til tiltak ved Grøne Bråden skole.
3. Ved Levekårsavdelingen – HO foretas følgende endringer i driften:
    a. Samhandlingsreformen innarbeides iht. kommuneproposisjonen for 2012.
    b. 2.000.000 kroner trekkes ut i forbindelse med 3-delt turnus.
    c. Budsjettert reduksjon på 1.000.000 kroner trekke ut i forbindelse med 3-delt turnus.
    d. Avdelingen tilføres 230.000 kroner knyttet opp mot 3-delt turnus.
4. Ved Kap. 7 – Felles forhold/poster, foretas følgende endringer:
    a. Avsetningen til lønnspotten økes med 5 millioner kroner.
    b. Årets premieavvik reduseres med 18 millioner kroner.
    c. Bruk av Premieavviksfondet settes til 9,5 millioner kroner.
    d. Bruk av Premiefondet i Vital øker med 6 millioner kroner.
    e. Bruk av AFP-fondet i Vital settes til 2,5 millioner kroner.
5. Ved Kap. 8 – Skatt og rammetilskudd, foretas følgende endringer:
    a. Skatteinngangen for 2011 reduseres med 900.000 kroner.
    b. Rammetilskuddet for 2011 økes med 2,4 millioner kroner.
    c. Kalkulatoriske inntekter for VA-sektoren økes med 500.000 kroner.
6. Ved Kap. 9 – Finansposter, foretas følgende endringer:
    a. Renter på løpende lån reduseres med 2 millioner kroner.
    b. Renter på byggeprosjekter ved VA-sektoren settes til 800.000 kroner.
    c. Utbytte fra Dalane energi reduseres med 2,2 millioner kroner.
    d. Budsjettert bruk av Finansfondet settes til 3.150.000 kroner.
7. Budsjettert overskudd reduseres med 50.000 kroner (til 37.000 kroner)
8. Eigersund kommune setter av 100.000 kroner til ett nytt investeringsprosjekt som vår "egenandel" ved kjøp av minibuss ved Kjerjaneset bo- og servicesenter. Inndekningen skjer ved bruk av Investeringsfondet.
9. Prosjekt 1211 Brakker ved Husabø ungdomsskole tilføres 250.000 kroner (til totalt 750.000 kroner). Inndekningen skjer ved bruk av Investeringsfondet.
10. Vedtaket i denne sak fattes etter Kommunelovens §13 ("Hasteparagrafen").

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

- På spørsmål fra Bitten Fugelsnes (AP) redegjorde kommunalsjef levekår for at det var en feil opplysning i saksforelegget angående Rusprosjektet, korrekt navn er for øvrig Rusomsorgen. På side 4 fremgår det følgende: *"De øvrige dagene har kun èn vakt og da fortrinnsvis dagvakt."*. Det korrekte er at det alltid er to personer og ikke en.

~ o ~

Leif Erik Egaas (H) (Fellesforlag fra AP+FrP+H+KrF+SP+V) foreslo slikt vedtak:
"Tidligere vedtak om fullføring av vann/kloakk til Lædre iverksettes. Det søkes tilslutning fra nærliggende hytter. Tas med økt låneopptak til investering."

Birger Røyland (SP) foreslo slikt vedtak:
"Eigersund kommune støtter melkeprosjektet med 30 000,- kroner. Beløpet dekkes innen landbrukskontorets ramme."

Ordføreren foreslo slikt vedtak:
"Prosjekt 1211 Brakker ved Husabø ungdomsskole tilføres 500.000 kroner (til totalt 1.250.000 kroner). Inndekningen skjer ved bruk av Investeringsfondet."

Votering:
Fellesforslag fra Egaas enstemmig vedtatt.
Røylands forslag enstemmig vedtatt.
Ordførerens forslag enstemmig vedtatt.

Ny behandling og votering:
Etter pause ble forslaget fra fellesforslaget til Egaas tatt opp igjen:
Leif Erik Egaas (H) (Fellesforlag fra AP+FrP+H+KrF+SP+V) foreslo slikt vedtak:
"Tidligere vedtak om fullføring av **vann** til Lædre iverksettes. Det søkes tilslutning fra nærliggende hytter. Tas med økt låneopptak til investering."

Endret fellesforslag fra Egaas enstemmig vedtatt.

FS-060/11 Vedtak:

1. *Rådmannen får fullmakt til å etablere en felles arbeidsgiver-kontroll med Bjerkreim og Sokndal kommune og hvor Eigersund kommune som vertskommune. Kommunene dekker sin rettmessige andel av utgiftene og hvor Bjerkreim og Sokndal kommune bidrar med en 20%-stilling hver – samt tilhørende utgifter.*
2. *Levekårsavdelingen – Skole og oppvekst tilføres følgende rammeendringer for 2011 (og med helårsvirkning fra 2012) i driften:*
    a. *1.275.000 kroner knyttet til tiltak for førskolebarn med særlige behov.*
    b. *200.000 kroner knyttet til Forsterket avdeling ved Rundevoll skole.*
    c. *95.000 kroner knyttet opp til tiltak ved Grøne Bråden skole.*
3. *Ved Levekårsavdelingen – HO foretas følgende endringer i driften:*
    a. *Samhandlingsreformen innarbeides iht. kommuneproposisjonen for 2012.*
    b. *2.000.000 kroner trekkes ut i forbindelse med 3-delt turnus.*
    c. *Budsjettert reduksjon på 1.000.000 kroner trekke ut i forbindelse med 3-delt turnus.*
    d. *Avdelingen tilføres 230.000 kroner knyttet opp mot 3-delt turnus.*
4. *Ved Kap. 7 – Felles forhold/poster, foretas følgende endringer:*
    a. *Avsetningen til lønnspotten økes med 5 millioner kroner.*
    b. *Årets premieavvik reduseres med 18 millioner kroner.*
    c. *Bruk av Premieavviksfondet settes til 9,5 millioner kroner.*
    d. *Bruk av Premiefondet i Vital øker med 6 millioner kroner.*
    e. *Bruk av AFP-fondet i Vital settes til 2,5 millioner kroner.*
5. *Ved Kap. 8 – Skatt og rammetilskudd, foretas følgende endringer:*
    a. *Skatteinngangen for 2011 reduseres med 900.000 kroner.*
    b. *Rammetilskuddet for 2011 økes med 2,4 millioner kroner.*
    c. *Kalkulatoriske inntekter for VA-sektoren økes med 500.000 kroner.*
6. *Ved Kap. 9 – Finansposter, foretas følgende endringer:*
    a. *Renter på løpende lån reduseres med 2 millioner kroner.*

b. *Renter på byggeprosjekter ved VA-sektoren settes til 800.000 kroner.*
c. *Utbytte fra Dalane energi reduseres med 2,2 millioner kroner.*
d. *Budsjettert bruk av Finansfondet settes til 3.150.000 kroner.*

7. *Budsjettert overskudd reduseres med 50.000 kroner (til 37.000 kroner)*
8. *Eigersund kommune setter av 100.000 kroner til ett nytt investeringsprosjekt som vår "egenandel" ved kjøp av minibuss ved Kjerjaneset bo- og servicesenter. Inndekningen skjer ved bruk av Investeringsfondet.*
9. *Prosjekt 1211 Brakker ved Husabø ungdomsskole tilføres 500.000 kroner (til totalt 1.250.000 kroner). Inndekningen skjer ved bruk av Investeringsfondet.*
10. *Eigersund kommune støtter melkeprosjektet med 30 000,- kroner. Beløpet dekkes innen landbrukskontorets ramme.*
11. *Tidligere vedtak om fullføring av vann til Lædre iverksettes. Det søkes tilslutning fra nærliggende hytter. Tas med økt låneopptak til investering.*
12. *Vedtaket i denne sak fattes etter Kommunelovens §13 ("Hasteparagrafen").*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

061/11: Endring av eierandel i IKA Rogaland - ny selskapsavtale

Rådmannens forslag til vedtak 24.05.2011:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

Eigersund kommune gir sin tilslutning til at Strand kommune inngår som eier i Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS på de vilkår som fremgår av saken og at selskapsavtalen endres i samsvar med vedlagt utkast til ny selskapsavtale.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-061/11 Vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

> *Eigersund kommune gir sin tilslutning til at Strand kommune inngår som eier i Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS på de vilkår som fremgår av saken og at selskapsavtalen endres i samsvar med vedlagt utkast til ny selskapsavtale.*

Enstemmig vedtatt.

062/11: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 23.5.2011

Forslag til vedtak 30.05.2011:

Protokoll fra formannskapets møte den 23.5.2011 godkjennes.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Protokollen enstemmig godkjent.

FS-062/11 Vedtak:

Protokoll fra formannskapets møte den 23.5.2011 godkjennes.

Vedtaket er enstemmig.

063/11: Alternative muligheter for videreføring av de nåværende sosiale tjenestene tilknyttet Bakkebø gård

Rådmannens forslag til vedtak 31.05.2011:

Kultur- og oppvekstutvalget innstiller til formannskapet:

1. AMO-kurset "Grønt arbeid i Egersund" avvikles i tråd med tilbakemelding fra NAV.
2. Nåværende opplegg med gårdsbesøk og opplegg på Dalane Folkemuseum for barnehager og skoleelever på 1. til 3. trinn søkes videreført innenfor rammen på kr. 75.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av museet.
3. Nåværende opplegg med praktisk arbeid for ungdomsskoleelever videreføres innenfor rammen på kr. 200.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av lokalene til alternativ ungdomsskole på Slettebø.

14.06.2011 Kultur- og oppvekstutvalget

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

KUO-019/11 Vedtak:

Kultur- og oppvekstutvalget innstiller til formannskapet:

1. AMO-kurset "Grønt arbeid i Egersund" avvikles i tråd med tilbakemelding fra NAV.
2. Nåværende opplegg med gårdsbesøk og opplegg på Dalane Folkemuseum for barnehager og skoleelever på 1. til 3. trinn søkes videreført innenfor rammen på kr. 75.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av museet.
3. Nåværende opplegg med praktisk arbeid for ungdomsskoleelever videreføres innenfor rammen på kr. 200.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av lokalene til alternativ ungdomsskole på Slettebø.

Vedtaket enstemmig.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

- Nytt dokument i saken: Vedtak fra Kultur- og oppvekstutvalgets møte 14.6.2011.

~ o ~

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-063/11 Vedtak:

1. *AMO-kurset "Grønt arbeid i Egersund" avvikles i tråd med tilbakemelding fra NAV.*
2. *Nåværende opplegg med gårdsbesøk og opplegg på Dalane Folkemuseum for barnehager og skoleelever på 1. til 3. trinn søkes videreført innenfor rammen på kr. 75.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av museet.*
3. *Nåværende opplegg med praktisk arbeid for ungdomsskoleelever videreføres innenfor rammen på kr. 200.000. Dette forutsetter avtale med gårdsbruk i geografisk nærhet av lokalene til alternativ ungdomsskole på Slettebø.*

Enstemmig vedtatt.

064/11: Søknad om omklassifisering av landbruksvei - Gnr. 9 bnr. 1, 2 og 3 - Eigerøy, Vaksvik.

Rådmannens forslag til vedtak 30.05.2011:

Formannskapet har nøye vurdert søknaden om omklassifisering av landbruksvei til bilvei, sammen med innkomne høringsuttalelser. Etter en samlet vurdering har Formannskapet kommet til at ulempene ved en omklassifisering til vei klasse 5, med derav følgende biltrafikk, er så store at søknaden må avslås. De særlige grunnene som evt. måtte eksistere ved en omklassifisering kan ikke veie opp for de klare ulempene bilkjøring vil medføre for naturmiljøet, spesielt faunaen, i området.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven 1985, § 7, jf. kommuneplan for Eigersund kommune.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Wenche Haffnes Andersen (FrP) foreslo slikt vedtak:

"Formannskapet har nøye vurdert søknaden om omklassifisering av jordbruksvei til bilvei, sammen med innkomne høringsuttalelser. Etter en samlet vurdering har Formannskapet kommet til at fordelene ved en omklassifisering til bilvei er så store at søknaden må innvilges og dispensasjon fra kommuneplanen for Eigersund kommune gis.

De særlige grunnene som teller for en omklassifisering er følgende:
- En omklassifisering av denne veien vil ikke medføre noen ulemper for landbruksrelatert bruk av veien.

Annen bruk av veien enn hva som er knyttet til landbruksrelatert nytte begrenses til å gjelde ferdsel til/fra hyttene i omkringliggende område.

Tinglyste parkeringsplasser for hyttene på gnr. 9, bnr. 1, 2 og 3 kan flyttes til parkeringsplassen i enden av Vaksvikveien.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven 1985, § 7, jf. kommuneplan for Eigersund kommune."

Varaordfører foreslo slikt vedtak (Fellesforslag fra KrF + Sp + V):
"Tillegg: Snuplassen/parkeringsplassen i enden av landbruksveien begrenses til det som er strengt tatt nødvendig."

Votering:
Andersens forslag vedtatt med 9 mot 4 stemmer. (AP)
Varaordførerens fellesforslag vedtatt med 9 mot 4 stemmer. (Leif Erik Egaas (H) + Liv Tone Øiumshaugen (H) + FrP)

FS-064/11 Vedtak:

Formannskapet har nøye vurdert søknaden om omklassifisering av jordbruksvei til bilvei, sammen med innkomne høringsuttalelser. Etter en samlet vurdering har Formannskapet kommet til at fordelene ved en omklassifisering til bilvei er så store at søknaden må innvilges og dispensasjon fra kommuneplanen for Eigersund kommune gis.

De særlige grunnene som teller for en omklassifisering er følgende:
- En omklassifisering av denne veien vil ikke medføre noen ulemper for landbruksrelatert bruk av veien.

Annen bruk av veien enn hva som er knyttet til landbruksrelatert nytte begrenses til å gjelde ferdsel til/fra hyttene i omkringliggende område.

Snuplassen/parkeringsplassen i enden av landbruksveien begrenses til det som er strengt tatt nødvendig"

Tinglyste parkeringsplasser for hyttene på gnr. 9, bnr. 1, 2 og 3 kan flyttes til parkeringsplassen i enden av Vaksvikveien.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven 1985, § 7, jf. kommuneplan for Eigersund kommune.

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

065/11: Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon - kai, mur og vei, Gnr. 2 bnr. 94 og 158 - Anders Myklebust, Færevik.

Rådmannens forslag til vedtak 03.06.2011:

1) Formannskapet har nøye vurdert søknaden fra Anders Myklebust datert 04.02.11 og 21.02.11 og har etter en samlet vurdering kommet til at fordelene ved å gi dispensasjon ikke er klart større enn ulempene ved det omsøkte tiltaket. Jamfør pbl § 19-2.
Tiltaket er for omfattende i forhold til det behovet som har vært begrunnelsen fra søkers side; "å unngå skader på lekende barn og for at tang og tare ikke skal bli liggende i strandsonen og råtne".

Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon fra plan- og bygningslovens § 1-8 (forbud mot tiltak i 100-metersbeltet) avslås med den begrunnelse at tiltaket er for omfattende og virker sterkt privatiserende på området.

2) Formannskapet pålegger hjemmelshaver å fjerne tiltaket innen 3 måneder etter at endelig vedtak i saken foreligger.

3) Det forhåndsvarsles en tvangsmulkt i form av dagbøter på kr 150,- per kalenderdag fra utløpet av fristen til tiltaket er gjennomført. Et eventuelt pålegg som ikke er gjennomført innen fristen, vil kunne følges opp med forelegg som kan få samme virkning som rettskraftig dom. Søker kan innen 3 uker etter at vedtaket er kommet fram til hans adresse, komme med merknader til forhåndsvarselet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 1-8, 19-2, 20-1, 32-2 samt kommuneplanens arealdel for Eigersund kommune.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-065/11 Vedtak:

1) *Formannskapet har nøye vurdert søknaden fra Anders Myklebust datert 04.02.11 og 21.02.11 og har etter en samlet vurdering kommet til at fordelene ved å gi dispensasjon ikke er klart større enn ulempene ved det omsøkte tiltaket. Jamfør pbl § 19-2.*
Tiltaket er for omfattende i forhold til det behovet som har vært begrunnelsen fra søkers side; "å unngå skader på lekende barn og for at tang og tare ikke skal bli liggende i strandsonen og råtne".
Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon fra plan- og bygningslovens § 1-8 (forbud mot tiltak i 100-metersbeltet) avslås med den begrunnelse at tiltaket er for omfattende og virker sterkt privatiserende på området.

2) *Formannskapet pålegger hjemmelshaver å fjerne tiltaket innen 3 måneder etter at endelig vedtak i saken foreligger.*

3) *Det forhåndsvarsles en tvangsmulkt i form av dagbøter på kr 150,- per kalenderdag fra utløpet av fristen til tiltaket er gjennomført. Et eventuelt pålegg som ikke er gjennomført innen fristen, vil kunne følges opp med forelegg som kan få samme virkning som rettskraftig dom. Søker kan innen 3 uker etter at vedtaket er kommet fram til hans adresse, komme med merknader til forhåndsvarselet.*

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 1-8, 19-2, 20-1, 32-2 samt kommuneplanens arealdel for Eigersund kommune.

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

066/11: Søknad om dispensasjon og rammetillatelse for fritidsbolig gnr. 24 bnr. 22 - Jan Gustav Knudsen, Lædreveien

Rådmannens forslag til vedtak 19.04.2011:

Formannskapet har etter nøye vurdering av søknad om dispensasjon og rammetillatelse fra Solhytten AS på vegne av tiltakshaver Jan Gustav Knudsen samt sakens fakta funnet at det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon fra formål fremtidig boligområde i kommuneplanens arealdel og krav i kommuneplanbestemmelsenes § 3-1 om utarbeidelse av reguleringsplan i utbyggingsområder.
Formålet fremtidig boligområde er lagt inn i kommuneplanen etter en grundig planprosess og dialog med overordnet myndighet. Det aktuelle området skal benyttes til boligformål. Søknad om dispensasjon for oppføring av fritidsbolig avslås derfor.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 20-4, 20-6.

23.05.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

ORDFØREN foreslo slikt vedtak:
"Saken utsettes for befaring."

Votering:
Ordførerens forslag enstemmig vedtatt.

FS-055/11 Vedtak:

Saken utsettes for befaring.

Vedtaket er enstemmig.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-066/11 Vedtak:

Formannskapet har etter nøye vurdering av søknad om dispensasjon og rammetillatelse fra Solhytten AS på vegne av tiltakshaver Jan Gustav Knudsen samt sakens fakta funnet at det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon fra formål fremtidig boligområde i kommuneplanens arealdel og krav i kommuneplanbestemmelsenes § 3-1 om utarbeidelse av reguleringsplan i utbyggingsområder.
Formålet fremtidig boligområde er lagt inn i kommuneplanen etter en grundig planprosess og dialog med overordnet myndighet. Det aktuelle området skal benyttes til boligformål. Søknad om dispensasjon for oppføring av fritidsbolig avslås derfor.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 20-4, 20-6.

Enstemmig vedtatt.

067/11: Ivar Bakkehaug - Klage fra Fylkesmannen i Rogaland på FS-51/10 av 05.05.10 vedrørende oppføring av brygge, uteplass og trapp - Gnr. 47 bnr. 664, Launesveien 27

Rådmannens forslag til vedtak 31.05.2011:

Formannskapet kan ikke se at det i klagen er framkommet nye momenter som tilsier at klagen kan tas til følge. Formannskapets vedtak av 05.05.10 (sak 051/10) opprettholdes derfor.

Klagen oversendes Fylkesmannen i Rogaland (videresendes settefylkesmann) for endelig avgjørelse.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 15, jfr. forvaltningslovens § 33.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-067/11 Vedtak:

> *Formannskapet kan ikke se at det i klagen er framkommet nye momenter som tilsier at klagen kan tas til følge. Formannskapets vedtak av 05.05.10 (sak 051/10) opprettholdes derfor.*
>
> *Klagen oversendes Fylkesmannen i Rogaland (videresendes settefylkesmann) for endelig avgjørelse.*
>
> *Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 15, jfr. forvaltningslovens § 33.*

Enstemmig vedtatt.

068/11: Søknad om utsettelse med riving av eldre bolighus og fritak fra krav om salg av to parseller som tilleggsareal - gnr./bnr. 5/234 - Harry og Margaret Myklebust - klagesak

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet tar ikke klage fra Harry og Margaret Myklebust på jordbrukssjefens vedtak av 26.04.2011, om riving av bolig og salg av tilleggsareal til bruk i nærområdet, til følge.

Formannskapet opprettholder etter §7 i plan og bygningsloven vedtaket fattet i brev av 26.4.2011 om at eldre bolighus på gnr./bnr. 5/234 må rives innen 1.8.2011 og at eiendommen gnr./bnr. 5/234 blir solgt innen samme dato som tilleggsareal til bruk i nærområdet.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

- Morten Haug (KrF) erklærte seg ugild og trådte ut idet Hellvik Hus delvis er part i saken der han er byggeleder, jf. fvl. § 6, 2. Det fremkom ikke merknader til saken, og Edmund Iversen (KrF) tok sete.

~ o ~

Leif Erik Egaas (H) foreslo slikt vedtak:

1. "Formannskapet tar klagen til følge.
2. Formannskapet anbefaler etter §7 i plan og bygningsloven at det gis tillatelse til utsettelse på riving av eldre bolighus til 30.09.2014.
3. Formannskapet anbefaler også etter §7 i plan- og bygningsloven at søker kan beholde gnr./bnr. 5/234."

Trukket før votering.

Inghild Vanglo (AP) foreslo slikt vedtak:

1. "Formannskapet tar klagen delvis til følge.
2. Formannskapet anbefaler etter §7 i plan og bygningsloven at det gis tillatelse til utsettelse på riving av eldre bolighus for den tid hans mor bebor huset."

Birger Røyland (SP)foreslo slikt vedtak:

"Punkt 3 – tillegg til Vanglos forslag: 3 Formannskapet anbefaler også etter §7 i plan- og bygningsloven at søker kan beholde gnr./bnr. 5/234."

Votering:
Vanglos forslag enstemmig vedtatt mot 0 stemmer for rådmannens innstilling.
Røylands forslag vedtatt med 9 mot 4 stemmer. (AP)

FS-068/11 Vedtak:

1. *Formannskapet tar klagen delvis til følge.*
2. *Formannskapet anbefaler etter §7 i plan og bygningsloven at det gis tillatelse til utsettelse på riving av eldre bolighus for den tid hans mor bebor huset.*
3. *Formannskapet anbefaler også etter §7 i plan- og bygningsloven at søker kan beholde gnr./bnr. 5/234.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

069/11: Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for leie av arealer til utvidelse av motorsportsanlegg på Gjermestad - gnr./bnr. 54/1, 3, 9, 54/11 og 58/3, 13 - Norsk motorklubb Egersund

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet finner at det foreligger tungtveiende grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter §19-2 i plan- og bygningsloven til utvidelse av motorsportsanlegget på deler av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9, 54/11 og 58/3,13 i Eigersund. Motorsportsanleggets totale areal går fram av kart datert 09.11.2010.

Søknaden oversendes Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland, for uttalelse, før endelig vedtak kan fattes i saken.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2.

2. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til inngåelse av 40-årige leieavtaler som omfatter LNF-område på del av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9 (ca. 4 dekar) og del av gnr./bnr. 58/3,13 (ca. 22,8 dekar).

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Ordførerens forslo slik vedtak:

"Begrunnelse: Det er ingen ting som tyder på konflikter med landbruket i denne saken. Det er mindre viktige landbruksarealer som skal nyttes til motorcrossanlegget."

Votering:
Rådmannens innstilling med ordførerens tilleggsforslag vedtatt enstemmig.

FS-069/11 Vedtak:

1. *Formannskapet finner at det foreligger tungtveiende grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter §19-2 i plan- og bygningsloven til utvidelse av motorsportsanlegget på deler av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9, 54/11 og 58/3,13 i Eigersund. Motorsportsanleggets totale areal går fram av kart datert 09.11.2010. Søknaden oversendes Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland, for uttalelse, før endelig vedtak kan fattes i saken.*

   Begrunnelse: Det er ingen ting som tyder på konflikter med landbruket i denne saken. Det er mindre viktige landbruksarealer som skal nyttes til motorcrossanlegget.

   Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2.

2. *Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til inngåelse av 40-årige leieavtaler som omfatter LNF-område på del av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9 (ca. 4 dekar) og del av gnr./bnr. 58/3,13 (ca. 22,8 dekar).*

Enstemmig vedtatt.

070/11: Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1- Borghild Sæstad

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

2. Formannskapet gir tillatelse til deling i medhold av § 20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.

   Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-070/11 Vedtak:

1. *Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

2. *Formannskapet gir tillatelse til deling i medhold av § 20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.

   Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Enstemmig vedtatt.

071/11: Søknad om konsesjon på leie av deler av gnr./bnr. 58,3,13 54/11 54/1,3, og 9 i 40 år til motorsportsanlegg - Norsk Motorklubb Egersund

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Norsk motorklubb Egersund konsesjon på leieavtaler på 40 år til motorsportsanlegg på deler av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9 fra 1. januar 2011, deler av gnr./bnr. 58/3,13 fra 14. februar 2010 og deler av gnr./bnr. 54/11 fra anleggsstart i Eigersund. Omsøkte arealer er vist på kart av 9.11.2010.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-071/11 Vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Norsk motorklubb Egersund konsesjon på leieavtaler på 40 år til motorsportsanlegg på deler av gnr./bnr. 54/1, 3 og 9 fra 1. januar 2011, deler av gnr./bnr. 58/3,13 fra 14. februar 2010 og deler av gnr./bnr. 54/11 fra anleggsstart i Eigersund. Omsøkte arealer er vist på kart av 9.11.2010.

Enstemmig vedtatt.

072/11: Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendom - gnr./bnr. 107/9 - Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 107/9 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 3.620.000.

Vilkår etter § 11 i konsesjonsloven:
Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim må drive eiendommen på en landbruksmessig forsvarlig måte. Driveplikten er evigvarende. Driveplikten kan oppfylles ved at jordbruksarealet på eiendommen leies bort i 10 år. Etter 10 år må jordbruksarealet drives selv eller leies ut for 10 nye år.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-072/11 Vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 107/9 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 3.620.000.

Vilkår etter § 11 i konsesjonsloven:
Hildegunn Grude og Kjell Petter Undheim må drive eiendommen på en landbruksmessig forsvarlig måte. Driveplikten er evigvarende. Driveplikten kan oppfylles ved at jordbruksarealet på eiendommen leies bort i 10 år. Etter 10 år må jordbruksarealet drives selv eller leies ut for 10 nye år.

Enstemmig vedtatt.

073/11: Søknad fra Hellvik Hus Hellvik AS om tilbakeføring av eiendom - areal mellom Vådlåsen og Sjarkveien

Avgjøres av formannskapet

Rådmannens forslag til vedtak 03.06.2011:

Formannskapet godkjenner salg av ca. 530 m² av gnr. 7 bnr. 577 som omsøkt til Hellvik Hus Hellvik AS. Arealet selges på følgende vilkår:

1. Prisen settes til kr. 86,- pr. m².
2. I tillegg må kjøper betale oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysingsgebyrer.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

- Morten Haug (KrF) erklærte seg ugild og trådte ut idet Hellvik Hus er part i saken der han er byggeleder, jf. fvl. § 6, 2. Det fremkom ikke merknader til saken, og Edmund Iversen (KrF) tok sete.

~ o ~

Møtebehandling:

Varaordfører foreslo slikt vedtak:
"Formannskapet godkjenner salg av ca. 530 m² av gnr. 7 bnr. 577 som omsøkt til Hellvik Hus Hellvik AS. Arealet selges på følgende vilkår:

1. Prisen settes til kr. 0,- pr. m².
2. Kjøper må betale oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysingsgebyrer."

Votering:
Varaordførers forslag enstemmig vedtatt mot 0 stemmer for rådmannens innstiling.

FS-073/11 Vedtak:

Formannskapet godkjenner salg av ca. 530 m² av gnr. 7 bnr. 577 som omsøkt til Hellvik Hus Hellvik AS. Arealet selges på følgende vilkår:

1. *Prisen settes til kr. 0,- pr. m².*
2. *Kjøper må betale oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysingsgebyrer.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

074/11: Kjøp av friareal mellom Sjarkveien 33 og 35 - Ian Flemming Kirsby

Rådmannens forslag til vedtak 03.06.2011:

Formannskapet godkjenner søknad om kjøp av et ca. 120 m² areal som er regulert til friareal. Dette på følgende vilkår:

1. Det forutsettes at omsøkt areal blir godkjent omregulert fra friareal til byggeareal-boliger.
2. Prisen settes til kr. 86,- pr. m².
3. Kjøper må betale behandlingsgebyr for behandling av søknad om reguleringsendring og fradeling, samt oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysingsgebyrer.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-074/11 Vedtak:

Formannskapet godkjenner søknad om kjøp av et ca. 120 m² areal som er regulert til friareal. Dette på følgende vilkår:

1. *Det forutsettes at omsøkt areal blir godkjent omregulert fra friareal til byggeareal-boliger.*
2. *Prisen settes til kr. 86,- pr. m².*
3. *Kjøper må betale behandlingsgebyr for behandling av søknad om reguleringsendring og fradeling, samt oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysingsgebyrer.*

Enstemmig vedtatt.

075/11: Opparbeidelse 3 boligtomter Kabelhusveien, fastsetting tomtepriser og tildeling av tomter.

Rådmannens forslag til vedtak 25.05.2011:

1. 3 boligtomter i Kabelhusveien opparbeides.

2. 1 av tomtene nr. 2 og 3 tildeles etter loddtrekning til Leif Aase pva av selgere av gnr. 46 bnr. 824, og 1av tomtene nr. 2 og 3 tildeles etter loddtrekning Håken Skogly som selger av gnr. 13 bnr. 1874. Dersom Håken Skogly velger ikke å ta imot tildelt tomt iht pkt. 1 i kjøpekontrakt av 18.12.2001 så utbetaler kommunen kontant oppgjør i henhold til pkt.3.4 i kjøpekontrakten

3. Tomteprisene i Kabelhusveien vedtas som nedenfor stående liste viser:

Tomt	Beregnet tomtepris:	
Tomt 1	kr	627 592
Tomt 2	kr	555 244
Tomt 3	kr	561 032

4. I tillegg til tomteprisen må kjøper betale oppmålingsgebyr og tinglysning av målebrev på kr. 16 748,- pr. tomt, samt dokumentavgift (2,5 % av kjøpesummen) og tinglysning av skjøte kr. 1548.

5. Underskudd/overskuddet fra salg av tomtene i Kabelhusveien dekkes/overføres av/til Tomteutviklingsfondet.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Inghild Vanglo (AP) foreslo slikt vedtak:

1. "3 boligtomter i Kabelhusveien opparbeides.

2. 1 av tomtene nr. 1 og 2 tildeles etter loddtrekning til Leif Aase pva av selgere av gnr. 46 bnr. 824, og 1 av tomtene nr. 1 og 2 tildeles etter loddtrekning Håken Skogly som selger av gnr. 13 bnr. 1874. Dersom Håken Skogly velger ikke å ta imot tildelt tomt iht pkt. 1 i kjøpekontrakt av 18.12.2001 så utbetaler kommunen kontant oppgjør i henhold til pkt.3.4 i kjøpekontrakten.

3. Tomteprisene i Kabelhusveien vedtas som nedenforstående liste viser:

Tomt	Beregnet tomtepris:	
Tomt 1	kr	627 592
Tomt 2	kr	555 244
Tomt 3	kr	561 032

4. I tillegg til tomteprisen må kjøper betale oppmålingsgebyr og tinglysning av målebrev på kr. 16 748,- pr. tomt, samt dokumentavgift (2,5 % av kjøpesummen) og tinglysning av skjøte kr. 1548.

5. Underskudd/overskuddet fra salg av tomtene i Kabelhusveien dekkes/overføres av/til Tomteutviklingsfondet

6. Tomt nr. 3 som ikke tildeles iht. pkt. 2, tildeles funksjonshemmede som ved legeerklæring dokumenterer spesielle behov. Tildeling skjer ved loddtrekning blant innkomne søknader. **Det gis 25 % rabatt på tomtepris."**

Ordføreren foreslo slikt vedtak:

6. Endring til Vanglos forslag punkt 6: Tomt nr. 3 som ikke tildeles iht. pkt. 2, tildeles funksjonshemmede som ved legeerklæring dokumenterer spesielle behov. Tildeling skjer ved loddtrekning blant innkomne søknader. **Det gis imidlertid ikke 25 % rabatt på tomtepris."**

Votering:
Vanglos forslag 1-5 enstemmig vedtatt mot 0 stemmer for rådmannens innstilling.
Ordførerens forslag punkt 6 enstemmig vedtatt med 9 mot 4 stemmer for Vanglos forslag punkt 6. (AP)

FS-075/11 Vedtak:

1. *3 boligtomter i Kabelhusveien opparbeides.*

2. *1 av tomtene nr. 1 og 2 tildeles etter loddtrekning til Leif Aase pva av selgere av gnr. 46 bnr. 824, og 1 av tomtene nr. 1 og 2 tildeles etter loddtrekning Håken Skogly som selger av gnr. 13 bnr. 1874. Dersom Håken Skogly velger ikke å ta imot tildelt tomt iht pkt. 1 i kjøpekontrakt av 18.12.2001 så utbetaler kommunen kontant oppgjør i henhold til pkt.3.4 i kjøpekontrakten.*

3. *Tomteprisene i Kabelhusveien vedtas som nedenforstående liste viser:*

Tomt	*Beregnet tomtepris:*	
Tomt 1	*kr*	*627 592*
Tomt 2	*kr*	*555 244*
Tomt 3	*kr*	*561 032*

4. *I tillegg til tomteprisen må kjøper betale oppmålingsgebyr og tinglysning av målebrev på kr. 16 748,- pr. tomt, samt dokumentavgift (2,5 % av kjøpesummen) og tinglysning av skjøte kr. 1548.*

5. *Underskudd/overskuddet fra salg av tomtene i Kabelhusveien dekkes/overføres av/til Tomteutviklingsfondet*

6. *Tomt nr. 3 som ikke tildeles iht. pkt. 2, tildeles funksjonshemmede som ved legeerklæring dokumenterer spesielle behov. Tildeling skjer ved loddtrekning blant innkomne søknader. Det gis imidlertid ikke 25 % rabatt på tomtepris.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

076/11: Høringsuttale - konsesjonssøknad Dalane Kraft AS - Mjelkefossen, Gya, Tekse og Åmot kraftverk i Hellelandsvassdraget og 132-kV kraftledning mellom Eikestad og Gya - Eigersund og Lund kommuner

Rådmannens forslag til vedtak 30.05.2011:

Eigersund kommune er positiv til den fremlagte utbyggingen og støtter konsesjonssøknad Dalane Kraft AS - Mjelkefossen, Gya, Tekse og Åmot kraftverk i Hellelandsvassdraget og 132-kV kraftledning mellom Eikestad og Gya med følgende føringer som må tas inn i konsesjonsvilkårene.:

1. Kraftledning mellom Eikestad og Gya må i all hovedsak ligge i kabel.
2. Fremføring av 132-kV kraftledning i tilknytning til Egersund næringspark samt kryssing av E39 må skje i kabel av hensyn til utbygging og må tas inn i konsesjonsvilkårene.
3. Vannspeilet i Terland klopp samt dennes opplevelsesverdi må sikres og det må utarbeides skjøtselsplan for å hindre tilgroing av vegetasjon i selve elveløpet ved Terland klopp og må tas inn i konsesjonsvilkårene.
4. Restaurering/gjenåpning av Slevelandsånatas tas inn i konsesjonsvilkårene med tilhørende gangveg.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:
Tor-Inge Rake (V) foreslo slikt vedtak:
"Mjelkefossen kraftverk tas ut av planen."

Inghild Vanglo (AP) foreslo slikt vedtak:
"Punkt 1 strykes."

Votering:
Rådmannens øvrige innstilling enstemmig vedtatt.
Rådmannens innstilling punkt 1 vedtatt med 8 mot 5 stemmer for Vanglos forslag punkt 1. (Kjell Fredriksen (FrP) + AP)
Rakes forslag falt med en stemme for. (V)

FS-076/11 Vedtak:

Eigersund kommune er positiv til den fremlagte utbyggingen og støtter konsesjonssøknad Dalane Kraft AS - Mjelkefossen, Gya, Tekse og Åmot kraftverk i Hellelandsvassdraget og 132-kV kraftledning mellom Eikestad og Gya med følgende føringer som må tas inn i konsesjonsvilkårene.:

1. *Kraftledning mellom Eikestad og Gya må i all hovedsak ligge i kabel.*
2. *Fremføring av 132-kV kraftledning i tilknytning til Egersund næringspark samt kryssing av E39 må skje i kabel av hensyn til utbygging og må tas inn i konsesjonsvilkårene.*
3. *Vannspeilet i Terland klopp samt dennes opplevelsesverdi må sikres og det må utarbeides skjøtselsplan for å hindre tilgroing av vegetasjon i selve elveløpet ved Terland klopp og må tas inn i konsesjonsvilkårene.*
4. *Restaurering/gjenåpning av Slevelandsånatas tas inn i konsesjonsvilkårene med tilhørende gangveg.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

077/11: Referatsaker til formannskapets møte 15.6.2011

Referatsaker som legges frem for utvalget 30.05.2011:

Sakene legges frem uten innstilling/merknad fra administrasjonen.

Nr	Dok.ID		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	11/15283	I	10.05.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Omgjøring av fylkesmannens vedtak av 07.12.10 - klage fra Skattekisten kulturbarnehage AS
2	11/16053	N	31.05.2011	Politisk	Avvikling av jordbruksdrift på Bakkebø Gård - orientering om fremdrift
3	11/16710	I	23.05.2011	Mjølkeprosjektet i Dalane	Melkeprosjektet - framtidsrettet melkeproduksjon i Dalane

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

2	11/16053	N	31.05.2011	Politisk	Avvikling av jordbruksdrift på

					Bakkebø Gård - orientering om fremdrift

Formannskapet ga positiv tilbakemelding til landbrukskontoret og saksbehandler for oppfølging av saken.

Votering:

FS-077/11 Vedtak:

Det ble ikke fattet vedtak i saken.

078/11: Spørsmål/orienteringer i formannskapets møte 15.6.2011

Spørsmål/orienteringer i møtet 30.05.2011:

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

- Inghild Vanglo (AP) stilte spørsmål ved status ved for folkehelsearbeidet i kommunen. Dette med bakgrunn i at hun for noen måneder siden både kommenterte og hadde spørsmål vedr dette temaet i et kommunestyremøte. Blir partnerskapsavtalen vi har inngått etterlevd nå?

  Kommunalsjef levekårssjef orienterte om status og at det nå er lyst ut en 50% stilling for folkehelsearbeide kombinert med kommunalt legesenter.

- Leif Erik Egaas (H) stilte spørsmål ved målsettingen om antall lærlinger i kommunen og om hva som er status for lærlingersituasjonen i kommunen.

  Rådmannen orienterte om status og at det er et prioritert område. Det forhold at fylket reduserer antall påbygningsklasser vil antagelig gi kommunen økt tilgang på lærlinger.

- Tor-Inge Rake (V) stilte spørsmål ved hvorfor kommunestyrets vedtak om innkreving av leie i gymsalen på Bakkebø ikke iverksettes, og om ikke det pokalskapet som står i garderoben bør tas bedre vare på.

  Rådmannen vil følge opp saken.

- Varaordføreren stilte spørsmål ved status på utbygging av Hestnes.

  Rådmannen orienterte om saken i to deler. En del ble foretatt i åpent møte og en del i lukket møte jf. kl. § 31 nr 3, jf. offlv § 23. Denne orientering ble gitt etter avsluttet valgstyremøte og møte i særskilt klagenemnd kl. 1525-

  Morten Haug (KrF) fratrådte under den lukkede delen av møtet da han tidligere er inhabil i saken på grunn av sin stilling som byggeleder i Hellvik Hus.

- Ordføreren tok opp riksantikvarens befaring i Egersund angående promenaden der regionsantikvaren er invitert sammen med saksbehandler fra fylket. Ingen fra politisk ledelse i Eigersund kommune og Rogaland fylkeskommune er invitert. Han reagerer kraftig på denne fremgangsmåten. Spesielt siden saksbehandlerne har blitt overprøvd politisk.

- Ordføreren informerte om at det var nødvendig å flytte kommunestyrets møte 5. september 2011 må flyttes til 7. september fordi fylkesutvalget behandler kommuneplanen vår i møte 6. september. Vår behandling er avhengig av dette.

  Formannskapet hadde ingen innvendinger til dette.

- Rådmannen informerte om at det blir livdyrauksjon på Bakkebø gård 11. august, noe som markerer slutten på kommunens gårdsdrift.

- Rådmannen informerte om at landbrukssamarbeidet med Sirdalen er avsluttet etter vellykkede forhandlinger med Sirdalen kommune.

- Rådmannen informerte om arbeidet med oppfølging av kommunestyrets vedtak fra 31. mai 2010 om iverksettelse av parkeringsordning utført av brannvakten. Dette arbeidet er nå i sluttfasen. Dersom det ikke lykkes å komme frem til en ordning med branntjenesten om dette nå, vil kommunestyrets vedtak om nedleggelse av kasernert brannvakt bli iverksatt snarest mulig.

Votering:

FS-078/11 Vedtak:

Det ble ikke fattet vedtak i saken.

079/11: Søknad om deltakelse i programmet Sammen om en bedre kommune

Rådmannens forslag til vedtak 23.05.2011:

Administrasjonsutvalget støtter den fremsatte søknaden.

Formannskapet godkjenner rådmannens forslag til søknad til prosjektet "Sammen om en bedre kommune".

Søknad oversendes Kommunal- og regionaldepartementet.

07.06.2011 Administrasjonsutvalget

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

ADM-004/11 Vedtak:

Administrasjonsutvalget støtter den fremsatte søknaden.

Formannskapet godkjenner rådmannens forslag til søknad til prosjektet "Sammen om en bedre kommune".

Søknad oversendes Kommunal- og regionaldepartementet.

Vedtaket er enstemmig.

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-079/11 Vedtak:

Formannskapet godkjenner rådmannens forslag til søknad til prosjektet "Sammen om en bedre kommune".

Søknad oversendes Kommunal- og regionaldepartementet.

Vedtaket er enstemmig.

080/11: Jernhagen barnehage - søknad om ekstraordinært tilskudd

Rådmannens forslag til vedtak 15.06.2011:

1. Søknaden fra Jernhagen barnehage ang. endring av ansvarlig lån til ekstra ordinært kommunalt tilskudd avslås.

2. Vedtaket er fattet etter Kommunelovens §13 ("Hasteparagrafen"),

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-080/11 Vedtak:

1. *Søknaden fra Jernhagen barnehage ang. endring av ansvarlig lån til ekstra ordinært kommunalt tilskudd avslås.*

2. *Vedtaket er fattet etter Kommunelovens §13 ("Hasteparagrafen").*

Enstemmig vedtatt.

---

sak 86

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 22.07.2011
Arkiv: :FE-610, FE-200
Arkivsaksnr.:
10/2762
Journalpostløpenr.:
11/20994

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Seksjon økonomi
Saksbehandler: Tore L. Oliversen
Stilling: Kommunalsjef økonomi
Telefon: 51 46 80 41
E-post: tore.ludvig.oliversen@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011
	Kommunestyret	07.09.2011

Sluttrapport og byggeregnskap for tre byggeprosjekt for Eigersund kommune

Sammendrag:

Rådmannen fremmer tre sluttrapporter – som omfatter Lagård ungdomsskole, utbygging av rusprosjektet og IBO. Rådmannen beklager at sakene ikke er fremmet før.

Oversikten viser at byggene ble realisert med et samlet mindreforbruk på 478.291 kroner i forhold til budsjett.

Saksgang:
Saken behandles i formannskapet og vedtas av kommunestyret.

Rådmannens forslag til vedtak 22.07.2011:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Sluttrapport og byggeregnskap for rusprosjektet ved Slettebø godkjennes.
2. Sluttrapport og byggeregnskap for Lagård ungdomsskole godkjennes.
3. Sluttrapport og byggeregnskap for interkommunalt bofellesskap (IBO) godkjennes.

Eventuell tidligere politisk behandling:

En viser til at en politisk har etterspurt nevnte byggeregnskap.

Kontrollutvalget behandlet byggeregnskapene i sitt møte 03.02.11. Vedtaket er lagt med som vedlegg. En viser spesielt til kontrollutvalgets punkt 3 om vurderinger knyttet opp mot endring av regelverket. I denne sak foreslår ikke rådmannen endringer.

Andre opplysninger / fakta i saken:

En viser til at sluttrapportene er utarbeidet 20.09.10. Byggeregnskapene ble oversendt Kontrollutvalgssekretariatet 07.10.10. Kontrollutvalget behandlet byggeregnskapene i sitt møte 03.02.11.

Det er beklagelig at sakene tok tid før de ble fremmet i kontrollutvalget av kontrollutvalgssekretariatet og det er beklagelig at sakene ikke er fremmet for politisk behandling før nå. Som en forklaring på dette viser en til at det er høyt press på administrasjon og lite administrativ saksbehandlingskapasitet. Derfor må saker og andre oppgaver prioriteres og gitte forhold/saker blir da "skjøvet" (som ikke er ønskelig av noen part). Samtidig er det grunn til å peke på at akkurat sluttføring/skriving av denne sak ikke tar for mye tid. En beklager at saken ikke er fremmet før

Saksbehandlers vurderinger:
En viser til vedlagte sluttrapporter.

Universell utforming:
Ingen i denne sak.

Økonomiske konsekvenser:
Økonomisk status for nevnte prosjekt.

Prosjekt	Regnskap	Budsjett	Avvik
Rusprosjektet ved Slettebø	10 946 620	11 400 000	-453 380
Lagård ungdomsskole	85 633 683	85 500 000	133 683
Interkommunalt bofellesskap (IBO)	23 841 406	24 000 000	-158 594
Sum	**120 421 709**	**120 900 000**	**-478 291**

En viser til at dette er prosjekt som har fått budsjettene justert – som har vært fremmet som egne saker og/eller som en del av budsjett/økonomirapporter. I dette oppsettet har rådmann tatt utgangspunkt i justert budsjett. En viser til at justeringene har blitt foretatt i forkant av prosjektene ble igangsatt rent bygningsmessig.

Oversikten viser at byggene ble realisert med et samlet mindreforbruk på 478.291 kroner. En viser videre til at merforbruk / mindreforbruk er forhold som er sluttført (dvs. enten dekket eller disponert) i forbindelse med avlegging av årsregnskapet for 2010. Når det gjelder finansutgifter (renter og avdrag) er dette innarbeidet i det årlige budsjett.

Alternative løsninger:
Foreta endringer i rådmannens forslag. En viser spesielt til kontrollutvalgets punkt 3 om vurderinger knyttet opp mot endring av regelverket.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:
1. Sluttrapport og byggeregnskap for rusprosjektet ved Slettebø.
2. Sluttrapport og byggeregnskap for Lagård ungdomsskole.
3. Sluttrapport og byggeregnskap for interkommunalt bofellesskap.
4. Vedtak i kontrollutvalget 03.02.2011.
5. Saksutredning til kontrollutvalget.
6. Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter.

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	21.12.2010	Kontrollutvalget	Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune - vedtak 051/10 i kontrollutvalget 09.12.10
2	I	15.02.2011	Kontrollutvalget	Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune

Parter i saken:
Intern sak for Eigersund kommune.

Internt notat

OFF.LOVEN § 14

Sluttrapport - utbygging av Rusprosjekt, Slettebø

Vår ref.: 10/22691 / 07/3419 / FE-613, FA-F60, TI-&47 Dato: 15.09.2010
Saksbehandler: Per Steinar Berentsen Telefon: 51 46 83 03 Mobiltelefon:
E-post: per.steinar.berentsen@eigersund.kommune.no

PROSJEKTETS NAVN:
Rusprosjekt Slettebø – 8 omsorgsboliger + base.

PROSJEKTET BEHANDLET AV:
Kommunestyret vedtok 14.05.07 at Maigården og Sølvhagen skulle ombygges til omsorgsboliger og inneholde 8 boenheter + base for rusprosjektet.

PLANARBEID:
Planarbeidet startet sommeren 2005 med å se på muligheten for å bygge om Sølvhagen til 4 leiligheter – 2 i hver etasje.

I Maigården lå det best tilrette for å anlegge base og en leilighet i 1. etasje og 3 leiligheter i underetasje.

Arkitektfirmaet Kristiansen & Selmer-Olsen ble engasjert på timebasis til å utarbeide tegninger og anbudsgrunnlag.

Intern arbeidsgruppe har i byggeperioden vært Marit T. Ludvigsen, Alf Tore Sæstad og Per S. Berentsen.

Prosjekt- og byggeleder har vært kommunens utbyggingsleder Per S. Berentsen.

ANBUD:
Ombyggingen ble lyst ut som to anbud – ett anbud for Sølvhagen og ett anbud for Maigården.
I tillegg ble grunn- betong og utendørsarbeider lyst ut som eget anbud.

Ved anbudsåpning for Sølvhagen 30.10.07 forelå tilbud fra 3 entreprenører, hvor av Byggservice Egersund as hadde laveste tilbud.
Etter avklaringsmøte /kontraktsforhandlinger ble det inngått avtale med Byggservice Egersund as – kontraktssum kr. 2 394 449,- inkl. mva.

Ved anbudsåpning for Maigården 03.12.07 forelå kun ett tilbud – fra Seglem & Åse as (mens 5 anbydere var påmeldt). Etter avklaringsmøte / kontraktsforhandlinger ble det inngått avtale med Seglem & Åse as – kontraktssum kr. 4 770 870,- inkl. mva.

For grunn-, betong- og utendørsarbeidene var anbudsfrist satt til 18.04.08. Det forelå da tilbud fra 3 entreprenører, hvorav Espeland Forskaling as var lavbyder. Avtale ble etter

kontraktsforhandlinger inngått med Espeland Forskaling as – kontraktssum kr. 650 606,- inkl. mva.

Samlet investeringsrammen for prosjektet var satt til 11,4 mill. kroner.

GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET:
Arbeidene på begge bygg startet opp i januar 2008 og ble ferdigstilt i juni 2008, i tråd med kontrakter og framdriftsplan for begge bygg.

Utenomhusarbeidene ble igangsatt i mai 2008 og ble ferdigstilt samtidig med ombyggingsarbeidene – i juni 2008.

Begge ombygginger og utenomhusarbeidene er regnskapsført som et prosjekt. Prosjektet er gjennomført med et mindreforbruk på kr. 453 380,-.
Det vises for øvrig til vedlagte byggeregnskap og kostnadsoppsett for prosjektet.

Fra Husbanket er det gitt oppstarts- og kompensasjonstilskudd til disse 8 omsorgsboligene. Samlet utgjør tilskuddet kr. 6 024 000,-.

Samarbeidet mellom kommunen og de enkelte entreprenører har fungert godt i byggeperioden, og resultatet av byggearbeidet må kunne sies å være tilfredsstillende.

Med vennlig hilsen

Per Steinar Berentsen
Utbyggingsleder

Vedlegg: Byggeregnskap for Rusprosjektet
Revidert kostnadskalkyle

Besøksadresse: Nytorvet 9, 4370 Egersund / Lerviksgården 2 et. Telefon: 51 46 80 00
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4379 EGERSUND Telefaks: 51 49 10 38
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no Internett: www.eigersund.kommune.no Org.nr.: 944 496 394

Byggeregnskap for Rusprosjektet (Maigården)

1325 OMBYGGING MAIGÅRDEN	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Totalt beløp
30700 LØNN EGET PERSONELL	0	0	100 000	0	0	100 000
31153 BEVERTNING	0	0	5 605	0	0	5 605
31400 ANNONSER/KUNNGJØRINGER	0	5 556	0	0	0	5 556
31401 KOPIERING/TRYKKING	0	11 346	6 138	0	0	17 484
31600 SKYSSGODTGJ/REISEUTGIFTER OPPG.PL	0	0	0	13 242	0	13 242
31950 AVGIFTER/GEBYRER	0	8 090	53 677	0	0	61 767
32000 INVENTAR (VERDI OVER 100000)	0	0	311 155	28 662	0	339 817
32301 FORDELT LØNN EGET PERSONELL	0	25 000	0	0	0	25 000
32320 KJØP AV TJ.- HOVED-/TOTALENTREPRISE	0	0	5 732 256	0	0	5 732 256
32335 KJØP AV TJ.-DELENTR.PRISSTIGNING	0	0	86 935	0	0	86 935
32336 KJØP AV TJ.-DELENTR. DIV.UFORUTSATT	0	0	1 056 142	23 557	0	1 079 699
32508 KJØP MATR.- UTVENDIGE ANLEGG	0	0	656 644	0	0	656 644
32702 BYGGELEDELSE, PROSJEKTERING MV.	0	174 555	232 578	0	0	407 133
34290 BETALT MOMS INVESTERINGER	0	49 137	2 033 291	13 055	0	2 095 483
35009 FINANSBELASNING/BYGGELÅNSRENTER	0	0	320 000	0	0	320 000
35500 AVSETNING TIL BUNDNE INVESETERINGSFOND	0	1 279 453	0	0	0	1 279 453
35800 UDISPONERT	0	0	0	464 540	0	464 540
Sum utgifter	**0**	**1 553 137**	**10 594 421**	**543 055**	**0**	**12 690 613**
						0
38100 OVERFØRINGER FRA STATEN	0	-1 504 000	0	0	0	-1 504 000
39100 BRUK AV LÅN	0	0	-4 546 000	0	0	-4 546 000
39480 BRUK AV INVESTERINGSFONDET	0	0	-885 676	-530 000	0	-1 415 676
39483 BRUK AV INVESTERINGFOND H&O FORMÅL	0	0	-350 000	0	0	-350 000
39488 BRUK AV SKATTEREG.FOND	0	0	-1 500 000	0	0	-1 500 000
39501 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGFOND	0	0	-1 279 453	0	0	-1 279 453
39700 OVERFØRING FRA DRIFTSREGNSKAPET (mva)	0	-49 137	-2 033 291	-13 055	0	-2 095 483
Sum inntekter	**0**	**-1 553 137**	**-10 594 421**	**-543 055**	**0**	**-12 690 613**

Merk at i 2007 ble det avsatt 1.279.453 kroner til bundne investeringsfond. I oppsettet fremkommer dette som en utgift. Dette er knyttet opp mot at vi fikk tilskuddsmidler som måtte avsettes. Samme midler er inntektsført i 2008. Når vi korrigerer for dette og udisponerte midler i 2010 blir byggeutgiftene for prosjektet totalt:

10 946 620

Samlet budsjett for prosjektet	11 400 000
Regnskapsmessige utgifter	12 690 613
Avsetning bunde inv.fond 2006 - 2007	-1 279 453
Udisponerte midler i 2010	-464 540
Mindreforbruk på prosjektet	**-453 380**

REVIDERTE KOSTNADER ETTER INNGÅTTE KONTRAKTER

FOR

8 OMSORGSBOLIGER I PROSJEKT MAIGÅRDEN/SØLVHAGEN

1.	Hovedentreprise – Maigården	Anbud korrigert	3 816 696,-
2.	Hovedentreprise - Sølvhagen	Anbud korrigert	1 915 559,-
6.	**Entreprisekostnad eks. mva.**		**5 732 255,-**
7.	Arkitekt- og konsulent honorar	Kontrakt	380 000,-
	Oppfølging i byggeperioden (ark./konsulent)	Antatt	200 000,-
8.	Administrasjon og byggledelse	Antatt	400 000,-
9.	Avgifter/gebyrer/kopiering	Antatt	292 000,-
10.	Sum eks. avgifter		7 004 255,-
11.	Offentlige avgifter 25 % mva.		1 751 064,-
12.	**Sum inkl. mva.**		**8 755 319,-**
13.	Uforutsett kostnader 15 % av post 12	Antatt	1 313 298,-
14.	Inventar og utstyr	Antatt	400 000,-
15.	Finansieringskostnader	Antatt	320 000,-
16.	**Totalkostnader før beregnet prisstigning**		**10 788 617,-**
17.	Prisstigning	Antatt	600 000,-
18.	Avrunding		11 383,-
19.	**Sum inkl. antatt prisstigning**		**11 400 000,-**

Miljøavdelingen den 28.02. 08

Per S. Berentsen
Prosjektleder

Internt notat

Sluttrapport - utbygging av Lagård ungdomsskole

Vår ref.: 10/9448 / 07/3412 / FE-614, FA-A20, TI-&42 Dato: 06.09.2010
Saksbehandler: Per Steinar Berentsen Telefon: 51 46 83 03 Mobiltelefon:
E-post: per.steinar.berentsen@eigersund.kommune.no

PROSJEKTETS NAVN:
Nye Lagård ungdomsskole

PROSJEKTET BEHANDLET AV:
Kommunestyret ble gjort kjent med utbygging av Lagård ungdomsskole gjennom behandling av budsjett og økonomiplan fra 2005 til 2007. Revidert budsjett for utbyggingen ble vedtatt av kommunestyret den 26.03.07.

PLANARBEID:
Planarbeidet startet i 2005 med at det ble laget en utredning som omhandlet 4 alternative utbyggingsformer. De alternativ som ble vurdert var:

- Ombygging og utvidelse av nåv. bygningsmasse – 2 alternativ med 3 eller 4 paralleller.
- Riving av deler av nåv. bygningsmasse (klasseromsfløy) og oppføring av nybygg på deler av nåv. uteareal langs Sjukehusveien/Langevannsveien – 2 alternativ med 3 eller 4 paralleller.

Ut fra en samlet vurdering, hvor det ble lagt stor vekt på tilgjengelighet i bygget (universell utforming), falt valget på nybygg-alternativet med 4 paralleller. Økonomisk viste kalkylen liten forskjell mellom nybygg kontra ombygging/utbygging – ca. 5%.

Valget av nybygg langs Sjukehusveien/Langevannsveien innebar at det også måtte fremmes ny reguleringsplan for skoletomten. Samtidig ble flisfyringsanlegg lokalisert og innregulert.

Som politiske medlemmer til Plankomiteen ble valgt: John Skaara, Sigmund Lagår og Inghild Liland. Dessuten møtte Ivar Sandvik /Oddvar Stangeland (arb.g.), Odd Stangeland (arb.t.) John Egeli (verneombud) og representanter for Råd for funksjonshemmede.

Prosjektleder har vært kommunens utbyggingsleder: Per S. Berentsen.
Byggeleder har vært Multiconsult AS v/Hans Arvid Rodvelt.

Arkitektfirmaet Kristiansen & Selmer-Olsen AS, som hadde stått for utredningen, ble etter forhandlinger også engasjert i det videre arbeidet. Tekniske konsulenter og byggeleder ble hentet inn gjennom utlysning og konkurranse.

For å kunne opprettholde skoledriften i byggeperioden, og ha tilstrekkelig klasserom til ungdomsskolen, ble det besluttet at Steingården, nordre fløy, skulle opprustes og tas i bruk til midlertidige undervisningslokaler.

ANBUD:
Først ble det innhentet anbud for opprustning av Steingården, nordre fløy. Dette arbeidet ble tildelt Kystbygg as, som hadde laveste tilbud på kr. 783 356,- eks. mva.

Deretter ble anbud for ny skole lyst ut som åpen anbudskonkurranse med delte entrepriser. Frist for innlevering av tilbud var satt til 09.02.07. Ved fristens utløp var det innkommet tilbud i alle fag, men for bygningsmessige arbeider forelå kun et tilbud.

På budsjettene for 2005, 2006 og 2007 var det tilsammen avsatt 65,5 mill. kroner til utbygging av Lagård ungdomsskole.

Plankomiteen ble orientert om tilbudene i møte den 16.02.07. I nytt møte den 20.03.07 fattet plankomiteen vedtak sålydende:
„Plankomiteen anbefaler at det innledes kontraktsforhandlinger ut fra innhentet anbud. Plankomiteen vil videre anbefale at prosjektet gjennomføres som tidligere planlagt innenfor en investeringsramme på maks. 85,5 mill. kroner."

Saken ble deretter behandlet av kommunestyret den 26.03.07 hvor budsjettrammen for prosjektet ble økt til 85,5 mill. kroner.

Etter at budsjettrammen var på plass, ble det holdt avklaringsmøter og kontraktsforhandlinger med lavbudere, og inngått avtaler med følgende firma:

Miljøsanering/rivingsarbeider:	
Risa as	kr. 925 288,- eks. mva.
Grunn- og betongarbeider:	
Espeland Forskaling as	kr. 9 779 284,- eks. mva.
Bygningsmessige arbeider:	
Bjerkreim Trelast as	kr. 28 459 255,- eks. mva.
Rørarbeider:	
Nodland Rør as	kr. 3 587 917,- eks. mva.
Ventilasjonsarbeider:	
Dalane Klima as	kr. 2 410 529,- eks. mva.
El- og automatiseringsarbeider:	
Sønnico Installasjon as	kr. 3 613 213,- eks. mva.
Heisanlegg:	
Reber Schindler Heis as	kr. 352 000,- eks. mva.

GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET:
Opprustning av Steingården til midlertidige undervisningsrom startet i mai 2007 og ble ferdigstilt til skolestart høsten 2007, i tråd med framdriftsplanen.

Arbeidet med ny ungdomsskole startet i juni 2007 med riving av gammel klasseromsfløy og bygging av ny adkomstvei.
Under kontraktsforhandlingene var det inngått avtale om å dele opp utbyggingen i 2 byggetrinn. Først klasseromsfløy og deler av administrasjonsfløy, som skulle ferdigstilles i løpet av sommeren 2008. Deretter resten av administrasjonsfløy og amfidelen som skulle stå ferdig i september 2008.

Besøksadresse: Nytorvet 9, 4370 Egersund / Lerviksgården 2 et. Telefon: 51 46 80 00
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4379 EGERSUND Telefaks: 51 49 10 38
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no Internett: www.eigersund.kommune.no Org.nr.: 944 496 394

Første byggetrinn ble gjennomført innenfor den tidsramme som var avsatt, og var klar til å tas i bruk etter sommerferien 2008. Imidlertid ble ca. 1/3 del av klasseromsfløyen utsatt for vannskade den 03.08.08, noe som innebar en utsettelse på et par måneder før denne delen kunne tas i bruk. Vannskaden skyldes lekkasje i en branntrommel som var satt under trykk.

Amfidelen og resten av administrasjonsfløyen ble ferdigstilt noen uker forsinketi forhold til framdriftsplanen - i oktober 2008.

Prosjektet er gjennomført med et merforbruk på kr. 133 683,-. I prosent utgjør dette 0,16 % i forhold til godkjent budsjett.
Forøvrig vises til vedlagt budsjett og byggeregnskap for prosjektet.

Samarbeidet mellom kommunen og de enkelte entreprenører har fungert tilfredstillende i byggeperioden. Prosjekt- og byggeleder har imidlertid måtte bruke en god del ressurser med å få på plass alle endringer/tillegg.

Resultatet av byggearbeidet må etter min mening kunne sies å være bra.

Med vennlig hilsen

Per Steinar Berentsen
Utbyggingsleder

Dok.nr	Tittel på vedlegg
136277	Byggeregnskap Nye Lagård ungdomsskole 2010.xls
136387	Revidert kostnadskalkyle 27.03.07.doc

Besøksadresse: Nytorvet 9, 4370 Egersund / Lerviksgården 2 et.
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4379 EGERSUND
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no

Telefon: 51 46 80 00
Telefaks: 51 49 10 38
Org.nr.: 944 496 394

Byggeregnskap knyttet opp mot "Nye Lagård ungdomsskole"

Prosjekt:	1213 LAGÅRD U.SKOLE	Regnskap 2005	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Summering
30700	LØNN EGET PERSONELL	0	150 000	0	133 745	0	0	283 745
30802	MØTEGODTGJØRELSE	0	9 504	0	0	0	0	9 504
30900	PENSJONSUTGIFTER	0	0	0	937	0	0	937
30990	ARBEIDSGIVERAVGIFT	0	1 241	0	1 365	0	0	2 606
31153	BEVERTNING	0	0	0	13 764	0	0	13 764
31400	ANNONSER/KUNNGJØRINGER	0	830	1 562	0	0	0	2 392
31401	KOPIERING/TRYKKING	21 316	44 358	179 029	44 523	13 043	0	302 269
31700	REISEUTGIFTER/TRANSPORT V/REISER	0	1 111	0	0	0	0	1 111
31702	DRIVSTOFF - BENSIN	0	2 145	2 870	471	250	0	5 736
31704	ÅRSAVGIFTER OG FORSIKRING	0	0	0	3 450	0	0	3 450
31705	VEDLIKEHOLD/SERVICE	0	0	3 955	0	0	0	3 955
31852	FORSIKRING AV ANLEGG UNDER OPPFØRING	0	0	7 654	0	0	0	7 654
31950	AVGIFTER/GEBYRER	1 093	41 715	62 514	326 129	0	0	431 451
32000	INVENTAR (VERDI OVER 100000)	0	0	0	1 657 078	255 404	0	1 912 482
32102	LEASING AV TRANSPORTMIDLER	0	17 829	15 219	8 553	1 450	0	43 051
32301	FORDELT LØNN EGET PERSONELL	0	0	175 000	0	0	0	175 000
32320	KJØP AV TJ.- HOVED-/TOTALENTREPRISE	0	0	783 357	31 942	0	0	815 299
32321	KJØP AV TJ.- DELENTR. GRUNN/BETONGARB.	0	0	7 000 000	2 600 000	179 284	0	9 779 284
32322	KJØP AV TJ.-DELENTR. TØMMERARBEID	0	0	5 082 300	21 587 000	1 789 955	0	28 459 255
32325	KJØP AV TJ. -DELENTR. SANITÆRANLEGG	0	0	1 450 000	2 100 000	0	0	3 550 000
32326	KJØP AV TJ.- DELENTR.VENTILASJONSANLEGG	0	0	208 800	1 803 003	173 726	0	2 185 529
32327	KJØP AV TJ.-DELENTR. ELEKTROARBEIDER	0	0	1 000 000	2 508 124	131 363	0	3 639 487
32330	KJØP AV TJ.DELENTR. HEISANLEGG	0	0	117 322	246 963	0	0	364 285
32335	KJØP AV TJ.-DELENTR.PRISSTIGNING	0	0	196 739	2 027 911	59 198	0	2 283 848
32336	KJØP AV TJ.-DELENTR. DIV.UFORUTSATT	0	0	772 046	4 409 933	763 754	0	5 945 733
32337	KJØP AV TJ.-DELENTR.-RIVINGSARBEID	0	0	841 709	60 637	0	0	902 346
32700	JURIDISK BISTAND	0	0	10 850	0	0	0	10 850
32702	BYGGELEDELSE, PROSJEKTERING MV.	174 395	2 268 943	2 041 677	1 597 870	261 129	0	6 344 014
34290	BETALT MOMS INVESTERINGER	48 928	579 937	4 936 207	10 251 167	838 406	0	16 654 645
35009	FINANSBELASNING/BYGGELÅNSRENTER	0	70 000	517 000	913 000	0	0	1 500 000
	Sum utgifter	**245 732**	**3 187 614**	**25 405 811**	**52 327 564**	**4 466 962**	**0**	**85 633 683**
39100	BRUK AV LÅN	-200 000	-3 187 614	-12 469 603	-33 976 397	-3 450 000	0	-53 283 614
39480	BRUK AV INVESTERINGSFONDET	-45 732	0	0	-2 500 000	0	0	-2 545 732
39487	BRUK AV FINANSFONDET	0	0	0	-1 200 000	0	0	-1 200 000
39488	BRUK AV SKATTEREG.FOND	0	0	0	-4 400 000	0	0	-4 400 000
39700	OVERFØRING FRA DRIFTSREGNSKAPET (mva)	0	0	-12 936 207	-10 251 167	-838 406	0	-24 025 780
39800	UDEKKET	0	0	0	0	-178 556	0	-178 556
	Sum inntekter	**-245 732**	**-3 187 614**	**-25 405 811**	**-52 327 564**	**-4 466 962**	**0**	**-85 633 683**

En viser til at det ikke er påløpt utgifter på prosjektet før 2005.

Samlet budsjett for prosjektet	85 500 000
Samltede utgifter	85 633 683
Merutgifter på prosjektet	133 683

REVIDERT BUDSJETT – UTBYGGING AV LAGÅRD UNGDOMSSKOLE

1.	Delentreprise – miljøsanering/rivingsarbeider		925 288,-
2.	Delentreprise – grunn- og betongarbeider		9 740 661,-
3.	Delentreprise – bygningsmessige arbeider		28 789 285,-
4.	Delentreprise – rørarbeider		3 547 917,-
5.	Delentreprise - ventilasjonsarbeider		2 411 639,-
6.	Delentreprise – el- og automatiseringsarbeider		3 599 000,-
7.	Delentreprise - heis		394 000,-
8.	Oppussing av Steingården – midlertidige klasserom		780 000,-
9.	**Entreprisekostnad eks. mva.**		**50 187 790,-**
10.	Arkitekt og konsulent-honorarer		4 060 000,-
11.	Prosjekt- og byggeledelse		1 550 000,-
12.	Andre byggrelaterte utgifter (avgifter/kopiering m.v.)		1 200 000,-
13.	Uforutsett kostnader , 10 % av post 9		5 018 779,-
14.	Inventar og utstyr		2 035 200,-
15.	Sum eks. avgifter		64 051 769,-
16.	Offentlige avgifter 25 %		16 012 942,-
17.	**Sum inkl. mva.**		80 064 711,-
18.	Finansieringskostnader		1 680 000,-
19.	**Totalkostnader før beregnet prisstigning**		**81 744 711,-**
20.	Prisstigning til byggestart (4 mnd) 5 % av post 17		1 334 411,-
21.	Pristigning i byggeperioden (14 mnd) 5 % av post 17 + 20. 50 % reg.		2 374 141,-
22.	Avrunding		46 737,-
23.	**Sum inkl. anslått prisstigning**		**85 500 000,-**

Vedtatt av kommunestyret i møte 26.03.07, sak 021/07.

Miljøavdelingen, den 27.03.07

Per S. Berentsen
Prosjektleder

Internt notat

Sluttrapport - utbygging av interkommunalt bofellesskap

Vår ref.: 10/22942 / 07/3408 / FE-613, FA-G70, TI-&47 Dato: 20.09.2010
Saksbehandler: Per Steinar Berentsen Telefon: 51 46 83 03 Mobiltelefon:
E-post: per.steinar.berentsen@eigersund.kommune.no

PROSJEKTETS NAVN:
Interkommunalt bofelleskap, Slettebø

PROSJEKTET BEHANDLET AV:
Den 13.09.04 vedtok kommunestyret å inngå samarbeid med de øvrige Dalane kommuner om utbygging og drift av interkommunalt bofelleskap. Bofellesskapet skulle lokaliseres til nåværende bygning Aust-Agder og inneholde 6 leiligheter + nødvendig fellesareal. Eigersund kommune skulle være vertskommune og ha ansvar for utbyggingen.

Den 13.06.05 godkjente kommunestyret samarbeidsavtale med de øvrige Dalane kommuner om driften av bofelleskapet.

Forprosjekt med kostnadskalkyle ble deretter behandlet av kommunestyret den 11.09.06. I den forbindelse ble det vedtatt at byggekostnadene skulle deles i 6 like store deler, hvorav Eigersund kommune skulle dekke 3/6 av kostnadene og de øvrige Dalane kommuner 1/6 hver. Eigersund kommune fikk da disponere 3 leiligheter, mens de andre Dalane kommunen skulle disponere 1 hver.

Revidert kostnadsramme for prosjektet – kr. 24 mill. kroner - ble godkjent av kommunestyret den 17.12.07, i forbindelse med behandling av budsjett for 2008. Tilsvarende vedtak ble fatte i de øvrige Dalane kommuner.

PLANARBEID:
Planarbeidet startet i slutten av 2004 med at eksisterende interkommunale prosjektgruppe fikk i oppdrag å følge planprosessen videre og fram til ferdig bygg.

Det var gjennom politisk vedtak gitt føringer om at bygningsmassen på Aust-Agder i størst mulig grad skulle beholdes og opprustes.

Videre forelå føringer om at alle leiligheter skulle inneholde tekniske løsninger og materialer som kunne tåle harde påkjenninger.

Arkitektfirmaet JOB as ble av prosjektgruppen engasjert til å utarbeide tegninger og anbudsgrunnlag sammen med tekniske konsulenter.

Prosjektleder har vært kommunens utbyggingsleder, Per S. Berentsen
Byggeleder har vært Norconsult as v/Sturla Helgason.

ANBUD:

Arbeidet ble lyst ut som som åpen anbudskonkurranse og som hovedentreprise. Frist for innlevering av tilbud var satt til 05.10.07.Ved fristen utløp var det innkommet 2 tilbud, hvorav Larsen & Bjørkeland as var lavbyder.
Etter avklaringsmøter / kontraktsforhandlinger ble det den 28.01.08 inngått avtale med Larsen & Bjørkeland as – kontraktssum kr. 17 105 625,- inkl. mva.

Samlet investeringsramme for prosjektet var satt til 24 mill. kroner.

GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET:
Arbeidet startet i begynnelsen av februar 2008 og ble ferdigstilt den 10.12.08, ca. en uke etter avtalt framdriftsplan/kontrakt.

Prosjektet er gjennomført med et mindreforbruk på kr. 158 594,-. Det vises her til vedlagt byggeregnskap og revidert kostnadskalkyle.

Fra Husbanken er det gitt oppstarts- og kompensasjonstilskudd til disse 6 leilighetene. Samlet utgjør tilskuddet kr. 4 557 600,-.

Samarbeidet mellom kommunen og hovedentreprenør har fungert godt i byggeperioden, og resultatet av byggearbeidet må kunne sies å være tilfredstillende.

Med vennlig hilsen

Per Steinar Berentsen
Utbyggingsleder

Vedlegg: Byggeregnskap for Interkommunalt bofessesskap
Revidert kostnadskalkyle

Besøksadresse: Nytorvet 9, 4370 Egersund / Lerviksgården 2 et. Telefon: 51 46 80 00
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4379 EGERSUND Telefaks: 51 49 10 38
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no Internett: www.eigersund.kommune.no Org.nr.: 944 496 394

Byggeregnskap for IBO/Aust-Agder

IBO (Aust-Agder) er et investeringsprosjekt som regnskapsmessig har vært en utfordring. Dette knyttet opp til at:

Prosjektet har gått over flere år (som er helt vanlig)
Flere kommuner har deltatt.
Det har vært endringer knyttet opp mot finansieringen.
Momsføringer.
Momsføringer knyttet opp mot de andre deltaker kommunene.
Tilskuddsmidler og fordeling av tilskuddsmidlene.
Tidspunkt for betaling og betaling fra de andre kommunene (Påpeker at dette er foretatt uten problem, men regnskapsmessig var dette en sak).

Prosjekt:	1347 OMBYGGING AUST AGDER	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Totalt beløp
30700	LØNN EGET PERSONELL	0	0	200 000	150 000	0	350 000
30900	PENSJONSUTGIFTER	0	0	0	19 500	0	19 500
30990	ARBEIDSGIVERAVGIFT	0	0	0	23 900	0	23 900
31153	BEVERTNING	0	0	0	2 024	0	2 024
31401	KOPIERING/TRYKKING	0	32 909	25 479	2 826	0	61 214
31601	DIETTGODTGJ/NATTILLEGG OPPG.PL	0	200	0	0	0	200
31700	REISEUTGIFTER/TRANSPORT V/REISER	0	1 222	0	0	0	1 222
31702	DRIVSTOFF - BENSIN	0	0	4 291	1 726	0	6 017
31950	AVGIFTER/GEBYRER	0	9 416	30 764	0	0	40 180
32000	INVENTAR (VERDI OVER 100000)	0	0	94 614	502 578	0	597 192
32102	LEASING AV TRANSPORTMIDLER	0	0	28 274	8 580	0	36 854
32301	FORDELT LØNN EGET PERSONELL	0	50 000	0	0	0	50 000
32320	KJØP AV TJ.- HOVED-/TOTALENTREPRISE	0	0	13 684 501	0	0	13 684 501
32335	KJØP AV TJ.-DELENTR.PRISSTIGNING	0	0	161 228	112 462	0	273 690
32336	KJØP AV TJ.-DELENTR. DIV.UFORUTSATT	0	0	143 282	1 048 029	0	1 191 311
32702	BYGGELEDELSE, PROSJEKTERING MV.	0	657 723	715 086	218 195	0	1 591 004
32703	ANDRE KONSULENTTJENESTER	0	326 868	0	0	0	326 868
34290	BETALT MOMS INVESTERINGER	0	255 702	3 713 829	466 376	0	4 435 907
35009	FINANSBELASNING/BYGGELÅNSRENTER	0	0	599 000	550 050	0	1 149 050
35800	UDISPONERT	0	0	0	775	0	775
	Sum utgifter	**0**	**1 334 039**	**19 400 346**	**3 107 021**	**0**	**23 841 406**

Dette er et prosjekt som rådmannen vil komme tilbake til.

Budsjett for IBO/Aust-Agder	24 000 000
Utgifter ved prosjektet	23 841 406
Mindreforbruk ved prosjektet	**-158 594**

REVIDERT KOSTNADSKALKYLE ETTER INNKOMMET ANBUD

FOR

INTERKOMMUNALT BOFELLESSKAP – AUST AGDER

1.	Hovedentreprise – anbud alle fag	Anbud korrigert	13 580 482,-
6.	**Entreprisekostnad eks. mva.**		**13 580 482,-**
7.	Arkitekt- og konsulent honorar Oppfølging i byggeperioden (ark./konsulent)	Kontrakt Antatt	1 600 000,- 200 000,-
8.	Administrasjon og byggledelse	Antatt	600 000,-
9.	Avgifter/gebyrer/kopiering	Antatt	150 000,-
10. 11.	Sum eks. avgifter Offentlige avgifter 25 % mva.		16 130 482,- 4 032 620,-
12.	**Sum inkl. mva.**		**20 163 102,-**
13.	Uforutsett kostnader – 10 % av post 12	Antatt	2 100 000,-
14.	Inventar og utstyr – 2,5 % av post 12	Antatt	500 000,-
15.	Finansieringskostnader – 2,5 % av post 12	Antatt	500 000,-
16.	**Totalkostnader før beregnet prisstigning**		**23 263 102,-**
17.	Prisstigning	Antatt	730 000,-
18.	Avrunding		6 898,-
19.	**Sum inkl. antatt prisstigning**		**24 000 000,-**

Godkjent av kommunestyret den 17.12.07.

Miljøavdelingen den 18.12.07

Per S. Berentsen
Utbyggingsleder

EIGERSUND KOMMUNE
Kontrollutvalgssekretariatet

Eigersund kommune
Rådmannen

Eigersund kommune
DATO: 17 FEB 2011
ARKIVSAK: 10/2762

Vår ref.: 11/4775 / FE-200
Saksbehandler: Ingrid Bergum
E-post: kontrollutvalget@eigersund.kommune.no

Dato: 15.02.2011
Direkte telefon: 51 81 56 39
Deres ref. / dato: /

Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune

Det er fattet følgende vedtak i saken:

Rådmannens forslag til vedtak 25.01.2011:

Saken tas til orientering

03.02.2011 Kontrollutvalget

Møtebehandling:

SVEIN OLAV TENGESDAL (SP) fremmet følgende forslag;

" 1. Kontrollutvalget reagerer på at sluttbehandlingen av byggeregnskapene for prosjektene Lagård ungdomsskole, Rusprosjektet Slettebø og Interkommunalt bofellessakp har tatt så lang tid.

2. Kontrollutvalget ber administrasjonen om snarest å legge frem byggeregnskapene for de tre prosjektene til behandling i Formannskap og Kommunestyre i henhold til Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6.

3. Kontrollutvalget vil anmode Kommunestyret om å endre Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6 ved å innta bestemmelsen om at byggeregnskapene skal behandles senest innen 9 måneder etter at bygget er tatt i bruk eller ferdigattest er gitt.

4. For øvrig tas saken til orientering."

Votering:
Tengesdals forslag enstemmig vedtatt.

Besøksadresse:
Postadresse:
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no
Telefon: 51 81 56 00
Telefaks: 51 81 56 01
Org.nr.: 944 496 394

KON-003/11 Vedtak:

1. *Kontrollutvalget reagerer på at sluttbehandlingen av byggeregnskapene for prosjektene Lagård ungdomsskole, Rusprosjektet Slettebø og Interkommunalt bofellessakp har tatt så lang tid.*

2. *Kontrollutvalget ber administrasjonen om snarest å legge frem byggeregnskapene for de tre prosjektene til behandling i Formannskap og Kommunestyre i henhold til Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6.*

3. *Kontrollutvalget vil anmode Kommunestyret om å endre Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6 ved å innta bestemmelsen om at byggeregnskapene skal behandles senest innen 9 måneder etter at bygget er tatt i bruk eller ferdigattest er gitt.*

4. *For øvrig tas saken til orientering.*

Vedtaket er enstemmig.

Med vennlig hilsen

Ingrid Bergum
Kontrollutvalgssekretær

Dok.nr	Tittel på vedlegg
155270	Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune
116730	Sluttrapport - utbygging av Lagård ungdomsskole
137584	Sluttrapport - utbygging av Interkommunalt bofellesskap
137190	Sluttrapport - utbygging av Rusprosjekt, Slettebø

Besøksadresse:
Postadresse: ,
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no
Telefon: 51 81 56 00
Telefaks: 51 81 56 01
Org.nr.: 944 496 394

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 25.01.2011	Avdeling:		
Arkiv: :FE-200	Enhet:	Kontrollutvalgssekretariatet	
Arkivsaksnr.:	Saksbehandler:	Geir A. Melby	
10/1184	Stilling:	Kontrollutvalgssekretær	
Journalpostløpenr.:	Telefon:	51 81 56 41	
11/2029	E-post:	kontrollutvalget@eigersund.kommune.no	

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Kontrollutvalget	03.02.2011

Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune

Sammendrag:

Det vises til sak 020/10, 027/10, 033/10 og 051/10 der status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune, er etterspurt. I møtet den 1. september 2010 redegjorde økonomisjefen for arbeidet med byggeregnskap.

Følgende vedtak ble truffet i sak 033/10:

Kontrollutvalget tar økonomisjefens redegjørelse til orientering, og forventer at de aktuelle byggeregnskapene kommer til behandling innen rimelig tid.

Følgende vedtak ble truffet i sak 051/10:

1. *Kontrollutvalget ønsker å få ferdig byggeregnskap for ferdigstilte bygg fremlagt for ordinær behandling når disse foreligger.*

2. *Til neste møte i kontrollutvalget framlegges gjeldende byggeinstruks og instruks for kontrollutvalget for Eigersund kommune, til orientering.*

Sekretariatet har mottatt byggeregnskap fra økonomsjefen for tre prosjekter:
- Lagård ungdomsskole
- Rusprosjekt, Slettebø
- Interkommunalt bofellesskap

Saksgang:
Avgjøres av kontrollutvalget

Rådmannens forslag til vedtak 25.01.2011:

Saken tas til orientering

03.02.2011 Kontrollutvalget

Møtebehandling:

SVEIN OLAV TENGESDAL (SP) fremmet følgende forslag;

" 1. Kontrollutvalget reagerer på at sluttbehandlingen av byggeregnskapene for prosjektene Lagård ungdomsskole, Rusprosjektet Slettebø og Interkommunalt bofellessakp har tatt så lang tid.

2. Kontrollutvalget ber administrasjonen om snarest å legge frem byggeregnskapene for de tre prosjektene til behandling i Formannskap og Kommunestyre i henhold til Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6.

3. Kontrollutvalget vil anmode Kommunestyret om å endre Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6 ved å innta bestemmelsen om at byggeregnskapene skal behandles senest innen 9 måneder etter at bygget er tatt i bruk eller ferdigattest er gitt.

4. For øvrig tas saken til orientering."

Votering:
Tengesdals forslag enstemmig vedtatt.

KON-003/11 Vedtak:

1. *Kontrollutvalget reagerer på at sluttbehandlingen av byggeregnskapene for prosjektene Lagård ungdomsskole, Rusprosjektet Slettebø og Interkommunalt bofellessakp har tatt så lang tid.*

2. *Kontrollutvalget ber administrasjonen om snarest å legge frem byggeregnskapene for de tre prosjektene til behandling i Formannskap og Kommunestyre i henhold til Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6.*

3. *Kontrollutvalget vil anmode Kommunestyret om å endre Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter, punkt 6 ved å innta bestemmelsen om at byggeregnskapene skal behandles senest innen 9 måneder etter at bygget er tatt i bruk eller ferdigattest er gitt.*

4. *For øvrig tas saken til orientering.*

Vedtaket er enstemmig.

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
137190	Sluttrapport - utbygging av Rusprosjekt, Slettebø
137584	Sluttrapport - utbygging av Interkommunalt bofellesskap
116730	Sluttrapport - utbygging av Lagård ungdomsskole

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel

5	U	21.12.2010	Økonomisjefen	Status for byggeregnskaper for nye bygg i Eigersund kommune

Parter i saken:

(6)

EIGERSUND KOMMUNE
Miljø- og driftsavdelingen

Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter.

Vedtatt av kommunestyret den 08.09.03.
Arkiv WinSak: 03/01295.

Digitally signed by [Bedrift kl] LEIF E. BROCH
Reason: Jeg stadfester at dette dokumentet er lik politiske vedtak.
Location: Sekretariatsleder - Politisk sekretariat - Eigersund kommune.
Date: 2004.09.02 08:40:17 +02'00'

Regler for organisering og gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter:

1. *Ved oppstart på utredning av et nytt større byggeprosjekt skal det utarbeides en prosjektorganiseringsplan som skal inneholde administrativ- og politisk organisering, bruk av rådgivere/konsulenter, valg av hovedfaser/underfaser og besluttningspunktene for vedtak i formannskap og kommunestyre. Formannskapet godkjenner prosjektorganiseringsplanen.*

2. *Nåværende faste plan- og byggekomiteen avvikles. Det etableres en plankomite for hvert byggeprosjekt. Formannskapet representerer politikerne i plankomiteen. Formannskapet kan velge ut en gruppe politikere til å representere formannskapet i plankomiteen sammen med representanter for brukerene av bygget/de ansattes representanter, verneombud og administrasjonen. Størrelsen på plankomiteen bestemmes i prosjektorganiseringsplanen og tilpasses hvert byggeprosjekt for å få en effektiv og hensiktsmessig plankomite.*

3. *Etter at plankomiteen, fram til og med hovedprosjekt, har framlagt for kommunestyret endelig plan og ramme for utbyggingen, overtar administrasjonen ansvaret for detaljprosjektering, utarbeidelse av anbudsdokumenter og gjennomføring av anbudsprosessen.*

4. *Administrasjonen godkjenner anbud som er basert på godkjente byggeplaner og økonomiske rammer, som dekker rene bygge-/anleggsteknisk arbeider og som er i trå med Norsk standard for behandling av anbud. (lavest pris). Er det avvik forhold til Norsk standard avgjøres anbudet av formannskapet. Er det totalentreprise, arkitektkonkurranse eller andre former for anbud som behandler planlegging og utbyggingsløsninger vil anbudshådteringen inngå i prosjektorganiseringsplanen.*

5. *Gjennomføring av selve byggingen, etter godkjente planer og rammer gjennomføres av administrasjonen. Rådmannen rapporterer til formannskapet kun avviksmeldinger i forhold til økonomi, HMS forhold, framdrift, feil i viktige forutsetninger og eller forslag til endringer som ikke er av ren byggefagteknisk art. Byggefagtekniske endringer som kan dekkes innefor godkjent ramme for reservekapital (uforutsette kostnader) avgjøres administrativt.*

6. *Administrasjonen godkjenner overtakelse av bygget og framlegger for formannskap/kommunestyret sluttregnskap.*

7. *Ide-fasens økonomiprogram skal være basert på en kvadratmeterpris hentet fra erfaringstall i forbindelse med bygging av sammenlignbare bygg, inkludert prosjektreserve, inventar og utstyr. I programmeringsfasen utarbeides et korrigert økonomiprogram basert på et ferdig romprogram og byggeprogram, inkludere korrigert omfang av inventar og utstyr og legge til en prosjektreserve basert på erfaringstall.* ***Prosjektreserven skal sammenholdes med en egen risikovurdering og eventuelt korrigeres for prosjektets spesielle risiko områder. Er risikoen urimelig høy skal korrigerende tiltak gjennomføres i form av tilleggsundersøkelser/-utredninger.***

   Dette kostnadsoverslaget skal være prosjektets pris fram til byggekontraktene er signert men det skal fortsatt være en prosjektreserve i byggefasen basert på både risiko og erfaringstall. Blir et prosjekt for dyrt skal byggets omfang og/eller krav til standard reduseres, alternativt at det gjennomføres en tilleggsbevilgning. ***Det skal i utgangspunktet ikke være tillatt å fjerne eller redusere prosjektreserven og risikokapitalen.***

8. *Nåværende plan og byggekomite for VA anlegg legges ned. Utbygging og saneringsanlegg innefor vann- og avløpssektoren og andre mindre bygg og anlegg som ikke omfattes av egen plankomite (ref. punkt 1.) gjennomføres administrativt etter godkjente planer. Rådmannen rapporterer til miljøstyret kun avviksmeldinger i forhold til økonomi, framdrift, HMS forhold, feil i viktige forutsetninger og eller forslag til endringer som ikke er av ren byggefag- /anleggsfagteknisk art. Byggefag- /anleggsfagteknisk endringer som kan dekkes innefor godkjent ramme, avgjøres administrativt.*

9. *Administrasjonen godkjenner anbud innenfor miljø- og driftsavdelingens øvrige ansvarsområder, som VA og utemiljø, basert på godkjente byggeplaner/rammer, dekker rene bygge- /anleggsfagtekniske arbeider og som er i trå med Norsk standard for behandling av anbud. (lavest pris). Er det avvik forhold til Norsk standard avgjøres anbudet av formannskapet.*

10. *Med grunnlag i en kapasitets- og kompetansevurdering velges det, primært en prosjektleder og eller eventuelt sekundært en byggeleder, iblant kommunens egne ansatte. Alternativt leies det inn rådgiver/konsulent. (ref. punkt 1.)*

11. *Det opprettholdes en fast stilling i miljø- og driftsavdelingen som skal arbeide spesielt med bygge og anleggsprosjekter og ivareta kommunens behov for egen prosjektleder/byggeleder. Dette vil gjelde for byggeprosjekter, VA anlegg eller andre kommunale bygg/anlegg. Stillingen finansieres innenfor rammen av det enkelte bygge- og anleggsprosjekt.*

12. *Prosjektleder/byggeleder er direkte underlagt miljø- og driftssjefen men skal ha faglig samarbeid med den seksjonen som skal drive bygget/anlegget etter utbygging. Dette vil si bygg- og eiendomsseksjonen, vann- og avløpsseksjonen og eventuelt seksjonen for utemiljø.*

13. *Den nye organiseringen trer i kraft ved nye ikke påbegynte bygge- og anleggsprosjekter.*

14. *Det utarbeides et kostkontrollsystem, som tilpasses de behov som er nødvendig for å sikre økonomistyringen i prosjektene.*

Generell matriseoppstilling for et større byggeprosjekt - kan brukes som en modell for en prosjektorganiseringsplan

Nr.	Hovedfase:	Underfase:	Resultat/ dokument:	Beslutnings-punkt/vedtak:	Ansvar:
1	Organiserings-fase	Politisk organisering Administrativ org. Entreprisevalg Behov for rådgivere og konsulenter.	Prosjektorganiserings-plan.	**Vedtak. Formannskapet**	Rådmann utarbeider planforslag. **Vedtak: Politisk**
2	Ide–fase	Ide – utvikling Behovsdefinering Rammefastlegging Alternativ-vurdering	Idebeskrivelse Behovsbeskrivelse Rammeprogram inkl: Økonomiprogram m. reservekappitalbehov, FDV plan med byggets driftsutgifter. (Forvaltning, drift og vedlikehold). Entrepriseplan for prosjektet.- bruk av rådgivere/konsulenter. Konklusjon.	Konkludere: Vil bygge, leie, stanse, utsette. For dyrt - gå tilbake og reduser omfang. Resultatene akseptable gå videre til programmerings-fasen – event. andre konklusjoner? **Vedtak: Formannskap og kommunestyret.**	Plankomite Plankomite Plankomite **Vedtak: Politisk**
3	Programmering fasen	Funksjonsutredning Programutredning	Funksjonsprogram (Aktivitetene i dag og frammover) Romprogram. Byggeprogram: (Standard/kvalitets-beskrivelse, tidsplan korrigert økonomiprogram med risikovurdering - reservekappitalbehov korrigert FDV plan). Konklusjon:	Konkludere: Gå videre, starte prosjektering? Er funksjon-, rom- og bygge- og økonomiprogram akseptable. Er driftskostnadene akseptable. Blir det for dyrt – redusere omfang, kvalitet? **Vedtak: Formannskap og kommunestyret**	Plankomite Plankomite Plankomite **Vedtak: Politisk**
4	Prosjektering	Kontrahering, rådgiver/konsulent. (Anbud og/eller forhandlinger) Skisseprosjektering Hovedprosjekt Detaljprosjektering Anbudsbeskrivelse	Avtale rådgivere/konsulenter Skisseprosjekt Byggesøknad Detaljplan Anbudsdokumenter	**Vedtak: Bygningsrådet** Er plangrunnlaget klart? Endelig utbyggingsvedtak! **Vedtak: Formannskap og kommunestyret**	Plankomite **Vedtak: Politisk** . **Vedtak: Politisk** Rådmann Rådmann
5	Kontrahering entreprenører	Anbud	Kontrakter		Rådmann
6	Produksjon	Produksjonsplan Produksjon Overtakelse Avslutning Garantikontroll	Framdriftsplan Bygg og anlegg Protokoll Sluttregnskap Protokoll	**Vedtak: Formannskapet kommunestyret**	Rådmann Rådmann Rådmann **Vedtak: Politisk** Rådmannen
7	Erfaring	Prosjektvurdering Forvaltning/drift	Prosjektvurderings-rapport Driftsrapport	Ref. Formannskap Kommunestyret Ref: Årsrapport	Plankomite. Rådmann

Sak 87

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 18.08.2011
Arkiv: :GBR-9/1, FA-L33
Arkivsaksnr.:
11/215
Journalpostløpenr.:
11/22521

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1 - Borghild Sæstad - 3. gangs behandling

Sammendrag:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område, som følge av et viktig område for kulturlandskap. Formannskapet anbefalte at det ble gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til omsøkte fradeling på møte 16.03.2011 i formannskapet. Fylkesmannen har i brev av 09.05.2011 vurdert saken som statlig planmyndighet. Fylkesmannen frarår at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen til omsøkte fradeling. Formannskapet ga tillatelse til omsøkte deling på møte 15.06.2011. Fylkesmannen påklagde vedtaket i brev av 11.07.2011.

Saksgang:
Tas klagen fra fylkesmannen til følge avgjøres saken av formannskapet.
Tas klagen ikke til følge avgjøres saken av en settefylkesmann.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet tar ikke klagen til følge og opprettholder vedtaket i sak FS-070/11 på møte 15.06.2011 i formannskapet om å tillate fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med bolighus og to leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Eventuell tidligere politisk behandling:

15.06.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-070/11 Vedtak:

1. *Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

2. *Formannskapet gir tillatelse til deling i medhold av § 20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.

   Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Enstemmig vedtatt.

16.03.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

SOLVEIG EGE TENGESDAL (KRF) fremmet alternativ løsning:

1. Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
   Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

Dette med følgende begrunnelse: **********.

LIV TONE ØIUMSHAUGEN (H) foreslo alternativ løsning med begrunnelse:
"Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."

Votering:
Tengesdals forslag enstemmig vedtatt.
Øiumshaugens forslag enstemmig vedtatt.

FS-028/11 Vedtak:

1 *Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2 *Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.*

3 *Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."*

Vedtaket er enstemmig.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område, som følge av et viktig område for kulturlandskap. Omsøkt parsell grenser inntil fulldyrket jord. Ingen naboer har innvendinger til omsøkte deling.

I brev fra Adv. Svein Erling Jensen, som er vedlagt søknaden om deling, står det:
"Det blir anført at det foreligger særlige grunner i forbindelse med fradeling av kårhus på gårdsbruket. Det vil ikke bli foretatt noen endring av bruken ut fra dagens situasjon. På dette grunnlag er loven om særlige forhold innfridd."

Eiendommen gnr./bnr. 9/1 som søkes delt har et areal på i alt 319,9 dekar, hvorav 11,1 dekar fulldyrket jord, 10,8 dekar innmarksbeite, 3,7 dekar med produktiv skog og 294,3 dekar med annet areal. Det er bolighus med to leiligheter på bruket. Leilighetene ble bygd på begynnelsen av 1980-tallet. Bolighuset er opprinnelig fra 1800-tallet, men er påbygd i 1924 og senere modernisert. Bolighuset er i brukbar stand. Det er ikke driftsbygning på bruket.

Gnr./bnr. 9/1 i Eigersund ligger i et LNF-L område, LNF-N område og område for framtidig fritidsbebyggelse.

Det er ikke selvstendig drift på bruket. Jordbruksarealet på bruket har blitt leid vekk siden 1960. Jordbruksarealet blir nå leid vekk til Jens helge Kjos-Hanssen

Formannskapet anbefalte at det ble gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til omsøkte fradeling i sak 28/11 på møte 16.03.2011.

Fylkesmannen har i brev av 09.05.2011 vurdert saken som statlig planmyndighet. Fylkesmannen frarår at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen til omsøkte fradeling. Fradeling av bolighuset kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen. Omsøkte parsell ligger i et LNF-L område. Dette er et område der landbruket og landbruksinteressene skal ha prioritet og sikres mot tiltak som kommer i konflikt med

landbruket. Omsøkte fradelig vil føre til ett fritt omsettelig bolighus midt i et aktivt landbruksområde. Omsøkte bolighus grenser inntil jordbruksjord og det er sannsynlig at det kan oppstå konflikter mellom landbruks- og boliginteressene på sikt.
Fylkesmannen mener også det er svært uheldig at det eneste bolighuset på gnr./bnr. 9/1 blir fradelt. Det kan bli selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Formannskapet ga tillatelse til omsøkte deling på møte 15.06.2011.

Fylkesmannen påklagde vedtaket i brev av 11.07.2011. Fylkesmannen mener det er uheldig at det blir etablert en fritt omsettelig boligeiendom i området som er avsatt til LNF-L. I disse områdene skal landbruksinteressene ha fortrinnsrett. I tillegg er det uheldig med etablering av en relativt stor eiendom uten bolighus. Hvis resten av eiendommen ble solgt som tilleggsjord ville saken kunne vurderes annerledes. Fylkesmannen kan ikke se at det er plan- og landbruksfaglige moment for å tillate fradelig av det eneste bolighuset på eiendommen gnr./bnr. 9/1. Fylkesmannen mener overordnede føringer og hensynet til kommunens egne arealbruksplaner må tillegges avgjørende vekt. Fylkesmannen ber om at vedtaket blir gjort om.

Saksbehandlers vurderinger:

Lovgrunnlag:

Plan og bygningslova § 19-1 og 2 (dispensasjon)
§ 19 – 1 Dispensasjon

"Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8".

§ 19 – 2 Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker

Tiltaket er i strid med kommuneplanen for Eigersund, og er avhengig av dispensasjon for å kunne få tillatelse. Dispensasjon krever grunngitt søknad jf plan og bygningsloven §19 – 1.

Bruket ligger innenfor et kjerneområde for landbruk (LNF-L). Hensynet bak planformålet LNF er blant annet å sikre interessene til den stedbundne næring, slik at den ikke får svekkede driftsvilkår. Fritt omsettelige boligeiendommer kan føre til konflikter med landbruksinteressene. Drifts- og miljømessig kan derfor fradeling av parsellen på sikt være uheldig for jordbruket.

En vil anbefale at formannskapet styrer etter vedtatt plan.

Med henvisning til ovenstående finner rådmannen ikke å kunne anbefale at formannskapet gir dispensasjon som omsøkt. Spredt bosetting i utkantstrøk bør komme som et resultat av planprosesser.

Rådmannen antar likevel at formannskapet vil stå på sitt tidligere vedtak i sak 070/11, og fremmer derfor et vedtak i samsvar med dette.

Viser ellers til vurderinger i sak 70/11 på møte i formannskapet 15.06.2011 og vurderinger i sak 28/11 på møte 16.03.2011 i formannskapet.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken medfører ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

1. Formannskapet tar klagen til følge om omgjør vedtak fattet i sak 70/11 på møte i formannskapet 15.06.011.

2. Formannskapet avslår søknaden med utgangspunkt i at det ikke foreligger en overvekt av særlige grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i kommuneplanens arealdel og plan- og bygningsloven § 19-2.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
161955	Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
162045	Kart
156949	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
156950	Oversendelsesbrev
156951	Rekvisisjon av oppmålsforretning
156952	Skjema - rekvisisjon/søknad
156953	Dispensasjonssøknad i forbindelse med delingssøknaden
156954	Gjenpart av nabovarsel

156955	Situasjonsplan
177808	Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1- Borghild Sæstad
176583	Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr.9 bnr.1
184516	Klage på vedtak om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighus gnr. 9 bnr. 1

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	24.01.2011	DKT Eiendom AS	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
3	X	09.02.2011	Steinar Nordvoll	Søknad fra Borghild Sæstad, gnr. 9 bnr. 1
2	U	09.02.2011	DKT Eiendom AS	Foreløpig svar - Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon, rekvisisjon av oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
5	X	02.03.2011		Kart
6	U	08.03.2011	Borghild Sæstad	Varsel/informasjon om befaring
8	U	25.03.2011	Fylkesmannen i Rogaland; Rogaland Fylkeskommune	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
7	U	25.03.2011	Borghild Sæstad; DKT Eiendom AS	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
9	I	09.05.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr.9 bnr.1
11	U	17.06.2011	Borghild Sæstad	Særutskrift: Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1- Borghild Sæstad
12	I	14.07.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Klage på vedtak om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighus gnr. 9 bnr. 1

Parter i saken:

TIL	Borghild Sæstad	Løyningsveien 74	4370	EGERSUND	

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Vår ref.: 2011/3735
Arkivnr.: 421.3

Deres ref:

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 14 JUL 2011
ARKIVSAKID: 11/215 - 8 NO

Klage på Eigersund kommune sitt vedtak om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr. 9. bnr. 1, Sæstad

Fylkesmannen viser til oversendelse av vedtak gjort av formannskapet i Eigersund kommune i møte den 17.06.11, sak FS-070/11. Vedtaket er slik:

1. *"Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av §19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200m² med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.*

2. *Formannskapet gir tillatelse til deling i medhold av §20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m² med påstående bolighus med 2 leiligheter frå gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.*

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.

   Dette med følgende begrunnelse. Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden."

I medhold av § 1-9 i plan- og bygningsloven kan fylkeskommunen eller statlige organ påklage enkeltvedtak som etter loven angår vedkommende myndighets saksområde. I denne saken er det ikke tvil om at kommunen sitt vedtak angår Fylkesmannens saksområde.

Kommunens vedtak ble mottatt 27.06.11. Etter § 29 i forvaltningsloven er fristen for klage 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er mottatt av vedkommende part. Ovennevnte dispensasjonsvedtak blir med dette påklaget.

Begrunnelse for klagen:
Fylkesmannen viser til og legger til grunn de planfaglige moment som tidligere er gitt i saken i brev av 09.05.11. Det er her redegjort for de forhold som taler mot dispensasjon for fradeling av bolighuset. I brevet heter det bl.a.:

Postadresse: Postboks 59 4001 Stavanger
Besøksadresse: Lagårdsv. 44 Stavanger
Telefon: 51568700
Telefaks: 51568811
e-post: postmottak@fmro.no
Hjemmeside: www.fylkesmannen.no/rogaland
Telefon: 51568700
Telefaks: 51568811

" Omsøkte parsell ligger i den delen av LNF – området som i kommuneplanen er merket av som LNF-L område. Dette innebærer at gården og omsøkt parsell ligger i et område der landbruket og landbruksinteressene skal ha prioritet og sikres mot tiltak som kan komme i konflikt med landbruket. Fradeling som omsøkt vil føre til at en får ett fritt omsettelig bolighus midt i dette aktive landbruksområdet. Omsøkt bolighus grenser til dyrka jord. Plassering avfritt omsettelige bustadhus så tett inntil jordbruksareal og dyrka mark, gjør det sannsynlig atdet kan oppstå konflikter mellom landbruks- og bustadinteressene på sikt.

Fylkesmannen vil vise til brev frå Landbruks- og matdepartementet 21.12.06. Her er det tydelig gitt uttrykk om en forsiktig holdning i dispensasjonssaker som gjelder fradeling av kårboliger. I brevet heter det:
"Kårbolig som ligger i tunområdet eller med grense til dyrka jord bør normalt uansett ikke fradeles. Kårboligen blir etter fradeling en fritt omsettelig eiendom, og det er erfaring for at enkelttomter med slik beliggenhet medfører ulemper for landbruket. Kommunen må generelt vurdere nøye om det ved fradeling av enkelttomter i landbruksområder oppstår drifts- og miljømessige ulemper som gjør at deling bør nektes."

Den same forsiktige holdninga må også gjelde i saker der det er planer om å dele fra det eneste bolighuset på eiendommen.

I tillegg til de planvurderingene som allerede er nevnt, mener Fylkesmannen også det er svært uheldig at det eneste bolighuset på gnr. 9, bnr. 1 blir delt fra. Selv om det ikke har vært selvstendig drift på eiendommen på mange år, har eiendommen en slik størrelse at den i framtiden kan danne grunnlag for selvstendig drift."

Fylkesmannen vil igjen understreke det uheldige ved at det blir etablert en fritt omsettelig boligeiendom i området som er avsatt til LNF – L. I disse områdene skal landbruksinteressene ha fortrinnsrett. I tillegg kommer det uheldige ved at det blir etablert en relativt stor eiendom uten bolighus.

Som det kommer fram av Fylkesmannen sin uttalelse, vil saken kunne bli vurdert andreledes dersom resten av eiendommen ble solgt som tilleggsjord. Bruksrasjonalisering er ofte sett på som et moment som kan tillegges vekt i dispensasjonssaker fordi det er samfunnsinteresser i å kunne stryke aktive bruk med å tillegge disse mer jord og dermed styrke ressursgrunnlaget.

Slik saken nå er lagt fram, kan ikke Fylkesmannen se at det er plan- og landbruksfaglige moment for å tillate fradeling av det eneste bolighuset på eiendommen gnr. 9, bnr. 1. Fylkesmannen mener at kommunen sitt vedtak ikke tar tilstrekkelig hensyn til de sentrale og regionale føringene som er gitt for areal- og ressursforvaltning innenfor LNF-områdene, og kan ikke se at det er lagt fram argument som taler for at det kan gis dispensasjon i denne saka, jf. pbl. § 19-2.

I Fylkesmannens vurdering er det også lagt vekt på de hensyn som skal tas i forhold til det lokale selvstyre slik dette går fram av § 34 i forvaltningsloven, men har funnet at overordnete føringer og hensynet til kommunens egne arealbruksplaner må tillegges avgjørende vekt. Fylkesmannen vil på denne bakgrunn be om at vedtaket i foreliggende sak blir gjort om.

Om vedtaket ikke blir endret, ber vi om at saken blir oversendt fylkesmannen ved landbruksavdelingen for ekspedisjon til klageinstans.

Med hilsen

Harald Thune
fylkesmann

Hadle Nevøy
landbruksdirektør

Saksbehandler: Synnøve Hognestad
Saksbehandlers telefon: 51 56 89 86
E-post: synnove.hognestad@fmro.no

Kopi til:

DKT Eiendom AS	Postboks 313	4379	EGERSUND
Borghild Sæstad	Løyningsveien 74	4370	EGERSUND

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	15.06.2011

Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr./bnr. 9/1- Borghild Sæstad
2. gangs behandling

Sammendrag:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område, som følge av et viktig område for kulturlandskap. Formannskapet anbefalte at det ble gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til omsøkte fradeling på møte 16.03.2011 i formannskapet. Fylkesmannen har i brev av 09.05.2011 vurdert saken som statlig planmyndighet. Fylkesmannen fraråt at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen til omsøkte fradeling.

Saksgang:
Saken avgjøres av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

2. Formannskapet gir tillatelse til deling i medhold av § 20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.

   Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Eventuell tidligere politisk behandling:

16.03.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

SOLVEIG EGE TENGESDAL (KRF) fremmet alternativ løsning:

1. Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
   Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

Dette med følgende begrunnelse: **********.

LIV TONE ØIUMSHAUGEN (H) foreslo alternativ løsning med begrunnelse:
"Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."

Votering:
Tengesdals forslag enstemmig vedtatt.
Øiumshaugens forslag enstemmig vedtatt.

FS-028/11 Vedtak:

1 Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2 Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

3 Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."

Vedtaket er enstemmig.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område, som følge av et viktig område for kulturlandskap. Omsøkt parsell grenser inntil fulldyrket jord. Ingen naboer har innvendinger til omsøkte deling.

I brev fra Adv. Svein Erling Jensen, som er vedlagt søknaden om deling, står det:
"Det blir anført at det foreligger særlige grunner i forbindelse med fradeling av kårhus på gårdsbruket. Det vil ikke bli foretatt noen endring av bruken ut fra dagens situasjon. På dette grunnlag er loven om særlige forhold innfridd."

Eiendommen gnr./bnr. 9/1 som søkes delt har et areal på i alt 319,9 dekar, hvorav 11,1 dekar fulldyrket jord, 10,8 dekar innmarksbeite, 3,7 dekar med produktiv skog og 294,3 dekar med annet areal. Det er bolighus med to leiligheter på bruket. Leilighetene ble bygd på begynnelsen av 1980-tallet. Bolighuset er opprinnelig fra 1800-tallet, men er påbygd i 1924 og senere modernisert. Bolighuset er i brukbar stand. Det er ikke driftsbygning på bruket.

Gnr./bnr. 9/1 i Eigersund ligger i et LNF-L område, LNF-N område og område for framtidig fritidsbebyggelse.

Det er ikke selvstendig drift på bruket. Jordbruksarealet på bruket har blitt leid vekk siden 1960. Jordbruksarealet blir nå leid vekk til Jens helge Kjos-Hanssen

Formannskapet anbefalte at det ble gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til omsøkte fradeling på møte 16.03.2011 i formannskapet.

Fylkesmannen har i brev av 09.05.2011 vurdert saken som statlig planmyndighet. Fylkesmannen frarår at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen til omsøkte fradeling. Fradeling av bolighuset kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen. Omsøkte parsell ligger i et LNF-L område. Dette er et område der landbruket og landbruksinteressene skal ha prioritet og sikres mot tiltak som kommer i konflikt med landbruket. Omsøkte fradelig vil føre til ett fritt omsettelig bolighus midt i et aktivt landbruksområde. Omsøkte bolighus grenser inntil jordbruksjord og det er sannsynlig at det kan oppstå konflikter mellom landbruks- og boliginteressene på sikt.
Fylkesmannen mener også det er svært uheldig at det eneste bolighuset på gnr./bnr. 9/1 blir fradelt. Det kan bli selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Saksbehandlers vurderinger:

Lovgrunnlag:

Plan og bygningslova § 19-1 og 2 (dispensasjon)
§ 19 – 1 Dispensasjon

"Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8".

§ 19 – 2 Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig ellet regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker

Tiltaket er i strid med kommuneplanen for Eigersund, og er avhengig av dispensasjon for å kunne få tillatelse. Dispensasjon krever grunngitt søknad jf plan og bygningsloven §19 – 1.

Utgangspunktet for å kunne vurdere dispensasjon er om det foreligger tungtveiende grunner, slik at fordelene ved å gi dispensasjon blir klart større enn ulempene. I denne saken skal dispensasjon vurderes i forhold til LNF-L formålet i kommuneplanen. LNF-L områdene i kommuneplanen har som formål å ta ekstra vare på landbruksverdier. Hensynet bak planformålet LNF-L er blant annet å sikre interessene til den stedbundne næring, slik at den ikke får svekkede driftsvilkår. Spørsmålet er om landbruket blir svekket hvis eksisterende bolig med tomt fradeles. Selv om det ikke er sannsynlig, kan det bli selvstendig drift på eiendommen i framtiden. Det kan gi behov for et nytt hus på bruket, som vil medføre tap av dyrka jord.

Fritt omsettelige boligeiendommer kan føre til konflikter med landbruksinteressene. Omsøkte parsell grenser inntil fulldyrket jord. Drifts- og miljømessig kan derfor fradeling av parsellen på sikt være uheldig for jordbruket.

Uthulling av LNF-områdene i kommunen kan på lang sikt, og ved press på områdene virke negativt på stedbunden næringen. Om dispensasjoner fra en og samme plan innvilges i noe antall, vil areal- og ressursdisponering i et område kunne endre karakter over tid, i strid med den disponering planen fastsetter. I områder hvor det gjør seg gjeldende et press for å oppnå unntak fra planfestet utnyttelse, er dette ingen ukjent utvikling.

En kan ikke se at det foreligger tungtveiende grunner til at omsøkte parsell skal fradeles.

Dersom gården blir som tilleggsjord til nabobruk aksepteres det normalt at det fradeles en tomt med bolighus. Dette som følge av en gunstig bruksrasjonalisering. Nå er imidlertid dette ikke aktuelt i denne saken.

Ut i fra ovennevnte ser en ingen grunn til å kunne anbefale at det gis dispensasjon i henhold plan- og bygningsloven.

Nå er det slik at administrasjonen skal være lojal mot vedtaket fattet av formannskapet etter 1. gangs behandling. En innstiller derfor til formannskapet om at omsøkte parsell skal kunne fradeles.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken medfører ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

Formannskapet avslår søknaden med utgangspunkt i at det ikke foreligger en overvekt av særlige grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i kommuneplanens arealdel og plan- og bygningsloven § 19-2.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
161955	Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
162045	Kart
156949	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
156955	Situasjonsplan
156954	Gjenpart av nabovarsel
156953	Dispensasjonssøknad i forbindelse med delingssøknaden
156952	Skjema - rekvisisjon/søknad
156951	Rekvisisjon av oppmålsforretning
156950	Oversendelsesbrev
176583	Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr.9 bnr.1

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	24.01.2011	DKT Eiendom AS	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
3	X	09.02.2011	Steinar Nordvoll	Søknad fra Borghild Sæstad, gnr. 9 bnr. 1
2	U	09.02.2011	DKT Eiendom AS	Foreløpig svar - Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon, rekvisisjon av oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
5	X	02.03.2011		Kart
6	U	08.03.2011	Borghild Sæstad	Varsel/informasjon om befaring
8	U	25.03.2011	Fylkesmannen i Rogaland; Rogaland Fylkeskommune	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
7	U	25.03.2011	Borghild Sæstad; DKT Eiendom AS	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad
9	I	09.05.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr.9 bnr.1

Parter i saken:

TIL	Borghild Sæstad	Løyningsveien 74	4370	EGERSUND	

Vår ref.: 2011/3735
Arkivnr.: 421.3

Deres ref:
Vår dato: 09.05.2011

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 16 MAI 2011
ARKIVSAKID: 11/215

Landbrukskontoret i Eigersund og Sokndal
Postboks 580
4379 Egersund

Uttale - søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av bolighuset på gnr. 9, bnr. 1, Sæstad

Fylkesmannen viser til oversendelse av saksdokument mottatt av oss 08.06.09.

Fylkesmannen i Rogaland har vurdert saken som statlig planmyndighet.

Gnr. 9, bnr. 1 er en eiendom på totalt rundt 320 dekar. Av dette er ca lag 11 dekar fulldyrka areal og 11 dekar beite. Resten er skog og annet utmaksareal. Det er ingen driftsbygning og heller ikke selvstendig drift på eiendommen. Det eneste bolighuset på eiendommen blir nå søkt fradelt. Bolighuset består av to leiligheter. Fradeling av bolighus på landbrukseiendommer til fritt omsettelige bolighus er ikke i tråd med LNF-formålet (landbruks-, natur- og friluftsformål), og saken må derfor behandles som en dispensasjon, jf. § 19-2 i plan- og bygningslova.

Ved ny plan- og bygningsliv som trådte i kraft 01.07.09 kom en innskjerping av reglene om dispensasjon. Det er ikke bare nok at hensynet bak bestemmelsen det blir dispensert fra, eller hensynet i formålsparagrafen, ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering, være vesentlig større enn ulempene. I følge Ot.prp. nr. 32 (2007 – 2008) innebærer det at det normalt ikke vil være mulighet til å gi dispensasjon når hensynet bak bestemmelsen det blir søkt dispensasjon fra fremdeles gjør seg gjeldene med styrke.

I vedtak gjort av Formannskapet i sak 28/11 er det lagt vekt på at fradeling som omsøkt ikke vil medføre endringer i bruk av landbruksjord. Jorda har vært leid vekk i 50 år, og det er lagt fra argument om at dette kan fortsette selv om bygningen er delt fra.

Fylkesmannen er enig i at ved vurdering av om bolighus kan deles fra landbruks-eiendommer, vil evt. behov for bolighus knyttet til landbruksdrifta være ett aktuelt moment. Det viktigste momentet ved vurdering av dispensasjon etter plan- og bygningsloven er likevel om fradeling av bustadhus kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen.

Omsøkte parsell ligger i den delen av LNF – området som i kommuneplanen er merket av som LNF-L område. Dette innebærer at gården og omsøkt parsell ligger i et område der landbruket og landbruksinteressene skal ha prioritet og sikres mot tiltak som komme i konflikt med landbruket. Fradeling som omsøkt vil føre til at en får ett fritt omsettelig bolighus midt i dette aktive landbruksområdet. Omsøkt bolighus grenser til dyrka jord. Plassering av fritt omsettelige bustadhus så tett inntil jordbruksareal og dyrka mark, gjør det sannsynlig at det kan oppstå konflikter mellom landbruks- og bustadinteressene på sikt.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 51568700	e-post: postmottak@fmro.no	Telefon: 51568700
Postboks 59 4001 Stavanger	Lagårdsv. 44 Stavanger	Telefaks: 51568811	Hjemmeside: www.fylkesmannen.no/rogaland	Telefaks: 51568811

Fylkesmannen vil vise til brev frå Landbruks- og matdepartementet 21.12.06. Her er det tydelig gitt uttrykk om en forsiktig holdning i dispensasjonssaker som gjelder fradeling av kårboliger. I brevet heter det:
"Kårbolig som ligger i tunområdet eller med grense til dyrka jord bør normalt uansett ikke fradeles. Kårboligen blir etter fradeling en fritt omsettelig eiendom, og det er erfaring for at enkelttomter med slik beliggenhet medfører ulemper for landbruket. Kommunen må generelt vurdere nøye om det ved fradeling av enkelttomter i landbruksområder oppstår drifts- og miljømessige ulemper som gjør at deling bør nektes."

Den same forsiktige holdninga må også gjelde i saker der det er planer om å dele fra det eneste bolighuset på eiendommen.

I tillegg til de planvurderingene som allerede er nevnt, mener Fylkesmannen også det er svært uheldig at det eneste bolighuset på gnr. 9, bnr. 1 blir delt fra. Selv om det ikke har vært selvstendig drift på eiendommen på mange år, har eiendommen en slik størrelse at den i framtiden kan danne grunnlag for selvstendig drift.

Omsøkt bolighus ligger i et aktivt landbruksområde og grenser til dyrka mark. Denne plasseringen gjør etter Fylkesmannen sin vurdering potensielle konflikter med landbruksdrifta påregnelig. Slik søknaden nå er lagt fram, kan Fylkesmannen derfor ikke se at fordelene med å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering, er klart større enn ulempene. I tillegg er det uheldig at det eneste bolighuset på eiendommen blir delt fra. Fylkesmannen vil derfor klart fråå søknaden.

Avslutningsvis vil Fylkesmannen nevne at dersom jordbruksarealet blir solgt til naboeiendommer som tilleggsjord, blir det normalt akseptert å dele fra en parsell med påstående bustadhus. Dette fordi bruksrasjonalisering som tiltak er en ønsket landbrukspolitisk utvikling. Fradeling av bolighus i forbindelse med salg av jordbruksareal som tilleggsjord vil dermed kunne bidra til at fordelene med å gi dispensasjon frå kommuneplanen, blir større enn ulempene.

Fylkesmannen ber om at vi som uttaleinnsats får tilsendt vedtak i saken straks det er gjort.

Med hilsen

Dagfinn Hatløy
seniorrådgiver

Synnøve Hognestad
fylkesagronom

Saksbehandler: Synnøve Hognestad
Saksbehandlers telefon: 51 56 89 86
E-post: synnove.hognestad@fmro.no

Kopi til:

Borghild Sæstad	Løyningsveien 74	4370	EGERSUND
DKT Eiendom AS	Postboks 313	4379	EGERSUND

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 02.03.2011	Avdeling:	Sentraladministrasjonen
Arkiv: :GBR-9/1, FA-L33	Enhet:	Landbrukskontoret
Arkivsaksnr.: 11/215	Saksbehandler:	Steinar Nordvoll
Journalpostløpenr.: 11/6489	Stilling:	Jordbrukssjef
	Telefon:	51 46 10 32
	E-post:	steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
028/11	Formannskapet	16.03.2011

Søknad om fradeling av en parsell med påstående bolighus med 2 leiligheter - gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad

Sammendrag:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område.

Saksgang:
Stiller formannskapet seg positiv til å gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til fradeling av bolighuset må saken sendes til Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse før endelig vedtak kan fattes i saken, jf. Plan- og bygningslovens §19,2.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet avslår søknaden med utgangspunkt i at det ikke foreligger en overvekt av særlige grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i kommuneplanens arealdel og plan- og bygningsloven § 19-2.

2. Formannskapet avslår i medhold av §12 i jordloven søknad fra Borghold Sæstad om fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra eiendommen gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

16.03.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

SOLVEIG EGE TENGESDAL (KRF) fremmet alternativ løsning:

1. Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
   Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

Dette med følgende begrunnelse: **********.

LIV TONE ØIUMSHAUGEN (H) foreslo alternativ løsning med begrunnelse:
"Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."

Votering:
Tengesdals forslag enstemmig vedtatt.
Øiumshaugens forslag enstemmig vedtatt.

FS-028/11 Vedtak:

1 *Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.*

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
   Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

2 *Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.*

3 *Dette med følgende begrunnelse: Det vil ikke medføre endringer i bruk av landbruksjord, da denne fremdeles kan leies bort, som det har vært gjort i 50 år. Det er heller ingen driftsbygning på gården."*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Andre opplysninger / fakta i saken:

Borghild Sæstad søker om fradeling av en parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus med 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune. Parsellen skal eies av Borghild Sæstad. Parsellen ligger innenfor et LNF-L område. Omsøkt parsell grenser inntil fulldyrket jord. Ingen naboer har innvendinger til omsøkte deling.

I brev fra Adv. Svein Erling Jensen, som er vedlagt søknaden om deling, står det:

"Det blir anført at det foreligger særlige grunner i forbindelse med fradeling av kårhus på gårdsbruket. Det vil ikke bli foretatt noen endring av bruken ut fra dagens situasjon. På dette grunnlag er loven om særlige forhold innfridd."

Eiendommen gnr./bnr. 9/1 som søkes delt har et areal på i alt 319,9 dekar, hvorav 11,1 dekar fulldyrket jord, 10,8 dekar innmarksbeite, 3,7 dekar med produktiv skog og 294,3 dekar med annet areal. Det er bolighus med to leieligheter på bruket. Leielighetene ble bygd på begynnelsen av 1980-tallet. Bolighuset er opprinnelig fra 1800-tallet, men er påbygd i 1924 og senere modernisert. Bolighus med leieligheter er i brukbar stand. Det er ikke driftsbygning på bruket.

Gnr./bnr. 9/1 i Eigersund ligger i et LNF-L område, LNF-N område og område for framtidig fritidsbebyggelse.

Det er ikke selvstendig drift på bruket. Jordbruksarealet på bruket har blitt leid vekk siden 1960. Jordbruksarealet blir nå leid vekk til Jens helge Kjos-Hanssen

Saksbehandlers vurderinger etter jordloven:
I jordlovens § 12 står det følgende:

> *"Eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk kan ikkje delast utan samtykke frå departementet. Med eigedom meiner ein og rettar som ligg til eiegedomen og partar i sameige. Forbodet mot deling gjeld og forpaktning, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Departementet kan gi samtykke dersom samfunnsinteresser av stor vekt talar for det, eller deling er forsvarleg ut frå omsynet til den avkastning eigedomen kan gi. Ved avgjerda skal det mellom anna takast omsyn til om deling kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det skal og takast omsyn til godkjende planer som ligg føre for arealbruken etter plan- og bygningslova og omsynet til kulturlandskapet."*

For at deling skal være forsvarlig må en av følgende forutsetninger være til stede: Samfunnsinteresser av stor vekt må tale for deling eller så må delingen være forsvarlig ut fra hensynet til den avkastning eiendommen kan gi. Dersom en eller begge av disse forutsetningene er til stede, *kan* det gis samtykke til deling. Men søkeren har ikke noe ubetinget krav på delingstillatelse. I neste omgang bør en derfor vurdere om det er andre vurderingsmomenter som taler mot deling, og foreta en skjønnsmessig vurdering av saken.

Det er ikke samfunnsinteresser av stor vekt som taler for deling i denne saken. Etablering av en spredt boligtomt i et landbruksområde bør avklares med kommuneplanens arealdel.

Bruket oppfyller ikke kravet til odlingsjord. Det er heller ikke boplikt på gården. Selv om ressursgrunnlaget er beskjedent er det likevel muligheter for selvstendig drift på gården. Våningshuset regnes som en viktig del av en landbrukseiendom. Det blir da helt feil å dele fra brukets eneste bolighus.

En fradeling av bolighuset kan gi behov for et nytt bolighus på bruket på et areal som i dag kan brukes til jordbruk. Omsøkte bolighus må regnes som en sentral del av bygningsmassen på bruket, og en fradeling er derfor ikke forsvarlig ut fra hensyn til den avkastning eiendommen kan gi.

Omsøkte fradeling vil føre til opprettelsen av en fritt omsettelig boligeiendom, som kan selges til personer som ikke har tilknytning til eiendommen eller landbruksdrift. Erfaring flere steder

viser at fritt omsettelige boligeiendommer kan føre til konflikter med landbruksinteressene. Det kan være konflikter i forbindelse med gjødsellukt, gjerdehold, bilkjøring, driving av husdyr etc. Drifts- og miljømessing kan derfor fradeling av parsellen være uheldig for landbruket. Omsøkte parsell grenser inntil fulldyrka jord, så konflikter med jordbruket kan på lengre sikt være reelt.

En må i jordlovsvurderingen også legge til grunn gjeldende kommuneplan, som viser det aktuelle område som LNF-L område, et viktig jordbruksområde. I LNF-området er det et generelt forbud mot etablering av spredte boligtomter. Fradeling av enkelttomter bør skje etter en samlet plan og som ledd i prosesser etter plan- og bygningsloven.

En vil derfor frarå at det gis tillatelse til fradeling av det eneste bolighuset på bruket.

Saksbehandlers vurderinger etter plan- og bygningsloven:

Lovgrunnlag:

Plan og bygningslova § 19-1 og 2 (dispensasjon)
§ 19 – 1 Dispensasjon

"Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8".

§ 19 – 2 Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker

Tiltaket er i strid med kommuneplanen for Eigersund, og er avhengig av dispensasjon for å kunne få tillatelse. Dispensasjon krever grunngitt søknad jf plan og bygningsloven §19 – 1.

Utgangspunktet for å kunne vurdere dispensasjon er om det foreligger tungtveiende grunner, slik at fordelene ved å gi dispensasjon blir klart større enn ulempene. I denne saken skal dispensasjon vurderes i forhold til LNF- formålet i kommuneplanen. LNF- områdene i kommuneplanen har som formål å ta vare på landbruks-, natur- og friluftsverdier. Hensynet bak planformålet LNF er blant annet å sikre interessene til den stedbundne næring, slik at

den ikke får svekkede driftsvilkår. Spørsmålet er om landbruket blir svekket hvis eksisterende bolig med tomt fradeles.

Fritt omsettelige boligeiendommer kan føre til konflikter med landbruksinteressene. Omsøkte parsell grenser inntil fulldyrket jord. Drifts- og miljømessig kan derfor fradeling av parsellen på sikt være uheldig for jordbruket.

Uthulling av LNF-områdene i kommunen kan på lang sikt, og ved press på områdene virke negativt på stedbunden næringen. Om dispensasjoner fra en og samme plan innvilges i noe antall, vil areal- og ressursdisponering i et område kunne endre karakter over tid, i strid med den disponering planen fastsetter. I områder hvor det gjør seg gjeldende et press for å oppnå unntak fra planfestet utnyttelse, er dette ingen ukjent utvikling.

En kan ikke se at adv. Svein Erling Jensen har kommet med tungtveiende grunner til at omsøkte parsell skal fradeles.

Ut i fra ovennevnte ser Rådmannen ikke å kunne anbefale at det gis dispensasjon i henhold plan- og bygningsloven.

Konklusjon:
Rådmannen kan ikke se at det i søknaden er oppgitt særlige grunner for å kunne gi dispensasjon fra kommuneplanen. Rådmannen anbefaler derfor formannskapet å avslå søknaden. Hensynet til den stedbundne næring og sikring av areal- og ressursdisponeringen i området veier tyngre enn begrunnelser i søknaden.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:
Utfallet i saken får ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:
3. Formannskapet anbefaler at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i medhold av § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av parsell på ca. 1200 m2 med påstående bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1i Eigersund kommune.

   Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
   Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
   Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 4.11.2010.
   Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen før fradeling kan finne sted.
   Søknaden må forelegges Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen i Rogaland for uttalelse, før søknaden realitetsbehandles av kommunen.

4. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven tillatelse til fradeling av parsell på ca. 1200m2 med bolighus og 2 leiligheter fra gnr./bnr. 9/1 i Eigersund kommune.

Dette med følgende begrunnelse: **********.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
156949	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
156955	Situasjonsplan
156954	Gjenpart av nabovarsel
156953	Dispensasjonssøknad i forbindelse med delingssøknaden
156952	Skjema - rekvisisjon/søknad
156951	Rekvisisjon av oppmålsforretning
156950	Oversendelsesbrev
162045	Kart

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	24.01.2011	DKT Eiendom AS	Søknad om tillatelse til tiltak, rekvisisjon v oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
3	X	09.02.2011	Steinar Nordvoll	Søknad fra Borghild Sæstad, gnr. 9 bnr. 1
2	U	09.02.2011	DKT Eiendom AS	Foreløpig svar - Søknad om tillatelse til tiltak/dispensasjon, rekvisisjon av oppmålingsforretning gnr. 9 bnr. 1 - Borghild Sæstad, Løyningsveien 74, Sæstad
5	X	02.03.2011	WorkCentre 7428	Kart

Parter i saken:

TIL	Borghild Sæstad	Løyningsveien 74	4370	EGERSUND

Dispensasjonssøknad i forbindelse med delingssøknad av 10.11.2010 - Gnr. 9 Bnr. 1. i Eigersund kommune

Det vil bli anført at det foreligger særlige grunner i forbindelse med fradeling av kårhus på gårdsbruket.

Det vil ikke bli foretatt noen endring av av bruken ut fra dagens situasjon

På dette grunnlag er loven om særlige forhold innfridd.

For Borghild Sæstad

Adv. Svein Erling Iversen

GÅRDSKART – OVERSIKTSKART

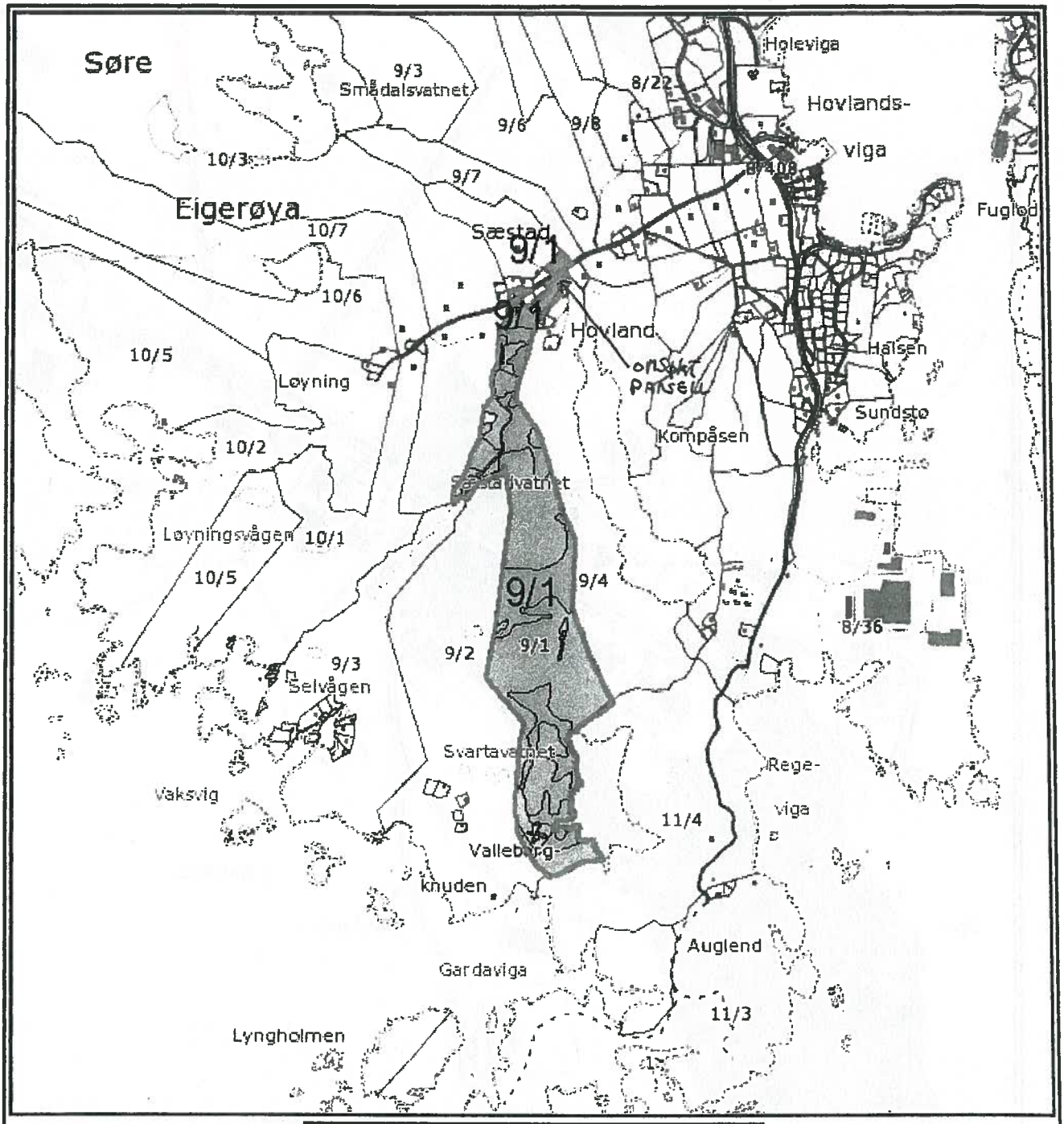

Gårdskart

1101 - 9/1/0

Målestokk: 1:18000

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 28.2.2011

Tegnforklaring (Areal i dekar)			
Fulldyrka jord	11.1		
Overflatedyrka jord	0.0		
Innmarksbeite	10.8	21.9	
Skog, særs høg bonitet	0.0		
Skog, høg bonitet	0.3		
Skog, middels bonitet	3.4		
Skog, lav bonitet	0.0	3.7	
Uproduktiv skog	1.8		
Myr	7.7		
Jorddekt fastmark	86.9		
Skrinn fastmark	193.0	289.4	
Ikke klassifisert	4.9		319.9

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukseiendommen

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

—— Eiendomsgrenser
.... Gamle markslagsgrenser fra N5raster

GÅRDSKART – DETALJKART

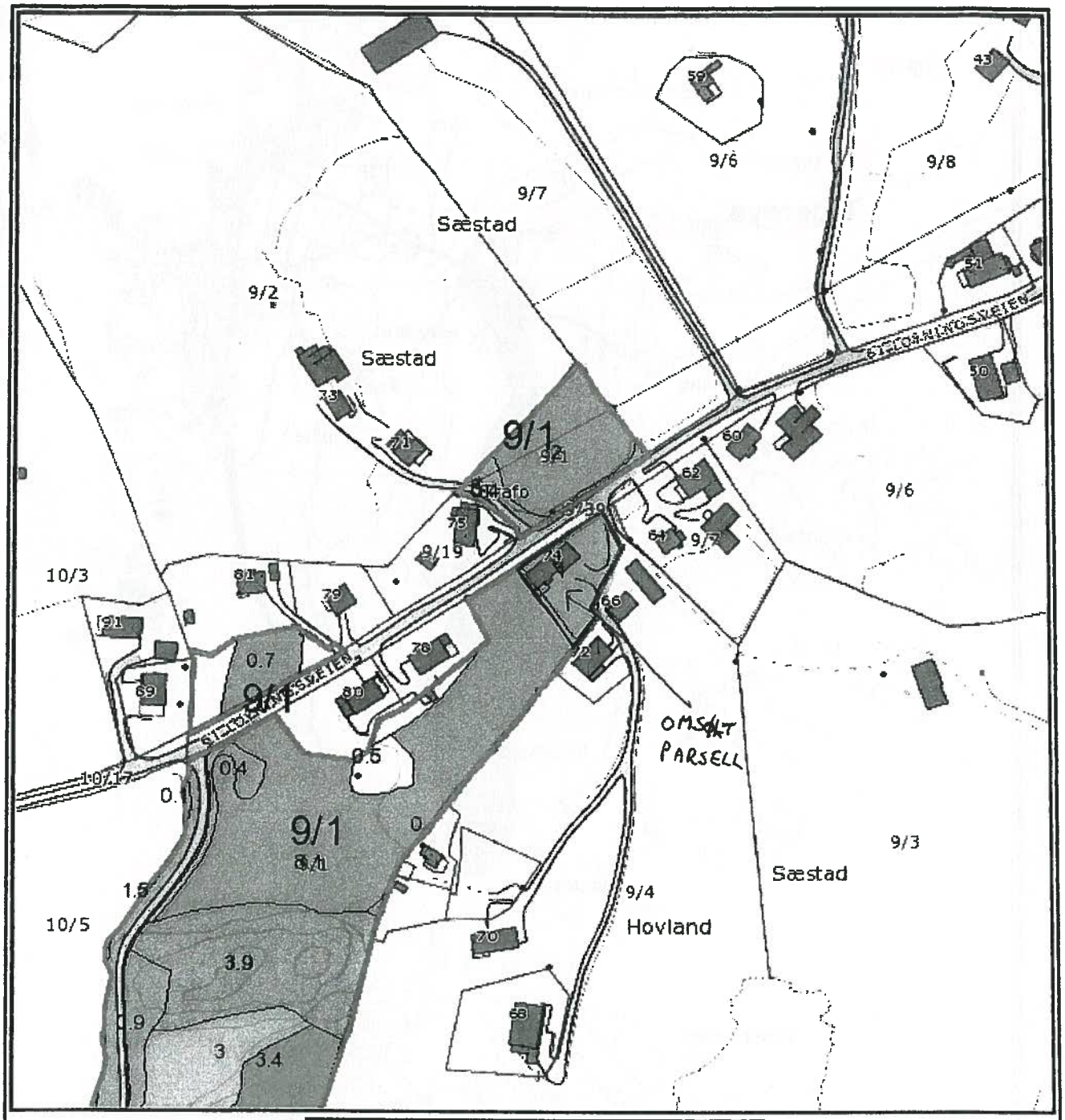

Gårdskart

1101 - 9/1/0

Målestokk: 1:2500

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 2.3.2011

Tegnforklaring (Areal i dekar)			
Fulldyrka jord	11.1		
Overflatedyrka jord	0.0		
Innmarksbeite	10.8	21.9	
Skog, særs høg bonitet	0.0		
Skog, høg bonitet	0.3		
Skog, middels bonitet	3.4		
Skog, lav bonitet	0.0	3.7	
Uproduktiv skog	1.8		
Myr	7.7		
Jorddekt fastmark	86.9		
Skrinn fastmark	193.0	289.4	
Ikke klassifisert	4.9		319.9

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukselendommen

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

____ Eiendomsgrenser
.... Gamle markslagsgrenser fra N5raster

PLANKART

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 9	Bnr: 1	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse: LØYNINGSVEIEN 74, 4370 EGERSUND			
Hj.haver/Fester:	SÆSTAD BORGHILD, LØYNINGSVEIEN 74, 4370 EGERSUND			
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 28/2-2011 Sign:			Målestokk 1:11000

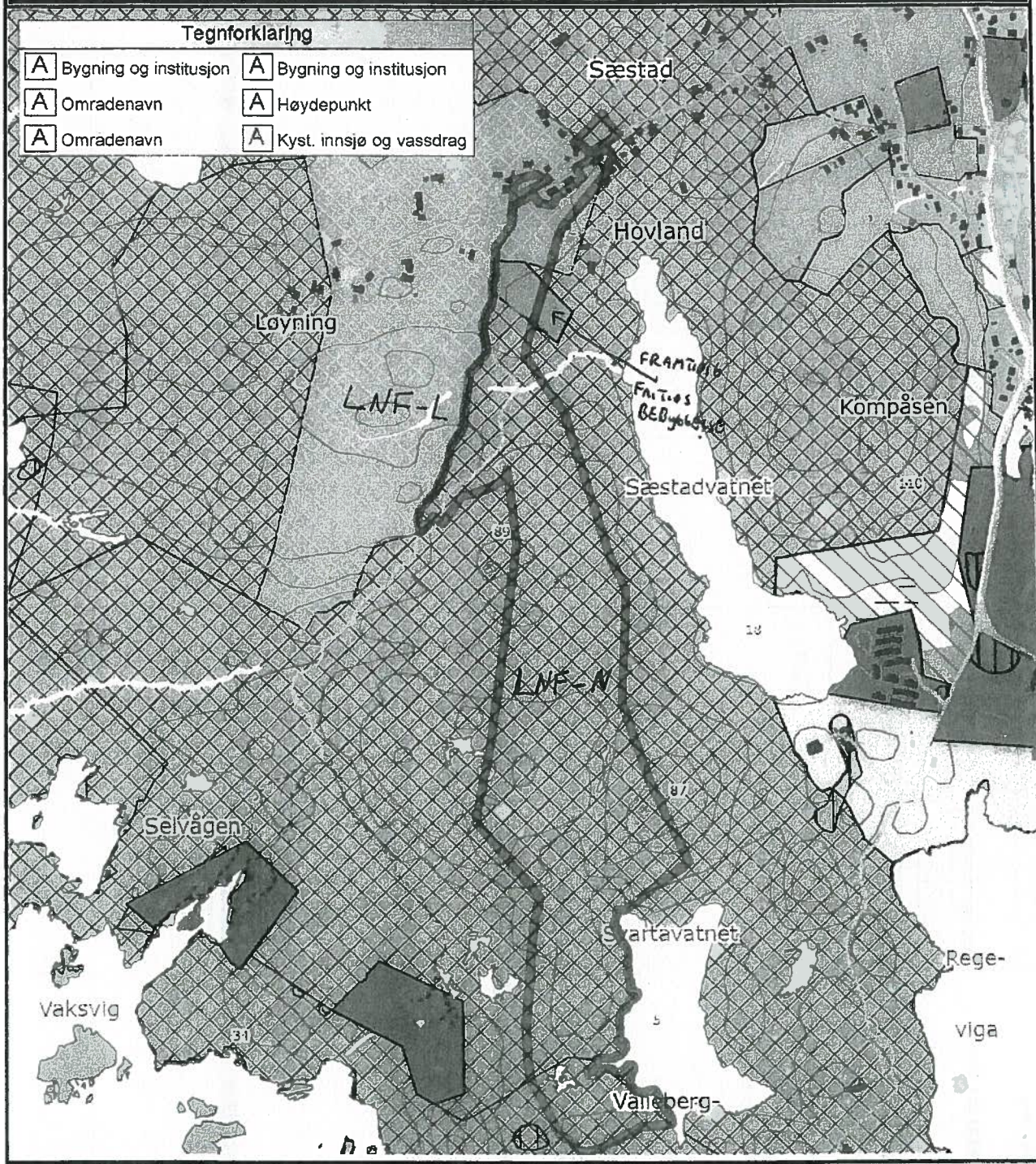

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 93

- Enkle tiltak
- Ett-trinns søknadsbehandling
- Rammetillatelse

Søknad om ansvarsrett for ansvarlig søker

Foreligger sentral godkjenning ja nei

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggested

Tiltakets art

Ny bygg og anlegg

Endring av bygg

Endring av bruk

Riving

Bygningstekniske installasjoner

Endring av bolgenheter

Innhegning, sarit

Eiendomsdeling

Annet

Ansvar og kontroll

Vedlegg

Underskrifter

Ansvarlig søker SØK for tiltaket

Tiltakshaver

Søknad om tillatelse til tiltak

Enkle tiltak

Ett-trinns søknadsbehandling

Rammetillatelse

Søknad om ansvarsrett for ansvarlig søker

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggested

Tiltakets art

Ansvar og kontroll

Vedlegg

DELING

Rekvisisjon av oppmålingsforretning

Søknadspliktige tiltak etter pbl § 93 bokstav h

Eiendom, byggested

Sakstype

Underskrift/Fakturaadresse

Veiledning i bruk av rekvisisjon for søknadspliktige tiltak

Sakstype A

Sakstype B

Underskrifter - andre aktuelle parter (gjelder arealoverføring)

OPPLYSNINGER TIL REKVISISJON/SØKNAD – fylles ut av søker

Naboopplysninger

Det må legges ved kart/orienterende riss og andre dokumenter som viser grenser og naboforhold. Nabooppgaven nedenfor må fylles ut. Ved søknad om deling må det legges ved gjenpart av nabovarsel og kvittering for at varsel er gitt/sendt

Gnr	Bnr	Festenr	Eiers/festers navn og adresse

Spesifikasjon på søkt/anmeldt arbeid/tiltak

Skriv ikke her

	Selvstendig bruksenhet	Tilleggsareal for	Gnr/bnr
Parsellen/ parsellene skal benytts til	Boligbus		Landbruksformål
	Fritidshus		Naturvern
	Industri/bergverk		Offentlig tjenesteyting
	Varehandel/bank/kontor og lignende forretninger		Offentlig
	Offentlig anlegg/bygning		Annet (angi hovedformål for arealbruk)
Atkomst pbl § 66 jf veglova §§ 40-43	Riks-/fylkesveg	Kommunal veg	Privat veg
	Ny avkjørsel må søkes		Utvidet/endret bruk av eksisterende avkjørsel
	Avkjørsels-tillatelse gitt	Søknad om avkjørsel vedlegges	Avkjørsel vil bli søkt fulgt opp etter at tillatelse er gitt
Vann-forsyning pbl § 66	Offentlig vannverk		Privat felles vannverk – tillatelse vedlegges
	Annet		
Avløp pbl § 66	Offentlig avløpsnett		Privat felles avløpsanlegg – tillatelse vedlegges
	Utslipps-tillatelse gitt	Søknad om utslipps-tillatelse vedlegges	Avløp skal ordnes etter at tillatelse er gitt

Spesifikasjon av parsell(er) det søkes/anmeldes arbeid/tiltak for

Parsell nr.	Areal	Parsellens beskaffenhet	Navn på adresse til vegen/stedet

104

Gjenpart av nabovarsel
for tiltak etter plan- og bygningsloven (pbl)

Vedlegg nr. C- 1

Til kommune
Egersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Kopi av dette dokumentet med vedlegg sendes tomteeier samtidig som nabolag varsles.

Tiltak på eiendommen:

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
9	1		

Adresse: Sæstad
Postnr: 4370 Poststed: Egersund
Eiendom/tomt: Borghild Sæstad

Det varsles herved om

☒ **Søknad om tiltak som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven § 93**

Nybygg	Anlegg	Endring av fasade
Riving	Skilt	☒ Eiendomsdeling eller bortfeste
Innhegning mot veg	Bruksendring	Dispensasjoner
Annet Beskriv		

Melding om tiltak etter plan- og bygningsloven

Driftsbygning i landbruket pbl § 81

Mindre byggearbeid

Skilt

Beskriv nærmere hva nabovarselet gjelder

Landbruksbolig

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader	B		
Situasjonsplan	D		
Fasadetegninger og snitt	E		
Andre vedlegg	J		

Adresser

Ansvarlig søker/kontaktperson
DRI Landbruk Sørlandssenteret 17 Egersund

Underskrift

Sted: Egersund Dato: Underskrift tiltakshaver(e) dersom annen enn søker

Borghild Sæstad

Copyright DiBK – SOSI og GML for ESYSA

Kvittering for nabovarsel

Nabovarsel kan ettes sendes som rekommandert sending eller overleveres personlig som kvittering. Ved personlig kvittering på overlevering gjelder [illegible]

Eiendom/byggested

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Adresse
9	1			Sæstad

Nabo-/gjenboereiendom

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
10 9	17 39			Statens Vegvesen Region Vest
Adresse: Sæstad				Adresse: Askedalen 1
Postnr: 4370	Poststed: Egersund			Postnr: 6863 Poststed: Leikanger

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4725 8 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
10 10	[illegible]			Jens Helge Kjøs Hansen
Adresse: Sæstad				Adresse: Løvningsveien 112
Postnr: 4380	Poststed: Egersund			Postnr: 4370 Poststed: Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4724 4 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
[illegible]	30			Hans Hakonsen Sæstad
Adresse: Løvningsveien 72				Adresse: Løvningsveien 72
Postnr: 4370	Poststed: Egersund			Postnr: 4370 Poststed: Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4723 5 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
[illegible]	[illegible]			Terje [illegible]
Adresse: Løvningsveien [illegible]				Adresse: Løvningsveien [illegible]
Postnr: 4370	Poststed: Egersund			Postnr: 4370 Poststed: Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4722 7 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
[illegible]	[illegible]			[illegible] Sæstad
Adresse: Løvningsveien [illegible]				Adresse: Løvningsveien [illegible]
Postnr: 4370	Poststed: Egersund			Postnr: 4370 Poststed: Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4721 3 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
[illegible]				[illegible]
Adresse: [illegible]				Adresse: [illegible]
Postnr: [illegible]	Poststed: Egersund			Postnr: [illegible] Poststed: [illegible]

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4720 0 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiendomsnavn
[illegible]				[illegible]
Adresse: [illegible]				Adresse: [illegible]
Postnr: [illegible]	Poststed: [illegible]			Postnr: [illegible] Poststed: [illegible]

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4719 5 NO

Personlig kvittering for mottatt varsel: Varsel er mottatt / Samtykker i tiltaket

[illegible]

Vedlegg nr: C-1

Kommunens saksnr:

Gjenpart av nabovarsel
for tiltak etter plan- og bygningsloven (pbl)

For nedenfornevnte eiendom er det i henhold til bestemmelsene i § 94 nr. 3 i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77, sendt følgende nabovarsel:

Til kommune:
Egersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Kopi av dette dokumentet uten vedlegg sendes kommunen samtidig som nabover varsles.

Tiltak på eiendommen:

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
9	1		

Adresse: Sæstad
Postnr: 4370 Poststed: Egersund
Eier/faster: Borghild Sæstad

Det varsles herved om

- [x] Søknad om tiltak som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven § 93
  - [ ] Nybygg
  - [ ] Anlegg
  - [ ] Endring av fasade
  - [ ] Riving
  - [ ] Skilt
  - [x] Eiendomsdeling eller bortfeste
  - [ ] Innhegning mot veg
  - [ ] Bruksendring
  - [x] Dispensasjoner
  - Annet Beskriv
- [ ] Melding om tiltak etter plan- og bygningsloven
  - Driftsbygning i landbruket pbl § 81
  - Mindre byggearbeid
  - Skilt

Beskriv nærmere hva nabovarselet gjelder

Fradeling av bolig

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra - til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader	B		
Situasjonsplan	D		
Fasadetegninger og snitt	E		
Andre vedlegg	J		

Adresser

Adresse: DKF Eiendom, Sentrumsgarden, 4370 Egersund

Underskrift

Sted	Dato	Underskrift tiltakshaver eller ansvarlig søker
Egersund	[illegible]	BORGHILD SÆSTAD

Copyright NBR nr. 6155 Juli 2003 - N. 7031554 [illegible] Program AS Oslo [illegible]

Side 1 av 2

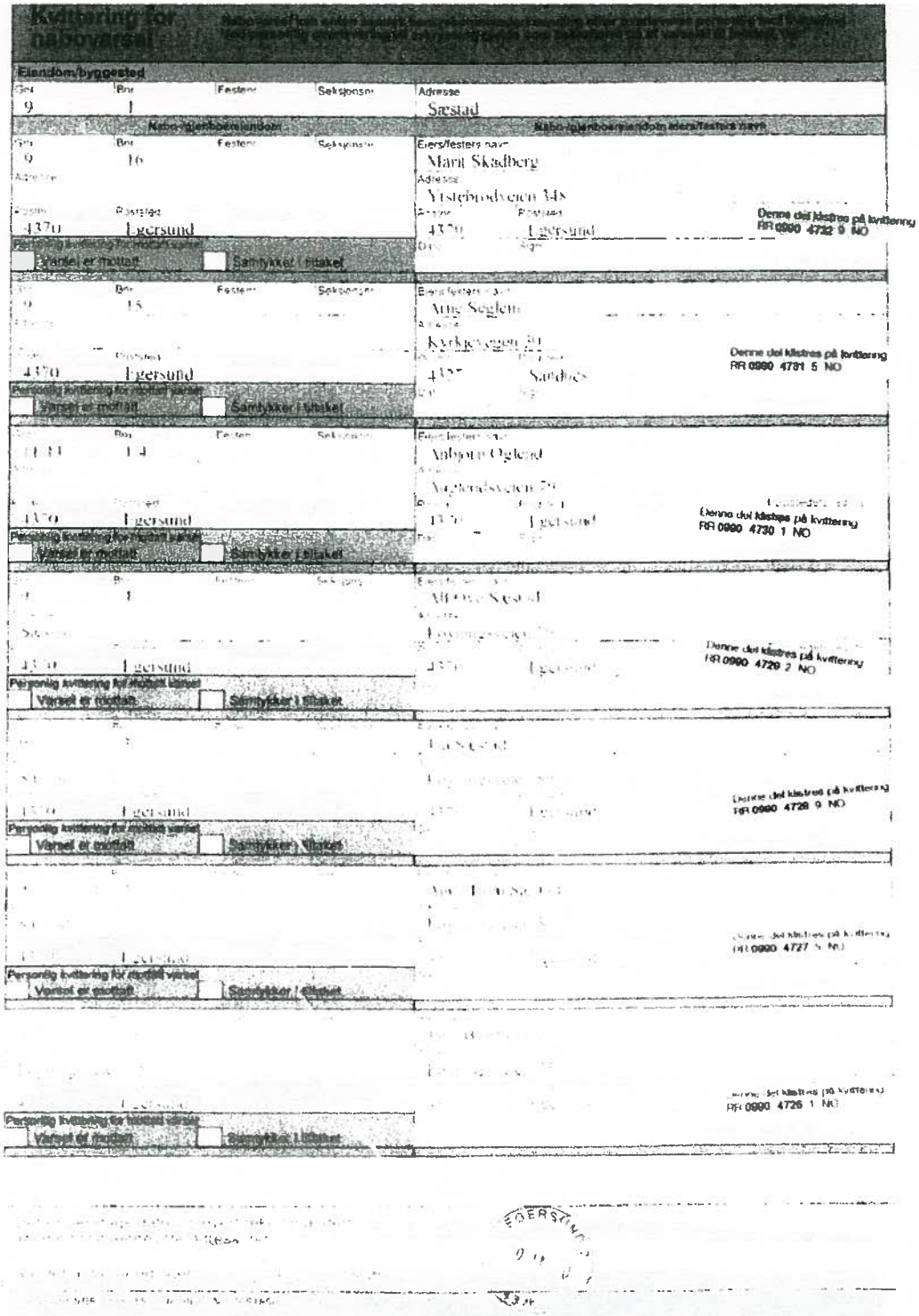

Kvittering for nabovarsel

Eiendom/byggested

Gnr 9 | Bnr 1 | Festenr | Seksjonsnr

Adresse Sæstad

Nabo/gjenboer/grunneier

Gnr 9 | Bnr 16 | Festenr | Seksjonsnr

Adresse

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Eiers/festers navn Mari Skjødberg

Adresse Vistehodveien 348

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4732 9 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Gnr 9 | Bnr 15 | Festenr | Seksjonsnr

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Eiers/festers navn Atle Seglem

Adresse Kyrkjevegen 31

Postnr 4370 | Poststed Sandnes

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4731 5 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Gnr 9 | Bnr 14 | Festenr | Seksjonsnr

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Eiers/festers navn Asbjørn Ogland

Adresse Vigelandsveien 29

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4730 1 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Gnr 9 | Bnr 1 | Festenr | Seksjonsnr

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Eiers/festers navn Arne Sæstad

Adresse Sæstadveien 348

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4729 2 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4728 9 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4727 5 NO

Nabo/gjenboer/grunneier

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Varsel er mottatt | Samtykker i tiltaket

Denne del klistres på kvittering RR 0990 4726 1 NO

EGERSUND

Vedlegg nr C- 3

Gjenpart av nabovarsel

for tiltak etter plan- og bygningsloven (pbl)

For nedenstående eiendom er det i henhold til bestemmelsene i § 21 nr. 3 i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77) sendt følgende nabovarsel:

Til kommune

Egersund kommune
Postboks 560

4370 Egersund

Kopi av dette dokumentet uten vedlegg sendes kommunen samtidig som nabost varsles.

Tiltak på eiendommen:

Gnr 9 | Bnr 1 | Festenr | Seksjonsnr

Adresse Sæstad

Postnr 4370 | Poststed Egersund

Eier/fester Borghild Sæstad

Det varsles herved om

X Søknad om tiltak som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven § 93

Nybygg	Anlegg	Endring av fasade
Riving	Skilt	X Eiendomsdeling eller bortfeste
Innhegning mot veg	Bruksendring	X Dispensasjoner

Annet Beskriv

Melding om tiltak etter plan- og bygningsloven

Driftsbygning i landbruket pbl § 81

Mindre byggearbeid

Skilt

Beskriv nærmere hva nabovarselet gjelder

Dispensasjonssøknad

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra tilbud	Ikke relevant
Dispensasjonssøknaden	B		
Situasjonsplan	D		
Eiendomsgrenser og skilt	E		
Andre vedlegg	J		

Adresser

Tlf. Egersund Kommune 51 49 15 00

Underskrift

Sted Dato Underskrift tiltakshaver eller ansvarlig søker

BORGHILD SÆSTAD

Copyright NBF nr. 5155 juli 2007 Nr. 7015155 Form & Data as Postboks 7300 JF

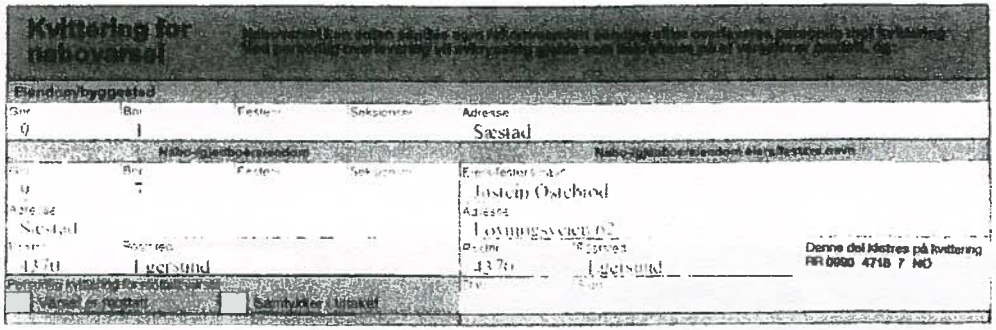

Kvittering for nabovarsel

Nabovarsel kan enten sendes som rekommandert sending eller overleveres personlig mot kvittering. Ved personlig overlevering vil avkryssing gjelde som bekreftelse på at varsel er mottatt, og:

Eiendom/byggested

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Adresse
0	1			Sæstad

Nabo-/gjenboereiendom				Nabo-/gjenboereiendom eiers/festers navn		
Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Eiers/festers navn		
0	7			Justein Østebrød		
Adresse				Adresse		
Sæstad				Løyningsveien 62		
Postnr	Poststed			Postnr	Poststed	Denne del klistres på kvittering RR 0990 4718 7 NO
4370	Egersund			4370	Egersund	

Personlig kvittering for mottatt varsel

☐ Varsel er mottatt ☐ Samtykker i tiltaket

Dato Sign

01

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 9	Bnr: 1	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse: LØYNINGSVEIEN 74, 4370 EGERSUND			
Hj.haver/Fester:				
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 4/11-2010 Sign:			Målestokk 1:1140

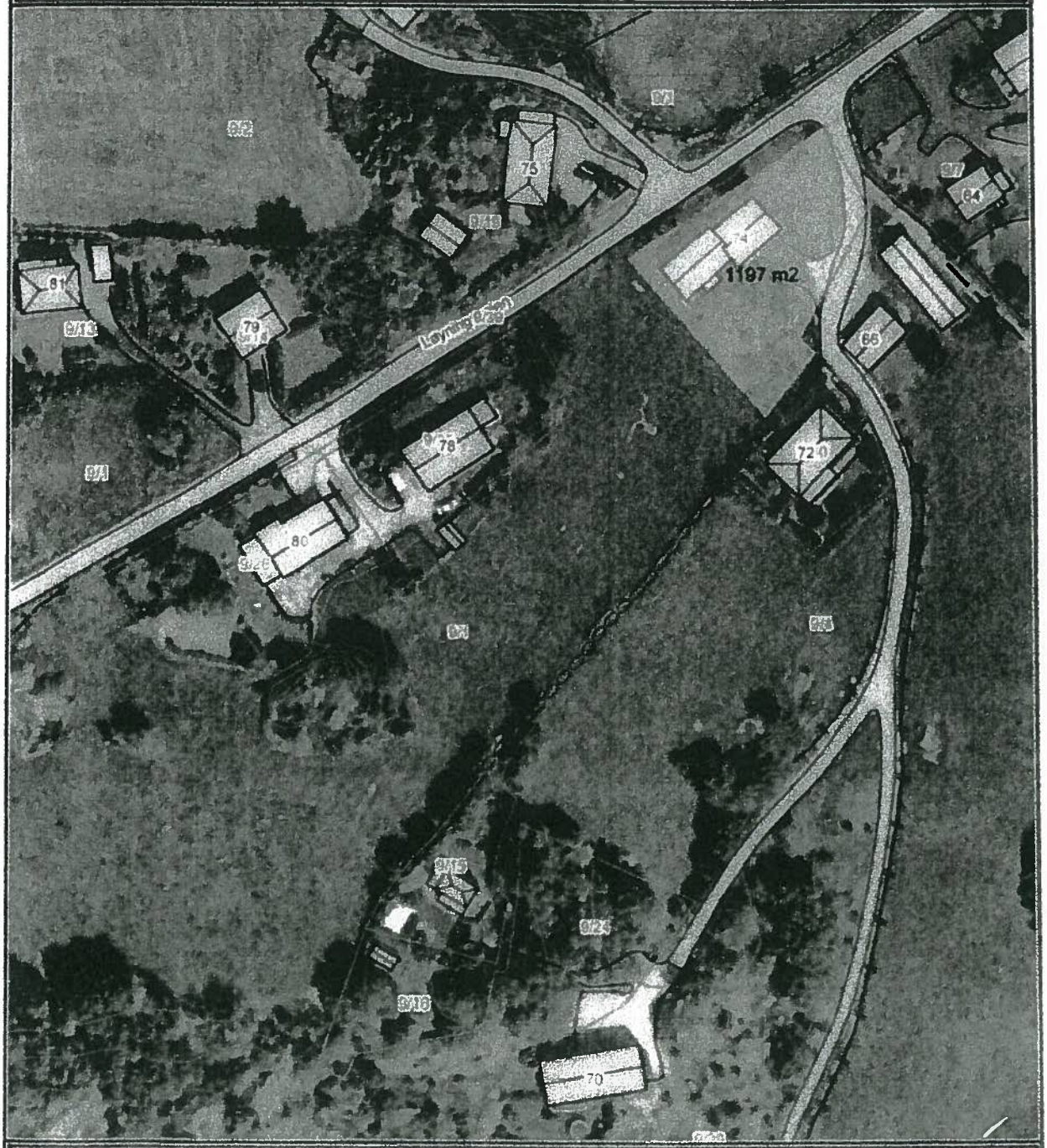

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Eigersund kommune
Postboks 580

4370 Egersund

DKT EIENDOM
Dalane Kreditt og Tomteutvikling AS

Daglig leder
OVE H. KLAUSEN
Mobiltelefon: 91 31 21 61
Telefon privat: 51 49 33 81
Telefax privat: 51 49 45 41

Egersund 24.01.2011

14/215

Søknad om fradeling Gnr. 9, Bnr. 1 i Eigersund kommune

På vegne av Borghild Sæstad v/ Adv. Svein Erling Jensen oversendes søknad om fradeling i 2 eksemplarer.

Det er ikke kommet inn noen naboprotester.

Undertegnede bes holdt orientert i saken.

Med vennlig hilsen

Ove H. Klausen

Sak 88

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 18.08.2011
Arkiv: :GBR-81/33, FA-V62, TI-&18
Arkivsaksnr.: 11/1279
Journalpostløpenr.: 11/22472

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendommen gnr. 81 bnr. 33 som tilleggsjord - Kari Johanne Melhus og Harald Melhus

Sammendrag:

Kari Johanne Melhus og Harald Melhus søker om konsesjon for overtakelse av landbrukseiendommen gnr./bnr. 81/33 som tilleggsjord til gnr./bnr. 82/1 og 81/29 for kr. 168.000. Selger er Harald Øgreid.

Saksgang:
Saken avgjøres av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Kari Johanne Melhus og Harald Melhus konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 81/33 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 168.000.

Vilkår etter § 11 i konsesjonsloven:
Gnr./bnr. 81/33 skal legges til og drives sammen driftsenheten gnr./bnr. 82/1 og 81/29 i Eigersund på en landbruksmessig forsvarlig måte.

Dette med følgende begrunnelse: Kjøpet gir en god driftsmessig løsning og prisen er akseptabel i henhold til §9 i konsesjonsloven.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Andre opplysninger / fakta i saken:

Kari Johanne Melhus og Harald Melhus søker om konsesjon for overtakelse av landbrukseiendommen gnr./bnr. 81/33 som tilleggsjord til gnr./bnr. 82/1 og 81/29 for kr. 168.000. Selger er Harald Øgreid.

Harald Øgreid fikk fradelt parsellen som nå har benevnelse gnr./bnr. 81/33 i Eigersund i formannskapet i sak 120/10 på møte 02.12.2010.

Formålet med ervervet er kjøp av tilleggsjord og videre drift med kjøttfe og sau. Driftsenheten Kari Johanne Melhus og Harald Melhus eier fra før, 82/1 og 81/29 i Eigersund, grenser ikke inntil konsesjonseiendommen men det er kort avstand mellom disse. Kari Johanne Melhus og Harald Melhus har bruk for mer jordbruksareal, leier omsøkte eiendom i dag og jordbruksarealet på bruket ligger kun ca. 200 meter fra omsøkte parsell.

Gnr./bnr. 81/33 i Eigersund består av ca. 21,3 dekar fulldyrket jord, 16,6 dekar innmarksbeite, 2,5 dekar med løvskog og 2,2 dekar med annet areal.

Gnr./bnr. 82/1 og 81/29 i Eigersund har 56,5 fulldyrket jord, 126,2 dekar med innmarksbeite, 73 dekar med skog og 4258,4 dekar annet areal, totalt 4514,1 dekar. Eiendommen har våningshus og flere driftsbygninger. Ved søknad om produksjonstilskudd 31.07.2010 ble det oppført 13 ammekyr, 17 øvrige storfe og 145 sauer eldre enn 1 år.

Saksbehandlers vurderinger:

Statens forkjøpsrett ble opphevet ved lov av 4. mai 2001. Kommunen skal ikke lenger automatisk undersøke om det er interesse for eiendommen som tilleggsjord når konsesjonseiendommen gjelder landbrukseiendom. Ingen naboer har fått melding om omsøkte konsesjonssak av landbrukskontoret, da kjøpet gir en god bruksrasjonalisering.

Utredningen av saken må i utgangspunktet ha som mål å avklare om konsesjonssøkers formål med ervervet gir de mest gagnlige eier- og bruksforhold for samfunnet. Søkeren og deres formål med ervervet er utgangspunkt for vurderingen, og avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet må derfor knyttes til dette. Formålet med ervervet er å drive konsesjonseiendommen gnr./bnr. 81/33 som tilleggsjord til egen driftsenhet gnr./bnr. 82/1 og 81/29 i Eigersund. Det gir en god landbruksmessig løsning.

Konsesjonssøkerne er skikket til å drive eiendommen.

I forbindelse med verdisetting av landbrukseiendom skal landbruksmyndighetene vurdere om prisen er i samsvar med en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling på fast eiendom - jfr. § 9 i konsesjonsloven. Fastsetting av høyeste pris som kan godkjennes ved søknad om konsesjon bestemmes av bruksverdien for landbruksarealene og nedskrevet kostnadsverdi for bygningene med evt. fradrag for retter som hviler på bygningene.

Kjøpesum for landbrukseiendommen er kr. 168.000. En finner at kjøpesummen er forsvarlig i henhold til § 9 i konsesjonsloven.

Etter en samlet vurdering anbefaler en at det gis konsesjon som omsøkt.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken medfører ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

Formannskapet avslår etter konsesjonsloven av 28. november 2003 søknad fra Kari Johanne Melhus og Harald Melhus om konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 81/33 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 168.000. Dette med følgende begrunnelse: *******.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
187212	Kart
187222	Søknad om konsesjon - gnr. 81 bnr. 33 - Kari og Harald Melhus - Offentlig versjon

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	03.06.2011	Kari Johanne og Harald Melhus	Søknad om konsesjon - gnr. 81 bnr. 33 - Kari Johanne Melhus
3	X	18.08.2011	WorkCentre 7428	Kart
4	I	18.08.2011	Kari og Harald Melhus	Søknad om konsesjon - gnr. 81 bnr. 33 - Kari og Harald Melhus

Parter i saken:

	Harald Øgreid	Årrestadveien 354	4376	HELLELAND	
	Kari Johanne og Harald Melhus	Årrestadvn. 354	4376	HELLELAND	

Ibruksforvaltning

ut, bør det undersøkes om ervervet
.., jf. rettledningen på side 3 og 4.

Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom i henhold til konsesjonsloven av 28. november 2003 nr. 98

Dette skjemaet er påbudt brukt ved søknader om konsesjon

til ordføreren i

(den kommune der eiendommen ligger)

Søknad om konsesjon skal sendes til ordføreren innen fire uker etter at avtalen er inngått eller erververen fikk rådighet over eiendommen. Det bes redegjort på side 3 for forhold av betydning som ikke fremgår av svarene på de spørsmål skjemaet inneholder. Skjøte, kjøpekontrakt, leiekontrakt eller annen avtale samt takst skal vedlegges i original eller bekreftet avskrift i den utstrekning slike dokumenter foreligger. Gjelder ervervet landbrukseiendom, skal skogbruksplan vedlegges såfremt slik plan foreligger.

1	Søkerens navn (slektsnavn, for- og mellomnavn) HARALD MELHUS KARI JOHANNE MELHUS		Fødselsnr. (11 siffer) :
2	Adresse SLETTEBØV. 26 4376 HELLELAND		Organisasjonsnr. (9 siffer)
3	Telefonnr. (8 siffer) 95844655	E-postadresse	
4	Overdragerens navn HARALD ØGREID		Fødselsnr. (11 siffer)
5	Adresse Arnestadun. 354, 4376 Hellelandl		Organisasjonsnr. (9 siffer)
6	Eiendommen(e)s eller rettigheten(e)s betegnelse (navn, gnr., bnr., festenr. e.l.) gnr. 81 bnr. 33		
7	Kjøpesum/ leiesum pr. år (ved arv eller gave oppgi antatt verdi) 1665.000,-	Kår av 5-årlig verdi	Kjøpesum for løsøre
8	Kommune EIGERSUND	Fylke ROGALAND	
9	Arealets størrelse 42 mål	Arealets fordeling på dyrket jord, produktiv skog og annet areal	
10	Hvis skogbruksplan foreligger, oppgi fordeling på hogstklasse I-V, bonitet og balansekvantum for produktiv skog		

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 10 JUN 2011
ARKIVSAKID: 11/1279

11 Beskrivelse av nåværende bebyggelse på eiendommen (bolighus, hytte, driftsbygning, forretningsgård, industri o.l.)

Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Bygning (type)	Grunnflate i m^2	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Annen bebyggelse				

Med sikte på å redusere næringslivets oppgaveplikter, kan opplysninger som avgis i dette skjema i medhold av lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6, helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. Opplysninger om eventuell samordning kan fås ved henvendelse til Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

SLF-359 B Elektronisk utgave av 07.09

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

12	Rettigheter som ligger til eiendommen eller som er avtalt i forbindelse med overdragelsen	
13	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år annen fast eiendom i kommunen? [X] Ja [ ] Nei	I tilfelle hvilke: G.nr. 82 b.nr 1
14	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år fast eiendom i andre kommuner? [ ] Ja [X] Nei	I tilfelle hvilke:
15	Beskriv hvordan eiendommen brukes i dag (gjelder erervet landbrukseiendom, beskriv eiendommens drift) Kjøper leier arealet pr. i dag. Jordbruksdrift	
16	Erververens planer for bruk av eiendommen Jordbruksdrift	

Spesielt for jord- og skogbrukseiendommer (landbrukseiendommer)

17	Ved erverv av tilleggsjord oppgi gnr. og bnr. på søkerens tidligere eiendom 82/1
18	Søkerens kvalifikasjoner (teoretisk og/eller praktisk erfaring fra jord- og skogbruk) Agronom
19	Vil søkeren forplikte seg til å bosette seg på eiendommen innen 1 – ett – år og deretter selv bebo eiendommen i minst 5 – fem – år i sammenheng? [ ] Ja [ ] Nei [ ] Jeg søker konsesjon fordi jeg ikke skal bosette meg på eiendommen, jf konsesjonsloven § 5 annet ledd
20	Har overdrageren annen fast eiendom i kommunen som ikke omfattes av overdragelsen? [ ] Ja [ ] Nei I tilfelle hvilke:
21	Er det flere søkere, bes opplyst om søkerne er gifte eller samboere

22	Dato 3/6-2011 Overdragerens underskrift Harald Lyng	Dato 3/6-2011 Søkerens underskrift Harald Melhus Kari Johanne Melhus
	Underretning om avgjørelsen bes sendt:	
	Bilagsfortegnelse:	

Skjemaet er tilgjengelig på internett: www.slf.dep.no under «Skjema» og http://blanketter.dss.dep.no
Spørsmål om utfylling kan rettes til kommunen.

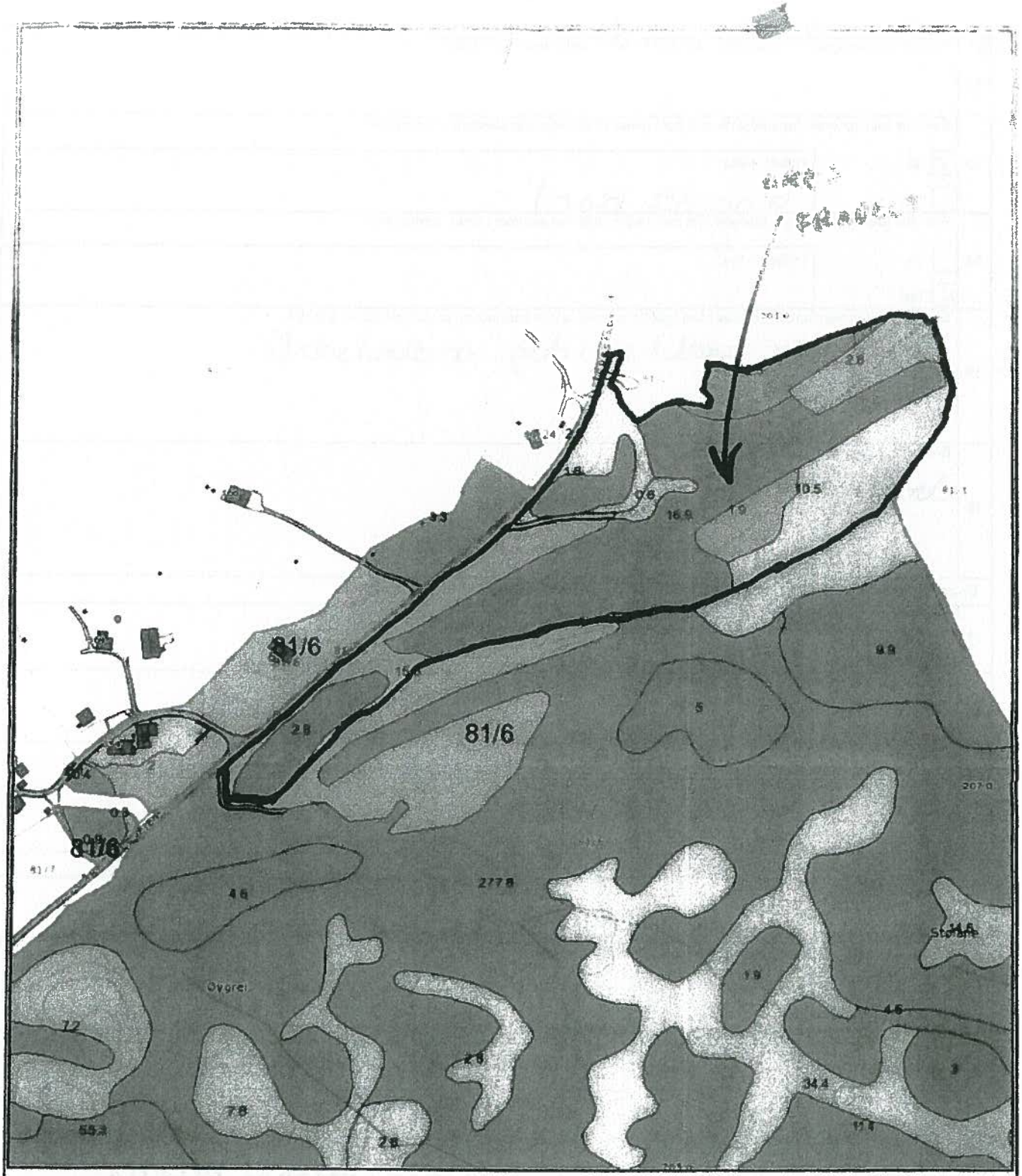

Gårdskart

1101 - 81/6/0

Målestokk: 1:2500

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 29.9.2010

Tegnforklaring (Areal i dekar)		
Fulldyrka jord	22 6	
Overflatedyrka jord	0 0	
Innmarksbeite	78 0	
Produktiv skog	412 7	
Annet markslag	112 5	
Ikke klassifisert	1.0	576.8

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukseiendommen.

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Eiendomsgrenser
Gamle markslagsgrenser fra N5raster

Sak 89

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 18.08.2011
Arkiv: :FA-V62, TI-&18, GBR-
Arkivsaksnr.: 11/1573
Journalpostløpenr.: 11/22479

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendommen gnr. 115 bnr. 19 som tilleggsjord - Janne S. Sleveland Søyland

Sammendrag:

Janne Synnøve Sleveland Søyland søker om konsesjon for overtakelse av landbrukseiendommen gnr./bnr. 115/19 som tilleggsjord for kr. 45.000. Selger er Norleiv Gudmestad.

Saksgang:
Saken avgjøres av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Janne Synnøve Sleveland Søyland konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 115/19 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 45.000.

Vilkår etter § 11 i konsesjonsloven:
Gnr./bnr. 115/19 skal legges til og drives sammen driftsenheten gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund på en landbruksmessig forsvarlig måte.

Dette med følgende begrunnelse: Kjøpet gir en god driftsmessig løsning og prisen er akseptabel i henhold til §9 i konsesjonsloven.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Andre opplysninger / fakta i saken:

Janne Synnøve Sleveland Søyland søker om konsesjon for overtakelse av gnr./bnr.115/19 som tilleggsjord for kr. 45.000. Selger er Norleiv Gudmestad.

Norleiv Gudmestad fikk fradelt parsellen, som nå har benevnelse gnr./bnr. 115/19, i sak 103/10 på møte 22.09.2010 i formannskapet på vilkår at parsellen ble lagt som tilleggsjord til gnr./bnr.115/4, 8 og 9 i Eigersund.

Gnr./bnr. 115/19 er ubebygd og på totalt 7,9 dekar, hvorav ca. 5,6 dekar innmarksbeite, 2,1 dekar skog, 0,1 dekar fulldyrket jord og 0,1 m2 med annet areal.

Formålet med kjøpet av tilleggsjord er landbruk og for evt. å kunne oppføre et framtidig kårhus her. Kjøpet gir en god løsning arronderingsmessig.

Janne Synnøve Sleveland Søyland eier gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund som består av 70,4 dekar fulldyrket jord, 216 dekar innmarksbeite, 6,7 dekar med skog og 29,5 dekar annet areal, totalt 322,6 dekar. Eiendommen har våningshus og flere driftsbygninger. Drift på gården er melk- og kjøttproduksjon av storfe, sauehold og slaktegrisproduksjon.
Ved søknad om produksjonstilskudd 31.07.2010 ble det oppført 16 melkekyr, 3 ammekyr, 31 øvrige storfe, 88 sauer eldre enn 1 år og 659 slaktegriser.

Saksbehandlers vurderinger:

Statens forkjøpsrett ble opphevet ved lov av 4. mai 2001. Kommunen skal ikke lenger automatisk undersøke om det er interesse for eiendommen som tilleggsjord når konsesjonseiendommen gjelder landbrukseiendom. Ingen naboer har fått melding om omsøkte konsesjonssak av landbrukskontoret, da kjøpet gir en svært god bruksrasjonalisering.

Utredningen av saken må i utgangspunktet ha som mål å avklare om konsesjonssøkers formål med ervervet gir de mest gagnlige eier- og bruksforhold for samfunnet. Søkeren og hennes formål med ervervet er utgangspunkt for vurderingen, og avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet må derfor knyttes til dette. Formålet med ervervet er å drive konsesjonseiendommen som tilleggsjord til egen driftsenhet gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.

Konsesjonssøker er skikket til å drive eiendommen.

I forbindelse med verdisetting av landbrukseiendom skal landbruksmyndighetene vurdere om prisen er i samsvar med en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling på fast eiendom - jfr. § 9 i konsesjonsloven. Fastsetting av høyeste pris som kan godkjennes ved søknad om konsesjon bestemmes av bruksverdien for landbruksarealene og nedskrevet kostnadsverdi for bygningene med evt. fradrag for retter som hviler på bygningene.

Kjøpesum for landbrukseiendommen er kr. 45.000.

En finner at kjøpesummen er forsvarlig i henhold til § 9 i konsesjonsloven.

Etter en samlet vurdering anbefaler en at det gis konsesjon som omsøkt.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken medfører ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

Formannskapet avslår etter konsesjonsloven av 28. november 2003 søknad fra Janne Synnøve Sleveland Søyland om konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 115/19 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 45.000. Dette med følgende begrunnelse: *******.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
186448	Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom gnr. 115 bnr. 19 - Offentlig versjon
186449	Protokoll
186450	Kjøpekontrakt for landbrukseiendom
186451	Søknad av 29.09.10
186452	Søknad av 22.09.10
187225	Kart

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	25.07.2011	Janne Synnøve Sleveland Søyland	Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom gnr. 115 bnr. 19
2	I	25.07.2011	Janne Synnøve Sleveland Søyland	Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom gnr. 115 bnr. 19 - Offentlig versjon
4	X	18.08.2011	WorkCentre 7428	Kart

Parter i saken:

	Janne Synnøve Sleveland Søyland	Slevelandsveien 42	4370	EGERSUND	
	Norleiv Gudmestad	Krossmoveien 636	4370	EGERSUND	

Statens landbruksforvaltning

Før søknaden fylles ut, bør det undersøkes om erververt er konsesjonsfritt, jf. rettledningen på side 3 og 4.

Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom i henhold til konsesjonsloven av 28. november 2003 nr. 98

Dette skjemaet er påbudt brukt ved søknader om konsesjon

Til ordføreren i Eigersund kommune

(den kommune der eiendommen ligger)

Søknad om konsesjon skal sendes til ordføreren innen fire uker etter at avtalen er inngått eller erververen fikk rådighet over eiendommen. Det bes redegjort på side 3 for forhold av betydning som ikke fremgår av svarene på de spørsmål skjemaet inneholder. Skjøte, kjøpekontrakt, leiekontrakt eller annen avtale samt takst skal vedlegges i original eller bekreftet avskrift i den utstrekning slike dokumenter foreligger. Gjelder erververt landbrukseiendom, skal skogbruksplan vedlegges såfremt slik plan foreligger.

1	Søkerens navn (slektsnavn, for- og mellomnavn) Janne Synnøve Sleveland Søyland		Fødselsnr. (11 siffer)
2	Adresse Slevelandsveien 42, 4370 Egersund		Organisasjonsnr. (9 siffer) 976655214
3	Telefonnr. (8 siffer) 99570706	E-postadresse janness@online.no	
4	Overdragerens navn Norleiv Gudmestad		Fødselsnr. (11 siffer)
5	Adresse Krossmoveien 636, 4370 Egersund		Organisasjonsnr. (9 siffer) 969270633
6	Eiendommen(e)s eller rettigheten(e)s betegnelse (navn, gnr., bnr., festenr. e.l.) Gnr. 115, Bnr. 19		
7	Kjøpesum/ leiesum pr. år (ved arv eller gave oppgi antatt verdi) kr 45.000,-	Kår av 5-årlig verdi	Kjøpesum for løsøre
8	Kommune Eigersund	Fylke Rogaland	
9	Arealets størrelse 7,9 dekar	Arealets fordeling på dyrket jord, produktiv skog og annet areal Dyrket 0,1, Skog 2,1, beite 5,6, annet 0,1	
10	Hvis skogbruksplan foreligger, oppgi fordeling på hogstklasse I-V, bonitet og balansekvantum for produktiv skog		

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 28 JUL 2011
ARKIVSAKID: 11/1573

Beskrivelse av nåværende bebyggelse på eiendommen (bolighus, hytte, driftsbygning, forretningsgård, industri o.l.)

11	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
	Annen bebyggelse				

Med sikte på å redusere næringslivets oppgavepliktet, kan opplysninger som avgis i dette skjema i medhold av lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6, helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. Opplysninger om eventuell samordning kan fås ved henvendelse til Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

120

	Eiendommen(e)s eller rettigheten(e)s betegnelse (navn, gnr., bnr., festenr. e.l.)	
12	Rettigheter som ligger til eiendommen eller som er avtalt i forbindelse med overdragelsen	
13	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år annen fast eiendom i kommunen? ☒ Ja ☐ Nei	I tilfelle hvilke: 115/4,8,9
14	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år fast eiendom i andre kommuner? ☐ Ja ☒ Nei	I tilfelle hvilke:
15	Beskriv hvordan eiendommen brukes i dag (gjelder erververt landbrukseiendom, beskriv eiendommens drift) Nyttes til landbruk	
16	Erververens planer for bruk av eiendommen Landbruk	

Spesielt for jord- og skogbrukseiendommer (landbrukseiendommer)

17	Ved erverv av tilleggsjord oppgi gnr. og bnr. på søkerens tidligere eiendom 115/4,8,9	
18	Søkerens kvalifikasjoner (teoretisk og/eller praktisk erfaring fra jord- og skogbruk) Drevet gården 115/4,8,9 i 15 år	
19	Vil søkeren forplikte seg til å bosette seg på eiendommen innen 1 - ett - år og selv bebo og drive eiendommen på forsvarlig måte i minst 5 - fem - år sammenhengende? ☐ Ja ☒ Nei	
20	Har overdrageren annen fast eiendom i kommunen som ikke omfattes av overdragelsen? ☒ Ja ☐ Nei	I tilfelle hvilke: 115/5, 44/1,12
21	Er det flere søkere, bes opplyst om søkerne er gifte eller samboere	

Dato 25.7.2011	Dato 25.7.2011
Overdragerens underskrift Norleiv Gudmestad	Søkerens underskrift Janne Synnøve Sleveland Søyland

Underretning om avgjørelsen bes sendt:
Janne Synnøve Sleveland Søyland, Slevelandsveien 42, 4370 Egersund

Bilagsfortegnelse:

Skjemaet er tilgjengelig på internett: www.slf.dep.no under «Skjema» og http://blanketter.ft.dep.no
Spørsmål om utfylling og bestilling kan rettes til kommunen eller Statens landbruksforvaltning (tlf. 24 13 10 00)
Skjemaet kan ellers bestilles fra Statens landbruksforvaltning: Bestilling@slf.dep.no

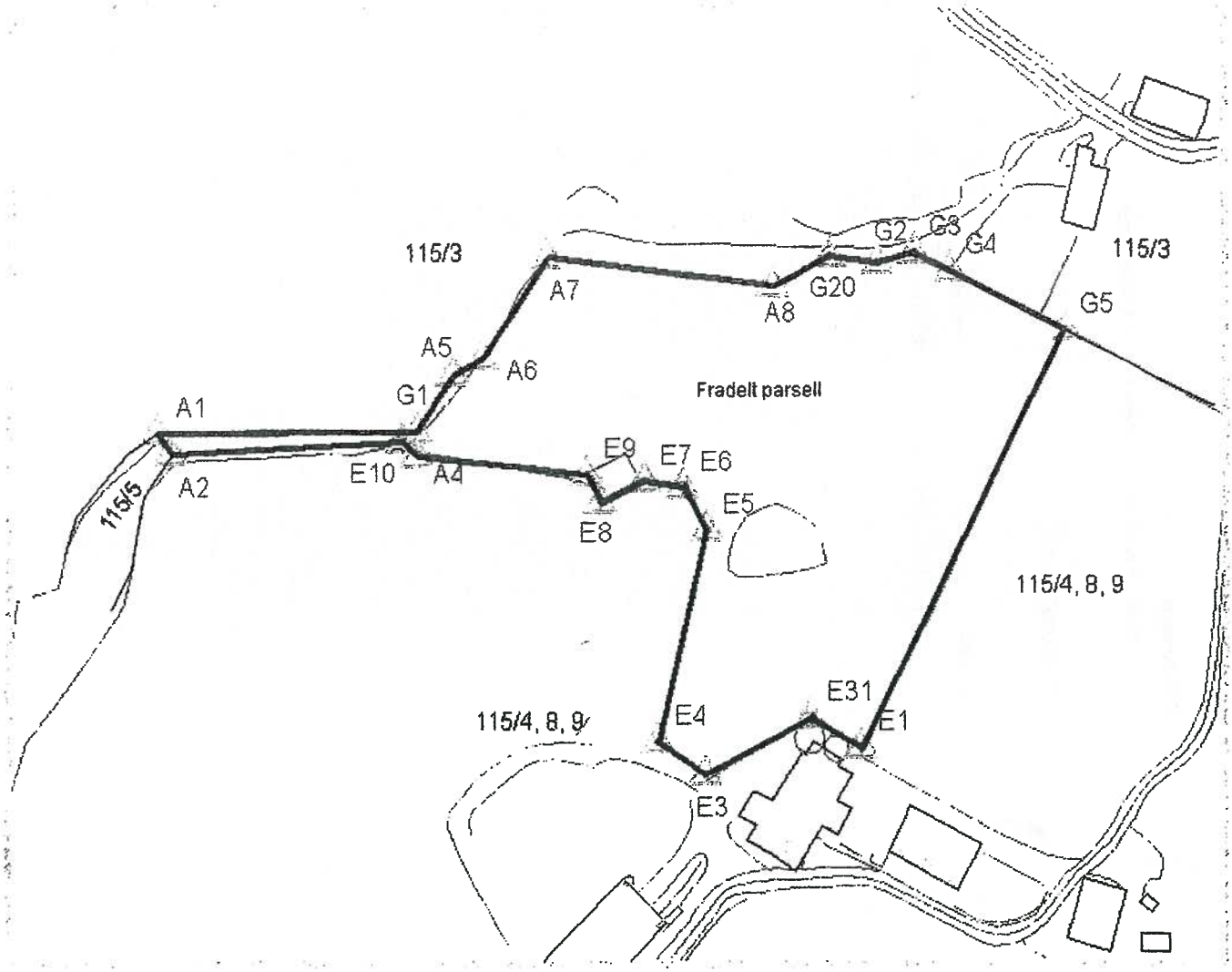

Ingen grenser var koordinatbestemt eller merket fra før. Fradelingen er i henhold til situasjonskart datert 15.04.2010 og godkjent fradeling datert 22.09.2010. Fradelt parsell skal sammenføyes med gnr. 115 bnr. 4, 8, 9, og derfor merkes ikke grensen mot gnr. 115 bnr. 4, 8, 9.
Merking:

- G5, G4, G2, G20, A8, A7, A6, A5, G1, A1 og A2 er offentlig godkjent grensemerke i steingjerde
- E10 er umerka grensepunkt ved gjerdepåle
- A4, E9, E8, E7, E6, E5, E4 og E3 er spraykryss i steingjerde(merkes ikke da parsellen skal sammenføyes med 115/4, 8, 9)
- E31 er spraykryss i bakken ved silo og E1 er innmålt gjerdepåle(merkes ikke da parsellen skal sammenføyes med 115/4, 8, 9)
- G3 er offentlig godkjent grensemerke i jord

SIDE 3 AV 4

Kjøpekontrakt for landbrukseiendom

Selger: Norleiv Gudmestad

Kjøper: Janne Synnøve Sleveland Søyland

Mellom selger og kjøper er det avtalt følgende kjøpekontrakt:

1. Eiendommen

Selger overdrar gnr. 115 bnr 19 i Eigersund kommune.

Eiendommens areal består av:

Beite	5,6 dekar
Skog	2,1 dekar
Fulldyrka	0,1 dekar
Annet areal	0,1 dekar
Sum	7,9 dekar

2. Kjøpesum

Kjøpesum kr 45.000,- som skal gjøres opp ved kontant betaling. Beløpet skal betales senest en – 1 – måned etter at kjøper eventuelt har fått konsesjon. Ved for sen betaling betaler kjøper forsinkelsesrente på 12 % p.a.

3. Hefte

Eiendommen overdras fri for pengeheftelser.
Kjøper overtar selgers gjerdeforpliktelser knyttet til gnr. 115 bnr. 19.

4. Tilstand/fraskrivelse av ansvar

Kjøper overtar eiendommen som avtalt i denne kontrakten. Kjøper har undersøkt eiendommen ved befaring. Kjøper kan ikke gjøre gjeldende mangler som burde ha blitt oppdaget ved befaringen. Jf. Avhendingslova §3-10.19

5. Kostnader

Alle kostnader i forbindelse med overdragelsen dekkes av kjøper.

6. Overtaking, oppgjør

Eiendommen blir å overta når kjøpesummen er betalt. På same tidspunkt plikter selger å overlevere ferdig utfylt skjøte klargjort for tinglysing til kjøper. Fra tidspunktet kjøpesummen er betalt står eiendommen for kjøper sin regning og risiko.

7. Forbehold

Dersom konsesjonen ikke blir gitt, blir denne kjøpekontrakten annullert og ingen av partene kan kreve noe av hverandre.

8. Dokument

Denne avtalen er skrevet i to -2- eksemplarer, ett til hver av partene

Sleveland den 25/7-2011

Som selger

Norleiv Gudmestad

Som kjøper

Janne Synnøve Sleveland Søyland

EIGERSUND KOMMUNE
Sentraladministrasjonen
Landbrukskontoret

Norleiv Gudmestad

Krossmoveien 636
4370 EGERSUND

Vår ref.: 10/24111 / GBR-115/5, FA-L33
Saksbehandler: Marit Rødland Egeland
E-post: marit.roedland.egeland@eigersund.kommune.no

Dato: 29.09.2010
Direkte telefon: 51 46 10 30 /
Deres ref. / dato: /

Særutskrift: Søknad om fradeling av tilleggsareal til gårdsbruk gnr. 115 bnr. 5 - Norleiv Gudmestad

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir i medhold av § 12 i jordloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.

2. Formannskapet gir i medhold av § 93 i plan- og bygningsloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.

22.09.2010 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

Besøksadresse: Sirdalsveien 38, 4376 Helleland / Landbrukssenter
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no
Telefon: 51 46 10 30
Telefaks: 51 46 10 31
Org.nr.: 944 496 394

FS-103/10 Vedtak:

1. *Formannskapet gir i medhold av § 12 i jordloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.*

2. *Formannskapet gir i medhold av § 93 i plan- og bygningsloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.*

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre klagen. Dersom du har klaget så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget I rett tid, bes du oppgi når denne melding kommer frem

Utskrift av møtebok følger vedlagt.

Med vennlig hilsen
Marit R. Egeland
Marit Rødland Egeland
Konsulent

Kopi til:

Janne S. Sleveland Søyland	Slevelandsveien 42	4370	EGERSUND
Johnny Monsen	Oppmålingssjef		
Jarle Valle	Byggesakssjef		

Besøksadresse: Sirdalsveien 38, 4376 Helleland / Landbrukssenter
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4370 EGERSUND
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no
Telefon: 51 46 10 30
Telefaks: 51 46 10 31
Org.nr.: 944 496 394

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 13.09.2010
Arkiv: :GBR-115/5, FA-L33
Arkivsaksnr.: 10/906
Journalpostløpenr.: 10/22680

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
103/10	Formannskapet	22.09.2010

Søknad om fradeling av tilleggsareal til gårdsbruk - gnr. 115, bnr. 5 - Norleiv Gudmestad

Sammendrag:

Norleiv Gudmestad søker om fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund. Parsellen skal overdras til Janne Synnøve Sleveland Søyland som eier gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund. Dette er ikke et ledd i et makebytte, men gjøres av arronderingsmessige årsaker og for å kunne føre opp et kårhus. Parsellen som søkes fradelt ligger i et landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område).

Saksgang:
Saken avgjøres av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir i medhold av § 12 i jordloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.

2. Formannskapet gir i medhold av § 93 i plan- og bygningsloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.

22.09.2010 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling vedtatt enstemmig.

FS-103/10 Vedtak:

1. *Formannskapet gir i medhold av § 12 i jordloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.*

2. *Formannskapet gir i medhold av § 93 i plan- og bygningsloven tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund kommune. Det settes som betingelse for deling at eiendommen legges som tilleggsjord til gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund.*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Andre opplysninger / fakta i saken:

Norleiv Gudmestad søker om fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund. Parsellen skal overdras til Janne Synnøve Sleveland Søyland som eier gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund. Formålet med fradeling av parsellen er landbruk. Dette er ikke et ledd i et makebytte, men gjøres av arronderingsmessige årsaker og for å kunne oppføre et kårhus for Reidun Sleveland, mor til Janne Synnøve Sleveland Søyland. Parsellen som søkes fradelt ligger i et landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område).

Omsøkte parsell er ubebygd og består av ca. 5,6 dekar innmarksbeite, 2,1 dekar skog, 0,1 dekar fulldyrket jord og 0,1 m2 med annet areal.

Driftenheten gnr./bnr. 115/5 og 44/1 og 12, som eies av Norleiv Gudmestad, har ca. 47,9 dekar fulldyrket jord, 2,7 dekar overflatedyrket jord, 36,9 dekar innmarksbeite, 198,9 dekar med skog og 623,1 dekar med annet areal, totalt 909,5 dekar. Eiendommen har 2 våningshus og driftsbygning. Det søkes ikke produksjonstilskudd i jordbruket.
Jordbruksarealet på gården leies bort til Terje Noralf Sleveland og Janne Synnøve Sleveland Søyland.

Janne Synnøve Sleveland Søyland eier gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund som består av 70,4 dekar fulldyrket jord, 216 dekar innmarksbeite, 6,7 dekar med skog og 29,5 dekar annet areal, totalt 322,6 dekar. Eiendommen har våningshus og flere driftsbygninger. Drift på gården er melk- og kjøttproduksjon av storfe, sauehold og slaktegrisproduksjon.
Ved søknad om produksjonstilskudd 31.07.2010 ble det oppført 16 melkekyr, 3 ammekyr, 31 øvrige storfe, 88 sauer eldre enn 1 år og 659 slaktegriser.

Saksbehandlers vurderinger:

Saksbehandlers vurderinger i forhold til plan- og bygningsloven:
En har ingen merknader til søknaden da arealet skal overtas av et annet bruk og fremdeles nyttes til landbruk i tråd med kommuneplanens arealdel.

Saksbehandlers vurdering i forhold til jordloven:
I jordlovens § 12 står det følgende:
" Eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk kan ikkje delast utan samtykke frå departementet. Med eigedom meiner ein og rettar som ligg til eigedomen og parter i sameige. Forbudet mot deling gjeld og forpaktning, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Departementet kan gi samtykke dersom samfunnsinteresser av stor vekt talar for det, eller deling er forsvarlig ut frå omsynet til den avkastning eigedomen

kan gi. Ved avgjerda skal det mellom anna takast omsyn til om deling kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det skal og takast omsyn til godkjende planer som ligg føre arealbruken etter plan- og bygningslova og omsynet til kulturlandskapet."

For at deling skal være forsvarlig må en av følgende forutsetninger være til stede:

Samfunnsinteresser av stor vekt må tale for deling eller så må delingen være forsvarlig ut fra hensynet til den avkastningen eiendommen kan gi. Dersom en eller begge av disse forutsetningen er til stede, kan det gis samtykke til deling.

Med hensyn til den avkastning eiendommen kan gi er det ikke forsvarlig å dele fra omsøkte areal.

Dersom det oppnås en god bruksrasjonalisering gjennom delingen, kan dette anses som en samfunnsinteresse av stor vekt slik at delingssamtykke kan gis på dette grunnlag.
Det ligger svært godt til rette for at parsellen på ca. 7,9 dekar kan deles fra og legges til nabobruket gnr./bnr. 115/4, 8 og 9. Omsøkte deling gir en god bruksrasjonalisering. Eier av bruket gnr./bnr, 115/4, 8 og 9 leier dette området i dag. Norleiv Gudmestad er fortsatt sikret veirett til skog og utmarskparsellen på gnr./bnr. 115/5, selv om omsøkte parsell fradeles.

Oppføring av kårhus regnes som landbruksformål dersom det er behov for dette på bruket. Janne Synnøve Sleveland Søyland har en betydelig drift på bruket gnr./bnr. 115/4, 8 og 9. En mener derfor det er behov for et kårhus på bruket.

Etter en samlet vurdering med hensyn på jordlovens §12 vil en anbefale å gi tillatelse fradeling av parsellen, med vilkår om at parsellen legges til og drives sammen med nabobruket gnr./bnr. 115/4, 8 og 9 i Eigersund som en driftsenhet.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:
Utfallet av saken får ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:
1. Formannskapet avslår i medhold av § 12 i jordloven søknaden om fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund kommune.

2. Formannskapet avslår i medhold av § 93 i plan- og bygningsloven søknaden om fradeling av en parsell på ca. 7,9 dekar fra gnr./bnr. 115/5 i Eigersund.

Dette med følgende begrunnelse: ********

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
137200	Gårdskart
120076	Søknad om deling av grunneiendom gnr. 115 bnr. 5, Sleveland
120078	Situasjonskart
120077	Gjenpart av nabovarsel

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	15.04.2010	Norleiv Gudmestad	Søknad om deling av grunneiendom gnr. 115 bnr. 5, Sleveland
2	U	05.05.2010	Norleiv Gudmestad	Foreløpig svar - Deling av grunneiendom gnr. 115 bnr. 5 - Norleiv Gudmestad, Sleveland
4	X	13.09.2010	WorkCentre 7428	Gårdskart

Parter i saken:

	Norleiv Gudmestad	Krossmoveien 636	4370	EGERSUND

OVERSIKTSKART

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 115	Bnr: 19	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse:			
Hj.haver/Fester:	GUDMESTAD NORLEIV, KROSSMOVEIEN 636, 4370 EGERSUND			
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 18/8-2011 Sign:			Målestokk 1:50000

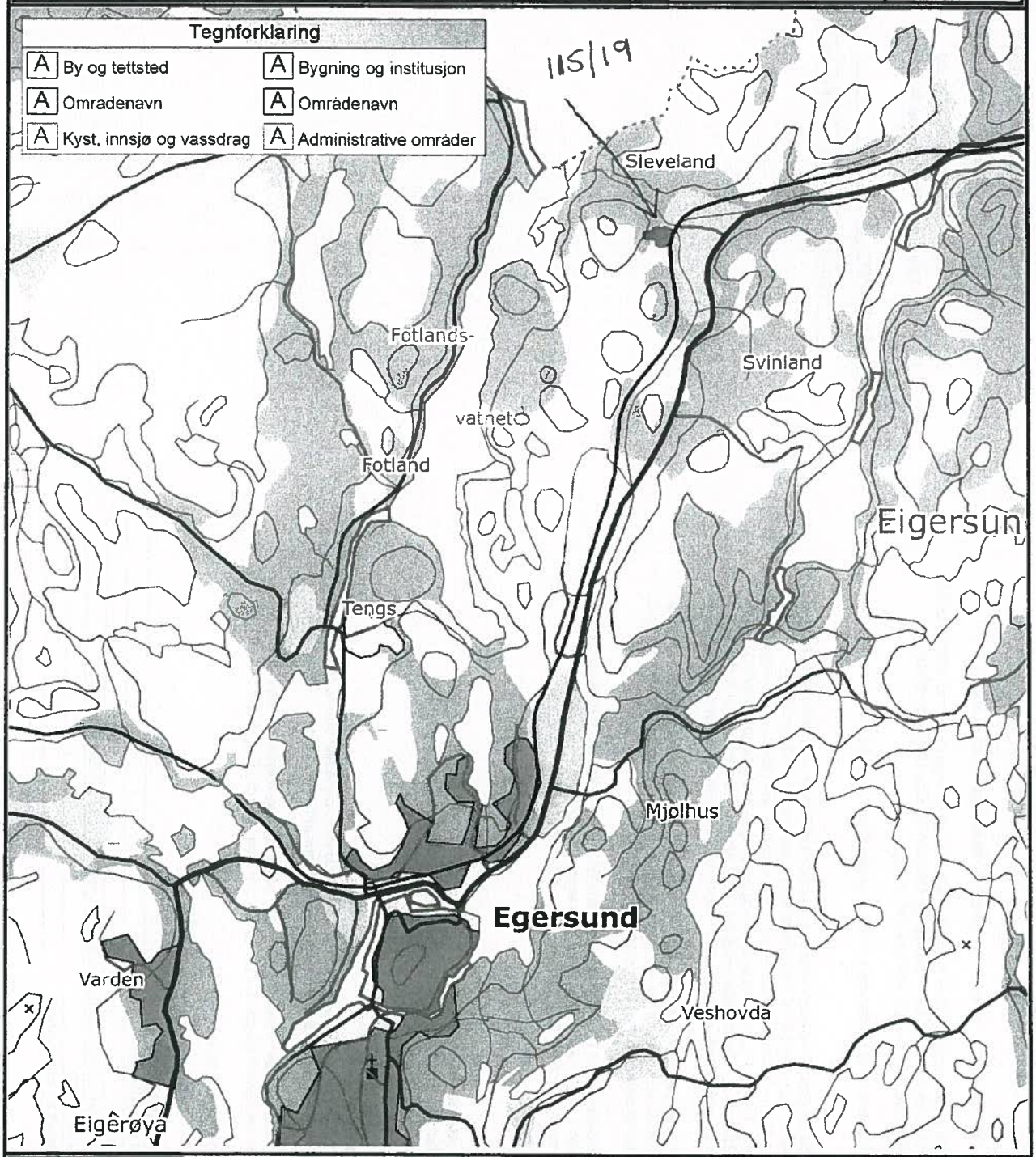

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

DETALJKART

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 115	Bnr: 19	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse:			
Hj.haver/Fester:	GUDMESTAD NORLEIV, KROSSMOVEIEN 636, 4370 EGERSUND			
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 18/8-2011 Sign:			Målestokk 1:3000

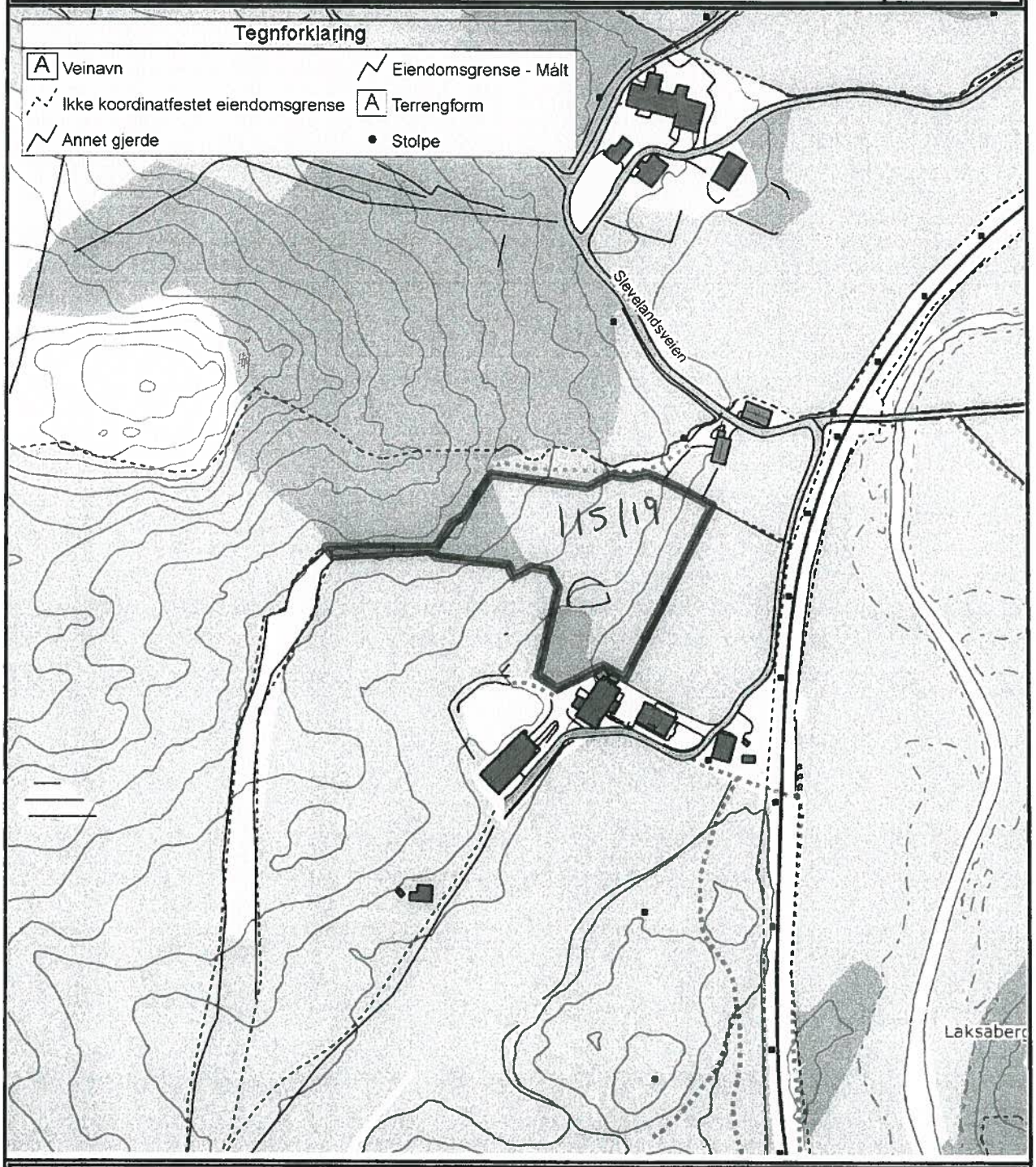

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

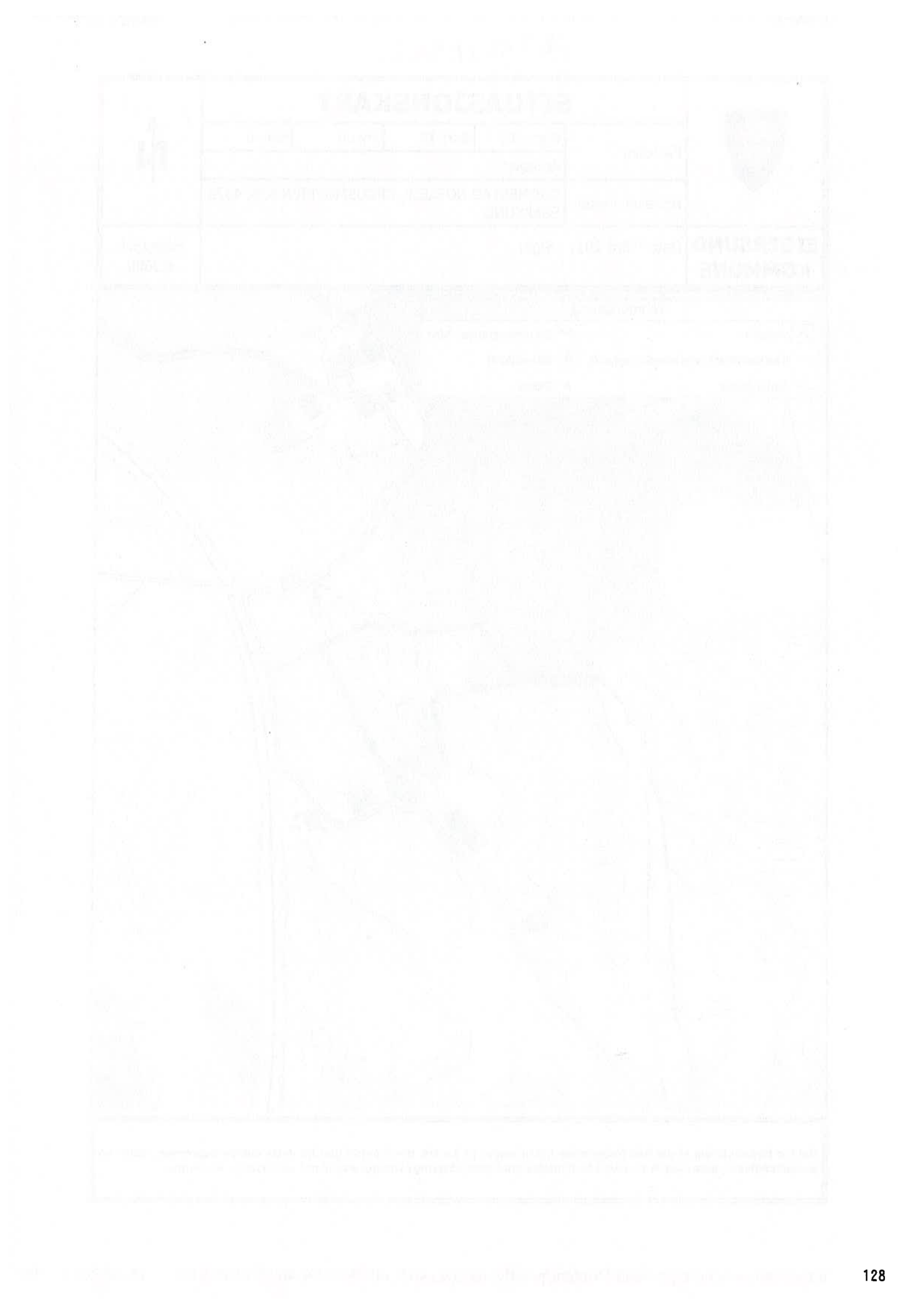

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Sak 90

Dato: 19.08.2011
Arkiv: :GBR-7/50, FA-V62, TI-&18
Arkivsaksnr.: 11/1678
Journalpostløpenr.: 11/22508

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendom - gnr. 7 bnr. 50 - Akram Abehesht

Sammendrag:

Akram Abehesht søker om konsesjon for overtakelse av landbrukseiendommen gnr./bnr. 7/50 i Eigersund for kr. 3.600.000. Overdrager er Jan Tore Tunheim.

Saksgang:
Saken avgjøres av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir etter konsesjonsloven av 28. november 2003 Akram Abehesht konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 7/50 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 3.600.000.

Vilkår etter § 11 i konsesjonsloven:
Akram Abehesht må drive eiendommen på en landbruksmessig forsvarlig måte innen 1 år fra 31. august 2011. Driveplikten er evigvarende. Driveplikten kan oppfylles ved å leie bort jordbruksarealet til et bruk i nærområdet. Det forutsettes at leieavtalen er skriftlig og på 10 år. Etter 10 år må jordbruksarealet drives selv eller leies ut for 10 nye år. Før driveplikten begynner å gjelde må jordbruksarealene nyttes til jordbruksproduksjon.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Andre opplysninger / fakta i saken:

Akram Abehesht søker om konsesjon for overtakelse av landbrukseiendommen gnr./bnr. 7/50 i Eigersund for kr. 3.600.000. Overdrager er Jan Tore Tunheim.

Omsøkte konsesjonseiendom er på ca. 104,9 dekar, hvorav ca. 11,9 dekar fulldyrket jord, ca. 23,7 dekar med produktiv skog og ca. 69,7 dekar annet areal.

Bebyggelse på konsesjonseiendommen er et våningshus fra 1920 og en eldre driftsbygning, begge i dårlig stand.

Formålet med ervervet er å bygge nytt hus, bosette seg på gården, leie bort jorda og med tiden ha noen dyr her. Jordbruksarealet leies ut til Samuel Ørsland.

Søker har ikke bakgrunn eller kvalifikasjoner innen landbruk. Hun har bachelor i atomfysikk og master i nukleær energi med spesialfelt stråling i medisin.

Saksbehandlers vurderinger:

Statens forkjøpsrett ble opphevet ved lov av 4. mai 2001. Kommunen skal ikke lenger automatisk undersøke om det er interesse for eiendommen som tilleggsjord når konsesjonseiendommen gjelder landbrukseiendom. Ingen naboer har fått melding om omsøkte konsesjonssak fra landbrukskontoret. Dette fordi salget av landbrukseiendommen ble solgt på det åpne markedet, hvor alle har hatt anledning til å by. Ingen naboer har vist interesse for å kjøpe gården som tilleggsjord pga. høy pris.

Utredningen av saken må i utgangspunktet ha som mål å avklare om konsesjonssøkers formål med ervervet gir de mest gagnlige eier- og bruksforhold for samfunnet. Søkeren og hans formål med ervervet er utgangspunkt for vurderingen, og avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet må derfor knyttes til dette. Formålet med ervervet er å bo på landbrukseiendommen når nytt bolighus er oppført og skjøtte kulturlandskapet ved å leie ut jordbruksarealet og på sikt drive med noen dyr selv. Det må være helt greit å gi konsesjon på dette grunnlaget. Eiendommen er liten og kunne egnet seg godt som tilleggsareal til et nabobruk. Da naboer ikke er interessert i å kjøpe eiendommen, er dette likevel en uaktuell problemstilling.

Konsesjonssøker er ikke uskikket til å drive eiendommen.

Det er mindre enn 25 dekar fulldyrket- og overflatedyrket jord og mindre 500 dekar produktiv skog på eiendommen. Dette medfører følgende: Eiendommen regnes ikke som odlingsjord, den er ikke gjenstand for prisregulering, og det er ikke boplikt på eiendommen.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken medfører ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

Formannskapet avslår etter konsesjonsloven av 28. november 2003 søknad fra Akram Abehesht om konsesjon til kjøp av gnr./bnr. 107/50 i Eigersund til en avtalt pris av kroner 3.600.000. Dette med følgende begrunnelse *******.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
187258	Søknad om konsesjon - Akram Abehesht - Gnr./bnr. 7/50 - offentlig versjon
187280	Gårdskart gnr. 7 bnr. 50

Parter i saken:

	Akram Abehesht	Strandgt. 52	4370	EGERSUND	
	Jan Tore Tunehim	Lasteinveien 27	4370	EGERSUND	

Statens landbruksforvaltning

Før søknaden fylles ut, bør det undersøkes om ervervet er konsesjonsfritt, jf. rettledningen på side 3 og 4.

Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom i henhold til konsesjonsloven av 28. november 2003 nr. 98

Dette skjemaet er påbudt brukt ved søknader om konsesjon

Til ordføreren i EIGERSUND

(den kommune der eiendommen ligger)

Søknad om konsesjon skal sendes til ordføreren innen fire uker etter at avtalen er inngått eller erververen fikk rådighet over eiendommen. Det bes redegjort på side 3 for forhold av betydning som ikke fremgår av svarene på de spørsmål skjemaet inneholder. Skjøte, kjøpekontrakt, leiekontrakt eller annen avtale samt takst skal vedlegges i original eller bekreftet avskrift i den utstrekning slike dokumenter foreligger. Gjelder ervervet landbrukseiendom, skal skogbruksplan vedlegges såfremt slik plan foreligger.

1	Søkerens navn (slektsnavn, for- og mellomnavn) Akram Abehesht	Fødselsnr. (11 siffer)
2	Adresse Strandgt. 52, 4370 Egersund	Organisasjonsnr. (9 siffer)
3	Telefonnr. (8 siffer) 51494100	E-postadresse @
4	Overdragerens navn Jan Tore Tunheim	Fødselsnr. (11 siffer)
5	Adresse Lasteinveien 27, 4370 Egersund	Organisasjonsnr. (9 siffer)

Eigersund kommune
GRADERING
MOTTATT 7 JUL 2011
ARKIVSAKID: 11/11678

6	Eiendommen(e)s eller rettigheten(e)s betegnelse (navn, gnr., bnr., festenr. e.l.) Gnr. 7 bnr. 50 i Eigersund		
7	Kjøpesum/ leiesum pr. år (ved arv eller gave oppgi antatt verdi) 3.600.000,-	Kår av 5-årlig verdi	Kjøpesum for løsøre
8	Kommune Eigersund	Fylke Rogaland	
9	Arealets størrelse 101 631 kvm	Arealets fordeling på dyrket jord, produktiv skog og annet areal ca.11,9 da dyrket, 85,6 da utmark m/skog og fjell,ca 4da strandlinje	
10	Hvis skogbruksplan foreligger, oppgi fordeling på hogstklasse I-V, bonitet og balansekvantum for produktiv skog		

11 Beskrivelse av nåværende bebyggelse på eiendommen (boligbus, hytte, driftsbygning, forretningsgård, industri o.l.)

Bygning (type)	Grunnflate i m²	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Eldre våningshus		1920	3	dårlig stand
Uthus			1	dårlig stand

Annen bebyggelse

Med sikte på å redusere næringslivets oppgaveplikter, kan opplysninger som avgis i dette skjema i medhold av lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6, helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. Opplysninger om eventuell samordning kan fås ved henvendelse til Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

	Eiendommen(e)s eller rettigheten(e)s betegnelse (navn, gnr., bnr., festenr. e.l.) Gnr. 7 bnr. 50 i Eigersund	
12	Rettigheter som ligger til eiendommen eller som er avtalt i forbindelse med overdragelsen	
13	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år annen fast eiendom i kommunen? [X] Ja [ ] Nei	I tilfelle hvilke: RAUNVEIEN 9, 4370 EGERSUND
14	Eier eller leier søkeren, hans ektefelle eller barn under 18 år fast eiendom i andre kommuner? [ ] Ja [X] Nei	I tilfelle hvilke: —
15	Beskriv hvordan eiendommen brukes i dag (gjelder ervervet landbrukseiendom, beskriv eiendommens drift) Dyrket mark blir vedlikeholdt og Foret benyttet av Samuel Årsland Egersund.	
16	Erververens planer for bruk av eiendommen ønsker å bygge nytt hus og bosette seg der. ønsker også nedtiden å ha et enkelt dyrehold.	

Spesielt for jord- og skogbrukseiendommer (landbrukseiendommer)

17	Ved erverv av tilleggsjord oppgi gnr. og bnr. på søkerens tidligere eiendom —	
18	Søkerens kvalifikasjoner (teoretisk og/eller praktisk erfaring fra jord- og skogbruk) Ingen kvalifikasjon.	
19	Vil søkeren forplikte seg til å bosette seg på eiendommen innen 1 - ett - år og selv bebo og drive eiendommen på forsvarlig måte i minst 5 - fem - år sammenhengende? [X] Ja [ ] Nei Bosetting så fort nytt hus er bygget	
20	Har overdrageren annen fast eiendom i kommunen som ikke omfattes av overdragelsen? [X] Ja [ ] Nei	I tilfelle hvilke:
21	Er det flere søkere, bes opplyst om søkerne er gifte eller samboere —	

22	Dato 19/6 2011 Overdragerens underskrift Jan Tore Tunheim	Dato 01.06.2011 Søkerens underskrift Akram Abehesht

Underretning om avgjørelsen bes sendt:

Bilagsfortegnelse:

Skjemaet er tilgjengelig på Internett: www.slf.dep.no under «Skjema» og http://blanketter.ft.dep.no
Spørsmål om utfylling og bestilling kan rettes til kommunen eller Statens landbruksforvaltning (tlf. 24 13 10 00)
Skjemaet kan ellers bestilles fra Statens landbruksforvaltning: Bestilling@slf.dep.no

Eventuelle tilleggsopplysninger:

RETTLEDNING

A. Generelt om konsesjonsloven
Lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. bestemmer at alle erverv av fast eiendom (herunder bl.a. erverv ved arv, gave og kjøp), samt stiftelse av bruksrett for lengre tid enn 10 år, er konsesjonspliktig med mindre det er gjort unntak i loven eller i forskrifter fastsatt i medhold av loven. Som erverv regnes også erverv av andeler eller parter i en eiendom. Et konsesjonspliktig erverv kan ikke tinglyses med mindre konsesjon er gitt.

Er De usikker på om ervervet utløser konsesjonsplikt eller har De spørsmål om konsesjonsbehandlingen, kan De henvende Dem til kommunen der eiendommen ligger, fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning.

B. Overdragelser som ikke trenger konsesjon
Det følger av konsesjonsloven §§ 3, 4 og 5 og forskrift om konsesjonsfrihet mv. (fastsatt 8. desember 2003) hvilke erverv som er unntatt fra konsesjonsplikten. Landbruksdepartementet har bestemt at unntak fra konsesjonsplikt som følger av reglene i § 4 første ledd nr 1-4 og § 5 første ledd nr. 1 og 2 skal godtgjøres ved skjema for egenerklæring SLF-0360. Egenerklæringen skal følge hjemmelsdokumentet (festekontrakt, skjøte eller lignende) når dette sendes til tinglysing. Tinglysings-myndighetene sender erklæringen videre til kommunen, som fører kontroll med at konsesjonsloven blir fulgt.

Bestemmelsene i konsesjonsloven er tilgjengelig på Internett:
www.slf.dep.no
www.lovdata.no.

Skjemaet for egenerklæring er tilgjengelig på
www.slf.dep.no under «Skjema»
http://blanketter.ft.dep.no.

C. Kort om saksgangen
Kommunen har avgjørelsesmyndighet i alle konsesjonssaker. Fylkesmannen/fylkeslandbruksstyret er klageinstans.

Bestemmelser om overføring av myndighet fastsatt 8. desember 2003, er tilgjengelig på
www.slf.dep.no
www.lovdata.no.

Før søknaden tas opp til behandling, skal det betales behandlingsgebyr. Gebyret blir oppkrevd av kommunen.

D. Nærmere om utfylling av søknad om konsesjon
Det er viktig at opplysningene i søknaden gis så fullstendig som mulig. Dette kan bl.a. bidra til å redusere saksbehandlingstiden og sikre at saken behandles på riktig faktisk grunnlag.

Feltene 1-5
Både søker og overdrager må oppgi navn, adresse, fødselsnummer eller organisasjonsnummer. Juridiske personer (f.eks. aksjeselskaper) tildeles et organisasjonsnummer. Organisasjonsnummeret fås oppgitt ved henvendelse til Enhetsregisteret (Brønnøysundregistrene). Konsesjonssøker bes oppgi telefonnummer og eventuelt e-postadresse.

Feltene 6-11
Omfatter overdragelsen flere gårds- og bruksnummer, må alle oppgis i felt 6. Gjelder søknaden konsesjon på feste, skal festenummeret oppgis dersom slikt foreligger. Gjelder søknaden konsesjon på stiftelse eller overdragelse av andre rettigheter over fast eiendom som medfører konsesjonsplikt etter § 3 i konsesjonsloven, skal rettigheten beskrives (grusrettighet, utbyggingskontrakt o.l.).

I felt 7 gis opplysning om kjøpesummen for eiendommen. Gjelder søknaden konsesjon på leie av eiendommen, skal leiesummen pr. år oppgis. Dersom erververen har overtatt eiendommen ved arv eller gave, skal antatt verdi fylles inn i feltet for dette. Hefter det kårytelser på eiendommen, skal verdien av disse oppgis. Som eksempel på kårytelser kan nevnes borett og naturalier (melk, poteter, ved, snørydding). Kårforpliktelser som ikke er bundet til hvert år, skal oppgis som 5-årlig verdi. Ytterligere opplysninger om omfattende kårytelser som borett og lignende, bl.a. om påregnelig varighet, forutsettes å gå frem av kjøpekontrakt eller fremkomme i saksutredningen under behandlingen av konsesjonssøknaden. Dersom løsøre følger med i overdragelsen, skal verdien oppgis i feltet for dette.

I felt 8 oppgis hvilken kommune og fylke eiendommen ligger i. I felt 9 skal opplysning om eiendommen(e)s totalareal fylles inn. Gjelder ervervet flere gårds- og bruksnummer, skal alle regnes med. I tillegg skal det opplyses om hvordan eiendommens areal fordeler seg på ulike arealkategorier. I feltet for dyrket jord føres opp fulldyrket jord og overflatedyrket jord/gjødslet beite. I feltet for produktiv skog føres skog med produksjonsevne på minst 100 liter (0,1 kubikkmeter) pr. dekar pr. år. Som annet areal regnes myr, grunnlendt mark, uproduktiv mark, fjell i dagen o.l.

Foreligger det skogbruksplan for eiendommen, bes oppgitt fordeling på hogstklasse I-V og bonitet, og balansekvantumet for den produktive skogen.

I felt 11 oppgis hvilke bygninger som i dag er oppført på eiendommen (f.eks. bolighus, kårbolig, hytte, driftsbygning, forretningsbygg, industribygg, seter o.l.). I tillegg skal grunnflaten for den enkelte bygning oppgis i kvadratmeter og antall etasjer. Hvis opplysninger om bygningens tekniske tilstand (f.eks. god, middels eller dårlig) og byggeår foreligger, (f.eks. fra takst over eiendommen) oppgis dette.

Feltene 12-16
Følger andre rettigheter med i overdragelsen, skal disse oppgis i felt 12. Eksempler på slike rettigheter er beiterett (f.eks. i utmark), strandrett, jakt og fiskerett, hugstrett, allmenningsrett, slåtterett o.l. Dersom erververen, erververens ektefelle eller barn under 18 år eier eller leier andre eiendommer i kommunen eller i andre kommuner, skal gårds- og bruksnummer på disse oppgis i henholdsvis felt 13 og 14. I felt 15 skal det gis en beskrivelse av hvordan eiendommen blir brukt i dag. For landbrukseiendommer skal det fremgå om eiendommen drives med husdyrhold, planteproduksjon e.l. I felt 16 skal erververen opplyse hva eiendommen skal brukes til. Eksempel på slik bruk kan være erverv til fritidsformål, landbruksformål eller industri.

Feltene 17-21
Skal den eiendommen det søkes konsesjon på nyttes som tilleggsjord til eiendom søkeren eier fra før, bes opplyst gårds- og bruksnummer på den eiendommen søkeren eier fra før. I felt 18 skal det opplyses om hvilken teoretisk utdannelse og praktisk erfaring innen jord- og skogbruk søkeren har. I felt 19 må det opplyses om søkeren vil forplikte seg til å bosette seg på eiendommen innen ett år og selv bebo og drive eiendommen på forsvarlig måte i minst 5 år sammenhengende.

Når søknaden gjelder en jord- eller skogbrukseiendom, skal det i forbindelse med behandlingen av konsesjonssøknaden vurderes om det er nødvendig med delingssamtykke etter § 12 i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordloven). I felt 20 må det derfor opplyses om overdrageren eier annen fast eiendom i kommunen enn den som nå overdras. Er det flere som søker konsesjon på samme landbrukseiendom, må det opplyses i felt 21 om søkerne er gifte eller samboere. Er søkerne samboere, bør samboeravtale legges ved konsesjonssøknaden.

Felt 22
Overdrageren og erververen må undertegne konsesjonssøknaden. For umyndige - personer under 18 år eller umyndiggjorte - må vergen undertegne. Advokater kan undertegne på vegne av partene dersom fullmakt foreligger.

SLF-0359Bm 03.2007 SignForm AS www.signform.no

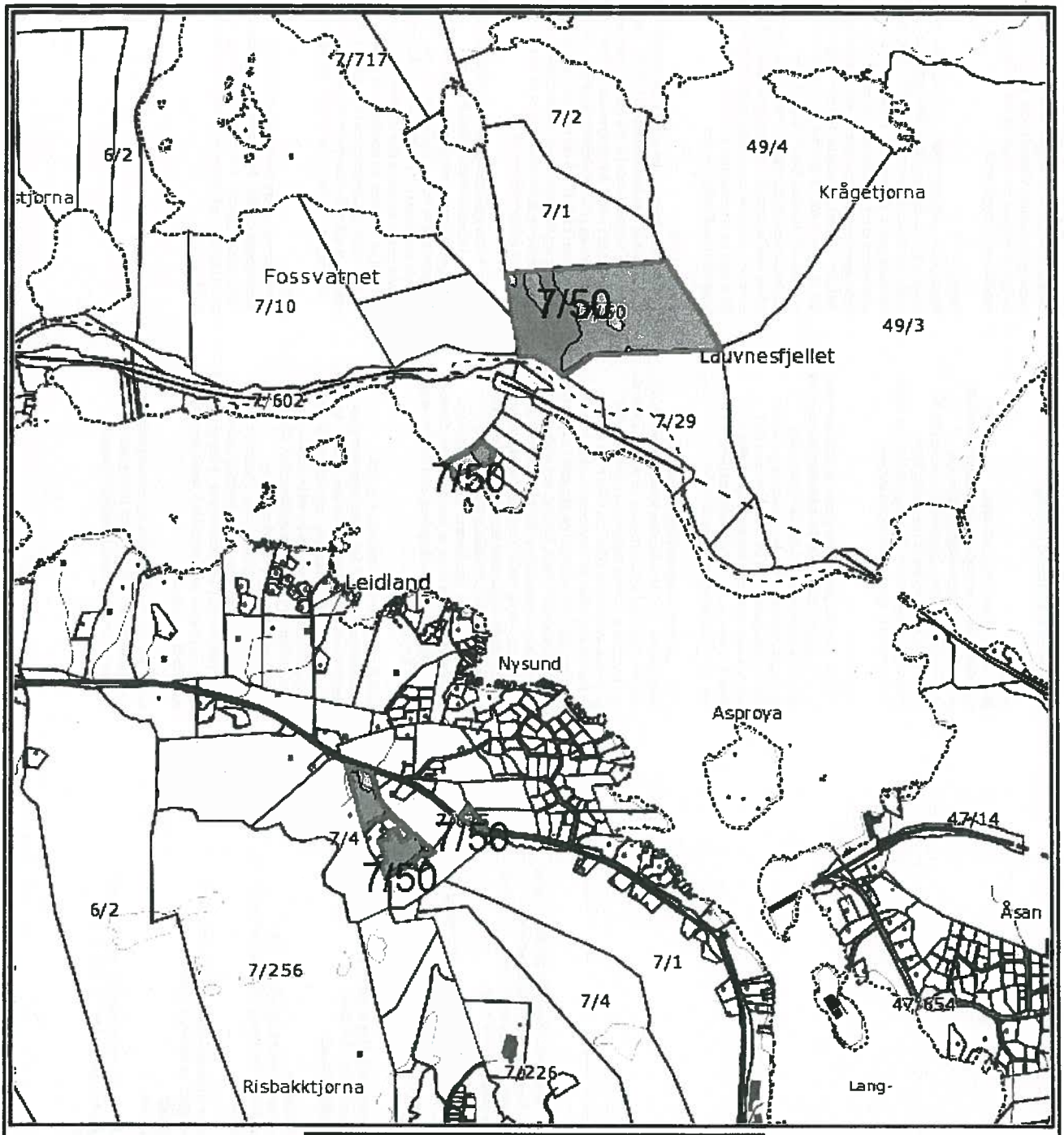

Gårdskart

1101 - 7/50/0

Målestokk: 1:14000

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 18.8.2011

Tegnforklaring (Areal i dekar)			
Fulldyrka jord	10.5		
Overflatedyrka jord	0.0		
Innmarksbeite	0.0	10.5	
Skog, særs høg bonitet	0.0		
Skog, høg bonitet	22.8		
Skog, middels bonitet	0.9		
Skog, lav bonitet	0.0	23.7	
Uproduktiv skog	0.2		
Myr	1.9		
Jorddekt fastmark	4.3		
Skrinn fastmark	63.3	69.7	
Restareal	1.0		104.9

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukseiendommen

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

___ Eiendomsgrenser
.... Gamle markslagsgrenser fra N5raster

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Sak 91

Dato: 18.08.2011
Arkiv: :GBR-72/18, FA-V61
Arkivsaksnr.: 11/599
Journalpostløpenr.: 11/22504

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland - 2. gangs behandling

Sammendrag:

Kåre Høyland søker 21.03.2011 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig fra eiendommen gnr./bnr. 72/18 i strid med formål vist i kommuneplanens arealdel. Parsellen skal brukes til bolig. Formannskapet stilte seg positiv til omsøkte deling i FS-sak 054/11 på møte 23.05.2011. Fylkesmannen i Rogaland frarår omsøkte deling.

Saksgang:
Formannskapet avgjør saken

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet gir dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter §19,2 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

Formannskapet gir tillatelse til delig i medhold av §20-1 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell med kårbolig på ca. 800 m2 til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

Søknaden anbefales godkjent på følgende vilkår:
Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
Parsellen deles som vist på vedlagt situasjonskart, datert 14.01.2011.
Det må foreligge tinglyst erklæring som sikrer veirett til eiendommen, samt muligheter til legging og vedlikehold av vann- og avløpsledninger over gnr./bnr. 72/18 i Eigersund før fradeling kan finne sted.

Dette med følgende begrunnelse: Det foreligger bosettingshensyn i saken. Det er ikke behov for 2 boliger på bruket. Omsøkte parsell ligger ikke innenfor LNF-L område på kommuneplanens arealdel. Det er ikke påregnelig med selvstendig drift på eiendommen i framtiden.

Eventuell tidligere politisk behandling:

23.05.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-054/11 Vedtak:

1. *Formannskapet finner at det foreligger bosettingshensyn som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.*

   I endelig vedtak må det settes følgende vilkår:
   Deling må skje vist på vedlagt godkjent situasjonskart.
   Det må tinglyses erklæring om veirett samt muligheter til legging og vedlikehold av vann- og avløpsledninger over grunneiendommen gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

2. *Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven Kåre Høyland tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.*

Vedtaket er enstemmig.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Kåre Høyland søker 21.03.2011 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig fra eiendommen gnr./bnr. 72/18 i strid med formål vist i kommuneplanens arealdel. Parsellen skal brukes til bolig. Omsøkt parsell skal eies av Kay Ove Høyland, sønn av Kåre Høyland.

Omsøkte parsell består av annet areal (hage). Parsellen vil grense inntil fulldyrket jord på landbrukseiendommen gnr./bnr. 72/18 i Eigersund. Omsøkte kårbolig ligger ca. 30 meter fra det andre bolighuset på gården, målt i luftlinje.

Omsøkte parsell ligger innenfor LNF-område på kommuneplanens arealdel. Omsøkte parsell ligger ikke i et kjerneområde for jordbruk.

Eiendommen gnr./bnr. 72/18 består av totalt 139,8 dekar, hvorav 20,8 dekar fulldyrket jord, 28,2 dekar med innmarksbeite, 67,2 dekar med skog og 23,6 dekar med annet areal.

Det er ingen driftsbygning på gården. Den ble revet for ca. 15 år siden. Det er to bolighus på driftsenheten. Omsøkte bolighus er bygd i 1936, og er ikke i bruk. Det må restaureres før det kan tas i bruk som bolig. Det nyeste bolighuset er bygd i 1981 og er i god stand. Her bor Kåre J. Høyland. Jordbruksarealene leies bort til Reinert Grønning. Det har ikke vært selvstendig drift på gården siden 1970.

Omsøkt parsell ligger innenfor LNF-område på kommuneplanens arealdel. Omsøkte parsell ligger ikke i et kjerneområde for jordbruk.

Søker mener det ikke er behov for kårbolig på eiendommen. Det er ikke selvstendig drift.

En viser til brev av 19.07.2011 fra Fylkesmannen i Rogaland. Fylkesmannen presiserer at fordelene ved å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering, må være vesentlig større enn ulempene. Fylkesmannen mener det viktigste moment ved vurdering av dispensasjon etter plan- og bygningsloven er om fradeling av bolighus kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen. Vurdering av om det er behov for kårbolig eller ikke, er ikke like viktig. Omsøkte bolighus ligger i et aktivt landbruksområde. Omsøkte bolighus grenser inntil dyrka jord. Fylkesmannen mener omsøkte parsell ligger innenfor LNF-L. Fradeling av omsøkte parsell vil føre til at en får et fritt omsettelig bolighus midt i det aktive landbruksområdet. Fylkesmannen mener det kan oppstå konflikter på sikt mellom landbruks- og boliginteresser. Fylkesmannen viser til brev fra Landbruks- og matdepartementet 21.012.2006. Her er det tydelig gitt uttrykk om en forsiktig holdning i dispensasjonssaker som gjelder fradeling av kårboliger.
Dersom jordbruksarealet blir solgt til naboeiendommer som tilleggsjord, blir det normalt akseptert å dele fra en parsell med påstående bolighus. Dette fordi bruksrasjonalisering som tiltak er en ønsket landbrukspolitisk utvikling. Fradeling av bolighus i forbindelse med salg av jordbruksareal som tilleggsjord vil dermed kunne bidra til at fordelene med å gi dispensasjon fra kommuneplanen blir større enn ulempene. Fylkesmannen mener det kan være aktuelt i denne saken fordi det ikke er en egen driftsbygning på eiendommen og siden det ikke har vært selvstendig drift på eiendommen på 30 år.

Fylkesmannen mener at den fradelte boligtomten gnr./bnr. 62/47 på Braudland og omsøkte fradeling av parsell med kårbolig fra gnr./bnr. 72/18 ikke uten videre kan sammenlignes.

Saksbehandlers vurderinger:

Omsøkt tiltak er i strid med vedtatt formål idet spredt boligbygging ikke er forenlig med landbruks-, natur- og friluftsformål. I slike områder er det etter plan- og bygningsloven kun tillatt med tiltak som fremmer disse formålene. Dersom en ønsker å fravike dette formålet, må det foreligge tungtveiende grunner. Tungtveiende grunner kan være bosettingshensyn eller bruksrasjonalisering.

En eventuell tillatelse til fradeling bør etter rådmannens syn normalt ikke skje gjennom dispensasjon fra vedtatte planer, men ved at formålet endres i kommuneplanens arealdel. Dette vil sikre en mer inngående og forutsigbar arealplanlegging både for nærområdet, men også for kommunen som helhet.

Eiendommen gnr./bnr. 72/18 har svært begrensede landbruksmessige ressurser. Bruket er ikke stort nok til å ha behov for to bolighus. Omsøkte bolighus kan ikke regnes for å være en sentral del av bygningsmassen på bruket, og en fradeling er derfor forsvarlig ut fra hensyn til den avkastning eiendommen kan gi.
En er enig med fylkesmannen i at det viktigste moment ved vurdering av dispensasjon etter plan- og bygningsloven er om fradeling av bolighus kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen. Omsøkte parsell ligger i et aktivt jordbruksområde i et LNF område, men ligger ikke innenfor LNF-L (kjerneområde for jordbruk).

Det er fradelt en spredt boligtomt i området tidligere, ca. 270 meter fra omsøkte parsell. Da ble det lagt vekt på bosettingshensyn.

Fylkesmannen skisserer en løsning som kan aksepteres : Dersom jordbruksarealet blir solgt til naboeiendommer som tilleggsjord, blir det normalt akseptert å dele fra en parsell med

påstående bolighus. En slik løsning er ikke aktuell for søker. Han ønsker å beholde jordbruksarealet på gården.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken får ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

Formannskapet finner ikke at det foreligger tungtveiende grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell med kårbolig på ca. 800 m2 til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
173165	Oversiktskart
173181	Gårdskart
173186	Bilder
173157	Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Høyland på Helleland - Kåre Jakob Høyland
166254	Søknad om rekvisisjon av oppmålingsforreting gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488
166253	Søknad om tillatelse til tiltak
166255	Gjenpart av nabovarsel
166256	Situasjonskart
185047	Uttalelse vedr. deling av parsell med bolighus gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	21.03.2011	Kåre J. Høyland	Søknad om rekvisisjon av oppmålingsforreting gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488
3	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Oversiktskart
4	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Gårdskart
5	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Bilder

7	U	30.05.2011	Fylkesmannen i Rogaland; Rogaland Fylkeskommune	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Høyland på Helleland - Kåre Jakob Høyland
6	U	30.05.2011	Kåre Jakob Høyland	Særutskrift: Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Høyland på Helleland - Kåre Jakob Høyland
8	I	19.07.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Uttalelse vedr. deling av parsell med bolighus gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488

Parter i saken:

	Kåre Jakob Høyland	Eiaveien 488	4376	HELLELAND	

FYLKESMANNEN I ROGALAND

MOTTATT: 21 JUL 2011
ARKIVSAKID: 11 596 SNO

Vår ref.: 2011/5863 *Deres ref:*
Arkivnr.: 421.3 *Vår dato: 19.07.2011*

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Uttalelse - søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for fradeling av hus nr. 2 på gnr. 72, bnr. 18, Høyland

Fylkesmannen viser til oversendelse av saksdokument mottatt av oss 06.06.11.

Fylkesmannen i Rogaland har vurdert saken som statlig planmyndighet.

Søknaden gjelder fradeling av en parsell med påstående bolighus på ca 0,8 da. Driftsenheten gnr 72, bnr 8 er totalt 140 dekar fordelt på 21 dekar fulldyrka jord, 28 dekar innmarksbeite, 67 dekar skog og 23 dekar annet areal. Arealene har vært leid vekk i lang tid. Det er i dag to bolighus på eiendommen. Det ene er forholdsvis gammelt og trenger oppussing før det er beboelig. Sønn til søker ønsker å overta det eldste huset.

Ved ny plan- og bygningslov som trådte i kraft 01.07.09 kom en innskjerping av reglene om dispensasjon. Det er ikke bare nok at hensynet bak bestemmelsen det blir dispensert fra, eller hensynet i formålsparagrafen, ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering, være vesentlig større enn ulempene. I følge Ot.prp. nr. 32 (2007 – 2008) innebærer det at det normalt ikke vil være mulighet til å gi dispensasjon når hensynet bak bestemmelsen det blir søkt dispensasjon fra fremdeles gjør seg gjeldene med styrke.

I vedtak som er gjort av Formannskapet i sak 054/11 er det lagt vekt på at det foreligger bosettingshensyn som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. I saksframstillingen blir det også vist til en tidligere sak på naboeiendommen, gnr. 62, bnr. 47 der det ble gitt tillatelse til å dele fra en boligtomt, nettopp av hensyn til bosetting i området.

Fylkesmannen ser at de to sakene, fradeling av boligtomt på gnr. 62, bnr. 47 og fradeling av bolighus på gnr. 72, bnr. 18 ligger i samme område. Vi mener likevel ikke at disse sakene uten videre kan sammenlignes.

Videre i saksframstillingen til kommunen blir det vist til at eiendommen har begrensa ressurser og at det derfor ikke er behov for to bolighus på eiendommen. Fylkesmannen er enig i at ved vurdering av om bolighus kan deles fra landbrukseiendommer, vil evt. behov for bolighus knyttet til landbruksdrifta være ett aktuelt moment. Det viktigste momentet ved vurdering av dispensasjon etter plan- og bygningsloven, er likevel om fradeling av bolighus kommer i sterk konflikt med planformålet i kommuneplanen.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 51568700	e-post: postmottak@fmro.no	Telefon: 51568700
Postboks 59 4001 Stavanger	Lagårdsv. 44 Stavanger	Telefaks: 51568811	Hjemmeside: www.fylkesmannen.no/rogaland	Telefaks: 51568811

Omsøkte parsell ligger i den delen av LNF – området som i kommuneplanen er merket av som LNF-L område. Dette innebærer at gården og omsøkt parsell ligger i et område der landbruket og landbruksinteressene skal ha prioritet og sikres mot tiltak som komme i konflikt med landbruket. Fradeling som omsøkt vil føre til at en får ett fritt omsettelig bolighus midt i dette aktive landbruksområdet. Omsøkt bolighus grenser til dyrka jord. Plassering av fritt omsettelige bolighus så tett inntil jordbruksareal og dyrka mark, gjør det sannsynlig at det kan oppstå konflikter mellom landbruks- og bolignteressene på sikt.

Fylkesmannen viser til brev frå Landbruks- og matdepartementet 21.12.06. Her er det tydelig gitt uttrykk om en forsiktig holdning i dispensasjonssaker som gjelder fradeling av kårboliger. I brevet heter det:
"*Kårbolig som ligger i tunområdet eller med grense til dyrka jord bør normalt uansett ikke fradeles. Kårboligen blir etter fradeling en fritt omsettelig eiendom, og det er erfaring for at enkelttomter med slik beliggenhet medfører ulemper for landbruket. Kommunen må generelt vurdere nøye om det ved fradeling av enkelttomter i landbruksområder oppstår drifts- og miljømessige ulemper som gjør at deling bør nektes.*"

Omsøkt bolighus ligger i et aktivt landbruksområde og grenser til dyrka mark. Denne plasseringen gjør etter Fylkesmannen sin vurdering potensielle konflikter med landbruksdrifta påregnelige. Slik søknaden nå er lagt fram, kan Fylkesmannen derfor ikke se at fordelene med å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering, er klart større enn ulempene. Fylkesmannen vil derfor klart fraråde søknaden.

Avslutningsvis vil vi nevne at dersom jordbruksarealet blir solgt til naboeiendommer som tilleggsjord, blir det normalt akseptert å dele fra en parsell med påstående bolighus. Dette fordi bruksrasjonalisering som tiltak er en ønsket landbrukspolitisk utvikling. Fradeling av bolighus i forbindelse med salg av jordbruksareal som tilleggsjord vil dermed kunne bidra til at fordelene med å gi dispensasjon fra kommuneplanen blir større enn ulempene. Slik Fylkesmannen vurderer det, vil en slik løsning kunne være særlig aktuell i denne saken fordi det ikke er egen driftsbygning på eiendommen og fordi det ikke har vært selvstendig drift på eiendommen på 30 år.

Fylkesmannen ber om at vi som uttaleinnsats får tilsendt vedtak i saken straks det er gjort.

Med hilsen

Robijne M. Verstegen
rådgiver

Synnøve Hognestad
seniorrådgiver

Saksbehandler: Synnøve Hognestad
Saksbehandlers telefon: 51 56 89 86
E-post: synnove.hognestad@fmro.no

Kopi til:
Kåre J. Høyland, Eiaveien 488, 4376 Helleland

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 04.05.2011
Arkiv: :GBR-72/18, FA-V61
Arkivsaksnr.: 11/599
Journalpostløpenr.: 11/13675

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Landbrukskontoret
Saksbehandler: Steinar Nordvoll
Stilling: Jordbrukssjef
Telefon: 51 46 10 32
E-post: steinar.nordvoll@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
054/11	Formannskapet	23.05.2011

Søknad om fradeling av en parsell med kårbolig - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - gnr. 72 bnr. 18 - Høyland på Helleland - Kåre Jakob Høyland

Sammendrag:

Kåre J. Høyland søker 21.03.2011 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig fra eiendommen gnr./bnr. 72/18 på Høyland på Helleland i Eigersund. Parsellen skal nyttes til boligformål. Søknaden er i strid med formål vist i kommuneplanens arealdel. Søknaden er også avhengig av tillatelse til deling etter jordloven.

Saksgang:
Formannskapet har myndighet til å avslå søknaden om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Stiller formannskapet seg positiv til å gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til fradeling av en parsell til bolig, må saken sendes til Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland, for uttalelse, før endelig vedtak kan fattes i saken.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet finner at det foreligger bosettingshensyn som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

   I endelig vedtak må det settes følgende vilkår:
   Deling må skje vist på vedlagt godkjent situasjonskart.
   Det må tinglyses erklæring om veirett samt muligheter til legging og vedlikehold av vann- og avløpsledninger over grunneiendommen gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

2. Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven Kåre Høyland tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

23.05.2011 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-054/11 Vedtak:

1. *Formannskapet finner at det foreligger bosettingshensyn som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter § 19-2 i plan- og bygningsloven til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.*

   I endelig vedtak må det settes følgende vilkår:
   Deling må skje vist på vedlagt godkjent situasjonskart.
   Det må tinglyses erklæring om veirett samt muligheter til legging og vedlikehold av vann- og avløpsledninger over grunneiendommen gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

2. *Formannskapet gir i medhold av §12 i jordloven Kåre Høyland tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:
Ingen.

Andre opplysninger / fakta i saken:
Kåre J. Høyland søker 21.03.2011 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig fra eiendommen gnr./bnr. 72/18 i Eigersund. Søker mener det ikke er behov for kårbolig på eiendommen. Det er ikke selvstendig drift på bruket, og det er ikke påregnelig at det vil bli selvstendig drift her i framtiden. Omsøkte parsell skal eies av Kay Ove Høyland, sønn av Kåre Høyland og nyttes til boligformål.

Omsøkte parsell består av annet areal (hus og hage), ca. 0,7 dekar og fulldyrket jord, ca. 0,1 dekar. Parsellen vil grense inntil fulldyrket jord på landbrukseiendommen gnr./bnr. 72/18 og 20 i Eigersund. Omsøkte kårbolig ligger ca. 30 meter fra det andre bolighuset på gården, målt i luftlinje.

Eiendommen gnr./bnr. 72/18 og 20 består av totalt 139,8 dekar, hvorav 20,8 dekar fulldyrket jord, 28,2 dekar med innmarksbeite, 67,2 dekar med skog og 23,6 dekar med annet areal.

Det er ingen driftsbygning på gården. Den ble revet for ca. 15 år siden. Det er to bolighus på driftsenheten. Omsøkte bolighus er bygd i 1936, og er ikke i bruk. Det må restaureres før det kan tas i bruk som bolig. Det nyeste bolighuset er bygd i 1981 og er i god stand. Her bor Kåre J. Høyland. Jordbruksarealene leies vekk til Reinert Grønning. Det har ikke vært selvstendig drift på bruket siden 1970.

Omsøkte parsell ligger innenfor LNF-område på kommuneplanens arealdel. Omsøkte parsell ligger ikke i et kjerneområde for jordbruk.

Saksbehandlers vurderinger etter plan- og bygningsloven:

Omsøkt tiltak er i strid med vedtatt formål idet spredt boligbygging ikke er forenlig med landbruks-, natur- og friluftsformål. I LNF-områder er det etter plan- og bygningsloven kun tillatt med tiltak som fremmer disse formålene. Dersom en ønsker å fravike dette formålet, må det foreligge tungtveiende grunner. Evt. tungtveiende grunner kan være bosettingshensyn.

En eventuell tillatelse til fradeling bør etter rådmannens syn normalt skje ved at formålet først endres i kommuneplanens arealdel. Dette vil sikre en mer inngående og forutsigbar arealplanlegging både for nærområdet, men også for kommunen som helhet.

Det ble tillatt fradelt en boligtomt med hensyn på bosetting fra gnr./bnr. 62/4 i 2008. Den ligger kun 270 meter fra omsøkte tomt. Da ble det lagt vekt på bosettingshensyn. Boligtomten har benevnelse gnr./bnr. 62/47 og er på ca. 4,6 dekar. Fylkesmannen påklage først vedtaket til formannskapet om å tillate deling av en parsell til bolig fra gnr./bnr. 62/4, men trakk klagen etter fylkeslandbruksstyret sitt enstemmige vedtak om at det i denne saken måtte legges vekt på bosettingshensyn.

En vil etter plan- og bygningsloven anbefale at formannskapet går inn for omsøkte deling.

I endelig vedtak må det stilles krav om at omsøkte parsell må sikres tinglyst veirett/atkomst over gnr./bnr. 72/18 i Eigersund. Det må også sikres tinglyst rett til legging og vedlikehold av vann- og avløpsledninger over grunneiendommen gnr./bnr. 72/18, selv dette kanskje ikke er aktuelt i dag.

Saksbehandlers vurderinger etter jordloven:

I følge jordloven kan en gi samtykke til fradeling dersom samfunnsinteresser av stor vekt taler for deling eller deling er forsvarlig ut fra hensyn til den avkastning eiendommen kan gi. Ved avgjørelser skal det også tas hensyn til om deling kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det skal også tas hensyn til godkjente planer i området.

Omsøkte deling er i strid med kommuneplanen. Parsellen ligger innenfor LNF område hvor det blant annet skal drives landbruk. Det kan likevel være samfunnsinteresser av stor vekt, bosettingshensyn, som taler for deling.

Fradelingen er forsvarlig med hensyn på den avkastning eiendommen kan gi. Eiendommen har svært begrensede landbruksmessige ressurser. Det er ikke behov for to boliger på bruket. Det er ikke driftsbygning på bruket, og det er ikke sannsynlig at det blir drift her i framtiden. Det har ikke vært selvstendig drift siden 1970. Det går med lite jordbruksareal til omsøkte parsell.

Fradelingen av parsellen vil føre til opprettelsen av en fritt omsettelig boligeiendom, som på sikt kan selges fritt til personer som ikke har tilknytning til eiendommen eller landbruksdrift. Dette kan i mange tilfeller føre til konflikter med landbruket. Det er ikke selvstendig drift på bruket. En kan ikke se for seg at det kan bli konflikter her.

En vil etter jordloven anbefale at det gis tillatelse til deling som omsøkt.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Utfallet i saken får ingen økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune.

~ o ~

Alternative løsninger:

1. Formannskapet finner ikke at det foreligger tungtveiende grunner som taler for at kommunen skal gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og avslår etter §19,2 i plan- og bygningsloven søknad fra Kåre J. Høyland om fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund kommune.

2. Formannskapet avslår i medhold av §12 i jordloven søknad fra Kåre J. Høyland om tillatelse til fradeling av en parsell på ca. 800 m2 med kårbolig til boligformål fra gnr./bnr. 72/18 i Eigersund.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
166256	Situasjonskart
166255	Gjenpart av nabovarsel
166253	Søknad om tillatelse til tiltak
166254	Søknad om rekvisisjon av oppmålingsforreting gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488
173186	Bilder
173181	Gårdskart
173165	Oversiktskart

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	21.03.2011	Kåre J. Høyland	Søknad om rekvisisjon av oppmålingsforreting gnr. 72 bnr. 18 - Kåre Jakob Høyland, Eiaveien 488
3	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Oversiktskart
4	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Gårdskart
5	X	04.05.2011	WorkCentre 7428	Bilder

Parter i saken:

DELING

Rekvisisjon av oppmålingsforretning

Søknadspliktige tiltak etter pbl § 93 bokstav h

Vedlegg J:	Kommunens sak-/journalnr.	Oppdragnr.

Eiendom, byggested

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.
72	18		

Adresse	Postnr.	Poststed
Eievegen 488	4376	Helleland

Sakstype

- [X] A. Rekvisisjon av oppmålingsforretning ved opprettelse eller endring av matrikkelenhet.
- [ ] B. Utsettelse av oppmålingsforretning etter pbl § 96 fjerde ledd.
- [ ] C. Søknad om matrikulering med utsatt oppmålingsforretning (jf. matrikkelloven § 6 andre ledd, forskriften § 25). Kommunen setter en frist for når oppmålingsforretningen skal være fullført (fristen er maksimalt 3 år fra tillatelsesdato).

v/pt. C - begrunnelse for søknad om matrikulering med utsatt oppmålingsforretning

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 21 MAR 2011
ARKIVSAKID: 11/599
SNC

Ønsket dato for forretningen:

Underskrift/Fakturaadresse *

Registrert eier/fester			
KÅRE J. HØYLAND			
Fakturaadresse		Postnr. 4376	Poststed HELLELAND
Ev. org.nr.	Telefon 90577626	Faks	E-postadresse
Sted Helleland	Dato 24/3	Underskrift Kåre J. Høyland	

* Gjelder tiltaket/forretningen "arealoverføring", underskriver andre aktuelle parter på side 2

Veiledning i bruk av rekvisisjon for søknadspliktige tiltak

Sakstype A	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. **Avkryssning for sakstype A medfører** iverksetting av arbeid med oppmålingsforretning fra det tidspunkt tillatelse om oppretting eller endring av matrikkelenhet etter pbl § 93 bokstav h gis Oppmålingsforretningen tar utangspunkt i relevante saksdokumenter fra byggesaken.
Sakstype B	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. **Avkryssning for sakstype B medfører** at iverksetting av arbeid med oppmålingsforretning, ut fra søkers valg jf. pbl § 96 fjerde ledd, utsettes i inntil tre år fra det tidspunkt tillatelse etter pbl § 93 bokstav h gis. Oppmålingsforretningen tar utgangspunkt i de relevante saksdokumentene fra byggesaken. Det er rekvirentens ansvar å sørge for innsending av ny rekvisisjon, type A, påført iverksettings-tidpunkt, tidligere saksnr. samt adresse og underskrift. **NB! Ved oversittelse av fristen jf. pbl § 96 fjerde ledd, faller tillatelsen etter pbl § 93 bokstav h bort.**
Sakstype C	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. **Avkryssning for sakstype C innebærer** at rekvirenten samtidig med søknad om oppretteise eller endring av matrikkelenhet etter plan- og bygningsloven, søker om matrikkelføring med utsettelse av oppmålingsforretning etter matrikkellovens § 6 med tilhørende forskrift § 25, i inntil tre år. **NB! Kommunen er ansvarlig for iverksetting av oppmålingsforretningen når fristen utløper.**

Underskrifter - andre aktuelle parter (gjelder arealoverføring)

Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift
Navn	Adresse
Eiendom (gnr, bnr, f.nr, s.nr)	Partsstilling
Sted / Dato	Underskrift

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 93

- ☐ Enkle tiltak
- ☐ Ett-trinns søknadsbehandling
- ☐ Rammetillatelse

Søknad om ansvarsrett for ansvarlig søker

Foreligger sentral godkjenning ☐ Ja ☐ Nei

Vedtaksdato (fylles ut av kommunen)

Kommunens saksnr.

Til kommune: (Søknad med vedlegg fylles ut og leveres i 1 eksemplar. ev. ekstra sett etter avtale med kommunen)

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? ☐ Ja ☐ Nei
Hvis ja, skal søknad NBR nr. 5177 med vedlegg sendes til Arbeidstilsynet.

Søknaden gjelder

Eiendom/byggested

Gnr. 72 | Bnr. 18 | Festenr. | Seksjonsnr. | Bygningsnr. | Bolignr.

Adresse Eiaveien 488 | Postnr. 4376 | Poststed Helleland

Tiltakets art pbl § 93 (flere kryss mulig)

Nye bygg og anlegg	☐ Frittliggende	☐ Tilbygg, påbygg, underbygg		
	☐ Parkeringsplass	☐ Anlegg	☐ Veg	☐ Vesentlige terrenginngrep
Endring av bygg	☐ Konstruksjon	☐ Fasade	☐ Reparasjon	
Endring av bruk	☐ Bruksendring	☐ Vesentlig endring av tidligere drift		
Riving	☐ Hele bygg	☐ Deler av bygg	☐ Anlegg	
Bygningstekniske installasjoner *)	☐ Nyanlegg	☐ Endring	☐ Reparasjon	
Endring av boligenheter	☐ Oppdeling	☐ Sammenføyning		
Innhegning, skilt	☐ Innhegning mot veg	☐ Reklame, skilt, innretning e.l.		
Eiendomsdeling **)	☒ Deling	☐ Bortfeste	☐ Sammenføyning	
Annet - beskriv				

*) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.

**) Unntatt fra krav om ansvarsrett. Kart- og delingsforretning behandles etter delingsloven. Hjemmelshaver underskriver som tiltakshaver.

Ansvar og kontroll

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket beleggs med ansvar, og at de enkelte foretakssystemer for kontroll dekker kravene i henhold til plan- og bygningsloven.

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Opplysninger om tiltakets ytre rammer og bygningsspesifikasjon	A	–	☐
Dispensasjonssøknader	B	–	☐
Gjenpart av nabovarsel, naboprotester, merknader til naboprotester	C	–	☐
Kart, situasjonsplan, rekvisisjon av kart- og delingsforretning	D	–	☐
Redegjørelser og tegninger	E	–	☐
Søknader om ansvarsrett og kontrollplan, godkjenningsbevis, søknad om lokal godkjenning	F	–	☐
Kontrollplan for viktige og kritiske områder, kontrollerklæringer	G	–	☐
Boligspesifikasjon i GAB	H	–	☐
Uttalelser fra andre offentlige myndigheter	I	–	☐
Andre vedlegg	J	–	☐

Underskrifter

Ansvarlig søker (SØK) for tiltaket

Foretak

Adresse

Postnr. | Poststed

Organisasjonsnr. | Telefon

Kontaktperson | Mobiltelefon

E-postadresse | Telefaks

Dato | Underskrift

Gjentas med blokkbokstaver

Tiltakshaver

Navn Kåre J. Høyland

Adresse Eia Veien 488

Postnr. 4376 | Poststed Helleland

Organisasjonsnr. | Telefon (dagtid)

☐ Enkeltperson ☐ Foretak/lag/sameie ☐ Off. virksomhet

E-postadresse

Dato | Underskrift Kåre J. Høyland

Gjentas med blokkbokstaver KÅRE J. HØYLAND

OPPLYSNINGER TIL REKVISISJON/SØKNAD – fylles ut av søker

Nabo-opplysninger

Det må legges ved kart/orienterende riss og andre dokumenter som viser grenser og naboforhold. Naboopppgaven nedenfor må fylls ut. Ved søknad om deling må det legges ved gjenpart av nabovarsel og kvittering for at varsel er gitt/sendt.

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Eiers/festers navn og adresse
72	8		Reinert Grønning Eiaveien 4376 Helleland
62	4		Tor Kåre Bjunes Høylandsveien 4376 Helleland

Parsellen(e) det søkes fradeling for

Skriv ikke her:

Parsellen/ parsellene skal benyttes til

- ☒ Selvstendig bruksenhet ☐ Tilleggsareal til: Gnr./bnr.
- ☒ Bolighus ☐ Landbruk/fiske
- ☐ Fritidshus ☐ Naturvern
- ☐ Industri/bergverk ☐ Off. friluftsområde
- ☐ Varehandel/bank/forsikring/hotell/restaurant ☐ Off. veg
- ☐ Off. virksomhet ☐ Annet kommunikasjonsareal/teknisk anlegg

Atkomst pbl § 66.1 og vegloven §§ 40–43

- ☒ Riks-/fylkesveg ☐ Kommunal veg ☐ Privat veg
- ☐ Ny avkjørsel fra off. veg ☒ Utvidet bruk av eksisterende avkjørsel
- ☐ Avkjørselstillatelse gitt ☐ Søknad om avkj.-tillatelse vedlegges ☐ Atkomst sikret ifølge vedlagte dokument

Vann-forsyning pbl § 65

- ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat fellesvannverk Tilknytningstillatelsee vedlegges
- ☒ Annet: PRIVAT BORING

Avløp pbl § 66.2

- ☐ Off. avløpsanlegg ☒ Privat enkeltanlegg ☐ Privat fellesanlegg – spesifiser
- ☐ Utslippstillatelse gitt ☐ Søknad om utslippstillatelse vedlegges ☐ Avløp sikret ifølge vedlagte dokument

Spesifikasjon av parseller det er søkt om fradeling for

Parsell nr	Areal ca m²	Parsell skal benyttes til	Navn og adresse på ev. kjøper/fester
	800	Bolig	KAY OVE HØYLAND

J.nr

	Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.
Eiendom før deling	72	18		
	Bruksnavn/adresse: HØYGARD			

Det rekvireres/søkes om

Kartforretning over:

- ☐ A - hele grunneiendommen uten deling
- ☐ B - festegrunn
- ☐ C - enkelte grenselinjer, -justeringer
- ☐ D Grensepåvisning etter målebrev
- ☐ E Deling av grunneiendom med kartforretning over parsell
- ☐ Annet:

Deling i hht pbl § 83

☐ Reguleringsplan ☐ Bebyggelsesplan ☐ Godkjent tomtedelingsplan ☐ Privat forslag

Søknad om dispensasjon

- jf. pbl §§, fra bestemmelser i:

☒ plan- og bygningslov ☐ forskrift ☐ vedtekt ☒ kommuneplan ☐ reguleringsplan ☐ bebyggelsesplan

Arealoppgave i dda (for landbruksmyndigheten og Statistisk Sentralbyrå)

Eiendommen FØR deling/bortfesting	1 Fulldyrka areal	2 ~~Overflate-dyrka areal~~ 26,2	3 Produktiv barskog	4 Produktiv lauvskog	5 Annet skog-areal	6 Myr	7 Annet ubebygd areal	8 Bebygd areal	9 Sum areal	10 Dyrkbart (2-7)
Gnr., bnr., festenr. 72 18,20	20,8	28,2		67,2	23,3				139,8	
Areal som ønskes fradelt/bortfestet (i alt)							*0,74	0,06	0,8	

* jf 7 - beskriv arealet

Andre opplysninger og underskrift

Andre opplysninger (f. eks. andre rettighetshavere av betydning)

Hjemmelshaver(e)

Navn: KÅRE J. HØYLAND — Telefon:

Adresse: ELVAN. 488 — Postnr. 4376 — Poststed: HELLELAND

Underskrift

Sted: — Dato: 21/3 — Underskrift: Kåre J. Høyland

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 72	Bnr: 18	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse: EIAVEIEN 488, 4376 HELLELAND, med flere			
Hj.haver/Fester:	HØYLAND KÅRE JAKOB, EIAVEIEN 488, 4376 HELLELAND			

EIGERSUND KOMMUNE

Dato: 30/5-2011 Sign:

Målestokk 1:6000

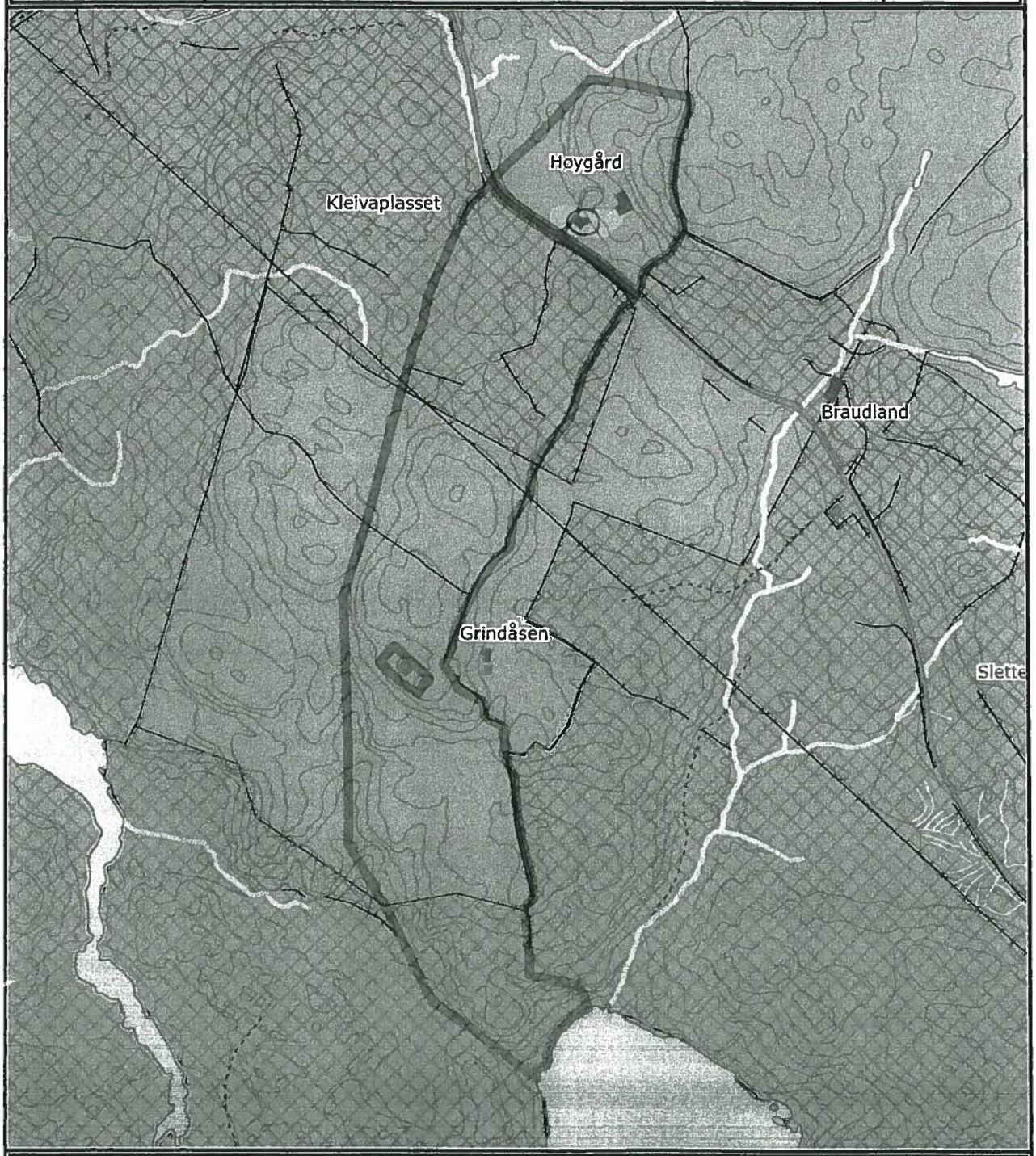

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 72	Bnr: 18	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse: EIAVEIEN 488, 4376 HELLELAND, med flere			
Hj.haver/Fester:	HØYLAND KÅRE JAKOB, EIAVEIEN 488, 4376 HELLELAND			

EIGERSUND KOMMUNE

Dato: 14/1-2011 Sign:

Målestokk 1:1000

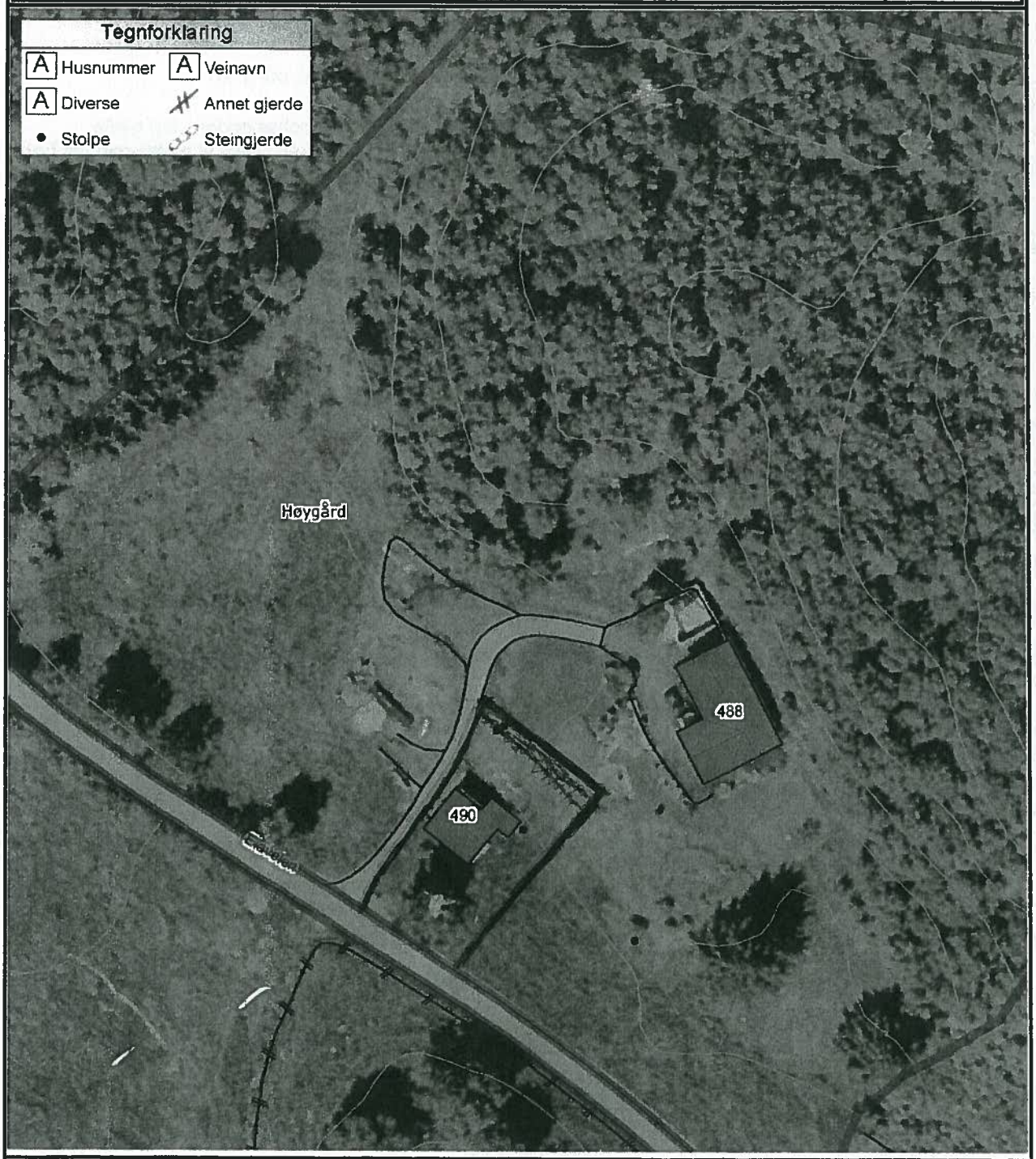

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Gjenpart av nabovarsel
for tiltak etter plan- og bygningsloven
(vedlegg til søknad/melding)

62 18

Eiendommens adresse: Eiaveien 488

Eier/fester: Kåre J. Høyland

Til kommune: Eigersund

For ovennevnte eiendom er det i henhold til bestemmelsene i § 94 nr 3 i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr 77, sendt følgende nabovarsel:

☒ **Tiltak som krever søknad og tillatelse** etter plan- og bygningsloven, pbl § 93.

☐ **Melding om tiltak** etter plan- og bygningsloven – driftsbygning i landbruket, pbl § 81.

☐ **Melding om tiltak** etter plan- og bygningsloven – mindre byggearbeid på boligeiendom, pbl § 86a.
Nabo eller gjenboer som har innvendinger mot tiltaket, kan kreve at meldingen blir behandlet som søknad. Slikt krav må være kommet fram til kommunen innen 2 uker etter at dette varsel er sendt.

Tiltakets art pbl § 93

- ☐ Nybygg/tilbygg/påbygg/underbygg
- ☐ Varige konstruksjoner og anlegg
- ☐ Fasadeendring, vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av bygning eller anlegg
- ☐ Bruksendring
- ☐ Riving
- ☐ Oppføring/endring av bygningstekniske installasjoner
- ☒ Oppdeling/sammenføyning av bruksenheter, bolig mv
- ☐ Skilt/reklameinnretninger/innhegning mot veg
- ☐ Vesentlig terrenginngrep
- ☐ Anlegg av veg/p-plass
- ☐ Andre tiltak

Spesifiser kort tiltakets art:

Planlagt bruk/formål

- ☐ Boligbygning
- ☐ Boliggarasje
- ☐ Bygn. med arb.plasser
- ☐ Fritidsbolig
- ☐ Driftsbygn. i landbruket
- ☐ Annet

Beskriv: Boligformål

Størrelse ny bebyggelse

Gesimshøyde	Mønehøyde	Bebygd areal
		m²

☐ **Søknad om bruksendring** – pbl § 93, 1. ledd c)

Fra: Til:

☒ **Søknad om dispensasjon** – pbl §§ 7, 9 og/eller § 88

Angi nærmere hvilken regel/plan det søkes dispensasjon fra: KOMMUNEPLAN

Fylles ut ved søknad om deling eller bortfeste

☒ **Søknad om delingstillatelse** – pbl § 93, 1. ledd h)

☐ **Søknad om tillatelse til å feste bort del av eiendom (mer enn 10 år)** – pbl § 93, 1. ledd h)

Eiendommen skal benyttes til – beskriv: Bolig

Søknaden/meldingen kan sees på kommunens kontor: – adresse

Eventuelle merknader må være kommet til kommunen innen 2 uker etter at dette varsel er sendt.

Sted	Dato	Underskrift (tiltakshaver/ansvarlig søker)
Høygard	20/3-2011	Kåre J. Høyland

© NBBL nr 5155 Nr 705155 Sem & Stenersen Prokom AS, Oslo 5-1999

Kvittering for nabovarsel

Nabovarsel kan enten sendes som rekommandert sending eller overleveres personlig mot kvittering.
Ved personlig overlevering vil avkrysning gjelde som bekreftelse på at varselet er mottatt, og:
1. Man beholder retten til å komme med innsigelser i inntil 2 uker etter at varselet er overlevert.
2. Man frasier seg aktivt retten til å komme med innsigelser til tiltaket før vedtak er fattet.

Eiendom/byggested

Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr
72	18		

Adresse: Eiaveien 488 4376 Helleland

Nabo-/gjenboer eiendom	Nabo-/gjenboer eiendom eiers/festers navn	Postens kvittering	Personlig kvittering for mottatt varsel
Gnr 72 Bnr 8	Eiers/festers navn: Reinert Grønning Adresse: Eiaveien Postnr 4376 Poststed Helleland	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☒ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign Reinert Grønning
Gnr 62 Bnr 4	Eiers/festers navn: Tor Kåre Bjunes Adresse: Høylandsv. Postnr 4376 Poststed Helleland	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign Tor Kåre Bjunes
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign
Gnr Bnr Festenr Seksjonsnr	Eiers/festers navn Adresse Postnr Poststed	Poststedets reg.nr	1 ☐ Varsel er mottatt 2 ☐ Jeg samtykker i tiltaket Dato Sign

Det er dags dato innlevert rekommandert sending til ovennevnte adressater.

Samlet antall sendinger: _____ Sign

149

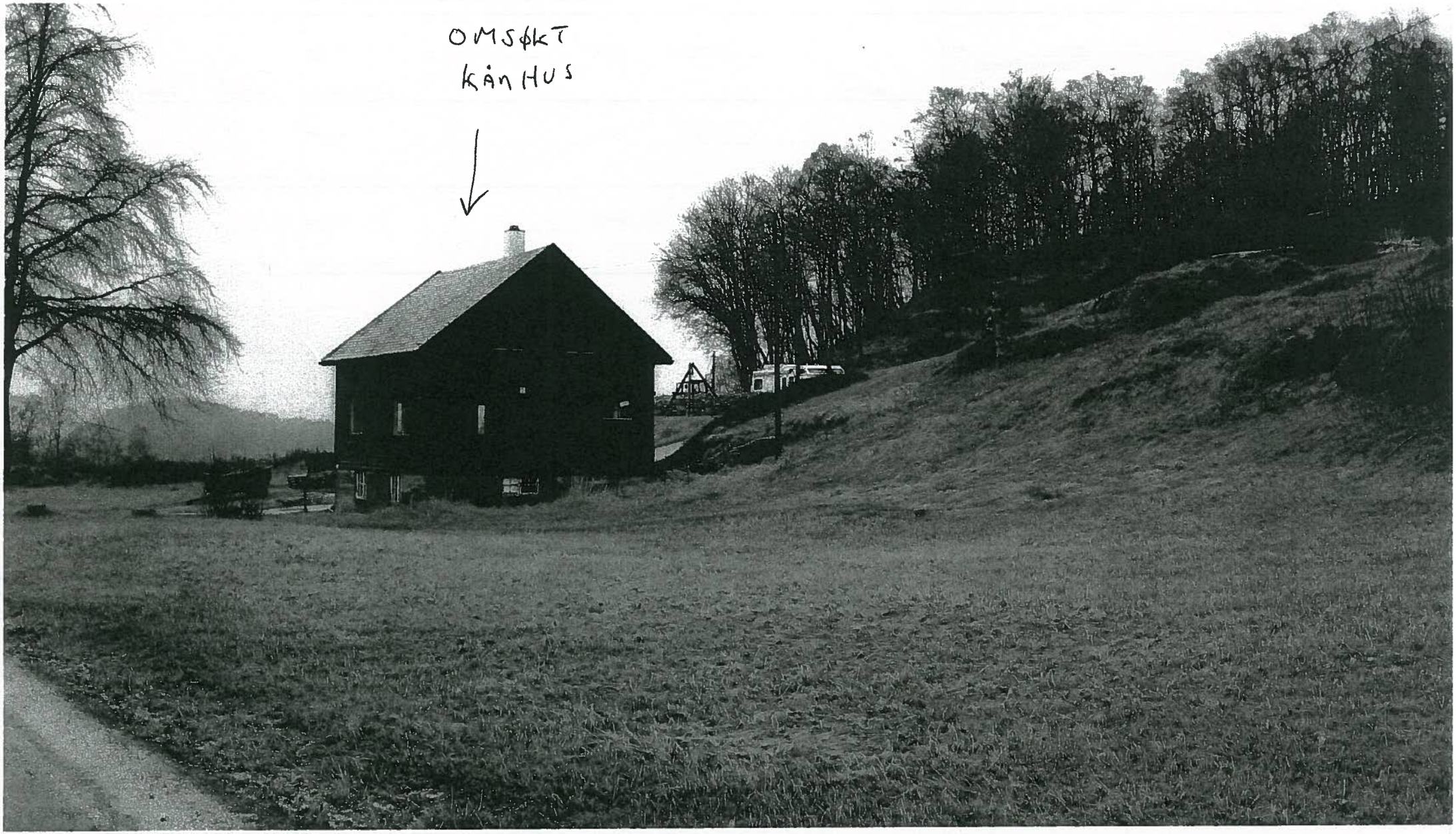
OMSÖKT
KÅNHUS

VÅNINGSHUS
KÄRBODA

GÅRDSKART

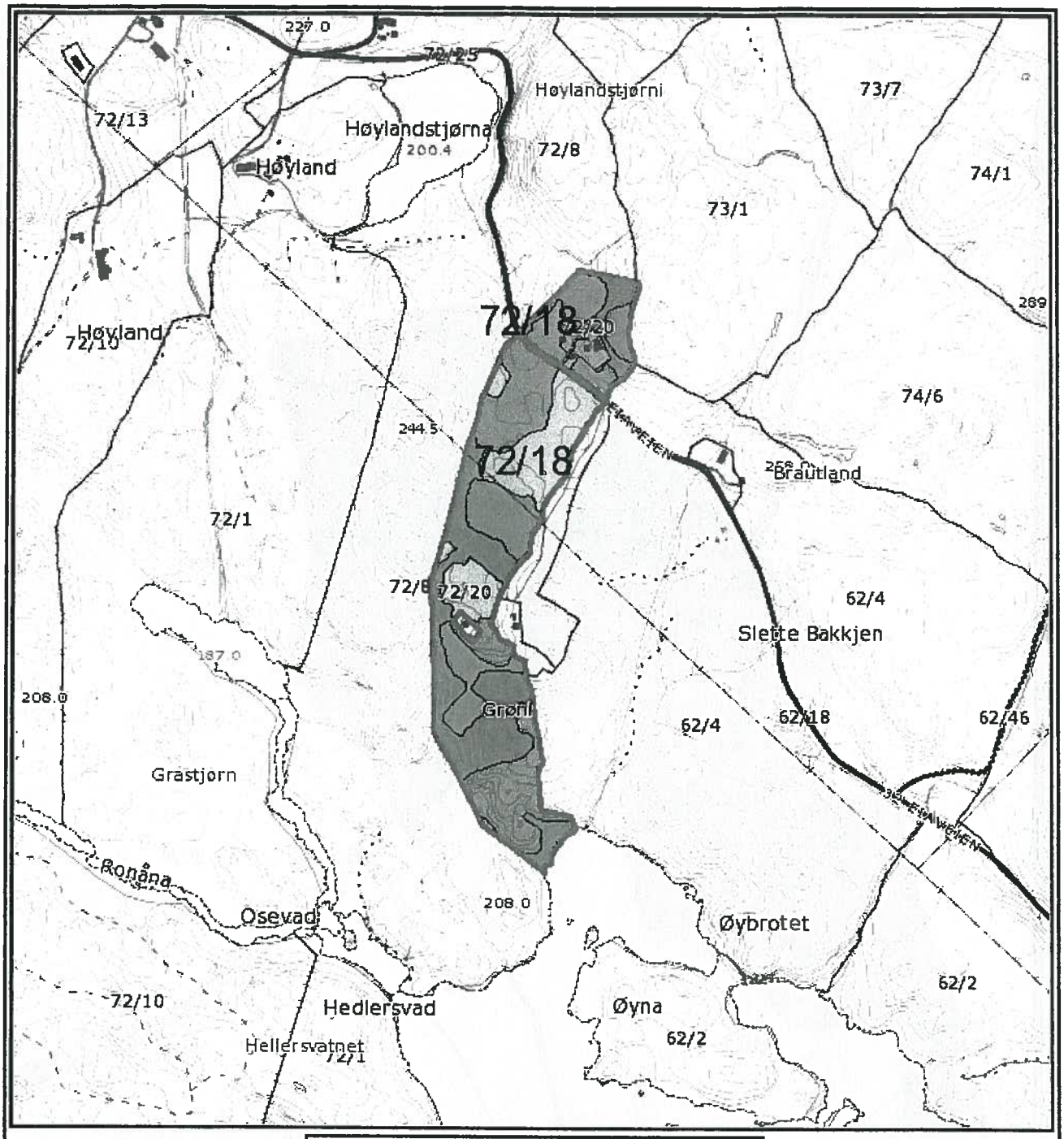

Gårdskart

1101 - 72/18/0

Målestokk: 1:10000

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 1.4.2011

Tegnforklaring (Areal i dekar)			
Fulldyrka jord	20.8		
Overflatedyrka jord	0.0		
Innmarksbelte	28.2	49.0	
Skog, særs høg bonitet	0.0		
Skog, høg bonitet	40.3		
Skog, middels bonitet	26.9		
Skog, lav bonitet	0.0	67.2	
Uproduktiv skog	0.0		
Myr	0.4		
Jorddekt fastmark	3.4		
Skrinn fastmark	19.6	23.4	
Ikke klassifisert	0.2		139.8

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukseiendommen

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

____ Eiendomsgrenser
.... Gamle markslagsgrenser fra N5raster

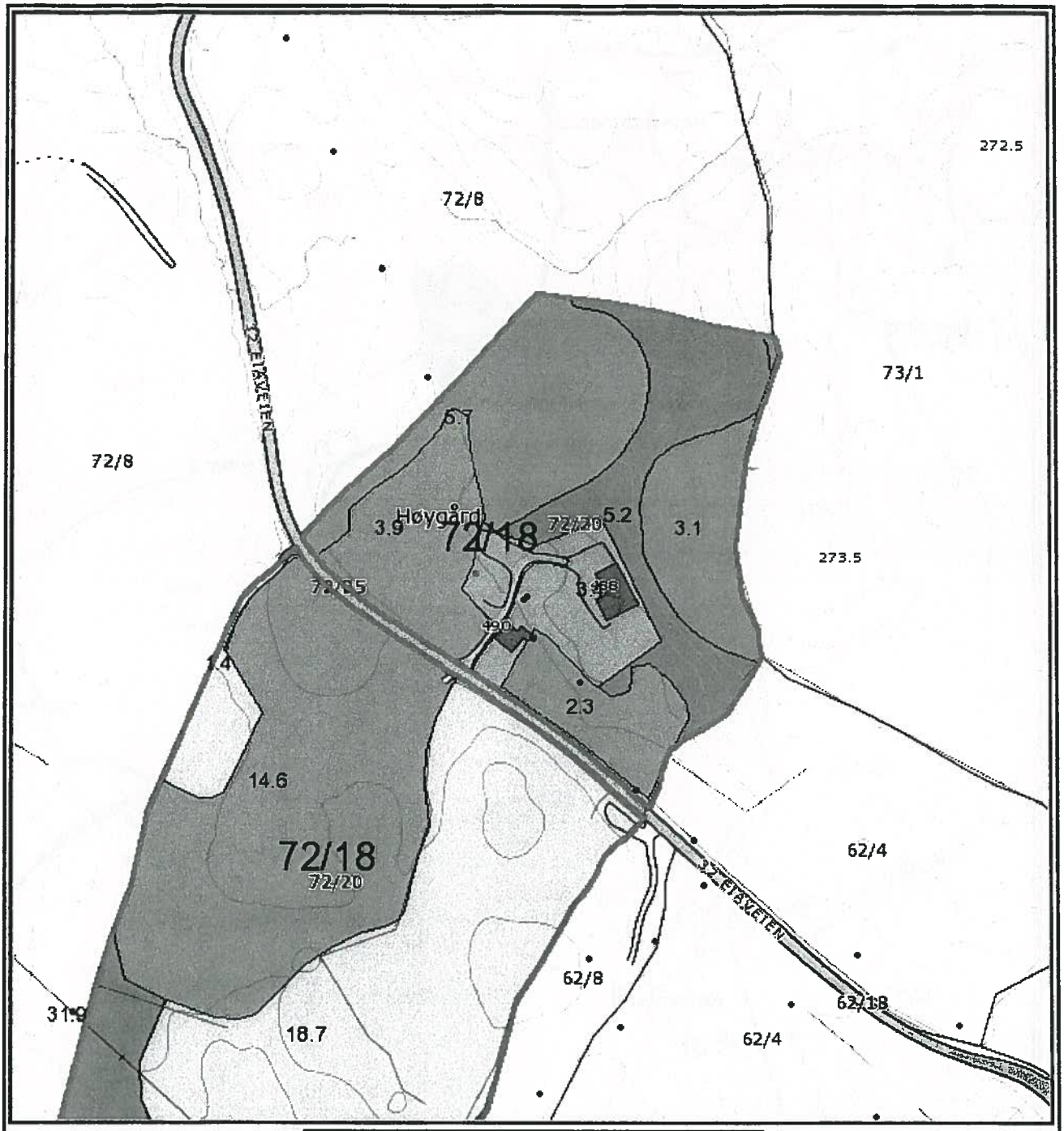

Gårdskart

1101 - 72/18/0

Målestokk: 1:2500

skog+ landskap

Ajourføringsbehov meldes til landbrukskontoret

Utskriftsdato: 1.4.2011

Tegnforklaring (Areal i dekar)			
Fulldyrka jord	20.8		
Overflatedyrka jord	0.0		
Innmarksbeite	28.2	49.0	
Skog, særs høg bonitet	0.0		
Skog, høg bonitet	40.3		
Skog, middels bonitet	26.9		
Skog, lav bonitet	0.0	67.2	
Uproduktiv skog	0.0		
Myr	0.4		
Jorddekt fastmark	3.4		
Skrinn fastmark	19.6	23.4	
Ikke klassifisert	0.2		139.8

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for den valgte landbrukseiendommen. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.

Arealstatistikken viser arealer i dekar av de ulike arealklasser for landbrukseiendommen

Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

___ Eiendomsgrenser
.... Gamle markslagsgrenser fra N5raster

OVERSIKTS KART

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr:	Bnr:	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse:			
Hj.haver/Fester:				
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 1/4-2011 Sign:			Målestokk 1:100000

N

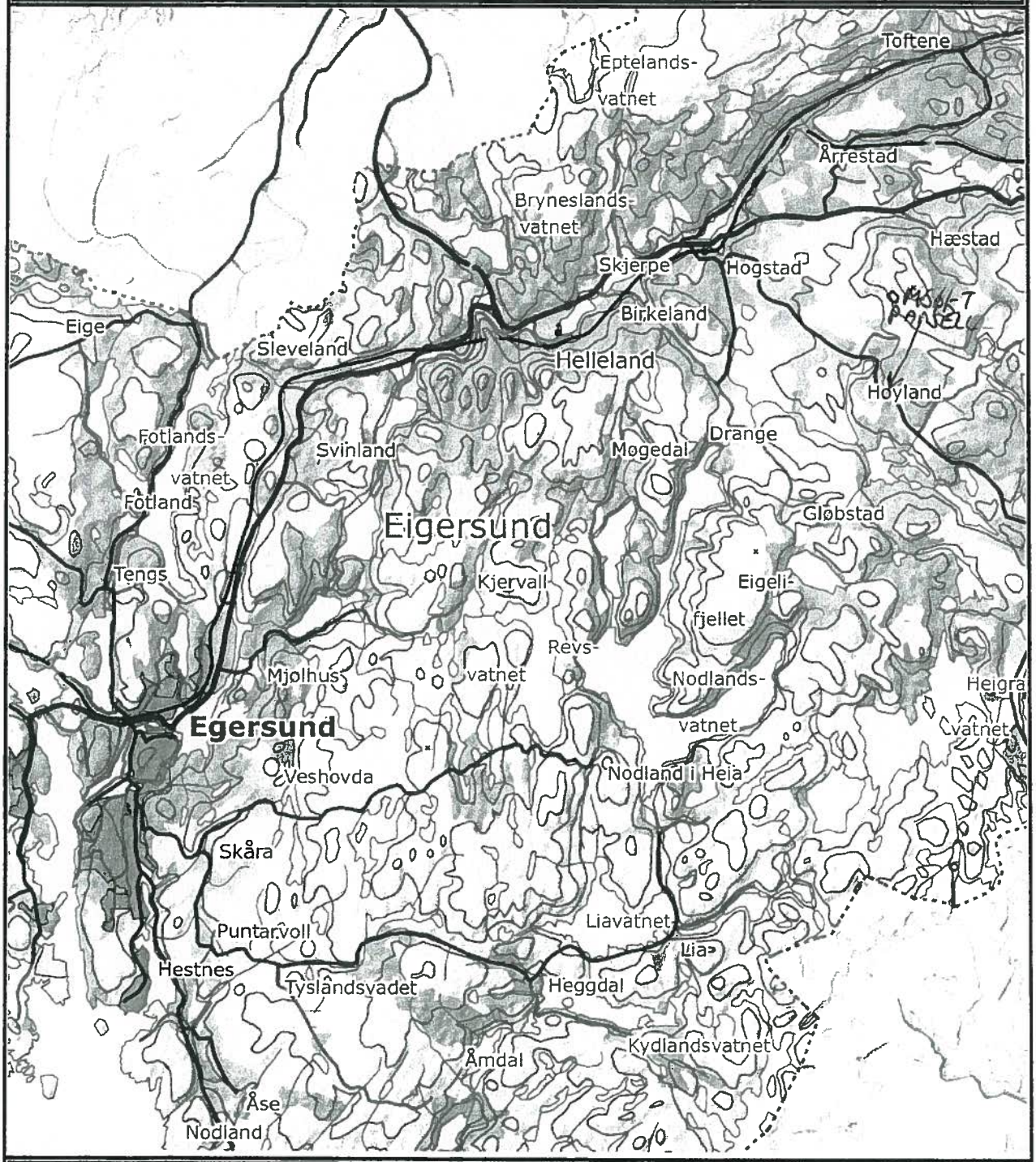

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

sak 92

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 19.08.2011
Arkiv: :GBR-18/40, FA-L42
Arkivsaksnr.: 09/2021
Journalpostløpenr.: 11/22378

Avdeling: Miljøavdelingen
Enhet: Seksjon Byggesak
Saksbehandler: Jarle Valle
Stilling: Byggesakssjef
Telefon: 51 46 83 20
E-post: jarle.valle@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	

Søknad om dispensasjon for fritidsbolig gnr. 18 bnr. 40, Aslaug Dyrnes, Dyrnes.

Sammendrag:

Sirdal Bygg AS har for Aslaug Dyrnes søkt om tillatelse til tiltak/dispensasjon for å oppføre fritidsbolig på eiendommen gnr. 18, bnr. 40 på Dyrnes. Det ble ca 1960 oppført fritidsbolig som så ble fjernet på slutten av 60-tallet. Den aktuelle eiendommen er vist med formål LNF-område i kommuneplanens arealdel. Det anbefales at søknaden om dispensasjon avslås ettersom fordelene ved å gi dispensasjon ikke anses som klart større enn ulempene samlet sett.

Saksgang:
Søknaden om dispensasjon fremmes for Formannskapet. Dersom Formannskapet stiller seg positive til å gi dispensasjon, sendes søknaden på høring til statlige og regionale myndigheter før søknaden avgjøres endelig. Hvis Formannskapet avslår å gi dispensasjon, stanser saken der, men partene har klagerett på avslaget.

Rådmannens forslag til vedtak 19.08.2011:

Formannskapet har nøye vurdert søknad fra Sirdal Bygg AS for Aslaug Dyrnes om tillatelse til å oppføre fritidsbolig på eiendommen gnr. 18, bnr. 40, sammen med søknad om dispensasjon og kommuneplanens arealdel. Formannskapet finner etter en samlet vurdering at søknaden om dispensasjon må avslås ettersom fordelene ved å gi dispensasjon ikke er klart større enn ulempene samlet sett. Den aktuelle eiendommen er vist med formål LNF-område i kommuneplanens arealdel. Det faktum at det har stått en ca 40 kvadratmeter hytte på eiendommen på 1960 tallet gir ikke grunnlag for å tilsidesette hensynet bak formål LNF-område og tillate oppføring av fritidsbolig nå.
Eventuell endring av formål fra LNF til formål fritidsbolig bør skje ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2, jf. kommuneplan for Eigersund kommune 2011-2022.

Partene kan påklage vedtaket.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Tiltaket ble vurdert av formannskap og kommunestyret ved rullering av kommuneplanen 2007-2018 men ble avslått.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Den 21.07.09 sendte Sirdal Bygg AS inn søknad om tillatelse til å føre opp en fritidsbolig på eiendommen gnr. 18, bnr. 40 på vegne av Arthur og Aslaug Dyrnes. I søknaden skriver ansvarlig søker bl.a. at den aktuelle eiendommen er lokalisert 110 m fra sjøen. Eiendommen har grense mot utmark / beitemark tilhørende eiendommen gnr. 18, bnr 6 og 9 som er en landbrukseiendom tilhørende Aslaug Dyrnes. Ansvarlig søker opplyser videre at denne eiendommen har vært i tiltakshavers eie siden 1967. Den om lag 230 m^2 store tomten ble solgt på 1950-tallet, og altså kjøpt tilbake i 1967. Det har tidligere stått en ca 40 m^2 stor hytte samt et mindre uthus på eiendommen. Hytta hadde vannforsyning fra egen brønn på eiendommen. Det var ikke innlagt strøm. Det var ikke vannklosett i hytta. Ifølge ansvarlig søker var hytta i bruk som fritidsbolig fram til sent på 1960-tallet, da den ble revet. Etter det har eiendommen vært ubrukt. Kun grunnmurene fra tidligere hytte og uthus vises igjen på tomten.

Ansvarlig søker redegjør så for reguleringsplanen for Dyrnes fra 1976-77, samt kommuneplanen fra 2001 og 2007. Den aktuelle eiendommen lå inne i nevnte reguleringsplan.

Ansvarlig søker skriver videre at som eiere av den ytterste landbrukseiendommen på Dyrnes, har familien Dyrnes over generasjoner ivaretatt eiendommen slik at den fremstår som et godt eksempel på god landbruksforvaltning. Han nevner videre at man har unnlatt å bygge ut eiendommen med boliger, slik reguleringsplanen la opp til. En beskjeden utnyttelse av noe av eiendommen (de mest karrige delene) til småskala hyttebygging, ville ifølge ansvarlig søker vært forenlig med bruken av hovedbruket, men de tar til etterretning at kommunen ikke ga medhold for et slikt forslag ved rulleringen av kommuneplanen i 2007. Man ønsker nå å gjenoppta den historiske bruken av eiendommen. Ifølge ansvarlig søker vil en inngjerding av denne eiendommen og at den blir benyttet som hytte til tider, ikke være i konflikt med en ellers småskala landbruksvirksomhet / beiteaktivitet som foregår i området. Ansvarlig søker skriver videre at beliggenheten og mangeårig erfaring fra 1950- og 60-tallet, da det sto en hytte her, og da landbruksvirksomheten var større enn i dag, har bevist dette.

Når det gjelder den prosjekterte hytta, så er den ca 60 m^2, og har en beskjeden fremtoning, med lav høyde og utelukkende bruk av naturmaterialer utvendig, ifølge ansvarlig søker. Atkomsten vil bli over gnr. 18, bnr. 6 og 9. Det er en eksisterende sti fra tidligere bruk av eiendommen. Parkering vil bli på egen grunn, dvs. bnr. 6 og 9, ifølge ansvarlig søker.

Etter at byggesakssjefen hadde gitt et foreløpig svar ved brev av 11.08.09, der det ble opplyst om at tiltaket var avhengig av dispensasjon, ble det fra ansvarlig søkers side sendt inn ytterligere opplysninger ved brev av 02.09.09. I dette brevet fremkommer det bl.a. at søker er inneforstått med at bnr. 40 ligger i et område som er vist som LNF-område på gjeldende kommuneplan. Ansvarlig søker skriver videre om reguleringsplanen fra 1970-tallet. Han gir uttrykk for at man under "tilbakeføringsprosessen" i 2001 burde presisert at de arealer som er å se på som landbrukseiendom, gjenopprettes som dette planmessig, samt at den ca 230 m^2 store eiendommen burde blitt tilbakeført til fritidseiendom, som før reguleringsplanen.

Når det gjelder dispensasjon, skriver ansvarlig søker at eiendommen ligger utenfor 100-metersbeltet. Ettersom tiltaket kun gjelder gjenoppføring av bygning i samsvar med opprinnelig bruk, så var det søkers oppfatning at tiltaket ikke krevde dispensasjon. Men ettersom seksjon byggesak anser det som nødvendig med dispensasjon, oppgis følgende begrunnelse for søknaden:

1. Gjenoppføring av fritidsbolig gir anledning for utnyttelse av grunneiendommen ihht dens opprinnelige og tidligere praktiserte formål.

2. Eiendommen er en selvstendig enhet. Det å ha en potensielt uutnyttet enhet liggende som en enklave innenfor en ellers landbrukseiendom, anses å stride mot god drifts- og utnyttelsespraksis som var denne status da eiendommen ble opprettet.
3. Innehaver og familien ønsker å utnytte en tilsidesatt eiendom som vil ha stor bruksverdi i seg selv, samt vil fremstå som en støtte til forvaltningene som skjer på naboeiendommen; gården.

Når det gjelder vurderingene knyttet til landbruk, så skriver ansvarlig søker at gjenopptakelse av fritidsbolig på bnr. 40 ikke vil være sjenerende eller negativt for den øvrige drift og utnyttelse av tilgrensende landbrukseiendommen. Gnr. 40 er lokalisert som en enklave på en delvis isolert skrent på grensen mellom utmark og gjødslet beiteområde på bnr. 6 og 9. Gjerder vil bli opprustet og eiendommen vil bli inngjerdet på samme måte som tilfellet var da eiendommen sist ble benyttet til fritidsformål. Bnr. 40 ble opprettet i en tid da det andre steder og eiendommer på Dyrnes ble skilt ut 3-4 andre fritidseiendommer, som fortsatt er i bruk som dette. Etter søkers oppfatninger, er det, og det har heller ikke vært registrert negative konsekvenser for landbruket i forhold til disse 3-4 øvrige fritidseiendommene. Sågar er det ifølge ansvarlig søker etter omregulering på 1990-tallet nylig også gitt tillatelse til å sette opp ytterligere fritidsboliger på eiendom på Dyrnes som var benyttet til næring / landbruk tidligere. Dette må ifølge ansvarlig søker sees på som en understrekning av at bolig, landbruk og fritidsbruk har god tradisjon for sameksistens i området. Når det gjelder bnr. 40 er det etter søkers oppfatning snarere en fordel for jordbrukseiendommen at bnr. 40 kan utnyttes til sitt egentlige formål. Med bakgrunn i konjunkturer, virkemidler og økonomiske forhold i landbruket generelt, driftspraksis og struktur, samt den øvrige demografiske utvikling i slike små bygder, vil det ifølge ansvarlig søker måtte innses som et faktum at landbruksdrift på Dyrnes i realiteten i første rekke er snakk om landbruksplei, evt. i kombinasjon med rekreasjon og fritids- / hobbyvirksomhet. Landbrukseiendommen og tilgrensende fritidseiendom kan ifølge ansvarlig søker utnyttes i en konstruktiv relasjon.

Ansvarlig søker skriver videre at i en uttalelse fra landbrukskontoret i 2006 bl.a. ble det gitt uttrykk for at familien Dyrnes gjennom sin forvaltningspraksis med slått og sesongmessig innplasserte beitedyr har kunnet holde i hevd eiendommen med de kulturtrekk som er karakteristiske for slike kystnære og karrige småbruk. Det er ifølge ansvarlig søker i familiens ønske at en slik tradisjon kan videreføres. En gjenoppbygging av bnr. 40 som fritidsbolig vil utgjøre et viktig virkemiddel i så henseende.

Det er ikke noen gjeldende reguleringsplan for det aktuelle området i dag.

Byggesakssjefen var sommeren 2010 på befaring sammen med tiltakshaver og flere saksbehandlere fra kommunen. Tiltakshaver ble da oppfordret om fremme tiltaket i forbindelse med rulleringen av kommuneplanen. Dette ble ikke gjort.

Ny kommuneplan er nå vedtatt og den aktuelle tomten er fremdeles vist med formål LNF-område.

Saksbehandlers vurderinger:

For at det skal kunne gis dispensasjon fra kommuneplanen, er det en forutsetning, jf. plan- og bygningslovens § 19-2, at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene ut fra en samlet vurdering. Dessuten er det en forutsetning at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, ikke blir vesentlig tilsidesatt.

I dispensasjonssøknaden nevner ansvarlig søker tre begrunnelser. Etter saksbehandlers syn viser ikke disse begrunnelsene at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene ut fra en samlet vurdering. Det faktum at gnr. 40 var bebygget med en hytte med

grunnflate ca 40 m^2 i tiden fra 1960 (eiendommen ble opprettet dette året) til slutten av 1960-tallet, er ikke et vektig argument for at eiendommen 40 år etter at den forrige bygningen ble revet, igjen skal kunne bebygges. Å omtale bruken som foregikk i om lag 10 år for 40-50 år siden som "historisk bruk" er etter saksbehandlers syn ikke en rett måte om beskrive bruken av eiendommen på. Når det er samme eier på både bnr. 40 og bnr. 6 og 9, vil eiendomsgrensen ikke være noe hinder for å bruke begge eiendommene likt. Saksbehandler kan derfor ikke si seg enig i det som fremkommer i punkt 2 i ansvarlig søkers begrunnelse, nemlig at denne selvstendige eiendommen er i strid med god drifts- og utnyttelsespraksis så lenge den ikke eiendommens potensial er utnyttet.

Det at den tidligere fritidseiendommen er en selvstendig eiendom, gjør den fritt omsettelig. Argumentet om at en fritidsbolig her vil bedre mulighetene for at tradisjonen med å holde hovedbruket i hevd, anses dermed som en fordel som det ikke kan legges stor vekt på.

Oppføring av en fritidsbolig på bnr. 40 vil være negativt for framtidig bruk av hovedbruket til jordbruksformål, ettersom det lett kan bli konflikt mellom ønsket om å drive jordbruk og de som benytter fritidsboligen. Bygging av fritidsbolig her vil også være negativt i forhold til allmennhetens interesser som brukere av nærliggende utmarksområder.

Konklusjon:
Rådmannen anbefaler at Formannskapet avslår søknaden om tillatelse til tiltak / dispensasjon. Det faktum at det har stått en ca 40 kvadratmeter hytte på eiendommen på 1960 tallet gir ikke grunnlag for å tilsidesette hensynet bak formål LNF-område og tillate oppføring av fritidsbolig nå. Eventuell endring av formål fra LNF til formål fritidsbolig bør skje ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Universell utforming:
Ikke aktuelt i denne saken.

Økonomiske konsekvenser:
Ingen for Eigersund kommune.

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

~ o ~

Alternative løsninger:
Formannskapet har nøye vurdert søknad fra Sirdal Bygg AS for Aslaug Dyrnes om tillatelse til å sette opp en fritidsbolig på eiendommen gnr. 18, bnr. 40, sammen med dispensasjonssøknaden, og har etter en samlet vurdering kommet til at søknaden om dispensasjon anbefales innvilget ettersom fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene samlet sett.
Som fordeler oppgis:
1.
2.

Som ulemper oppgis:
1.
2

Før endelig vedtak i saken fattes, sendes søknaden på høring til Fylkesmannen i Rogaland, Rogaland fylkeskommune og Landbrukskontoret i Eigersund.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2, jf. kommuneplan for Eigersund kommune 2011-2022.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
81939	Søknad om rammetillatelse oppføring fritidsbolig - gnr. 18 bnr. 40
81940	Vedlegg til søknad om oppføring fritidsbolig
81946	Situasjonskart
81947	Illustrasjon 1 - Oversiktsbilde, lokasjonskart for gnr. 18 bnr. 40
81948	Illuastrasjon 2 - Utsnitt Reg. kart 1977
81949	Illustrasjon 3
81950	Tegning
86880	Tillegg til søknad om igjenoppføring av hytte og fritidseiendom, gnr. 18 bnr. 40 - Dyrnes

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	29.07.2009	Sirdal Bygg As	Søknad om rammetillatelse oppføring fritidsbolig - gnr. 18 bnr. 40
2	U	11.08.2009	Sirdal Bygg As	Foreløpig svar - Fritidsbolig gnr. 18 bnr. 40, Aslaug og Arthur Dyrnes, Dyrnes
3	I	02.09.2009	Sirdal Bygg As	Tillegg til søknad om igjenoppføring av hytte og fritidseiendom, gnr. 18 bnr. 40 - Dyrnes

Parter i saken:

TIL	Aslaug Dyrnes	Dyrnesveien 96	4370	EGERSUND	
SØK	Sirdal Bygg AS		4443	TJØRHOM	

(1)

Eigersund kommune
Arkivsak ID: 09/2021 - SAV
Mottatt: 30 JUL 2009
Gradering:

Kommunens saksnr

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 93

- Enkle tiltak
- Ett-trinns søknadsbehandling
- ☒ Rammetillatelse

Søknad om ansvarsrett for ansvarlig søker

Foreligger sentral godkjenning ☒ Ja Nei

Tiltaksadresse: SIRDAL KOMMUNE
4440 TONSTAD 18/40

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? Ja ☒ Nei
Hvis ja, skal søknad NBR nr 5177 med vedlegg sendes til Arbeidstilsynet.

Søknaden gjelder

	Gnr	Bnr	Festenr	Seksjonsnr	Bygningsnr	Bolignr
Eiendom/ byggested	18	40				

Adresse | Postnr 4370 | Poststed Egersund

Tiltakets art pbl § 93 (flere kryss mulig)				
	Nye bygg og anlegg	☒ Frittliggende	Tilbygg, påbygg, underbygg	
		Parkeringsplass	Anlegg Vei	Vesentlige terrenginngrep
	Endring av bygg	Konstruksjon	Fasade	Reparasjon
	Endring av bruk	Bruksendring	Vesentlig endring av tidligere drift	
	Riving	Hele bygg	Deler av bygg	Anlegg
	Bygn.tekniske insl. *)	Nyanlegg	Endring	Reparasjon
	Endring av boligenh.	Oppdeling	Sammenføyning	
	Innhegning, skilt	Innhegning mot veg	Reklame, skilt, innretning e.l.	
	Eiendomsdeling **)	Deling	Bortfeste	Sammenføyning
	Annet	- beskriv Fritidsbolig.		

*) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak
**) Unntatt fra krav om ansvarsrett. Kart- og delingsforretning behandles etter delingsloven. Hjemmelshaver underskriver som tiltakshaver

Ansvar og kontroll

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og at de enkelte foretaksystemer for kontroll dekker kravene i henhold til plan- og bygningsloven.

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr fra - til	Ikke relevant
Opplysninger om tiltakets ytre rammer og bygningsspesifikasjon	A	1 - 1	☐
Dispensasjonssøknader	B	-	☒
Gjenpart av nabovarsel, naboprotester, merknader til naboprotester	C	1 - 1	☐
Kart, situasjonsplan, rekvisisjon av kart- og delingsforretning	D	1 - 1	☐
Redegjørelser og tegninger	E	1 - 2	☐
Søknader om ansvarsrett og kontrollplan, godkjenningsbevis, søknad om lokal godkjenning	F	1 - 1	☐
Kontrollplan for viktige og kritiske områder, kontrollerklæringer	G	1 - 1	☐
Boligspesifikasjon i GAB	H	1 - 1	☐
Uttalelser fra andre offentlige myndigheter	I	-	☒
Andre vedlegg	J	-	☒

Underskrifter

Ansvarlig søker (SØK) for tiltaket	Tiltakshaver
Foretak: SIRDAL BYGG AS	Navn: Aslaug og Arthur Dyrnes
Adresse:	Adresse: Dyrenesveien 96
Postnr 4443 Poststed TJØRHOM	Postnr 4370 Poststed Egersund
Organisasjonsnr 981906136 Telefon 38379880	Organisasjonsnr Telefon (dagtid) 41296720
Kontaktperson Ole Johan Tjerhom Mobiltelefon 91 54 94 70	☐ Enkeltperson ☒ Foretak/lag/sameie ☐ Off. virksomhet
E-postadresse post@sirdalbygg.no Telefaks 38371338	E-postadresse
Dato 29.07.09 Underskrift Øystein Tjerhom	Dato 29.07.09 Underskrift Øystein Tjerhom
Gjentas med blokkbokstaver Øystein Tjerhom	Gjentas med blokkbokstaver For tiltakshaver Øystein Tjerhom

© NBR nr 5174 Juli-2003

(2)

Eigersund kommune
Arkivsak ID:
Mottatt: 30 JUL 2009
Gradering:

Egersund 28 juli 2009

Eigersund Kommune
v/ Byggesakskontoret
Postboks 580
4379 Egersund

SAK: Søknad om igjenoppføring av hytte på fritidseiendom Gnr 18 Bnr 40.

Det søkes herved om tillatelse for å igjenoppføre hytte på fritidseiendom Gnr 18 Bnr 40, Dyrnes.

Lokalisering og eiendomsforhold:
Eiendommen er lokalisert omlag 110 meter opp fra sjøen, liggende som en enklave og grensende til utmark/beitemark for Gnr 18 Bnr 6&9 (Arthur og Aslaug Dyrnes sin landbruks- eiendom) ytterst på Dyrnes, 150- 200 m syd for eksisterende bebyggelse, se illustrasjon 1.
Eiendommen har vært eid av Arthur Dyrnes siden 11 august 1967 da den ble tilbakekjøpt fra tidligere eier Helena og August Skåra.
Skåra kjøpe eiendommen som i skjøtet er benevnt "Fredhaug" på 1950 tallet. På den omlag 230 m^2 store tomten ble det oppsatt en hytte på ca 40 m^2 samt et uthus på ca 8 m^2. Hytten hadde vann fra egen brønn på eiendommen. Det var ikke innlagt strøm. Det var "utedo" i uthuset. Eiendommen var i kontinuerlig bruk som fritidseiendom til sent 60-tallet da Skåra avviklet og solgt tomteområdet tilbake til innehaver av gårdseiendommen mens hytten ble demontert og solgt til annen part og annet bruk.
Siden har eiendommen vært ubrukt, kun grunnmurene fra forrige hytte og uthus er igjen på tomten.

Reguleringsplan Dyrnes 1976 – 1977, samt Kommuneplan 2001 og 2007.
I 1976 iverksatte Eigersund Kommune en reguleringsplan på Dyrnes som omfattet betydelige deler av landbrukseiendommen til Arthur Dyrnes Bnr 6&9 samt fritidseiendommen Bnr 40 (utsnitt gitt i illustrasjon 2). Reguleringsplanen som ble stadfestet i 1977 la opp til storstilt boligbygging i området. Ca 30 boligtomter var tilrettelagt for bare på denne del av landbrukseiendommen (ca 30 dekar). Innenfor en radius av 80 meter fra Bnr 40 var det inntegnet eks vis 13 hus.

Det har ikke vært tema for eier av landbruks- og den aktuell fritidseiendommen, Arthur Dyrnes, å iverksette en større utbygging i området ihht til denne planen fra 70 tallet.

Kommuneplan 2001:
I samråd mellom Arthur Dyrnes og Plansjefen i Eigersund Kommune ble det derfor ifb med rullering av kommuneplan i 2001 avtalt å redusere boligområdet betydelig, fra 30 ned til 5 boligtomter i denne ytre del av eiendommen. (Bnr 6,&9 og 40)

Kommuneplan 2007:
Ved rulering av kommuneplan i 2007 forsøkt Arthur Dyrnes å få medhold i å legge ut deler av denne ytre landbrukseiendommen på ca 165 dekar til hyttebygging. Dette ble avvist.

I lys av dette tok Arthur Dyrnes muntlig kontakt med bygningsjef tidlig 2009 for å forhøre om hvorvidt fritidseiendommen Bnr 40 dog kunne fremmes som igjenoppbyggingsprosjekt.
Dette ble besvart med en invitasjon om å fremme en reell søknad.

Oppsummert:
Som eier av den ytterste landbrukseiendommen på Dyrnes (Bnr 6&9) har familien Dyrnes over generasjoner pleid og ivaretatt eiendommen slik at den framstår som et godt eksempel på god landskapsforvaltning-skikk. Ikke minst har en ved forvaltningen unngått å iverksette storstilt boligutbygging slik reguleringsplanen fra 1970 tallet la opp til. En beskjeden utnyttelse av noe av eiendommen (de mest karrige deler) til småskala hyttebygging ville vært forenelig med bruken av eiendommen , men en tar til etterretning at Eigersund kommune ikke gav medhold til dette.

Utnyttelse av den aktuelle fritidseiendommen, Bnr 40 til fritidsbruk, som opprinnelig var og fremdeles er dennes hensikt og som også har vært en historisk realitet over en årrerekke, dette er hva en ved denne søknaden ønsker tillatelse å gjennoppta.
At Bnr 40, innegjerdet, blir benyttet til hytte tidvis gjennom året vil ikke være i konflikt med en ellers småskala landbruksvirksomhet/beiteaktivitet som foregår i området.
Beliggenhet og mangeårig erfaring fra 50 – 60 tallet da det stod hytte her og landbruksaktiviteten var større har alt bevist dette.

Prosjektert hytte:
Hytten det søkes om å gjenoppføre er tett på 60 m^2, og tuftet på beskjeden framtoning, lav høyde og utelukkende bruk av naturmaterialer ekteriørmessig.

Adkomst vil bli over Bnr 6&9 (samme eier). Det eksisterer en sti/tråkk fra tidligere bruk (se illustrasjon 3). Parkering vil bli på egen grunn (Bnr 6&9).
Til opplysning; Arthur og Aslaug Dyrnes er også eier av boligeiendom Gnr 18 Bnr 38 (se vedlagt illustrasjon 3)

Med hilsen

Sirdal Bygg v/ Ole Johan Tjørhom
(for Aslaug og Arthur Dyrnes)

	SITUASJONSKART				
	Eiendom:	Gnr: 18	Bnr: 40	Fnr: 0	Snr: 0
		Adresse:			
	Hj.haver/Fester:				
EIGERSUND KOMMUNE	Dato: 13/7-2009 Sign:				Målestokk 1:250

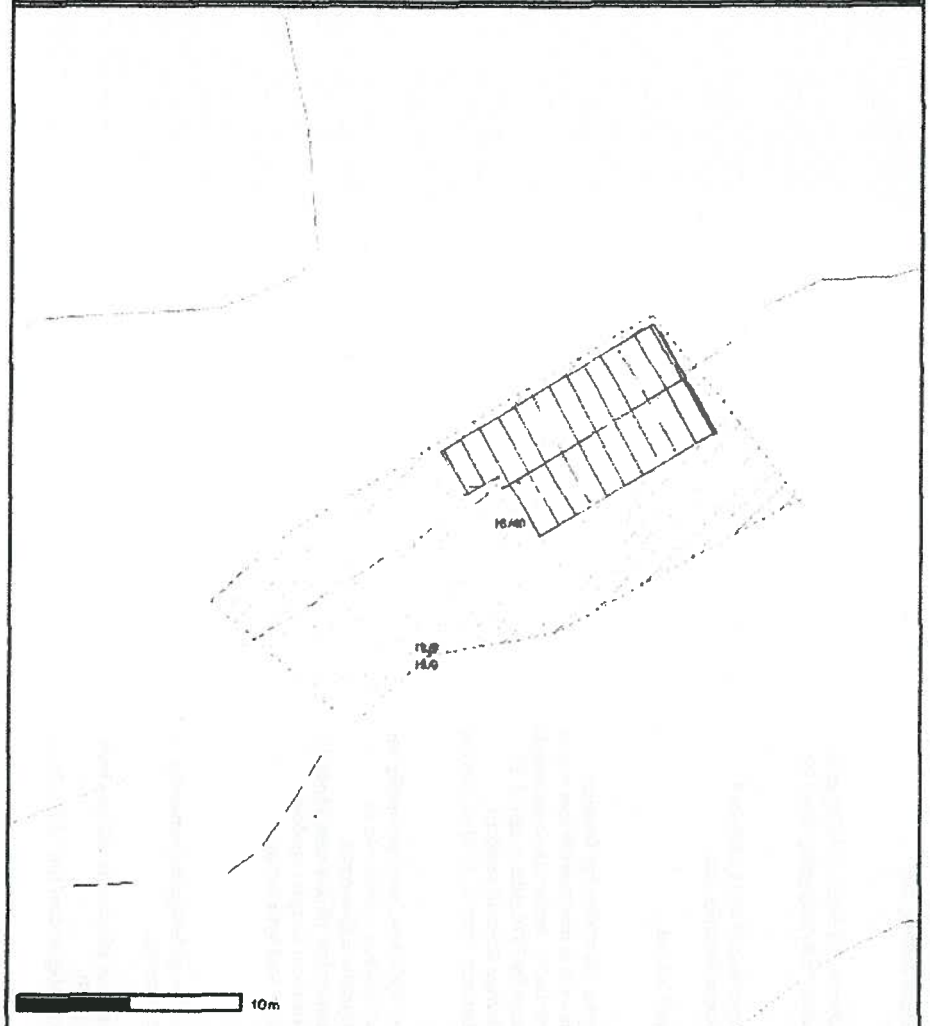

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Illustrasjon 1: Oversiktbilde, lokasjonskart for Gnr 18 Bnr 40

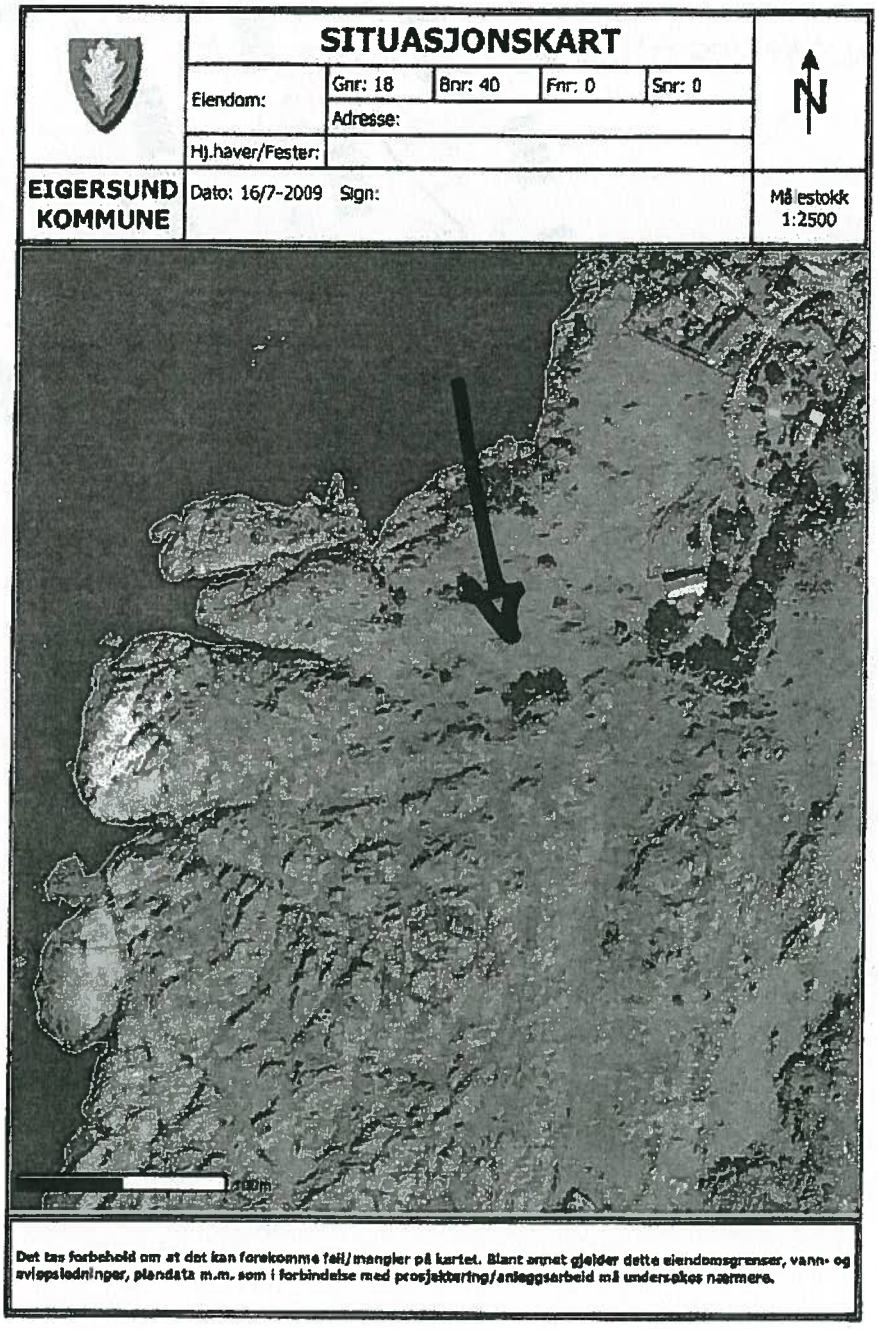

5

Illustrasjon 2: Utsnitt Reg. kart 1977

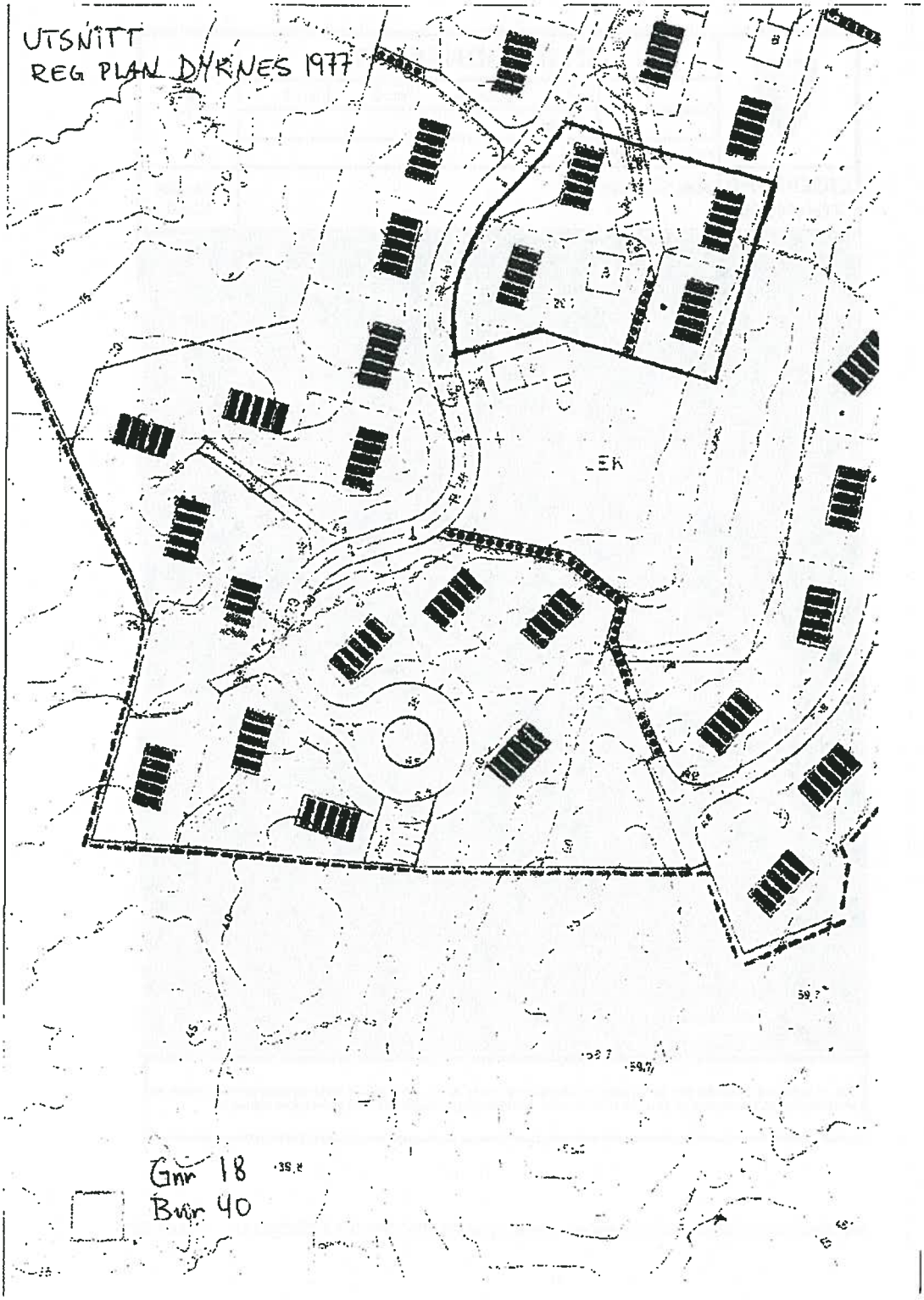

Illustrasjon 3:

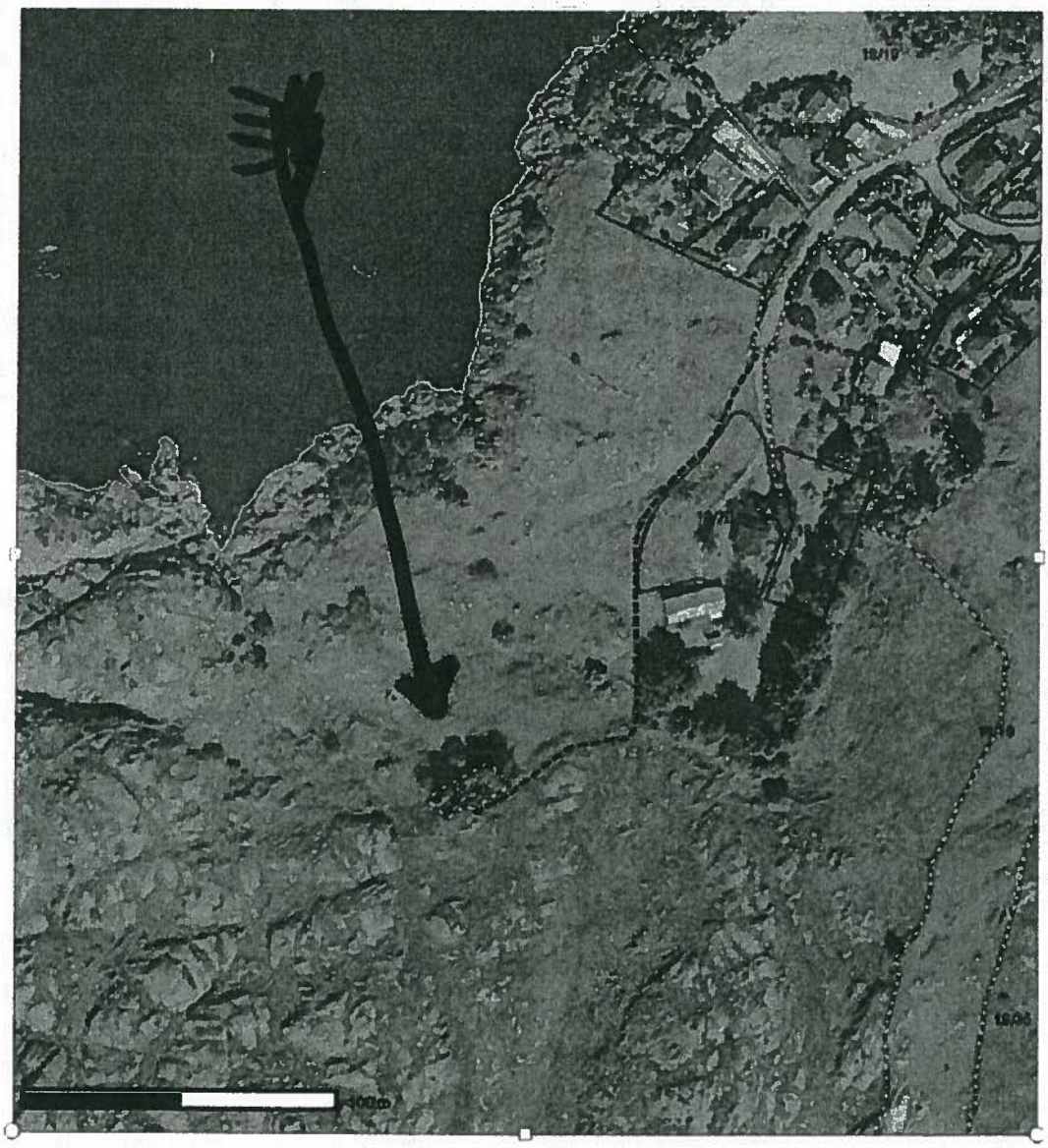

.....: Gml sti/tråkk

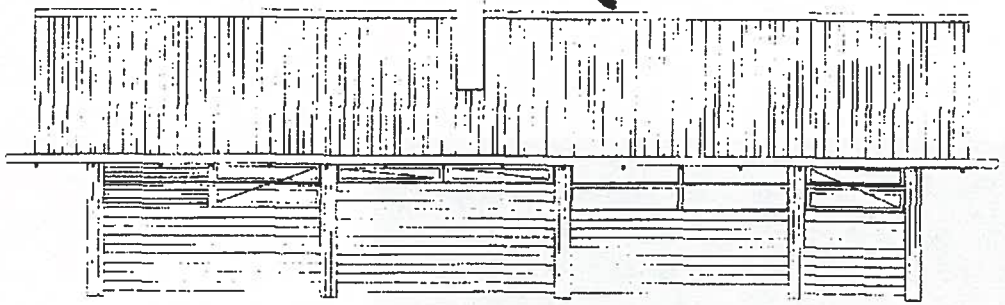

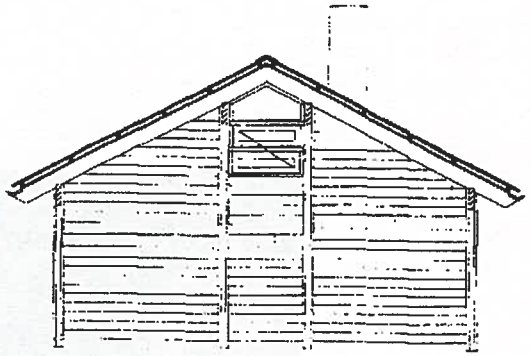

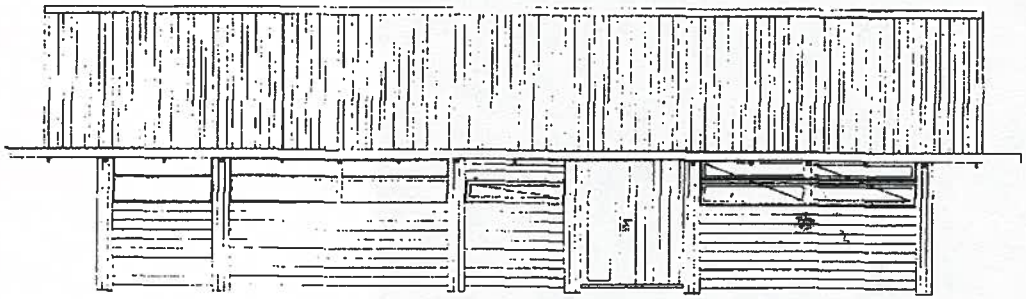

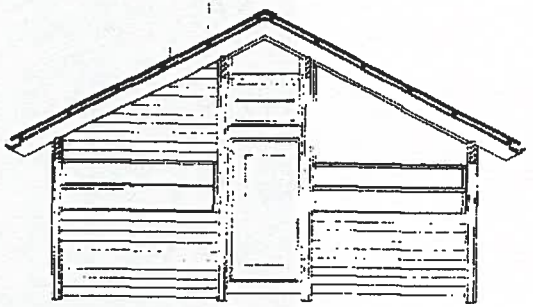

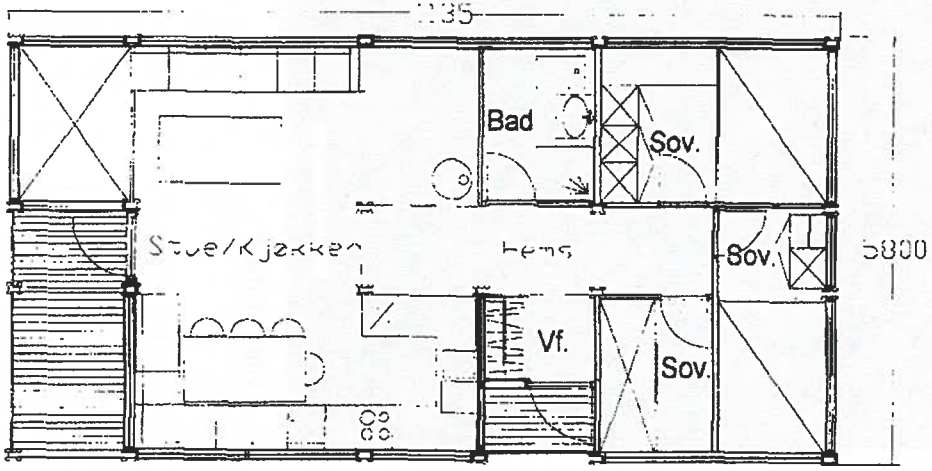

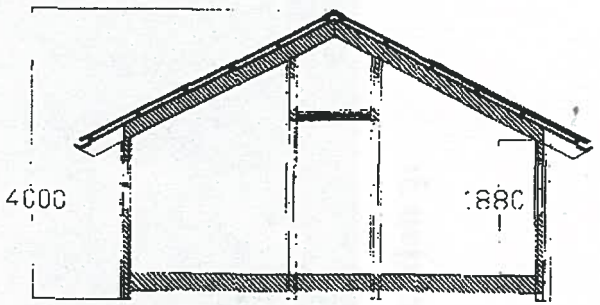

Arthur Dyrnes/v Olav Dyrnes Gnr 18, Bnr 40, Eigersund

Sirdal Bygg AS Ålhytte Bebygd areal 66m2

Dato 09.07.2009 Målestokk 1:100

(8)

Eigersund kommune
Arkivsak nr 09/2021
Mottatt - 7 SEPT 2009 16/40
Gradering:
JAV

Egersund 2 september 2009

Eigersund Kommune
v/ Byggesakskontoret
Postboks 580
4379 Egersund

SAK: Tillegg til søknad om igjenoppføring av hytte på fritidseiendom Gnr 18 Bnr 40.

Det vises til foreløpig svarbrev angående aktuell søknad. Deres referanse 09/62272 av 11. august 2009.

Det vises også til saksframlegg vedlagt vår søknad av 30. juli 2009.

I det foreløpige svarbrevet adresserer Byggesakskontoret følgende tema:

1. Omsøkt tiltak ligger i LNF merket område
2. Omsøkt tiltak krever således dispensasjon fra kommunensplanens arealdel, søknad om dispensasjon må innsendes og begrunnes i PBL § 19-1
3. Naboer må varsle særskilt, ref PBL §19-1.

1. Lokalisering LNF:

Søker er inneforstått med at fritidseiendommen Gnr 18 Bnr 40 er lokalisert innenfor et areal som idag er merket LNF i kommuneplanen. Bakgrunnen for dette er som omtalt i saksframlegget ved søknaden 30. juli 2009 og stammer fra 2001.
Eiendommen ble initielt skilt ut som juridisk enhet og solgt på 50-tallet, bebygd og benyttet som fritidsbolig fram til sist på 60-tallet. Eiendommen ble da kjøpt av dagens eier. Arthur og Aslaug Dyrnes som også er innhavere av den omsluttende gårdseiendommen Bnr 6/9.
Den omfattende boligreguleringen som ble iverksatt av Eigersund Kommune i 70-årene omfattet bl.a store deler av landbrukseiendommen Bnr 6/9 samt Bnr 40.
Reguleringsvedtaket viste seg å ha negativ innvirkning på den tradisjonelle driften, eks vis i tema som tiltak og modernisering av gårdseiendommen. Derfor, og med bakgrunn i at iverksetting av en sådann storstilt boligutbygging som kommunens reguleringsplan fra 1977 i utgangspunket la grunnlag for, slett ikke var aktuelt tema for familien Dyrnes, valgte innehaver i samråd med kommunen å redusere kraftig på omfanget av

boligområdet ved kommuneplanrulleringen i 2001. I denne forbindelse er det en kjensgjerning at det nok i for liten grad har vært oppmerksomhet på at den del av det boligregulerte område som ble omstøtt i 2001 faktisk bestod av landbrukseiendommen Bnr 6/9 (som var førende for prosessen), men samtidig også innbefattet Bnr 40, fridtidseiendom med tradisjoner.

Med andre ord burde det i 2001 under "tilbakeføringsprosessen" vært presisert at de arealdeler og eiendom som er å se på som landbrukseiendom – gjenopprettes som dette, samt den beskjedne ca 230 m^2 store eiendommen Bnr 40 tilbakeføres i tråd med dens opprinnelse: fritidseiendom, som før reguleringsplanen.

2. Dispensasjon:
Da eiendommer er lokalisert utenfor 100 meters belte fra sjøen, samt tiltaket kun gjelder gjenoppføring av bygning i samsvar med opprinnelig bruk, så var det søkers opprinnelige oppfatning at tiltaket ikke krevde dispensasjon.

Men, ved at Byggesakskontoret anser dette nødvendig vil begrunnelsen for slik søknad være:

- Gjenoppføring av Fritidsbygning gir anledning for utnyttelse av grunneiendom ihht til dens opprinnelige og tidligere praktiserte formål.
- Eiendommen er en selvstendig enhet. Det å ha en potensielt uutnyttet enhet liggende som en enklave innenfor en ellers landbrukseiendom ansees å stride mot god drift- og utnyttelsespraksis som var dennes status da eiendommen ble opprettet.
- Innehaver og familien ønsker å utnytte en tilsidesatt eiendom som vil ha stor bruksverdi i seg selv, samt vil framstå som en støtte til forvaltningene som skjer på naboeiendommen, gården

Vurderinger knyttet til landbruk:

Det ansees ikke å være forhold ved gjenoppta fritidsbruk på Bnr 40 som vil være sjenerende eller negativt med den øvrige drift og utnyttelse av tilgrensende landbrukseiendom. Det har tidligere historikk og bruksprakis fra 50-, 60- tallet vist ikke er en realitet.

Bnr 40 er lokalisert som en enklave på en delvis isolert skrent på grensen mellom utmark og gjødslet beiteområde på landbrukseiendom Gnr 18 Bnr 6/9. Gjerder vil bli opprustet og eiendommen vil bli inngjerdet på samme måte som tilfellet var da eiendommen sist ble benyttet til fritidsformål.

Bnr 40 har sin opprinnelse i en tid hvor det på andre steder og eiendommer på Dyrnes ble skilt ut 3-4 andre fritideiendommer som stadig er i bruk til dette.

Etter søkers oppfatninger er det/ og har heller ikke vært registert negative konsekvenser for landbruket vedrørende disse 3-4 øvrige fritidseiendommene på Dyrnes som ble etablert i tidsparallelt med Bnr 40. Sågår er det på Dyrnes etter omregulering på 90 tallet nylig også gitt tillatelse å sette opp ytterligere fritidsbolig på eiendom som var benyttet i næring/landbruk tidligere. Dette må sees på som en understrekning av at bolig, landbruk og fritidbruk har god tradisjon for god sameksistens i området.

Når det gjelder Bnr 40, så er det etters søkers oppfatning snarere et pre for den omsluttende landbrukseiendommen Bnr 6/9 at det Bnr 40 kan utnyttes til sitt egentlige formål.
Med bakgrunn i konjukturer, virkemidler og økonomiske forhold i landbruket generelt, driftspraksis og struktur samt den øvrige demografiske utvikling i sådanne småbygder, vil det måtte innsees som et faktum at landbruksdrift på Dyrnes i realiteten i først rekke er snakk om landskapspleie evt. i kombinasjon med rekreasjon og fritids/ hobby virksomhet. Landbrukeiendommen og tilgrensende fritidseiendom kan utnyttes i en konstruktiv relasjon.

Fra landbrukskontorets side er det i en uttalelse i bl. a i 2006 uttrykt at familien Dyrnes gjennom sin forvaltningspraksis med, slått og sesongmessige innplasserte beitedyr har kunnet holde i hevd eiendommen med de kulturtrekk som er karakteristisk for slike kystnære og karrige småbruk.

Det er i familiens ønske at en slik tradisjon kan videreføres. En gjenoppbygging av Bnr40 som fridtidsbolig vil utgjøre et viktig virkemiddel i så henseende.

3. Varsling:
Fredag 10 juli 2009 var det kontakt med Eigersund Kommune angående nabovarsling ifb med forestående søknad. Fra sakbehandler/ ingeniør, som sjekket i kartdatabasen , fikk søker meddelelse om det kun var innehaver av gårdseiendommen som var å anse som nabo, ergo samme eier.
Av den grunn ble nabovarsel utferdiget slik det foreligger.

Med hilsen Ole Johan Tjørhom

Sirdal Bygg v/ Ole Johan Tjørhom
(for Aslaug og Arthur Dyrnes)

Kapittel 19. Dispensasjon

§ 19-1. Søknad om dispensasjon

Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8.

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket[1]

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker. § 19-3. Midlertidig dispensasjon

Midlertidig dispensasjon kan gis tidsbestemt eller for ubestemt tid. Ved dispensasjonstidens utløp eller ved pålegg må søkeren uten utgift for kommunen fjerne eller endre det utførte, eller opphøre med midlertidig tillatt bruk, eller oppfylle det krav det er gitt utsettelse med, og hvis det kreves, gjenopprette den tidligere tilstand.

Dispensasjon kan gjøres betinget av erklæring der også eier eller fester for sin del aksepterer disse forpliktelser. Erklæringen kan kreves tinglyst. Den er bindende for panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen uten hensyn til når retten er stiftet og uten hensyn til om erklæringen er tinglyst.

§ 19-4. Dispensasjonsmyndigheten

Myndigheten til å gi dispensasjon tilligger kommunen.

Dersom det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser og hensyn i nærmere angitte deler av strandsonen eller fjellområder, kan Kongen i forskrift legge myndigheten til å gi dispensasjon fra bestemte planer, eller for bestemte typer tiltak, midlertidig til regionalt eller statlig organ.

[1] Endret ved lov 8 mai 2009 nr. 27. I kraft 1 juli 2009.

Sak 93

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 11.08.2011
Arkiv: :FE-611, TI-&55, GBR-12/525
Arkivsaksnr.: 11/1603
Journalpostløpenr.: 11/21877

Avdeling: Miljøavdelingen
Enhet: Seksjon Bygg- og eiendomsforvaltning
Saksbehandler: Linda Drageland
Stilling: Konsulent
Telefon: 51 46 83 19
E-post: linda.drageland@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Kjøp av tilleggsareal Prestegårdsveien 1 Oddleif Skandsen, AOB a/s

Sammendrag:

I forbindelse med søknad om bruksendring, fasadeendring, seksjonering etc. i Prestegårdsveien 1, gnr. 12 bnr. 525 søkes det om bygging av carport. For å få dette til overskrides de 20% benyttelsesgrad av tomta som tillates ifølge reguleringsplanen. For å slippe å søke om dispensasjon fra reguleringsplanen søker derfor eier av Prestegårdsveien om å få kjøpe tilleggsareal på ca. 150 m².

Arealet er et lite jordstykke som har blitt disponert og vedlikehold av Prestegårdsveien 1 de siste 18 årene.

Saksgang:
Formannskapet avgjør saken.

Rådmannens forslag til vedtak 11.08.2011:

Søknad om kjøp av et ca. 150 m² stort areal regulert til byggeområde- boliger imøtekommes delvis på følgende vilkår:

1) Kjøper får kjøpe er areal på ca. 80 m², jfr situasjonskart den 09.08.2011. Resterende areal holdes igjen med tanke på eventuelt å kunne lage fortau rundt svingen i fremtiden.
2) Det stilles krav til kjøper om bytte av noe areal. For å kunne lage fortau rundt svingen overføres ca. 3 m² fra kjøper til Eigersund kommune, jfr vedlagte situasjonskart datert 09.08.2011.
3) Prisen settes til kr. 86,- pr m².
4) Kjøper må betale behandlingsgebyr for behandling av søknad om fradeling, samt oppmålingsgebyr, dokumentavgift og tinglysningsgebyrer.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Ingen.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Omsøkt areal er regulert til byggeområde-boliger i reguleringsplan vedtatt 18.06.1952.

Kommunestyret fastsatte i 1993 priser for salg av tilleggsareal til boligtomter i tråd med vedtatt reguleringsplan. Indeksregulert til 2011 er prisen kr. 86,- pr m².

Saksbehandlers vurderinger:

Omsøkt areal er regulert som byggeområde-boliger. Tomta har en slik beliggenhet at den ser ut som den tilhører eiendommen i Prestegårdsveien. Kommunen har ingen interesser i tomta, bortsett fra med tanke på eventuell forlengelse av fortauet rundt svingen i fremtiden. Slik krysset er i dag fremstår det som trafikkfarlig. Det forutsettes da at ca 3 m² av kjøpers eiendom overdras til kommunen slik at man i fremtiden har mulighet for å trekke fortauet helt rundt svingen.

Naboer til arealet som ønskes kjøpt er Husabø skole og idrettsparken.

Søknaden er forelagt vei- og utemiljøsjefen. Han har ingen vesentlige merknader til forslag til vedtak.

Det anbefales derfor at søknaden delvis imøtekommes som vist på vedlagte kart datert 09.08.2011.

Universell utforming:
Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser:

Dersom rådmannens forslag vedtas vil salget gi kommunen en inntekt på ca. kr. 6.880,-.

Alternative løsninger:

Søknaden imøtekommes ikke.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
186290	Situasjonskart Prestegårdveien 1.pdf
185961	Søknad om kjøp av tilleggsareal gnr.12 bnr.525 - Prestegårdsveien 1
185962	Kart

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	01.08.2011	Skandsen Bygg	Søknad om kjøp av tilleggsareal gnr.12 bnr.525 - Prestegårdsveien 1

Parter i saken:

	Skandsen Bygg	Skårabrekka 12	4370	EGERSUND	

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 12	Bnr: 525	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse: PRESTEGÅRDSVEIEN 1, 4370 EGERSUND			
Hj.haver/Fester:	RASMUSSEN HERLUF INGVE, SANDBAKKVEIEN 23, 4370 EGERSUND, med flere			

EIGERSUND KOMMUNE

Dato: 9/8-2011 Sign:

Målestokk 1:500

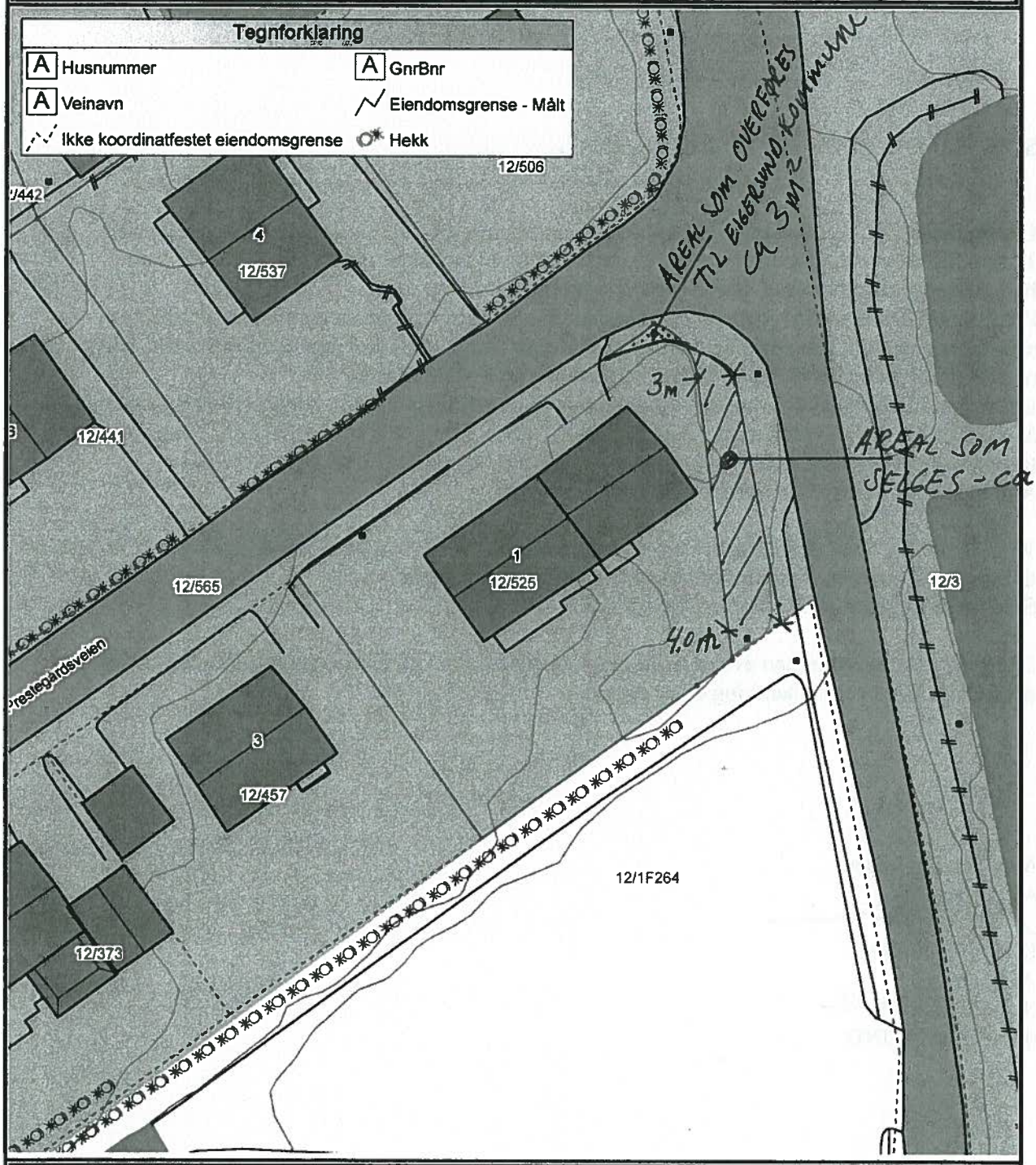

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

SKANDSENbygg

Tlf.: 915 25 759
E-post: oddleis@online.no
Skårabrekkå 12, 4370 Egersund

Eigersund kommune
Arkivsak ID:
Mottatt: 2 AUG 2011
Gradering:

Eigersund Kommune
Bygg og Eiendom v/ Helge Vaage

Egersund 01/08-2011

SØKNAD OM KJØP AV TILLEGSAREAL

I forbindelse med søknad om bruksendring,fasadendring,seksjonering etc i Prestegårdsveien 1 gnr 12 bnr 525 søker vi også om bygging av carport. For å få dette til overskrides de 20% som benyttelsesgraden av tomta ifølge reguleringsplanen.
For å forenkle søknaden og slippe og søke om disp fra reguleringsplanen blir det foreslått av saksbehandler Tom Grøsfjeld og snakke med Helge Vaage om å få kjøpe et tilleggsareal. Vaage var positiv til saken og mente kommunen hadde ingen interesser i tomta.
Dette er et lite jordstykke som har blitt disponert og vedlikeholdt av Prestegårdsveien 1 de siste 18 årene. Det ser ut som det hører til eiendommen. Dette ligger i et kryss og framstår i dag som svært trafikkfarlig på grunn av dårlig sikt med idrettspark og barneskole som nærmeste nabo.
Alle busker blir fjernet og tomten skal ikke bebygges.

Vi søker derfor med dette om å få kjøpe dette jordstykket i henhold til priser på salg av tilleggsareal til boligtomt i tråd med priser fastsatt av kommunestyret i 1993.
Som indeksregulert til 2011 er kr, 86,- pr. m2.

Håper dette er noe som kan avklares litt kjapt da det som nevnt har betydning for de forskjellige søknadene som er til behandling disse dager.

Med vennlig hilsen

Oddleif Skandsen
AOB a/s
Skårabrekkå 12
4370 EGERSUND

SITUASJONSKART

Eiendom:	Gnr: 0	Bnr: 0	Fnr: 0	Snr: 0
	Adresse:			
Hj.haver/Fester:				

EIGERSUND KOMMUNE

Dato: 1/8-2011 Sign:

Målestokk 1:500

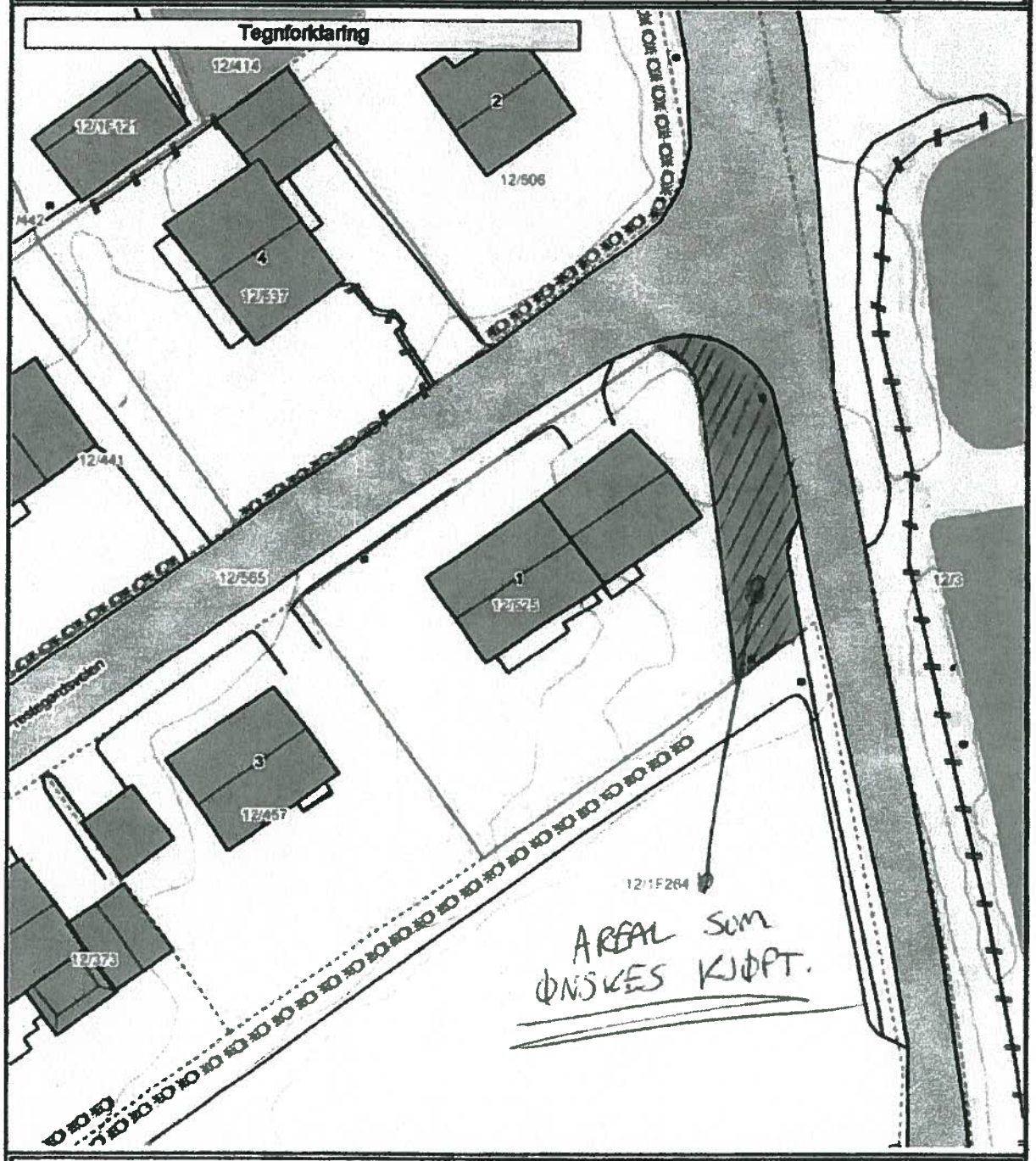

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil/mangler på kartet. Blant annet gjelder dette eiendomsgrenser, vann- og avløpsledninger, plandata m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

sak 94

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 25.08.2011
Arkiv: :FE-
Arkivsaksnr.:
11/1722
Journalpostløpenr.:
11/23028

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Politisk sekretariat
Saksbehandler: Målfrid Espeland
Stilling: Politisk sekretær
Telefon: 51 46 80 25
E-post: maalfrid.espeland@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Formannskapet	31.08.2011

Referatsaker til formannskapets møte 31.8.2011

Sammendrag:

Kopi av ulike skriv/meldinger som utvalget skal orienteres om.
Dersom utvalget har merknader til det enkelte skriv/melding, må dette gjøres med vedtak etter forslag fra et eller flere medlemmer.

Saksgang:
Avgjøres av utvalget.

Referatsaker som legges frem for utvalget 25.08.2011:

Sakene legges frem uten innstilling/merknad fra administrasjonen.

Nr	Dok.ID		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	11/17741	I	08.06.2011	Svein Bernhard Mong	Tømmestasjoner for bobilturister - forurensingsloven
2	11/20525	I	30.06.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Avslag på krav om ny behandling av vedtak om kommunalt driftstilskudd til private barnehager
3	11/22234	I	11.08.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Klage vedr. kommunalt tilskudd til Jernhagen, Lykkeliten og Raketten barnehage for 2011 - stadfesting av vedtak
4	11/22471	X	17.08.2011	Leif E. Broch	Miljøfyrtårn i Eigersund kommune.
5	11/20019	U	09.07.2011	Ove Klippen	Tillatelse til tiltak/dispensasjon - Tilbygg og ombygging av fritidsbolig gnr. 24 bnr. 1 - Ove Klippen, Svåvatnet Lædre
6	11/20053	I	24.06.2011	Fylkesmannen i Rogaland	Tildeling av prosjektskjønn og restskjønn for 2011
7	11/19524	I	22.06.2011	KPMG Law	Brev til stifterne vedrørende avvikling av Stiftelsen Environment Northern Seas (ENS)
8	11/16997	I	27.05.2011	Dalane Miljøverk IKS	Dalane miljøverk - møteprotokoll representantskapet 28.04.11

9	11/17723	I	07.06.2011	Visit Dalane	Reiselivsprisen 2011 - Rogaland fylkeskommune
10	11/22726	X	23.08.2011		Ordførerstafett - Sultkatastrofen på Afrikas Horn
11	11/19520	I	22.06.2011	Mattilsynet Regionkontoet i Rogaland og Agder	Svar på søknad om dispensasjon fra kvalitetsforskriften for rund frosset sei som et prøveprasjekt.
12	11/18308	I	27.05.2011	Det kgl. kommunal- og regionaldepartement	Høring - forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover (egenkontrollen i kommunene m.m)
13	11/18829	I	24.06.2011	Fiskarlaget Vest	Handlingsplan for kystfiske i Sør-Norge

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
179515	Tømmestasjoner for bobilturister - forurensingsloven
184171	Avslag på krav om ny behandling av vedtak om kommunalt driftstilskudd til private barnehager
186870	Klage vedr. kommunalt tilskudd til Jernhagen, Lykkeliten og Raketten barnehage for 2011 - stadfesting av vedtak
187208	Miljøfyrtårn i Eigersund kommune.
183356	Tillatelse til tiltak/dispensasjon - Tilbygg og ombygging av fritidsbolig gnr. 24 bnr. 1 - Ove Klippen, Svåvatnet Lædre
183405	Tildeling av prosjektskjønn og restskjønn for 2011
182440	Brev til stifterne vedrørende avvikling av Stiftelsen Environment Northern Seas (ENS)
178272	Dalane miljøverk - møteprotokoll representantskapet 28.04.11
179471	Reiselivsprisen 2011 - Rogaland fylkeskommune
187581	Ordførerstafett - kampanje for de sultrammede på Afrikas Horn
182431	Svar på søknad om dispensasjon fra kvalitetsforskriften for rund frosset sei som et prøveprasjekt.
180479	Høring - forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover (egenkontrollen i kommunene m.m)
181395	Handlingsplan for kystfiske i Sør-Norge

Fra: Terje Jr.Jørgensen [mailto:terje.joergensen@eigersund.kommune.no]
Sendt: 9. juni 2011 13:11
Til: 'Svein B. Mong'
Kopi: Ketil Helgevold
Emne: SV: Forurensingsloven - Tømmestasjoner for bobilturister

Takk for henvendelse og konstruktive forslag.
Det er ikke vanskelig å være enig med deg i at det er fornuftig å tilrettelegge for bobilturisme. Jeg mener
også dette er et eget tiltakspunkt i strategisk næringsplan for Dalane. Spørsmålet blir således nok heller
hvordan og hvor snart vi kan ordne det.
Jeg har koplert inn rådmann, Ketil Helgevold, slik at innspillet kan få videre behandling administrativt.
Legger også din henvendelse frem som referatsak for formannskapet og miljøutvalget, da jeg synes innspillene dine fortjener å bli delt med og vurdert av dem.
Det er viktig at innbyggerne viser slikt engasjement som deg og påpeker forbedringspotensiale overfor kommunen og oss politikere.
mvh,

Fra: Svein B. Mong [mailto:bernhard.mong@bluezone.no]
Sendt: 8. juni 2011 15:48
Til: terje.joergensen@eigersund.kommune.no
Emne: Forurensingsloven - Tømmestasjoner for bobilturister

Ordfører og rette vedkommende - Eigersund kommune !
År etter år neglisjeres naturvernet og bobilistenes ønske om å kunne kvitte seg med avfallet på et anstendig og lovlig vis.
Flere og flere kommuner bygger tømmestasjoner i.h.h.til pålegg, jfr Forurensingsloven, ... men hvor skal dette gjøres i Egersund ?

Det er ikke nok å henvise til campingplasser og private steder. Kommunen må legge forholdene til rettemed egne tømmestasjoner, ellers kan man ikke kritisere andre for sine unnlatelsessynder. Det er også etpålegg om å gjøre det.
Sommeren er her, turistene like så, og man ønsker dem velkommen til handel i sentrum. Flere parkerer pågruset og overnatter der.

Båthavnen ligger der med gjestehavn. Har man kjøpt seg en båt til 25.000,- eller mer er man velkommen dit, og til påkostede og tilrettelagte uthavner, men har man kjøpt seg bobil til 1 mill. eller mer blir manuglesett om man nyter kommunens friluftsområder eller urbane fasiliteter.
Bobilister er ikke lenger fattigfolk...- og butikkene ønsker økt omsetning.

Det er ikke vanskelig å forstå at det vil være lønnsomt å legge forholdene til rette i sentrum med oppmerkede parkeringsplasser for bobiler med dertilhørende vann/søppel og tømmestasjon slik som andre sivillserte byer både i norge og utlandet har gjort og stadig utvider.
I Egersund er det hele sommeren igjennom et rikt kultur og handelsliv knyttet til turistene.
Gjør noe med dette og ta gjerne betalt for "liggedøgn" slik som i gjestehavnen, men få det gjort – rasende fort ....
ellers kommer "lov om forurensing" og dens tilhengere og gjør livet surt for kommunen.
Dette er vel så viktig for turistlivet i Egersund som andre mer tradisjonelle tiltak. Potensialet er stort, og kan bli veldig mye større - eller negativt om turistene kommer i enda større omfang og noen ikke har planlagt for etterlatenskapene...
Bare se dere litt rundt... og forstå !!

mvh
Svein Bernhard Mong
seniorbobilist, og for
ordnede forhold

RS-1

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Utdanningsavdelinga

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT - 7 JUL 2011
ARKIVSAKID
11/617 KiH

Vår ref.: 2010/10807 Deres ref.:
Arkivnr.: 611 Vår dato: 30.06.2011

TLO

Private barnehagers landsforbund
Postboks 23 Stormyra
8088 BODØ

Avslag på krav om ny behandling av vedtak om kommunalt driftstilskudd til private barnehager i Eigersund kommune 2010.

Fylkesmannen stadfestet den 16.11.2010 kommunens vedtak om kommunalt driftstilskudd til Eigerøy, Skattekisten, Varden, Lykkeliten, Jernhagen og Raketten barnehage, alle representert av Private Barnehagers Landsforbund (PBL). Klagesaken ble oversendt fra kommunen i brev av 20.10.2010.

I brev av 29.10.2010 kom PBL med flere opplysninger og spørsmål i saken. Etter vår forespørsel bekreftet kommunen at disse opplysningene ikke førte til endringer i kommunens behandling.

PBL ba i e-post av i 10.2.2011 om svar på brev av 30.11.2010. Brevet kom etter at klagesaken var avgjort av Fylkesmannen. Dette brevet hadde ved en inkurie blitt liggende ubesvart. Fylkesmannen oversendte henvendelsen fra PBL til kommunen og svar forelå i brev av 28.2.2011.

PBL anser i brev av 4.5.2011 at Fylkesmannens stadfestingsvedtak av 11.4.2011 er ugyldig og krever ny behandling.

Fylkesmannens vurdering

Manglende kopi av svar fra kommunen
PBL sier i sitt brev av 4.5.2011 at svaret fra kommunen av 28.2.2011 ikke var sendt i kopi til klager dvs PBL. PBL mener de derfor ble fratatt muligheten til å imøtegå, presisere eller vurdere motpartens informasjon. Dette anser PBL er en saksbehandlingsfeil som medfører at Fylkesmannens stadfestingsvedtak er ugyldig.

Det er korrekt at svarbrevet av 28.2.2011 ikke ble sendt i kopi til PBL. Det beklager vi. Brevet ble av oss ansett som opplysninger i vår saksbehandling og ble vedlagt vårt brev av 10.4.2011 der vi konkluderte at klagesaken ikke tas opp til ny behandling.

Det er Fylkesmannen sin vurdering at PBL har hatt anledning til å komme med sine synspunkter i saken, noe de også har benyttet. Manglende mulighet i utgangspunktet til å gi sitt syn på dette ene brevet er etter vårt syn ikke tilstrekkelig grunnlag for å hevde at vårt vedtak er ugyldig.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 51568700	e-post: postmottak@fmro.no	Telefon: 51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 44	Telefaks:	Hjemmeside:	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	51568811

Manglende dokumentasjon av kommunens utgifter
PBL henviser videre til en e-post av 7.4.2011 med orientering i forbindelse med klagesaken. Som vedlegg til e-posten fulgte en sammenligning av kostnader mellom Eigersund og andre kommuner PBL mener er sammenlignbare. PBL finner tallgrunnlaget som kommunen benytter i tilskuddsberegningen svært merkelig og uttaler:
"Vi har ingen tiltro til at Eigersund kommune fører kostnadene riktig."

PBL påpeker at det er Fylkesmannen som klageinstansen sitt ansvar å sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst. Fylkesmannen ba ikke kommunen om ytterligere dokumentasjon på den informasjonen som fremkom i kommunen sitt brev av 28.2.2011. Det at Fylkesmannen ikke ba om ytterligere dokumentasjon sammenholdt med de opplysningene PBL har oversendt, mener PBL er å anse som et brudd på fvl § 33, siste ledd om at saken skal være tilstrekkelig opplyst før vedtak treffes. Etter PBL sin oppfatning er ingen ting av det kommunen hevder i sine svar til Fylkesmannen dokumentert.

Med bakgrunn i dette har Fylkesmannen vurdert hvor langt kommunens dokumentasjonsplikt og klageinstansens undersøkelsesplikt går i denne type saker. Konkret har vi vurdert hva departementets merknader til forskriftens § 3 innebærer:
Kommunen må dokumentere sin beregning av kostnader og finansiering i kommunens barnehager....

Dokumentasjonsplikt
Kommunen tar etter reglene fram til 31.12.2010 utgangspunkt i kommunens årsregnskap året før tilskuddsåret. Årsregnskapet er et offentlig dokument som er fremlagt av kommunens regnskapsansvarlige innen 15.2 året etter og revidert av kommunens revisor innen 15.3. Tallene som er oppført i kommunens årsregnskap har dermed vært gjenstand for avstemning og kontroll, før det blir godkjent av kommunestyret. Det forutsettes derfor at kommunens vedtatte årsregnskap er korrekt når det legges til grunn for kommunens beregning av tilskudd til de private barnehagene. Dette inkluderer fordelingen på de ulike funksjonene i regnskapet, herunder det som gjelder barnehagedriften i kommunen.

Et kommuneregnskap vil kunne være fremstilt uten den spesifikasjon av utgifter bokført på de ulike funksjonene som er nødvendig i tilskuddsberegningen. Kommunen må derfor kunne fremskaffe slik spesifikasjon for eksempel som en rapport med regnskapstall fra økonomisystemet.
Etter forskrift om likeverdig behandling har kommunen muligheter til å trekke ut enkelte barnehager og utgifter fra det bokførte grunnlaget i årsregnskapet i forbindelse med tilskuddsberegningen. Det vil inngå i kommunens dokumentasjonsplikt å dokumentere de utgiftene som trekkes ut av grunnlaget og videre sammenhengen mellom tallene i kommuneregnskapet og det tallgrunnlaget som er lagt til grunn for tilskuddsberegningen.

Plikt til å opplyse saken
I sin klagesaksbehandling legger Fylkesmannen på samme måte til grunn at tallene fra det vedtatte kommuneregnskapet er korrekte. Fylkesmannen vil videre anse at kommunen har oppfylt sin dokumentasjonsplikt hvis den er gjennomført i hht utlegningen over. Spørsmålet blir da på hvilket grunnlag klageinstansen er pliktig til å gå lenger i sine undersøkelser enn det kommunen har dokumentert. Fylkesmannen legger til grunn at det skal foreligge sterke indikasjoner på at i dette tilfelle regnskapstallene ikke er korrekte, for at Fylkesmannen som klageinstans foretar ytterligere undersøkelser i saken. Det må i så fall vurderes konkret i det enkelte tilfellet.

RS-2

Det er åpenbart at PBL i dette tilfelle mener at Fylkesmannen ikke har gått langt nok i sine undersøkelser for å opplyse saken. Vi skal derfor konkret gå gjennom de undersøkelser som er foretatt.

Påstand om feil i beregningsgrunnlaget i forhold til KOSTRA forelå allerede ved oversendelse av klagesaken fra kommunen den 20.10.2010. PBL oversendte den 29.10.2010 brev med flere spørsmål i saken. I og med at dette brevet ikke forelå ved kommunens behandling av klagesaken, ba Fylkesmannen i e-post av 15.11.2010 kommunen opplyse om disse opplysningene førte til at kommunen endret sin konklusjon i klagesaken og for øvrig svare på de spørsmål som var stilt av PBL. Det ble muntlig bekreftet at disse opplysningene ikke førte til noen endret konklusjon og at kommunen mente de hadde svart på disse spørsmålene tidligere.

Fylkesmannen stadfestet kommunens vedtak den 16.11.2010. Fylkesmannen vurderte da kommunens redegjørelse somtfyllestgjørende, og hadde ikke indikasjoner på at det fortsatt skulle være feil i kommunens beregningsgrunnlag.
PBL ba i brev av 30.11.2010 om at saken ble tatt opp til ny vurdering bla med spørsmål om kostnadsnivået og påståtte uregelmessigheter i forholdet mellom bokførte kostnader til ordinær drift og styrket tilbud i kommunen. Brevet fra PBL ble oversendt til kommunen i brev av 10.2.2011. Fylkesmannen ba kommunen svare på de spørsmål PBL stilte. Svaret fra kommunen forelå den 28.2.2011. Fylkesmannen vurderte svaret som tilfredsstillende, men oppdaget en feil i kommunes regneark som ble påpekt i Fylkesmannens konklusjon av 11.4.2011. Feilen fikk ingen følger for tilskuddsberegningen, og det ble heller ikke funnet andre feil som skulle tilsi en nyåpning av saken. Fylkesmannen avslo derfor PBL sin anmodning om å ta saken opp til ny vurdering.

I e-post av 7.4.2011 kom så PBL med ytterligere orientering i forbindelse med klagesaken. Her er kommunen sammenlignet med andre kommuner i samme kommunegruppe i KOSTRA med samme påstand om feil i kommunens tall. Denne siste e-posten er ikke undersøkt av oss tidligere, og vi foretar derfor nå en selvstendig analyse av det statistiske grunnlaget i KOSTRA.
Etter en gjennomgang av de nyeste KOSTRA-tallene for 2009 og 2010 kan ikke Fylkesmannen se at KOSTRA-tallene viser at ordinær drift i kommunens barnehager er bokført for lavt. Tvert imot viser korrigerte brutto driftsutgifter per oppholdstime i den ordinære driften et høyere nivå i Eigersund kommune enn i kommunegruppen i gj.sn.
Konklusjonen blir derfor at Eigersund kommune har svært store utfordringer med ressurskrevende barn som krever omfattende styrket tilbud, men at dette ikke fører til at kostnadene til ordinær drift er for lave. Beskrivelsen av kommunens utfordring styrkes ytterligere av det faktum at andel spesialundervisning i klassetrinnene 1-4 ifølge KOSTRA ligger på 8,9 % i 2010 mot 6,1 % i kommunegruppe 10 og 5,2 % i Rogaland.
Vår analyse følger vedlagt.

Konklusjon
Vi er av den oppfatning at våre undersøkelser i saken har ført til at den er tilstrekkelig opplyst, og vi har ikke funnet grunnlag for å påstå at det er feil i kommunens regnskapstall som har påvirket tilskuddsberegningen.
Vi legger videre til grunn at PBL har hatt god anledning til å komme med sitt syn i saken, noe de også har benyttet, og det faktum at kommunens svar av 28.2.2011 ikke ble oversendt, ikke ville medført et annet utfall.

Fylkesmannen finner derfor heller ikke denne gang grunnlag for å ta saken opp til ny behandling, og minner om at vedtak i klagesaker er endelig. Vi anser etter dette de tildelte tilskudd for 2010 som endelige.

Med hilsen

for Sølvi Ona Gjul
Utdanningsdirektør

Per Arne Sandvold
seniorrådgiver

Vedlegg
Barnehager Eigersund kommune – for lave kostnader til ordinær drift? Notat.

Saksbehandler Per Arne Sandvold
Telefon: 51 56 87 40
E-post: per.arne.sandvold@fmro.no

Kopi til:
Eigersund kommune Postboks 580 4379 Egersund

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Utdanningsavdelinga

Vår ref.: 2011/7954 2011/7953 og 2011/6126
Arkivnr.: 611
Deres ref.:
Vår dato: 11.08.2011

Eigersund kommune
Postboks 580
Egersund

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT 15 AUG 2011
ARKIVSAKID. 11/617

Klage vedrørende kommunalt tilskudd til Jernhagen, Lykkeliten og Raketten barnehage for 2011 - Stadfesting av vedtak

Vi viser til klage fra Private Barnehagers Landsforbund (PBL) dat. 17.06.11 vedrørende tildeling av kommunalt driftstilskudd for 2011. Klagen ble oversendt Fylkesmannen fra Eigersund kommune ved brev dat.22.07.11.

Sakens bakgrunn
Eigersund kommune har mottatt klager fra i alt 10 barnehager. Denne klagen gjelder 3 barnehager representert ved PBL - Jernhagen, Lykkeliten og Raketten barnehage. Kommunen har dels behandlet klagene under ett og dels besvart konkrete spørsmål som gjelder den enkelte barnehage.

Jernhagen barnehage klaget opprinnelig i brev dat.03.05.11, og klagen ble oversendt Fylkesmannen 30.05.11. Denne klagen er senere blitt inkludert i klagebrevet fra PBL dat. 17.06.11. Raketten barnehage ba i brev til kommunen dat. 29.04.11 om mer dokumentasjon knyttet til kommunens kostnader i egne barnehager. Blant annet ble det bedt om oversikt over barnegruppene, antall ansatte, og en redegjørelse for reduserte kostnader i forhold til regnskapet for 2010, både for ordinære kostnader til drift og for kostnader til styrket barnehagetilbud. På samme måte ba Lykkeliten barnehage i brev dat. 05.05.11 om nærmere begrunnelse for kommunens vedtak, og etterspurte samme type dokumentasjon som Raketten barnehage.

Disse forholdene gav Eigersund tilbakemelding på i brev til barnehagene, begge dat. 30.05.11. Her ble det blant annet vist til at det ikke er vedtatt reduksjoner knyttet opp mot barnehagedrift i Eigersund kommune for 2011. Det vises også til at oversikt over barnegruppene og antall ansatte/ årsverk pr. barnehage ble oversendt allerede i forbindelse med vedtak om tilskudd for 2011. Det påpekes også at forhold knyttet til funksjon 211 (tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne) ikke er med i beregningen av driftstilskudd for 2011, men omfattes av egne ordninger. Vi viser for øvrig til kommunens klagebehandling.

Klagens innhold

For Jernhagen barnehage har klagen i utgangspunktet vært basert på at tildelt tilskudd er for lavt til at barnehagen skal kunne fortsette driften. Kommunen har besvart klagen med at en ikke ser at det har vært gjort feil i beregningene etter korrigeringen 15.04.11 (som gjaldt alle barnehagene). Videre vises det til den dialogen kommunen har med Jernhagen barnehage i forhold til låneopptak og videre drift. For øvrig gjelder argumentasjonen i klagen fra PBL

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 51568700	e-post: postmottak@fmro.no	Telefon: 51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 44	Telefaks:	Hjemmeside:	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	51568811

også for Jernhagen barnehage, og vi oppfatter det slik at klagen for øvrig er besvart av kommunen. Det tas ikke opp andre momenter i forhold til de vilkår som stilles i forskriften.

Klagen fra PBL dat. 17.06.11 er felles for de tre barnehagene Jernhagen, Raketten og Lykkeliten. Det vises her til "grunnleggende avvik i nivået mellom hva kommunen har rapportert av kostnader i egne barnehager i 2010 og hva det legges opp til i 2011." Regnskapet (Kostra) for 2010 viser i sum kr. 26 275 000 for funksjon 201 og 221. Budsjettet for 2011 viser en tilsvarende kostnad på kr. 19 767 607. PBL mener kommunen fortsatt ikke har redegjort for hvilke kostnader i regnskapet (6,5 millioner + lønn- og prisvekst) som man ikke vil finne i budsjettet, samt hvorfor.

Vi viser for øvrig til klagene i sin helhet.

Rettslig grunnlag
Barnehageloven § 14 bestemmer at godkjente barnehager skal behandles likeverdig i forhold til offentlige tilskudd.

Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager § 2 definerer kommunens ansvar for å sørge for likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ordinær drift. Her presiseres også kommunens plikt til å dokumentere at tildelingen skjer i samsvar med forskriften.

Forskriften § 3 regulerer hvilke kostnader i den ikke-kommunale barnehagen det kommunale tilskuddet til ordinær drift skal dekke. Kostnader til ordinær drift omfatter driftskostnader, kapitalkostnader og administrasjonskostnader. Bestemmelsens annet ledd pålegger kommunene å gi tilskudd slik at det samlede offentlige tilskuddet utgjør minst 88 prosent (91 prosent fra 1.august 2011) av det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i tilskudd. Bestemmelsens fjerde ledd definerer maksimumsgrensen for kommunens plikt.

Tilskuddet skal beregnes ut fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunen skal fastsette tilskuddsatser til driftskostnader per heltidsplass. For hver kategori av barnehager (ordinær, åpen bhg., familebhg.) skal det settes én sats for barn over tre år, og én sats for barn under tre år. Dette fremgår av forskriften § 4 første og *annet ledd. Tilskudd til kapitalkostnader* reguleres av forskriften § 5.

Kommunen har plikt til å dokumentere hvordan tilskuddsatsene er beregnet, og at tildeling for øvrig skjer i samsvar med forskriften. Kunnskapsdepartementet anbefaler at kommunen legger ved budsjettet for regnskapsfunksjonene 201 og 221 i sin helhet som dokumentasjon. I tillegg bør alle poster som er trukket ut spesifikt begrunnes med bakgrunn i forskrift og rundskriv. Dokumentasjonskravet har sammenheng med de forvaltningsrettslige kravene til begrunnelse av vedtak.

Vi viser for øvrig til kunnskapsdepartementets rundskriv F-14/2010, som definerer nærmere hvordan tilskuddet skal beregnes og dokumenteres.

Fylkesmannen skal vurdere om Eigersund kommune har beregnet tilskuddet til Jernhagen, Lykkeliten og Raketten barnehage i samsvar med krav i lov og forskrift.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen vil besvare klagene samlet, i og med at de tema som fortsatt er omtvistet går frem av klagen fra PBL.

RS-3

Saken dreier seg slik vi ser det om hvorvidt Eigersund kommune har oppfylt kravene til dokumentasjon i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dette er igjen avgjørende i forhold til de vedtatte tilskuddssatser.

I forbindelse med vedtak og klage har Eigersund kommune oversendt budsjett 2011 for regnskapsfunksjonene 201 og 221. Det er også vist utgifter som ikke er budsjettert, men medtatt i beregningene. I tråd med forskriften skal det skje fradrag for tiltak knyttet til styrket barnehagetilbud. Disse tallene fremkommer også av dokumentasjonen.

Videre har kommunen lagt ved regneark som viser beregning av oppholdstid 2011, totalt for kommunen og for hver enkelt kommunal barnehage. Antall årsverk i kommunens barnehager er gitt til informasjon i forbindelse med klagen. Kommunen dokumenterer beregningen av barnehagens andel av offentlig finansiering i 2010, i tråd med forskriften § 3. I tillegg til dette har kommunen lagt ved en utskrift fra økonomisystemet knyttet opp mot funksjon 201, som viser noe av årsaken til avvik mellom regnskap 2010 og budsjett 2011. Denne antar vi også er lagt ved for å vise at en ikke uten videre kan sammenligne regnskapstall og budsjett.

Eigersund kommune har etter vår vurdering lagt ved den dokumentasjon som kreves i.h.t forskriften. Vi viser til det som er sagt om dokumentasjon ovenfor, under rettslig grunnlag. Regnskapet for 2010 er ikke relevant i forhold til gjeldende forskrift, selv om det kan gi en indikasjon på mulige feil i forhold til budsjett 2011. Barnehagene, representert ved PBL, utfordrer slik vi ser det realismen i kommunens budsjett. Fylkesmannen må som utgangspunkt legge til grunn det budsjett som er vedtatt. En vurdering utover dette berører regelverk som det ligger utenfor Fylkesmannens kompetanse å håndheve i forbindelse med foreliggende klage. Regler om budsjettering følger av kommuneloven, og må vurderes etter denne.

Vi vil likevel presisere at kommunen har en generell plikt til å begrunne sine vedtak jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25. Begrunnelsen skal sette parten i stand til å forstå vedtaket. Selv om forskriftens krav til dokumentasjon er basert på disse forvaltningsreglene er det viktig at barnehagene får så konkrete svar på sine spørsmål som mulig. Selv om dokumentasjonsplikten her anses oppfylt etter forskriften vil vi derfor anbefale at kommunen besvarer spørsmålene fra PBL mer konkret, og gjør rede for hvilke kostnader i regnskapet man ikke vil finne i budsjettet, samt hvorfor. Dette kan gjøres gjennom en fullstendig sammenstilling av regnskapstall 2010 og budsjettall 2011, der hvert konkrete avvik forklares.

Fylkesmannen fatter på denne bakgrunn følgende vedtak:

Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak om kommunalt driftstilskudd for 2011.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Sølvi Orm Gjul
utdanningsdirektør

Hanne Sørli Ronæss
rådgiver

Saksbehandler: Hanne Sørli Ronæss
Saksbehandlers telefon: 51 56 87 36
E-post: hanne.sorli.ronaess@fmro.no

Kopi til:

Private Barnehagers Landsforbund	P.b. 23 Stormyra	8088	BODØ
Raketten barnehage	Sjukehusvn. 1	4370	EGERSUND
Jernhagen barnehage	Skøyteveien 2	4370	EGERSUND
Lykkeliten barnehage	Myllarsbakken 1	4370	EGERSUND

RS-4

Internt notat

Formannskapet

Miljøfyrtårn i Eigersund kommune.

Vår ref.: 11/22471 / 09/565 / FA-K20 **Dato:** 17.08.2011
Saksbehandler: Leif E. Broch **Telefon:** 51 46 80 23 **Mobiltelefon:** 908 81 568
E-post: leif.broch@eigersund.kommune.no

Eigersund kommune har mottatt forespørsel om å delta i stiftelsen Miljøfyrtårn.
Formannskapet ble i f-møtet 3.11.2010 orientert om at

> *"Princess er første bedrift som har blitt sertifisert som miljøfyrtårn i Eigersund kommune. Sertifiseringen ble utført av Sandnes kommune i dag. Det tas kontakt med Sandnes kommune for å se hvordan de har organisert Miljøfyrtårnsertifiseringen."*

Hva er Miljøfyrtårn.

> *Stiftelsen Miljøfyrtårn tilbyr miljøsertifisering som hjelper private og offentlige virksomheter til å drive lønnsomt og miljøvennlig.*
> *Våre målgrupper er private og offentlige virksomheter, særlig små og mellomstore bedrifter. Bedrifter og virksomheter som går gjennom en miljøanalyse og deretter oppfyller definerte bransjekrav, sertifiseres som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er et norsk, offentlig sertifikat. Ordningen støttes og anbefales av Miljøverndepartementet. Våre partnere er konsulenter, sertifisører, kommuner, fylkeskommuner, stat og næringslivsorganisasjoner.*
>
> ***Kommunene***
> *Hver kommune må fatte et politisk vedtak hvor de forplikter seg til å ha en Miljøfyrtårnansvarlig, ha tilstrekkelig sertifiserkapasitet og til å betale årlig kommunelisens. Kommunene danner enten lokalt Miljøfyrtårn-sekretariat, eller samarbeider med omkringliggende kommuner om å organisere nødvendige funksjoner som sertifisering av virksomheter og markedsføring av ordningen.* ***I kommuner med både næringsansvarlig og en miljøansvarlig er det naturlig at disse to personene samarbeider om markedsføring av Miljøfyrtårn.***
> *Kommunen er normalt den instans som sertifiserer virksomhetene.*
> *(Kilde: http://www.miljofyrtarn.no)*

Å delta i en slik ordning krever en del arbeid og ansvar, både innledningsvis og fortløpende, og det er også økonomiske spørsmål som må avklares – selv om dette må antas å være håndterbart.

Miljøavdelingen er under meget sterkt arbeidspress med flere ubesatte stillinger og flere nyansatte ledere. Næringssjefen som er en annen samarbeidspartner for dette tiltaket, er inne i en ansettelsesprosess for ny næringssjef med konstituert næringssjef, noe som innebærer at de også har ubesatte stilling.

Det er også vurdert om det er mulig for andre avdelinger å få tillagt disse arbeidsoppgavene uten at har kommet opp noen aktuelle løsninger.

I forhold til å samarbeide med andre kommuner, er tilbakemeldingen fra Stiftelsen Miljøfyrtårn er at:

> *"Vi kan ikke basere oss på at dere får sertifiserdekning fra nabokommuner og ikke tar en mer aktiv rolle selv. Vi må da vurdere å holde virksomheter tilbake inntil kommunen har fattet et vedtak som sier at de vil påta seg de enkle forpliktelsene som følger av ordningen vår; utnevne en miljøfyrtårnansvarlig i kommunen, besørge sertifiseringer/resertifiseringer, orientere om ordningen og være en koordinator."*

Rådmannen vil også minne om at organisasjonen nå skal inn i en krevende organisasjonsgjennomgang, noe som også vil stille store krav til prioriteringer av ressurser.

Slik som kapasitet og bemanningssituasjonen er i dag er det derfor rådmannens klare standpunkt at det ikke vil være forsvarlig å prioritere dette tiltaket på det nåværende tidspunktet, selv om tiltaket i seg selv er positivt.

Når situasjonen har endret seg i mer positiv retning, er rådmannen innstilt på å vurdere saken på nytt.

Med vennlig hilsen

Leif E. Broch
Informasjonssjef

Besøksadresse: Bøckmans gate 2, 4370 Egersund / Rådhuset, 4. Eta
Postadresse: Postboks 580, 4379 Egersund, 4370 EGERSUND
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no **Internett:** www.eigersund.kommune.no
Telefon: 51 46 80 00
Telefaks: 51 46 80 97
Org.nr.: 944 496 394

EIGERSUND KOMMUNE
Miljøavdelingen
Seksjon Byggesak

Ove Klippen

Rindaveien 9
4370 EGERSUND

Vår ref.: 11/20019 / 10/1241 / GBR-24/1, FA-L42
Saksbehandler: Tom Grøsfjell
E-post: tom.groesfjell@eigersund.kommune.no

Dato: 09.07.11
Direkte telefon: 51 46 83 25 /
Deres ref.: /

Tillatelse til tiltak/dispensasjon - Tilbygg og ombygging av fritidsbolig gnr. 24 bnr. 1 - Ove Klippen, Svåvatnet Lædre

Saken gjelder:
Det er i skriv mottatt av kommunen den 04.06.11 søkt om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningslovens §§ 20-1 og 21-4. Søknaden gjelder oppføring av tilbygg på ca. 35 m² til fritidsbolig med bruksareal på ca. 30 m². Samlet bruksareal med tilbygget vil dermed være ca. 65 m².
Naboene er varslet og det foreligger ikke nabomerknader til søknaden.
Opplysninger om tiltakets ytre rammet ble mottatt 08.06.11.
Reviderte tegninger ble mottatt 25.02.11.
Revidert situasjonskart ble mottatt 15.06.11.
Søknaden er forelagt Fylkesmannen i Rogaland i møte den 22.06.11. Fylkesmannen hadde ingen særlige merknader til tiltaket.

Gjeldende plangrunnlag:
For området gjelder kommuneplanens arealdel, vedtatt av kommunestyret 06.06.11. Omsøkt areal er i planen vist som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område).

Saksbehandlers kommentar:
Tiltaket er behandlet som sak

Saksnummer		Vedtaksdato
261/11	Byggesakssjefen delegert	09.07.11

Tiltakshaver opplyser i skriv datert 30.05.10:
Eksisterende hytte er et lite bygg på ca. 30 m² som har så lav standard at hytta ikke tilfresstiller de krav som må stilles til et enkelt hyttebygg.
For å få en hytte med en rimelig standard søker vi om en utvidelse på ca. 35 m² som da omfatter 2 soverom, gang og vaskerom.
Eksisterende bygg og tilbygget vil totalt bli ca. 66 m².

Videre opplyses det:

Som det vil fremgå av søknadspapirene søker jeg også om å stå som ansvarlig søker og ansvarlig for utførelsen. Jeg er utdannet tømrer med fagbrev og jeg har 20 års praksis fra byggefirma i Egersund, og jeg skal selv utføre alle arbeider.

Omsøkt tiltak kommer ca. 40 meter fra Svåvatnet, men ligger usjenert til, og hensyn til 100-metersbeltet synes ikke å gjøre seg gjeldende. Eiendommen fremstår ikke som et pressområde, og byggesakssjefen legger derfor til grunn en noe lempeligere vurdering.

Fritidsboligen har ikke innlagt vann, og det skal ikke installeres vannklosett.

Formannskapet besluttet i møte den 26.08.09 å delegere dispensasjonsmyndighet til Rådmannen. Det vises til Formannskapets vedtak FS-100/09:
Formannskapet videredelegerer følgende myndighet knyttet til dispensasjonssøknader iht. Plan- og bygningslovens til rådmannen:
1. *Rådmannen gis myndighet til å fatte vedtak i dispensasjonssaker iht. Plan- og bygningsloven hvor administrasjonen mener det er grunnlag for å gi dispensasjon.*
2. *Saker med negativ vurdering av dispensasjon og klager behandles av formannskapet.*
3. *Dispensasjonssaker av prinsipiell betydning legges fram for politisk behandling.*

Rådmannen kan videredelegere gitt myndighet i pkt. 1.

På slik bakgrunn gis dispensasjon administrativt.

Det er fattet følgende vedtak om dispensasjon:
Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2 og med henvisning til formannskapets vedtak den 26.08.09 som sak FS-100/09 dispenseres det fra LNF-formål og det godkjennes oppført tilbygg som omsøkt.

Etter en konkret vurdering er det funnet at hensynet til LNF-formål ikke blir vesentlig tilsidesatt da tilbygget er av mindre omfang, og den totale bebyggelsen ikke medfører en økt privatisering av område. Det foreligger ikke landbruksinteresser i konflikt med tiltaket.

Fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene da fritidsboligen er av forholdsvis beskjeden størrelse og ellers ligger usjenert til. Dispensasjonen vil neppe skape presedens i området grunnet eiendommens utforming.

Dispensasjonen synes å ivareta hensynene til helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Generelt:
- Er tiltaket ikke satt i gang senest 3 år etter at tillatelsen er gitt, faller till. bort, jfr. pbl. § 21-9.
- Bygningen/tiltaket eller i tilfelle vedkommende del av det må ikke tas i bruk før ferdigattest er gitt, jfr. pbl. § 21-10.
- Med henvisning til plan- og bygningslovens § 28-2, må det på forhånd treffes nødvendige tiltak for å sikre mot at skade kan oppstå på person eller eiendom.
- Det må utføres nødvendig kontroll slik at tiltaket ikke strider mot bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.
- Skifte av tiltakshaver under gjennomføringen skal straks meldes til kommunen både av den opprinnelige og nye tiltakshaver. Det samme gjelder eierskifte, jfr. pbl § 23-2.

RS-5

I medhold av delegert fullmakt, jamfør plan- og utredningssjefens vedtak av 28.01.1999, godkjennes søknaden på følgende vilkår:

1. Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter må følges nøye.
2. Tiltaket plasseres som vist på vedlagt godkjent situasjonskart.
3. De godkjente tegninger og beskrivelser må ikke fravikes uten skriftlig samtykke fra kommunen.
4. Det tillates ikke innlagt vann eller vannklosett.
5. Bygningen/tiltaket eller i tilfelle vedkommende del av det må ikke tas i bruk før midl. brukstillatelse eller ferdigattest er gitt, jfr. pbl. § 21-10.
6. Følgende ansvarlige godkjennes i henhold til plan- og bygningslovens kapittel 22:
   - Ove Klippen godkjennes som selvbygger.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 19-2 20-1 og 21-4.

Klageadgang:
Vedtaket kan påklages til Fylkesmannen i Rogaland innen 3 uker fra mottakelsen av vedtaket. Eventuelle klager sendes Eigersund kommune, pb. 580, 4379 EGERSUND. Vedlagt følger orientering om klageadgangen.

Vedlagt følger ett sett av søknaden, godkjente tegninger og situasjonsplan.

Behandlingsgebyr:

Type	Pris	Antall	Beløp	Mottaker
pbl § 20-1 Tilbygg/påbygg fritidsbolig/uthus/naust	3570	1	3570	Ove Klippen
Arealgebyr for tiltak etter pbl § 20-1	9	35	315	Ove Klippen
Dispensasjon § 17-2 og formål i vedtatt plan	16320	1	16320	Ove Klippen
Sum			**20.205,-**	

Regning for behandlingsgebyr vil bli ettersendt.

Med vennlig hilsen

Jarle Valle
Byggesakssjef

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Forvaltningsavdelinga

Vår ref.: 2010/6128 *Dykkar ref:*
Arkivnr.: 331.2 *Vår dato: 24.06.2011*

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 04 JUL 2011
ARKIVSAKID: 10/1564

Kommunane i fylket

Tildeling av prosjektskjøn og restskjøn for 2011

Fylkesmannen har fordelt siste del av skjønsmidla for 2011 etter søknader frå kommunane. Det er til disposisjon ei ramme på kr 3 678 000 av skjønsmidla for 2011. Av dette er kr 2 778 000 tildelt kommunale prosjekt for omstilling og fornying, til følgjande kommunar og prosjekt:

Kommune	Prosjekt	Tilskot kr	Saman med
Sandnes	Kommunedelplan "Bybånd sør"	200 000	Klepp, Time
Stavanger	"Lengst mulig i eget liv"	400 000	
Haugesund	Helseteam for eldre	480 000	Boko
	Prosjektet "Klare" - kompetanseutvikling for arbeid med barn med autisme	248 000	Tysvær, Karmøy, Suldal, Vindafj.,Etne, Sveio
Klepp	Frisklivssentral for Jærkommunane	300 000	Time
Sola	"Frisk og Rask i Sola" reduksjon sjukefråver	100 000	
Suldal	"Ryfylke vassområde"	100 000	dei andre Ryfylkekomm.
Sauda	Tilpassingsprosjekt bærekraftig kommuneøkonomi	200 000	
Finnøy	Utvikling og implementering av styringsdokument	400 000	
Rennesøy	Utviklingsprosjekt for omstilling og fornying innafor helse- og velferdsområdet	250 000	Finnøy
Tysvær	"Haugalandsløftet", kompetanseheving og samhandling	100 000	Utsira,Boko,Karmøy,Hgsd, Vindafj.,Suldal,Etne,Sveio
		2 778 000	

Vidare er Haugesund tildelt 0.9 mill kr på meir generelt grunnlag, jf elles momenta som ligg til grunn for den ordinære skjønstildelinga.

Vi minner elles om at søknadsfrist for ordinært skjønstilskot for 2012 er 20. august.

I fleire av prosjekta er det ein kommune som søkjer på vegne av fleire. Tilskotet blir utbetalt til ein av kommunane, gjennom rammetilskotet. Nedanfor følgjer ein kort omtale av prosjekta som får støtte.

Sandnes kommune får kr 200 000 til arbeidet med interkommunal kommunedelplan "Bybåndet sør". Prosjektet er eit samarbeid med kommunane Klepp og Time. Planarbeidet er eit pilotprosjekt når det gjeld bruken av dei nye reglane for "interkommunalt plansamarbeid" jf ny plan- og bygningslov kap. 9, §9-1 til §9-7.

Stavanger kommune får kr 400 000 til prosjektet "Lengst mulig i eget liv" der målet er å leggja til rette for at brukarar av kommunale tenester skal kunna bu heime så lenge som råd.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 51568700	e-post: postmottak@fmro.no	Telefon: 51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 44	Telefaks:	Heimeside:	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	51568811

RS-6

Gjennom styrking av innsatsen på lågare trinn skal ein førebyggja behovsvekst på høgare trinn. Prosjektet er inspirert av "Fredericia-modellen" frå Danmark.

Haugesund kommune får kr 480 000 til prosjektet "Helseteam for eldre". Føremålet også her er å hjelpa og støtta eldre til å bli buande heime så lenge som råd. Gjennom førebyggjande heimebesøk ønskjer ein sikra dei eldre rett behandling, til rett tid og på rett stad.

Haugesund får også kr 248 000 til vidareføring av "Klare", eit interkommunalt autismeprosjekt. Gjennom metodeutvikling skal ein skapa betre livskvalitet for brukarar/elevar med omfattande tenestebehov. Gjennomføring byggjer på samarbeid med 6 kommunar, seksjon Rehabilitering Helse Fonna og Rikshospitalet, Autisme-enheten.

Klepp kommune får kr 300 000 til etablera ein felles frisklivssentral for kommunane Klepp, Time og Gjesdal (i første omgang Klepp og Time) og greia ut ulike modellar for samarbeid i samband med dette.

Sola kommune får kr 100 000 til prosjektet "Frisk og Rask i Sola" som skal bidra til redusert sjukefråver gjennom å motivera til fysisk aktivitet, m.a. gjennom ein eigen nettportal.

Suldal kommune får kr 100 000 i samband med oppstart av arbeidet i "Ryfylke vassområde". Hovudmål er framskaffing av kunnskapsgrunnlag og utarbeiding av miljømål og tiltak.

Sauda kommune får kr 200 000 til vidareføring av eit driftstilpassingsprosjekt med mål å sikra berekraftig kommuneøkonomi og eit godt tenestetilbod i ei tid med vanskelege økonomiske realitetar, endringar i rammevilkår og utfordrande demografisk utvikling.

Finnøy kommune får kr 400 000 til eit fornyingsprosjekt knytt til utvikling og implementering av styringsdokument. Formålet vil vera å styrkja og utvikla styringssystemet i kommunen, ved å utvikla og implementera styringsdokument på dei viktigaste arbeidsprosessane. Styringsdokumenta vil vera grunnlaget for utøving og utvikling av leiing, styring og kontroll i organisasjonen.

Rennesøy kommune får saman med Finnøy kr 250 000 til eit utviklingsprosjekt for omstilling og fornying innanfor helse- og velferdsområdet. Formålet er å gi Rennesøy og Finnøy eit solid dokumentasjons- og analysegrunnlag for å vidareutvikla og fornya tenestetilbodet innan helse, omsorg og velferd, i takt med nye og sektorovergripande utfordringar.

Tysvær kommune er tildelt kr 100 000 til "Haugalandsløftet". Dette er eit kompetanse-hevings- og samhandlingsprosjekt innan oppvekstsektoren i 10 kommunar på Haugalandet. Statped Vest, Høgskulen Stord/Haugesund, Helse Fonna og Korus Vest er viktige samarbeidspartnarar.

Vi presiserer at tildelinga gjeld 2011 og at vi ikkje kan seia noko om seinare år, der dette er aktuelt.

For å sikra overføringsverdien minner vi om at alle prosjekta skal vera godt dokumenterte. Det er ein føresetnad at dei kommunar som har fått prosjektskjøn rapporterer innan tre månader etter avslutning av prosjektet om kva ein har oppnådd, kva erfaringar som er gjort og kva nytte eigen/eigne kommunar og andre kommunar kan ha av prosjektet. Føremålet med

dette er å auka nytteverdien gjennom spreiing av kunnskap. Det kan også bli aktuelt å presentera prosjekta på seminar o.l.

Vi gjer elles merksam på at midla vil koma som del av rammeoverføringa, dvs. i ein av dei framtidige terminutbetalingane. Dette er såleis ikkje ei særskilt tilskotsordning. Dokumentasjon på utbetaling vil ein finna på KRD sine nettsider, under Tema/ Kommune-økonomi/ utbetaling av rammetilskudd.

Med hälsing

Harald Thune

Grete E. Øvernes
avdelingsdirektør

Saksbehandlar: Tor Olav Hauge
Saksbehandlars telefon: 51 56 88 07
E-post: tor.olav.hauge@fmro.no

Kontaktpersonar prosjekt (basert på søknadene):

Sandnes:	Marco Zanussi
Stavanger:	Per Haarr
Haugesund (1):	Leif Birkeland
Haugesund (2):	Marit E. Ness
Klepp:	Kåre Bøen
Sola:	Sissel Røynstrand
Suldal:	Nils Moldøen/Ryfylke IKS
Sauda	Andreas Fløgstad
Finnøy	Helene M. Ohm
Rennesøy	Knut Underbakke
Tysvær	Sigmund Lier

Kopi til:
Kommunal- og regionaldepartementet Postboks 8112 Dep. 0032 Oslo

RS-7

KPMG Law
Advokatfirma DA
Verksgata 1A
P.O. Box 57
N-4064 Stavanger

Telephone +47 04063
Fax +47 51 57 82 70
Internet www.kpmg.no
Enterprise NO 965 817 468 MVA

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Deres ref

Vår ref RS/CW/TD/MT

Eigersund kommune
GRADERING
MOTTATT 27 JUN 2011
ARKIVSAKID 11/1451

22. juni 2011

Ansvarlig advokat:
Christian Nicolay August H. Wedler

Brev til stifterne vedrørende avvikling av Stiftelsen Environment Northern Seas (ENS)

Eigersund kommune var en av stifterne av Environment Northern Seas Foundation (ENS). Styret i ENS ønsker å avvikle stiftelsen og dele ut de gjenværende midlene til Rachel Carson's Institute.

Bakgrunnen for forslaget er som følger:

ENS er en hvilende stiftelse i den forstand at det ikke har vært aktivitet i stiftelsen siden 1999. Årsaken var lav egenkapital og manglende midler til å arrangere messer.

ENS hadde opprinnelig en grunnkapital på over MNOK 12. På 1990- tallet arrangerte ENS en rekke messer. Intensjonen var at disse arrangementene verken skulle gå med tap eller fortjeneste. Messene gikk imidlertid med underskudd, og ENS tapte mesteparten av grunnkapitalen sin. På ekstraordinær generalforsamling 16. november 1999 ble det derfor besluttet å innstille alle aktivitetene i stiftelsen ENS, samtidig som stiftelsen ble opprettholdt rent formelt slik at denne kunne reaktiveres om fremtidige marked for miljørelaterte konferanser og utstillinger skulle bedre seg.

Markedet har imidlertid ikke bedret seg og stiftelsen har heller ikke fått tilført nye midler. ENS har i dag en egenkapital på ca NOK 111 000. På grunn av den lave kapitalen er det heller ikke naturlig at ENS slås sammen med en annen stiftelse.

Den gjenværende kapitalen er etter styrets vurdering ikke tilstrekkelig for å fremme miljømessig bærekraftig utvikling og arrangere messer. Kapitalen går nå med på utgifter til regnskap og andre forpliktelser knyttet til eksistensen av stiftelsen. Styret mener at dette er en uhensiktsmessig bruk av midlene så lenge det ikke er noen aktivitet i stiftelsen.

ENS ønsker å fordele de gjenværende midlene til Rachel Carson's Institute, heretter kalt RCI, som ble etablert i 1989 ved Grantham College og har sitt sete i Pittsburg, USA.

RCI har som formål å fremme gjennom nasjonale og regionale konferanser, debatter, forelesninger, seminarer, paneldebatter og andre studieprogrammer innen miljøvern.

Advokater i medlemmer av Den Norske Advokatforening
Barristers and solicitors - members of the Norwegian Bar Association
KPMG Law Advokatfirma DA, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity

Offices in:
Oslo Bergen Bodø Haugesund
Sandefjord Stavanger Tromsø Trondheim

KPMG

RS/TD/MT

Vi ber derfor om at De som en av 39 opprettere tar stilling til om ENS skal avvikles og midlene deles ut til RCI.

Vi vurderer endringene for å være ukontroversielle. Vi vil derfor legge til grunn at De er enig i vedtektsendringen dersom vi ikke mottar kommentarer innen tre uker.

Vennlig hilsen
for KPMG Law

Monika Tveit
advokatfullmektig

RS-8

DALANE MILJØVERK IKS - REPRESENTANTSKAPET

PROTOKOLL 1/11

MØTE 28.04.11

Saksbeh : AH **Arkivnr :** **Journalnr : 38/11** **Dato : 28.04.11**

KONSTITUERING.

For Bjerkreim kommune møtte: Magne Vaule.
For Eigersund kommune møtte: Bernt Koldal
For Sokndal kommune møtte : Nils S. Rosland og Olav Egeli.

Andre møtende : Torbjørn Ognedal (styreleder), Arnfinn Hadland (daglig leder), Ragnar Østebrød (regnskapsfører), samt Solveig Ege Tengesdal (observatør)

Møtet ble lovlig satt.
Nils S. Rosland, Bernt Koldal og Olav Egeli ble valgt som protokollsignerere.

Sak 1 Årsregnskapet 2010.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Regnskapet for 2010 med årsberetning tas til etterretning.

2. Årsresultatet, kr. 3 924 477, disponeres som følgende:
   a) Økning Driftsfondet kr. 3 608 516
   b) Økning Miljøfondet kr. 102 437
   c) Reduksjon abonnementsfordringer kr. 470 538
   d) Reduksjon skyldig abonnementsgebyr kr. - 257 014

For representantskapet:

Olav Egeli

Bernt Koldal

Nils Svein Rosland
Representantskapsleder

Dalane Miljøverk IKS

Eigersund kommune
GRADERING:
MOTTATT: 30 MAI 2011
ARKIVSAKID: 07/3215

Til eierkommunene:

Bjerkreim kommune
Eigersund kommune
Sokndal kommune

Dato : 27.05.11
Journalnr. : 49/11
Arkivnr. :
Saksbeh. : AH

DALANE MILJØVERK – MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET 28.4.2011

Vedlagt følger møteprotokoll 1/11 fra representantskapsmøte i Dalane Miljøverk IKS 28.4.2011 i signert stand.

Med hilsen

Arnfinn Hadland
Daglig leder

Kopi til : Representantskapsmedlemmene
Styreleder
Revisor

KONTORSTED Svåheia Avfallsplass Sokndalsveien 1165
POSTADRESSE Postboks 535 4379 EGERSUND
TELEFON 51464990
TELEFAX 51464999
MAILADR. post@dim.no
ORG.NR. 979719345
BANKGIRO 3270.20.03759

RS-9

Pristildeling i reiselivet

"Rogaland fylkeskommune skal dele ut sin årlige **reiselivspris** til personer, bedrifter eller organisasjoner i
Rogaland som har arbeidet for å fremme reiselivet i fylket.

**Reiselivsprisen vil bli overrakt på Reiselivskonferansen i Rogaland, 27. - 28. oktober 2011 i
Egersund.**

**Begrunnede forslag til kandidater må være sendt Rogaland fylkeskommune innen 1. september
2011."**

Jeg oppfordrer dere alle til å sende inn forslag til kandidater for årets reiselivspris! Fint om dere sprer det
glade budskap i deres nettverk. For mere informasjon, se vedlegg.

Med vennlig hilsen
Monica Regine Waldemar
VISIT DALANE
Sokndalsveien 26
4370 Egersund
Telefon: 51 20 70 49

RS-10

Internt notat

Til formannskapet

Ordførerstafett - Sultkatastrofen på Afrikas Horn

Vår ref.: 11/22726 / 11/1698 / FE-223, FA-F10
Saksbehandler: Irene Hayde Randen
E-post: irene.randen@eigersund.kommune.no

Dato: 23.08.2011
Telefon: 51 46 80 45 **Mobiltelefon:**

Det vises til vedlagte skriv fra bl.a ordføreren i Sunndal kommune.

Etter en samlet vurdering, er det innvilget kr 1,- pr. innbygger fra Eigersund kommune.

Beløpet på kr 14.416 er sendt til Flyktningehjelpen.

Beløpet er tatt fra lønnspotten.

Irene Hayde Randen
Politisk sekretær

Dok.nr	Tittel på vedlegg
187581	VS: Ordførerstafett - kampanje for de sultrammede på Afrikas Horn
187587	NRC-165618 - Faktaark_situasjonen på afrikas horn.doc
187588	NRC-165623 - Faktaark_Flyktninghjelpen i Øst-Afrika.doc

Flyktninghjelpens arbeid i Øst-Afrika
(Somalia, Kenya, Etiopia)

Flyktninghjelpen har jobbet på Afrikas Horn siden 2004. I 2006 startet organisasjonen å arbeide i flyktningleirene i Dadaab, Kenya, og siden 2007 har en hatt tilstedeværelse i Mogadishu, Somalia. Flyktninghjelpen er en av helt få organisasjoner som har egne ansatte i de vanskeligste områdene i Mogadishu by og de sørlige delene av Somalia. Kunnskap og erfaring i disse svært krevende områdene er en essensiell forutsetning for å kunne levere akutt nødhjelp på en ansvarlig måte i den pågående krisen.

Noen hovedpunkter fra Flyktninghjelpens arbeid:

- Flyktninghjelpen jobber nå på høygir for å distribuere mat og nødhjelpsartikler i flere områder i Somalia, og arbeider for å nå over 100 000 mennesker med nødproviant.
- Distribusjon av matvarer pågår nå i Mogadishu. 7000 familier som er drevet på flukt får nå umiddelbar hjelp av Flyktninghjelpen.
- Nesten 28 tonn livreddende nødproviant er blitt fløyet fra Norge til Somalia. Det gir 50.000 voksne tilstrekkelig næring i tre dager.
- I verdens største flyktningleir, Dadaab i Kenya, gir Flyktninghjelpen mennesker på flukt tak over hodet. Det er rundt 400 000 mennesker i leiren og tusener strømmer på. Flyktninghjelpen jobber nå med å sette opp husly i de nye leirene som lages i utkanten av Dadaab.
- Flyktninghjelpen vil dele ut telt til flyktninger i leiren Dollo Ado, i sørøst Etiopia på grensen mot Somalia. Dette området har sett en tredobling av flyktninger bare i år, og vil trolig få enda flere utover resten av året.
- Denne krisen vil være langvarig og situasjonen ikke bli bedre på flere måneder. Flyktninghjelpen jobber derfor også med mer langsiktige nødhjelpstiltak, i tillegg til de akutte opperasjonene.
- Flyktninghjelpen styrker også FNs operasjoner på Afrikas horn med personell fra sin beredskapsstyrke NORCAP (som finansieres av Utenriksdepartementet). Det er I dag ti personer sekondert til ulike FN-organisasjoner på Afrikas horn, og fem til er på vei. Det kan bli flere etter hvert som FN etterspør personell.

For mer informasjon, se: www.flyktninghjelpen.no

Situasjonen på Afrikas horn

Den pågående hungersnøden i Somalia skyldes primært feilslått regntid de to siste sesongene. Dette har ført til kollaps i matproduksjon og ekstrem prisvekst. Men, dette er en krise i en krise, og selv før den siste tidens ekstreme matmangel, karakteriserte FN situasjonen i Somalia som en av verdens verste humanitære katastrofer. Bakgrunnen for dette er konflikt de siste 20 årene og fravær av et fungerende statssystem. Dette har både vært intern konflikt, men også med Etiopia og som en del av den internasjonale krigen mot terror. Disse konfliktene har ført mennesker på flukt i tiår og er det verst tenkelige utgangspunktet for tørke og ekstrem matmangel. For øyeblikket anslår man at:

- 12,4 millioner mennesker er i akutt behov for mat og vann i Somalia, Kenya, Etiopia, Uganda, Djibouti og Eritrea grunnet den verste tørken på 60 år.
- 3.2 million mennesker trenger akutt livreddende nødhjelp. 2.8 av disse befinner seg I sørlige sentral Somalia, der nødhjelpsorganisasjonene har store problemer med å nå dem på grunn av sikkerhetssituasjonen. Det er estimert at organisasjonene bare når 20 prosent av de som trenger hjelp i sør Somalia.
- FN har erklært hungersnød i fem områder i det sørlige Somalia. Hungersnød betyr at det i snitt dør to voksne eller fire barn per 10.000 per dag og over 30 prosent av befolkningen er akutt underernærte. Nærmere 1,2 millioner barn er alvorlig feilernært.
- Nærmere 200 000 har flyktet fra Somalia til Kenya og Etiopia. Bare de siste to månedene har 100 000 flyktet fra sine hjem og inn til hovedstaden Mogadishu.
- FN har bedt verdenssamfunnet om 7,5 milliarder kroner, som gjør at den samlede innsatsen som trengs for å møte krisen resten av året er 13,28 milliarder kroner.
- Tørken som det siste året har rammet Afrikas Horn, er i mange områder den verste siden årene 1950 og 1951. Nedbøren har vært under 30 prosent av gjennomsnittet for årene 1995 til 2010. Det er ventet regn i oktober, men ingen avlinger før neste år.
- Denne krisen vil være langvarig og situasjonen ikke bli bedre på flere måneder. Flyktninghjelpen jobber derfor også med mer langsiktige nødhjelpstiltak, i tillegg til de akutte opperasjonene.

For mer informasjon, se: www.flyktninghjelpen.no

Emne: VS: Ordførerstafett - kampanje for de sultrammede på Afrikas Horn

Emne: Ordførerstafett - kampanje for de sultrammede på Afrikas Horn
Kjære ordførerkollega.

Som initiativtaker til en innsamlingskampanje for de sultrammede på Afrikas horn, har jeg gleden av å informere om at 9 ordførere, på tvers av politiske skillelinjer, i dag stod samlet om et viktig budskap. Vi har i dag, gjennom blant annet Dagsrevyen, startet en landsdekkende kampanje hvor målet er å engasjere hele kommunenorge; politikere, innbyggere og næringsliv, til å gi penger til de som virkelig trenger det mest. Vi håper at du som ordfører vil stå i spissen for en innsamlingsaksjon i din kommune. Hver time og hver krone teller.

Vi ordførere som står bak dette initiativet er:

- AP: Sunndal Kommune, Ståle Refstie
- FRP: Os Kommune, Terje Søviknes
- Høyre: Ski Kommune, Georg Stub
- KRF: Spydeberg Kommune, Britt Gulbrandsen
- Rødt: Risør Kommune, Knut Henning Thygesen
- SP: Rakkestad Kommune, Peder Harlem
- SV: Vinje Kommune, Arne Vinje
  Nesodden Kommune, Christian Hintze Holm
- V: Hurdal Kommune, Runar Bålsrud

Hungersnøden i Afrika har gjort et dypt inntrykk på alle mennesker i Norge. Mange privatpersoner har også støttet de norske organisasjonene som nå gjør en fantastisk innsats for å redde liv. Mange av våre innbyggere har uttrykt et ønske om at også kommunene bør bidra med støtte til de sultrammede. Jeg har derfor som ordfører bevilget 5 000 kroner til Flyktninghjelpens arbeid, og vil fremme ska for mitt formannskap om å øke bevilgningen til én krone pr. innbygger. Samtidig vil vi nå gå ut og oppfordre alle landets ordførere om å gjøre det samme. Selv om den økonomiske situasjonen i mange kommuner er anstrengt, tror j eg at det i tillegg til forståelse, vil være støtte og entusiasme å høste blant våre innbyggere, dersom vi også gir en skjerv til de sultrammede.

På bakgrunn av dette, vil jeg nå spørre deg om du vil stille opp sammen med oss og gi et bidrag til Flyktninghjelpens arbeid på Afrikas Horn. Ettersom vi er i den stille periode før valgkampen starter lørdag, tror vi at mange vil sette pris på et slikt tverrpolitisk initiativ.

Det er flere årsaker til at vi som har tatt dette initiativet har valgt å støtte Flyktninghjelpen. For det første er Flyktninghjelpens Norges største humanitære organisasjon med sine drøyt 2700 medarbeidere i 20 land. At de er en helnorsk organisasjon med egen tilstedeværelse i alle de områder som er rammet av hungersnøden er et selvstendig poeng. Ikke minst er man da sikret at alle pengene kommer frem uten unødvendig byråkratl. Dernest har organisasjonen stolte tradisjoner, de bygger sitt arbeid på arven etter Nansen, og de er partipolitisk nøytrale.

Vi håper du synes denne ideen er interessant og at dere vil være med på dette. Vår ambisjon er 1 krone per innbygger. Bruk kontonummer **8380 08 06006**
Pengene går direkte inn på Flyktninghjelpens konto.

PRAKTISK INFORMASJON
Følg ordførerkampanjen på facebook. Følg denne linken:

http://www.facebook.com/#!/event.php?eid=231404400230085

Dersom du synes dette er et godt initiativ kan du bli medlem her. Da er det også fint om du poster et kort innlegg på veggen hvor du skriver at du har støttet kampanjen og eventuelt med hvor mye.

PRESSE
Vi ønsker som nevnt å nå ut til våre innbyggere og det lokale næringsliv med dette viktige budskap. Og hva er vel da bedre enn å kontakte den lokale presse? Se vedlagte faktaark som gir et bilde av situasjonen på Afrikas horn akkurat nå, samt informasjon om det arbeidet Flyktninghjelpen utretter i området.
Dersom det er ønske om kommentarer fra Flyktninghjelpen kan følgende personer kontaktes:

Rolf A. Vestvik - Kommunikasjonssjef Flyktninghjelpen	488 93 313
Kaja Haldorsen - Medierådgiver Flyktninghjelpen	997 22 009

For mer informasjon om Flyktninghjelpen se www.flyktninghjelpen.no

Nå håper vi at også du blir med.

Beste hilsener fra
Ståle Refstie

Sunndal kommune
- kraftsenteret på Nordmøre

Ståle Refstie
Ordfører

Telefon: 71 69 90 20
Mobil: 481 23 126
Adresse: P.b. 94, 6601 Sunndalsøra
E-post: stale.refstie@sunndal.kommune.no
www.sunndal.kommune.no

SUNNDAL

Ugradert
-

Eigersund kommune
Bøckmansgt. 2
4370 Egersund

Deres ref:
Vår ref: 2010/10650
Dato. 22.06.2011
Org.nr: 985 399 077

Att. Terje Jørgensen

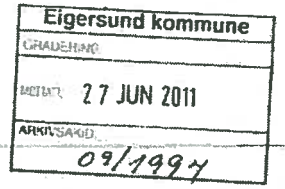

Mattilsynet

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

SVAR PÅ SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KVALITETSFORSKRIFTEN FOR RUND FROSSET SEI SOM ET PRØVEPROSJEKT. NY BEHANDLING AV SAKEN.

Viser til søknad om dispensasjon fra kvalitetsforskriften for rund frosset sei et prøveprosjekt, datert 20.01.10 med saksnummer 10/10650 samt følgende dokumenter og telefoner:

- Svar på søknad om dispensasjon datert 18.02.10
- Ønske om forlenget klagefrist datert 04.03.10
- Diverse telefoner med Anne Beth Skjæveland
- Utsatt klagefrist datert 16.03.10
- Utsatt klagefrist datert 06.04.10
- Oversendelse av klagen til hovedkontoret, datert 20.05.10
- Avgjørelse i klagesaken 10.02.11
- Diverse mailer med Valentin Svelland 29.03 og 27.04.11
- Diverse telefonsamtaler med Morten Garpestad angående utsettelse av ny saksbehandling fordi de ønsket å lage en bedre prosjektbeskrivelse.

Bakgrunn
Eigersund kommune søkte på vegne av tre bedrifter og to fartøy om dispensasjon fra blagge og sløyekravet i kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer. De nevnte tre bedriftene er Fonn Egersund, Egersund Seafood, SirFish samt fartøyene M/S "Svanvåg" og M/S "Johan Feyer". Dispensasjonen skal gjelde et prøveprosjekt hvor de ønsker å fryse inn rund sei som skal eksporteres til Ukraina, Romania og de Baltiske stater. Prøveprosjektet med eksport av rundfrosset sei til det Øst-Europeiske markedet er begrenset oppad til 1200 tonn i 2010. Eigersund kommune med de ovennevnte virksomhetene mener at eksisterende lovverk ikke tar rimelig hensyn til nye fiskemetoder, fiskebehandlingsmetoder, lagring av fisk både om bord og på land. De håper et slikt prøveprosjekt kan bidra til en omlegging av kvalitetsforskriften, mer i tråd med dagens fiskemetoder, fiskebehandlingsmetoder og viderebehandling av råstoffet.

Saken ble behandlet av Mattilsynets regionkontor for Rogaland og Agder og søknaden avslått.

Etter flere utsettelser av klagefristen, ble saken oversendt Mattilsynets hovedkontor for endelig behandling. De omgjorde vedtaket og sendte saken tilbake til regionkontoret for ny behandling.

www.mattilsynet.no

Mattilsynet
600021 - Seksjon tilsyn RA

Saksbehandler: Erik Sandnæs Holmen
Tlf: 51684300
Besøksadresse: Kyrkjevegen 332
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse: Postboks 383
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

Kommunen overlot saken til Næringssjefen i Dalane og Dalanerådet. De ønsket å lage en bedre prosjektbeskrivelse før Mattilsynet skulle behandle saken på nytt. Etter en del forsøk på å lage en felles prosjektbeskrivelse ba de Mattilsynet behandle saken slik den opprinnelig forelå.

Deretter fikk vi flere henvendelser fra Morten Garpestad i Fonn Egersund som ønsket å utdype prosjektbeskrivelsen. Det ble avtalt at vi ikke skulle starte behandlingen av saken før etter tre uker.

Vi har ikke mottatt noen nye dokumenter og behandler dermed den opprinnelige saken på nytt.

Regionkontoret for Rogaland og Agder sin vurdering
Regelverket som regulerer problemstillingen er FOR 1996-06-14 nr 667: Kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer §3-6.3 *Bløgging*, §3-6.4 *Sløying, rensing, skylling og hodekapping* og §24-2 *Dispensasjon*.

Fiskekvalitetsforskrifta har klare krav om bløgging og sløying av fisk. I § 3-6.3 punkt 1 stilles det krav om at all fisk skal tømmes for blod (bløgges) i takt med opptak. Det gis enkelte unntak fra denne regelen i punkt 2 i samme paragraf. Videre i § 3-6.4 stilles det krav om at fisk som etter § 3-6.3 er påbudt bløgget, skal sløyes snarest mulig etter utblødning. Bakgrunn for kravene er at fagmessig bløgging og sløying er viktig for best mulig å ivareta kvaliteten på fisken.

Vi vil også nevne at dagens bløgge- og sløyekrav er framkommet etter grundige vurderinger og i samråd med næringens organisasjoner.

I søknaden står det at dette er et prøveprosjekt. Det står ikke nærmere beskrevet hva dette prosjektet innebærer. (Skal det gjøres undersøkelser i mottakerlandene? Skal det tas ut prøver for å fastslå kvaliteten på råstoffet? Osv) Vi mener også at 1200 tonn er veldig mye for å være et prøveprosjekt. Fonn Egersund har sendt oss en statement som bekrefter at de har sendt denne typen sei til Romania tidligere uten at det har vært gitt dispensasjon til dette.

I følge fiskekvalitetsforskrifta § 24-2 kan Mattilsynet i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i forskrifta. Forskriftens krav om at dispensasjoner kun kan gis i særlige tilfeller innebærer en snever unntaksmulighet, der det skal svært mye til for å kunne fritas fra en pålagt plikt. Dette må derfor avgrenses mot tilfeller som oppstår regelmessig og som man må kunne oppfattes som en naturlig del av en virksomhet. For å kunne regne et tilfelle som særlig må det med andre ord ha oppstått en ekstraordinær situasjon som man ikke med rimelighet har kunnet ta høyde for eller som man kunne unngått følgene av på andre måter.
Vi kan ikke se at det foreligger et særlig tilfelle i forhold til søknaden om dispensasjon for innfrysing av rund sei.
Videre er det heller ikke beregnet at dispensasjoner skal bli permanente og legge grunnlag for praksis som er forbeholdt noen få virksomheter mens andre må følge forskriftens regel.
Vi kan opplyse om at det i Mattilsynet arbeides med å trekke tilbake de dispensasjonene som er gitt tidligere og som fremdeles gjelder.

Konklusjon
På bakgrunn av vurderingen ovenfor og med hjemmel i FOR 1996-06-14 nr 667: Kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer §24-2 fatter regionkontoret for Rogaland og Agder følgende

Vedtak: Det gis ikke dispensasjon fra kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer for rund frosset sei som et prøveprosjekt.

Dette vedtaket kan påklages jfr LOV-1967-02-10: Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) §28, 1. ledd. En eventuell klage stiles til hovedkontoret, men sendes til regionkontoret (se vedlagt skjema vedrørende klagerett).

RS-11

Med hilsen

Gunnar Mår Gunnarsson
Seksjonssjef

Erik Sandnæs Holman
Rådgiver

Kopi til:
603000 - Distriktskontoret Dalane, Sirdal og Flekkefjord

(1) Avsender (forvaltningsorganets stempel)

Mattilsynet

Regionkontoret for Rogaland og Agder

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

(Forvaltningsloven § 27 tredje ledd)

(2) Dato

(3) Mottaker (navn og adresse)

(4) Klageinstans

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til?	Klagen sender De til oss, dvs. det organet som er ført opp i rubrikk (1). Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen, jf. rubrikk (4).
Klagefrist	Klagefristen er tre - 3 - uker fra den dag De mottar dette brevet. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før fristen går ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bør De oppgi datoen for når De mottok dette brevet. Dersom De klager for sent, kan vi se bort fra klagen. De kan søke om å få forlenget fristen, og da må De oppgi årsaken til at De ønsker det.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De mener vi ikke har begrunnet vedtaket vårt, kan De kreve en slik begrunnelse før fristen går ut. Ny klagefrist blir da regnet fra den dagen De mottar begrunnelsen.
Innholdet i klagen	De må presisere – hvilket vedtak De klager over – årsaken til at De klager – den eller de endringer som De ønsker – eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen Klagen må undertegnes.
Utsetting av gjennomføringen av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De kan imidlertid søke om å få utsatt gjennomføringen av vedtaket til klagefristen er ute, eller til klagen er avgjort.
Rett til å se saksdokumentene og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finnes i forvaltningsloven § 18 og § 19. De må i tilfelle ta kontakt med oss, jf. rubrikk (1). De vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om framgangsmåten og om reglene for saksbehandlingen.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannen eller Deres advokat kan gi nærmere opplysninger om dette. Hvis vedtaket er blitt endret til Deres fordel, kan De etter forvaltningsloven ha krav på å få dekket vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Klageinstansen (jf. rubrikk (4)) vil orientere Dem om retten til å kreve slik dekning.
Klage til Sivilombudsmannen	Hvis De mener at De har vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan De klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser. Dette gjelder likevel ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd. Dersom De nå får Deres klage avgjort i statsråd fordi Kongen er klageinstans, kan De derfor ikke senere bringe saken inn for Sivilombudsmannen.

Særlige opplysninger

X-0073 B (Godkj. 05-95) Elektronisk utgave

Høyringsnotat om endringar i kommunelova og enkelte andre lover (eigenkontrollen i kommunane m.m.)

Innhald

1 INNLEIING 5
1.1 Bakgrunnen for høyringsnotatet 5
1.2 Korleis departementet fylgjer opp tilrådingane i rapporten 5
1.2.1 Rettleiar til kontrollutvalet (tilråding nr. 2) 5
1.2.2 Støtte til idéhefte om internkontroll (tilråding nr. 38) 6
1.2.3 Samspelet mellom statleg tilsynsverksemd og den kommunale eigenkontrollen 7
1.2.4 Handsaming av statlege tilsynsrapporter i folkevalde organ 8
1.2.5 Oversikt over føresegne om internkontroll 9
1.3 Korleis organisasjonane fylgjer opp 10
1.4 Generelt om valmåten til kontrollutvalet 10
2 KONTROLLUTVALET. VAL, SEKRETARIAT OSV. 11
2.1 Krav om at sekretariatet skal vere ubunde av revisor og administrasjon 11
2.1.1 Gjeldande rett 11
2.1.2 Vurderinga til arbeidsgruppa 11
2.1.3 Departementets vurdering og forslag 11
2.2 Avgrensing av kven som kan vere sekretær for kontrollutvalet (tilråding nr. 11) 12
2.2.1 Gjeldande rett 12
2.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 12
2.2.3 Departementets vurdering og forslag 12
2.3 Tidspunktet for val av kontrollutval (tilråding nr. 1) 13
2.3.1 Gjeldande rett 13
2.3.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 13
2.3.3 Departementets vurdering og forslag 14
2.4 Valbarheit til kontrollutvalet (tilråding nr. 6) 14
2.4.1 Gjeldande rett 14
2.4.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 15
2.4.3 Departementets vurdering og forslag 15
2.5 Bør personar knytte til kommunale selskap kunne veljast til kontrollutvalet? (tilråding nr. 7) 16
2.5.1 Gjeldande rett 16
2.5.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 16
2.5.3 Departementets vurdering 16
2.6 Talet på medlemmer i kontrollutvalet (tilråding nr. 5) 18
2.6.1 Gjeldande rett 18
2.6.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 18
2.6.3 Departementets vurdering og forslag 18
3 ARBEIDET I KONTROLLUTVALET 19
3.1 Opne møte i kontrollutvalet (tilråding nr. 8) 19
3.1.1 Gjeldande rett 19
3.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa 20
3.1.3 Departementets vurdering og forslag 20
3.2 Særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet? 21
3.2.1 Gjeldande rett 21
3.2.2 Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner) 21
3.2.3 Vurderinga til arbeidsgruppa 22
3.2.4 Departementets vurdering 23
3.3 Kven skal ha fleirtalet i kontrollutvalet? 24
3.3.1 Gjeldande rett 24

RS-12

3.3.2 Vurderinga til arbeidsgruppa ... 24
3.3.3 Departementets vurdering ... 25
3.4 Kontrollutvalets tilgang til lukka møte i kommunestyret ... 25
3.4.1 Gjeldande rett ... 25
3.4.2 Departementets vurdering og forslag ... 26
4 REVISJON ... 27
4.1 Heimelen til å dispensere frå utdanningskravet til revisoren (tilråding nr. 42) ... 27
4.1.1 Gjeldande rett ... 27
4.1.2 Bakgrunn ... 28
4.1.3 Departementets vurdering og forslag ... 28
4.2 Kvitvaskingslova ... 29
4.2.1 Gjeldande rett ... 29
4.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 29
4.2.3 Departementets vurdering ... 29
4.3 Krav om overordna analyse som grunnlag for plan for selskapskontroll ... 30
4.3.1 Gjeldande rett ... 30
4.3.2 Bakgrunn ... 30
4.3.3 Departementets vurdering og forslag ... 30
5 INTERNKONTROLL ... 31
5.1 Krav om rapportering om internkontroll i årsmeldinga? (tilråding nr. 26) ... 31
5.1.1 Gjeldande rett ... 31
5.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 31
5.1.3 Departementets vurdering ... 32
5.2 Kommunale føretak – internkontrollansvaret til dagleg leiar (tilråding nr. 36) ... 32
5.2.1 Gjeldande rett ... 32
5.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 32
5.2.3 Departementets vurdering og forslag ... 33
6 SELSKAPSKONTROLL ... 33
6.1 Overskrifta i kommunelova § 80 (tilråding nr. 67) ... 33
6.1.1 Gjeldande rett ... 33
6.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 34
6.1.3 Departementets vurdering og forslag ... 34
6.2 Kontrollutvalets rett til innsyn i selskap (tilråding nr. 66) ... 34
6.2.1 Gjeldande rett ... 34
6.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 35
6.2.3 Departementets vurdering og forslag ... 35
6.3 Bør omgrepa om selskapskontroll klargjerast? (tilråding nr. 61) ... 36
6.3.1 Gjeldande rett ... 36
6.3.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa ... 37
6.3.3 Departementets vurdering ... 38
7 ANDRE REGELENDRINGAR ... 38
7.1 Opne møte i styret i kommunalt føretak ... 38
7.1.1 Gjeldande rett ... 38
7.1.2 Bakgrunn ... 39
7.1.3 Departementets vurdering og forslag ... 39
7.2 Val av tilsette til styret i kommunalt føretak ... 41
7.2.1 Gjeldande rett ... 41
7.2.2 Bakgrunn ... 41
7.2.3 Departementets vurdering og forslag ... 41

7.3 Avgrensingar i høvet til å finansiere investeringar med lån når investeringa gir rett til momskompensasjon ... 42
7.3.1 Gjeldande rett ... 42
7.3.2 Departementets vurdering og forslag ... 42
7.4 Avdrag på likviditetslån og trekkrettar ... 44
7.4.1 Gjeldande rett ... 44
7.4.2 Bakgrunn ... 44
7.4.3 Departementets vurdering og forslag ... 44
8 LOV OM INTERKOMMUNALE SELSKAP – ENDRINGAR I VISSE FØRESEGNER OM ØKONOMIFORVALTNINGA I SELSKAPET ... 45
8.1 Låneopptak og avdrag på lån ... 46
8.1.1 Gjeldande rett ... 46
8.1.2 Departementets vurderingar og forslag ... 46
8.2 Statleg lånegodkjenning ... 48
8.2.1 Gjeldande rett ... 48
8.2.2 Departementets vurderingar og forslag ... 48
8.3 Finansiell risiko ... 48
8.3.1 Gjeldande rett ... 48
8.3.2 Departementets vurderingar og forslag ... 49
8.4 Bruk av inntekter ved sal av fast eigedom (realiserte verdiar) ... 50
8.4.1 Gjeldande rett ... 50
8.4.2 Departementets vurderingar og forslag ... 50
8.5 Enkelte endringar i reglane om selskapets årsbudsjett og økonomiplan ... 50
8.5.1 Gjeldande rett ... 50
8.5.2 Departementets vurderingar og forslag ... 51
8.6 Bokføring ... 52
8.6.1 Gjeldande rett ... 52
8.6.2 Departementets vurdering og forslag ... 52
8.7 Styrets ansvar for rekneskapen ... 52
8.7.1 Gjeldande rett ... 52
8.7.2 Departementets vurdering og forslag ... 52
8.8 Opplysningar om godtgjering – forskriftsheimel ... 52
8.8.1 Gjeldande rett ... 52
8.8.2 Departementets vurderingar og forslag ... 53
9 INNDELINGSLOVA. SAMANSETJINGA AV FELLESNEMNDA ... 53
9.1 Gjeldande rett ... 53
9.2 Bakgrunn ... 54
9.3 Departementets vurdering og forslag ... 54
10 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSAR ... 55
11 LOVFORSLAG ... 55

1 INNLEIING

1.1 Bakgrunnen for høyringsnotatet

Departementet oppnemnde i november 2008 ei arbeidsgruppe som fekk i oppgåve å føreslå tiltak for å styrkje eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar. Arbeidsgruppa leverte i desember 2009 rapporten *85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane*. Departementet har i arbeidet med høyringsnotatet teke utgangspunkt i arbeidsgrupperapporten. Konkrete tilrådingar som gjeld endringar i lover og forskrifter som Kommunal- og regionaldepartementet har ansvar for, er omtalte i høyringsnotatet. Departementet har ikkje teke stilling til tilråding nr. 80 og 81.

Departementet gjer i punkt 1.2 og 1.3 greie for korleis arbeidsgrupperapporten er følgd opp av departementet og av organisasjonane Den norske Revisorforening (DnR), Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT), KS og Norges Kommunerevisorforbund (NKRF).

I arbeidet med høyringsnotatet har departementet vurdert behovet for å endre reglane og behovet for å gi nye reglar. Vi har òg vurdert behovet for å føre vidare enkelte av reglane. Departementet er oppteke av at staten ikkje skal gi eller halde fast på føresegner i lov eller forskrift som det ikkje lenger er behov for.

Departementet føreslår også enkelte endringar i kommunelova, inndelingslova, lov om interkommunale selskap og kvitvaskingslova, jf. punkt 7, 8 og 9.

Lovforslaga gjeld for både kommunar og fylkeskommunar. For å gjere det enklare vil departementet nytte omgrepa kommune og kommunestyre som felles nemning for både kommune/fylkeskommune og kommunestyre/fylkesting dersom ikkje noko anna går fram av samanhengen.

1.2 Korleis departementet fylgjer opp tilrådingane i rapporten

Felles for tilrådingane i rapporten *85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane* er, i tråd med overskrifta, å styrkje den kommunale eigenkontrollen. Det er eit vidt spenn i innhaldet av tilrådingane og kven dei er retta mot. Departementet var adressat for nokre av tilrådingane. Fleirtalet av tilrådingar som var retta mot departementet, gjaldt departementet som regelverksgivar. I arbeidet med høyringsnotatet er det primært desse tilrådingane som er blitt vurderte. Departementet ønskjer likevel å orientere om korleis vi fylgjer opp andre typar tilrådingar, som ikkje handlar om regelverket.

1.2.1 Rettleiar til kontrollutvalet (tilråding nr. 2)

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 35–36 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at vervet som medlem i kontrollutvalet er avgjerande viktig for eigenkontrollsystemet i kommunane og fylkeskommunane. Ein kan ikkje vedta at folkevalde skal ha forståing for at arbeidet i kontrollutvalet er viktig og interessant. Ei slik forståing blir skapa med godt kontrollarbeid over tid. Det er såleis ingen snarvegar til å gjere kontrollutvalet attraktivt for kommunestyre- og fylkestingsmedlemmer. Arbeidsgruppa meiner at auka merksemd om kontrolldimensjonen i lokaldemokratiet vil verke til at det ved vala framover kan bli lettare å setje saman kontrollutvala. Arbeidsgruppa viser i denne samanhengen

> til at nettverk og konferansar dei siste åra har vore med på å auke medvitet til medlemmene i kontrollutvala og den tryggleiken dei har i rolla si.
>
> Arbeidsgruppa meiner at kunnskap om krava og forventningane til arbeidet er ein føresetnad for å trivast med eit verv som folkevald. Det er derfor ønskjeleg at kontrollutvalsmedlemmer lett kan få rettleiing, frå det heilt enkle om vervet til praktiske spørsmål kring utøvinga av vervet. Mykje av den rettleiinga og den litteraturen som finst dag, er anten for kortfatta eller er skriven med tanke på revisorar og andre profesjonelle aktørar.
>
> Arbeidsgruppa meiner at det er avgjerande for eigenkontrollen at kontrollutvalet får gjort jobben sin. I den samanhengen er dei økonomiske rammene som kommunestyret gir, ein sentral føresetnad. Men kontrollutvala er sjølve ansvarlege for å fylle rolla si. Arbeidsgruppa kjenner til at einskilde opplever at rolla som kontrollutvalsmedlem verkar klar i teorien, men at det er vanskeleg å finne rolla si i praksis, sjølv for folk med lang kommune- og revisjonserfaring.

- Tilråding 2: Det er behov for rettleiing om arbeidet i kontrollutvalet som er tilpassa behova til medlemmene i utvalet.

Departementet gav i februar 2011 ut rettleiaren "Kontrollutvalsboka" til bruk for medlemmer av kontrollutval og andre folkevalde, sjå www.regjeringen.no/krd. Rettleiaren skal gi medlemmer av kontrollutvalet betre utgangspunkt for å fylle den rolla dei har, slik at den kommunale eigenkontrollen kan bidra til god økonomistyring, tenester av høg kvalitet og tillitskapande forvaltning i kommunane. Rettleiaren inneheld ei rekkje ulike emne:

- Rolla som medlem i kontrollutvalet
- Kommunestyret si rolle som kontrollorgan
- Arbeidet i kontrollutvalet
- Samspelet mellom kontrollutvalet og administrasjonssjefen
- "Overordna analyse", forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Samspelet med rekneskapsrevisoren
- Samspelet med fylkesmannens tilsyn
- Oversikt over litteratur og rettleiingsmateriell

Departementet meiner at rettleiaren vil vere eit godt verktøy, særleg for kontrollutvalsmedlemmene, men også for andre folkevalde. Mellom anna gir han ei rekkje konkrete døme som målgruppa kan nytte både som grunnlag for læring og som kjelde til idear for eiga kontrollverksemd. Rettleiaren og anna informasjon om eigenkontrollen i kommunane finst òg på www.etikkportalen.no som er ein informasjonsportal etablert i samarbeid mellom KS og departementet.

1.2.2 Støtte til idéhefte om internkontroll (tilråding nr. 38)

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 66 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at det over tid kan vere tenleg om det blir forska meir på internkontrollen i kommunar, gjerne i samanheng med folkevald styring,

kvalitetsutvikling på tenesteområda og arbeidet for ei tillitskapande forvaltning. På kortare sikt er hovudutfordringa å spreie, nytte og implementere den kunnskapen som allereie finst.

Det finst mykje generell litteratur om internkontroll og mange kompetansemiljø som sel tenester. Desse kjeldene er det riktig av kommunane å ause av. Det kan likevel vere tenleg om det blei laga ein rettleiar som er tilpassa behova i kommunesektoren. Ein rettleiar kan lesast av fleire enn dei som direkte blir trekte inn i anna opplæring eller lokalt utviklingsarbeid. Mellom anna vil folkevalde, revisorar, tillitsvalde og mellomleiarar kunne ha nytte av ein rettleiar mynta på administrasjonssjefen. Noko av materialet i rettleiaren kan òg nyttast i folkevaldopplæringa til KS. Arbeidsgruppa tilrår at det blir utarbeidd ein slik rettleiar, men vil streke under at administrasjonssjefane allereie i dag, mellom anna gjennom rapportane frå Agenda og PwC, bør ha gode føresetnader og ei klar oppfordring til å fokusere på arbeidet med internkontrollen.

- Tilråding 38: Det er behov for ein rettleiar som gir konkrete råd til administrasjonssjefar og andre om arbeidet og utfordringane med internkontroll i kommunane. Rettleiaren bør mellom anna omtale gjennomføring av risikovurderingar, utforming av kontrollaktivitetar, oppfølging og vedlikehald av kontrollregimet og samspelet mellom internkontrollen og andre delar av eigenkontrollen og styringssystemet.

KS har sett i gang prosjektet *Styrking av administrasjonssjefens internkontroll og risikovurdering*. Departementet har gitt støtte til dette prosjektet. Prosjektet skal munne ut i eit idéhefte som primært er retta mot administrasjonssjefen i kommunane, men også til dømes kontrollutval vil kunne ha nytte av heftet. Idéheftet vil mellom anna innehalde gode døme på internkontrollpraksis i kommunane.

1.2.3 Samspelet mellom statleg tilsynsverksemd og den kommunale eigenkontrollen

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 133 og 134:

> Arbeidsgruppa meiner at fylkesmannen på same måte bør gjere seg kjend med eigenkontrollarbeidet i kommunane når han planlegg tilsyn. Ved å utveksle risikovurderingar, analysar, planar og rapportar kan fylkesmannen få nyttig informasjon til bruk i kartlegging av risiko, val av tema for tilsyn og val av kommunar som skal få tilsynsbesøk. På denne måten kan tilsynet auke relevansen sin i kommunane. Og slik kan tilsynet medverke til betre tenester, systematisk læring i kommunane og auka rettstryggleik. At fylkesmannen tek omsyn til kommunale forvaltningsrevisjonar og planar, kan også bidra til å unngå "dobbelkontroll".

- Tilråding 85: Fylkesmannen bør i samband med planlegging og gjennomføring av tilsyn halde seg orientert om planar og resultat i den kommunale eigenkontrollen. Det bør vere eit mål at kommunar ikkje får tilsyn på område der dei nyleg har gjennomført eller snart skal gjennomføre forvaltningsrevisjon. Dette bør gå fram av relevante styringsdokument frå departementa til fylkesmannen.

> Arbeidsgruppa vil peike på at det samla statlege tilsynet med kommunesektoren allereie er omfattande og er veksande. Det er ei utfordring å utforme ein statleg politikk som skal oppnå sentrale politiske målsetjingar på einskildområde samstundes som ein både skal sikre heilskaplege løysingar på alle oppgåvene i kommunesektoren og gi rom for utvikling, lokal variasjon og tilpassing.
>
> Arbeidsgruppa meiner at ein velfungerande eigenkontroll med legitimitet hos både innbyggjarane og statlege myndigheiter kan bidra til å redusere behovet for statleg tilsyn. God eigenkontroll reduserer behovet for statleg tilsyn. Dersom kommunane styrkjer eigenkontrollen, bør det statlege tilsynet ikkje halde fram med å vekse.

Departementet har følgt opp denne tilrådinga i arbeidet med utforming av tildelingsbrevet til fylkesmennene for 2011. I det felles tildelingsbrevet for 2011 frå Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet til fylkesmannsembeta heiter det: "Statlig tilsyn skal medvirke til læring og forbedring i kommunal tjenesteyting og saksbehandling. For å få størst mulig nytte av tilsyn og unngå unødvendig dobbeltarbeid, skal Fylkesmannen i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsynsvirksomheten ta hensyn til den interne kontrollvirksomheten i kommunen." Dette inneber at Fylkesmannen mellom anna skal ta omsyn til eigenkontrollaktiviteten i kommunane ved val av kommunar det skal førast tilsyn med. Fylkesmannen kan også ta omsyn til andre relevante omstende når det vurderar kva statleg tilsynsaktivitet som trengst i ein kommune. Departementet gir vidare fylkesmannsembeta eit særskilt oppdrag kring samordning av statleg tilsyn.

Spørsmålet om samspelet mellom statleg tilsyn og kommunal eigenkontroll, særleg forvaltningsrevisjon, er eit tema som vil bli drøfta i den komande stortingsmeldinga om forholdet mellom staten og kommunane.

1.2.4 Handsaming av statlege tilsynsrapporter i folkevalde organ

Samspelet mellom statleg tilsyn og eigenkontrollen går to vegar. Statlege tilsynsmynde bør ta omsyn til eigenkontrollen, til dømes når dei vel ut kommunar det skal førast tilsyn i, sjå ovanfor. Arbeidsgruppa var òg oppteken av at kommunane bør sørgje for å lære mest mogleg av det statlege tilsynet, sjå side 133 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at det finst moglegheiter i samspelet mellom statleg tilsyn og kommunal eigenkontroll. Her har truleg både eigenkontrollen og det statlege tilsynet meir å hente. Eit føremålstenleg og målretta tilsyn kan vere eit viktig bidrag i kommunane sin eigenkontroll og gi grunnlag for læring og kvalitetsutvikling i kommunane. Tilsynsbesøk og rapportar er òg viktige bidrag til administrasjonssjefen sitt internkontrollarbeid. Kontrollutvalet kan ha nytte av å kjenne til fylkesmannen sine planar og rapportar når ein planlegg forvaltningsrevisjonen. Arbeidsgruppa strekar likevel under at tilsyn og forvaltningsrevisjon er ulike kontrollformer. Revisor kan nytte tilsynsrapportar frå fylkesmannen i arbeidet med konkrete forvaltningsrevisjonar. Rapportar som gjeld kommunen, kan òg nyttast av revisor til generelt å halde seg orientert om tilhøva i kommunen. Arbeidsgruppa meiner at dersom ein skal få mest mogleg nytte av det statlege tilsynet, er det viktig at tilsynsrapportar blir behandla på ein eigna måte i dei folkevalde organa i kommunen.

- Tilråding 83: Kommunane bør sørgje for at tilsynsrapportar blir behandla på ein eigna måte i dei folkevalde organa i kommunen.

Denne tilrådinga er ikkje retta mot departementet, men er eit råd til kommunane. Departementet vil nytte høvet til å streke under at folkevald handsaming av statlege tilsynsrapportar, til dømes i faste utval eller kontrollutvalet, kan leggje grunnlaget for ei solid forankring i kommunen for dei endringsprosessane som tilsynsrapporten ev. peiker på at det er behov for.

1.2.5 Oversikt over føresegne om internkontroll

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 65:

> Arbeidsgruppa viser her til ei kartlegging av krava om internkontroll i andre lover og forskrifter enn kommunelova, sjå www.regjeringa.no/krd. Kartleggingа er gjord av sekretariatet for arbeidsgruppa og byggjer på opplysningar henta inn frå dei ulike departementa. Kartleggingа viser at det finst ei rekkje lover og forskrifter på sektorområda som stiller krav om at kommunane skal ha ein internkontroll som sikrar at krava i føresegnene blir følgde. Desse krava er formulerte ulikt, og for til dømes HMS-feltet kan ein forskrift innebere eit krav om internkontroll med føresegnene i ei lang rekkje andre forskrifter. Kor mange lover og forskrifter som har eit krav om internkontroll knytt til seg, vil avhenge av korleis ein teller. Mellom anna kan ein lov innehalde mange føresegner med krav om internkontroll. Kartleggingа som no er gjort nemner til 18 lover og 24 forskrifter, men tala i seg sjølve seier ikkje så mykje. Agenda fann i sin rapport frå 2008 at krava i sektorregelverket ikkje hindra dei kommunane som hadde heilskaplege internkontrollsystem, frå å lukkast.
>
> Arbeidsgruppa meiner at staten samla sett stiller store krav til internkontrollen i kommunane. Sjølv om kommunesektoren gjerne er utilfreds når staten ikkje samordnar seg meir enn det kan sjå ut som her, vil arbeidsgruppa streke under at den viktigaste jobben med internkontroll i kommunane må gjerast nettopp i kommunane. Det bør likevel vere ei statleg oppgåve å gi kommunane ei oversikt over reglane dei skal fylgje. Dette må vere ein del av samordnings- og rettleiingsansvaret til departementa.

- Tilråding 37: Staten bør sørgje for at kommunane får ei oppdatert oversikt over føresegner i lover og forskrifter som det er eit krav at dei fylgjer opp med internkontroll.

Departementet er ansvarleg for kommunelova og har eit samordningsansvar for statleg regelverk retta mot kommunane. Vår rolle er likevel ikkje å ha eller formidle ei oversikt over alt statleg regelverk retta mot kommunane på sektorområda. Det er ikkje aktuelt å skaffe til vegar ei oversikt med både positivt og negativt truverde som blir oppdatert over tid. I samband med regelverksutvikling kan det likevel vere aktuelt frå tid til anna å oppdatere kartleggingа som arbeidsgruppa gjorde, hovudsakeleg basert på innspel frå dei andre departementa.

1.3 Korleis organisasjonane fylgjer opp

I dette punktet vil vi gi ein kort orientering om korleis relevante organisasjonar fylgjer opp tilrådingane, samd noko om arbeidet deira generelt på eigenkontrollområdet.

Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS)
KS har med støtte frå KRD tinga ein rapport om internkontrollen til administrasjonssjefen. Føremålet med prosjektet er å inspirere og gi retning til arbeidet med å utvikle og styrkje internkontrollen i den enkelte kommune. Rapporten *Styrking av Administrasjonssjefens internkontroll og risikovurdering* kom i mars 2011, medan eit idéhefte vil kome lengre ut på året.

KS reviderte i januar 2011 "Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak". Her tok KS inn nokre av tilrådingane til arbeidsgruppa som gjaldt selskapskontroll, sjå nærare punkt 6.

KS vil hausten 2011 setje i gang med folkevaldopplæring av nye og erfarne folkevalde i kommunar og fylkeskommunar. Eigenkontrollen vil vere eitt av tema. KS har i samarbeid med KRD etablert www.etikkportalen.no der det no ligg ute ein del informasjon om eigenkontrollen.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
NKRF har mellom anna ved fleire høve orientert om innhaldet i rapporten frå arbeidsgruppa, både om innhaldet generelt og om spesielle tema. NKRF har utarbeidd ein rettleiar om "påse-ansvaret" som kontrollutvalet har overfor rekneskapsrevisor og ein rettleiar til arbeidet med selskapskontroll. Vidare har NKRF i samarbeid med Riksrevisjonen utarbeida ein innhaldsbeskriving av eit høgskulestudium for offentleg revisjon. NKRF har òg delteke i referansegruppa for den nye kontrollutvalsboka.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
FKT har gjennomført ei samling om tilrådingane for kontrollutvalssekretariata, der det låg ei forventning om lokale aktivitetar i etterkant. FKT hadde òg fleire tema knytt til tilrådingane på sin fagkonferanse og årsmøte i juni 2010. Forumet har delteke i referansegruppa for den nye kontrollutvalsboka.

Den norske Revisorforening (DnR)
DnR har ei eiga arbeidsgruppe for offentleg sektor der alle private revisjonsselskap som reviderer kommunar er representerte. Arbeidsgruppa gir råd mellom anna om eigenkontrollen. DnR arrangerte våren 2010 ei rekkje frukostseminar over heile landet om tiltak for å styrkje eigenkontrollen. Målgruppa var administrasjonssjefar, økonomisjefar, folkevalde og medlemmer av kontrollutvala.

1.4 Generelt om valmåten til kontrollutvalet

Kommunelova opnar for at ein kan krevje forholdstalsval til kontrollutvalet. Dersom eit parti ikkje stiller liste ved valet, kan ikkje ein representant for dette partiet bli vald inn i kontrollutvalet mot sin vilje. Lova gir såleis ein garanti mot at nokon kan bli pressa inn i kontrollutvalet.

2 KONTROLLUTVALET. VAL, SEKRETARIAT OSV.

2.1 Krav om at sekretariatet skal vere ubunde av revisor og administrasjon

2.1.1 Gjeldande rett

Kontrollutvalsforskrifta § 20 stiller krav som er med på å sikre at sekretariatet til kontrollutvalet ikkje blir bunde til kommunens administrasjon eller til revisoren. Prinsippet om at sekretariatet skal vere ubunde, går ikkje fram av føresegna.

2.1.2 Vurderinga til arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa drøfta ikkje om det var behov for å gjere endringar for å få fram prinsippet om at sekretariatet skal vere ubunde.

2.1.3 Departementets vurdering og forslag

Det er eit generelt kommunalpolitisk mål at statlege reglar ikkje skal vere detaljerte og omfattande. Departementet meiner at reglane som gjeld i dag, ikkje hindrar kommunane i å organisere sekretariatet for kontrollutvalet på ein lovleg og tenleg måte. Departementet viser til at kommunane har teke i bruk ei lang rekkje ulike modellar for å organisere sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalet. Dette går fram av den kartlegginga Forum for Kontroll og Tilsyn gjorde for arbeidsgruppa som kom med dei 85 tilrådingane (sjå www.regjeringen.no/egenkontroll).

Reglane avskjer visse organisasjonsmodellar som er særskilt nemnde, men prinsippet om at sekretariatet skal vere ubunde av administrasjonssjefen og av revisoren, kjem ikkje fram i føresegna. Departementet ønskjer ikkje å regulere sekretariatet i detalj, men har vurdert om ei prinsippføresegn om at sekretariatet skal vere ubunde, kan vere tenleg innanfor den store fridommen kommunane har til å organisere sekretariatet for kontrollutvalet.

Etter departementets vurdering vil ei prinsippformulering kunne føre til at kontrollutvala stiller spørsmål ved den organisasjonsmodellen som er vald for sekretariatet, og dermed sikrar at sekretariatet er ubunde. Også sekretariata sjølve og administrasjonssjefane, revisorane og kommunestyret kan ta opp slike spørsmål til vurdering. Dette kan føre til endringar sjølv om den gjeldande modellen ikkje bryt med dei detaljerte føresegnene. Den viktigaste funksjonen til ei prinsippføresegn er at ho gir høve til å stille spørsmål og tener som ein standard som kommunane kan måle den valde organisasjonsmodellen opp mot.

Departementet føreslår ei ny første setning i kontrollutvalsforskrifta § 20 tredje ledd:

> Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen.

2.2 Avgrensing av kven som kan vere sekretær for kontrollutvalet (tilråding nr. 11)

2.2.1 Gjeldande rett

Kontrollutvalsforskrifta § 20 slår fast at kommunestyret skal sørgje for at kontrollutvalet alltid har sekretariatsbistand som tilfredsstiller behovet. Føresegna avskjer visse sekretariatsløysingar:

> Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget.

2.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Forum for Kontroll og Tilsyn kartla dei ulike sekretariatsmodellane for arbeidsgruppa som kom med dei 85 tilrådingane, sjå www.regjeringen.no/egenkontroll. Arbeidsgruppa skreiv dette på side 45–46 i rapporten:

> *Arbeidsgruppa meiner* at kontrollutvala ikkje vil få gode nok sekretariatstenester dersom medlemmene sjølve utgjer sekretariatet. Det gir dessutan opphav til rollekonfliktar dersom ein medlem av kontrollutvalet sjølv er saksførebuar. Tilsvarande kan det gi opphav til rollekonfliktar og uklare linjer dersom ein medlem av kommunestyret er sekretær for kontrollutvalet. Arbeidsgruppa meiner derfor at medlemmer av kontrollutvalet og medlemmer av kommunestyret ikkje bør kunne vere sekretær for kontrollutvalet. Dette bør regulerast i forskrifta om kontrollutval.

- Tilråding 11: Forskrifta om kontrollutval bør slå fast at korkje medlemmer av kontrollutvalet eller medlemmer av kommunestyret kan vere sekretær for kontrollutvalet. Ein aktuell ordlyd i kontrollutvalsforskrifta § 20 tredje ledd kan vere: *"Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. Det samme gjelder medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen."*

2.2.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet viser til behovet for å skilje sekretariatsoppgåva frå revisjonsoppgåva, jf. Ot.prp. nr. 70 (2002–2003) punkt 4.4.2:

> Kontrollutvalget skal utøve en tilsynsfunksjon overfor revisjonen, og skal følge opp at kommunen får de revisjonstjenester den har bestilt. Dette tilsier en viss avstand og uavhengighet i forhold til revisjonen. Dersom revisjonen skulle kunne være sekretariat ville dette kunne innebære en svekkelse av denne funksjonen.

Departementet og fylkesmannen har vore i dialog med kommunar som har valt sekretariatsløysingar som i denne samanheng ikkje har vore fullgode. Departementet sluttar seg til derfor til vurderinga frå arbeidsgruppa om at det er behov for større rolleklarleik. Departementet vil streke under at sekretariatet har ei viktig oppgåve i eigenkontrollen, og uklare roller kring sekretariatet kan svekkje både legitimiteten og kvaliteten på arbeidet i kontrollutvalet. Departementet viser òg til at ein sekretær for

kommunestyret ikkje kan bli vald inn som medlem i kommunestyret, sjå vallova § 3-3 og kommunelova § 14. Den same avgrensinga bør gjelde for kontrollutvalet.

Departementet føreslår ei ny siste setning i kontrollutvalsforskrifta § 20 tredje ledd:

> Det samme gjelder medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

2.3 Tidspunktet for val av kontrollutval (tilråding nr. 1)

2.3.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 77 nr. 1 første og tredje punktum fastset at kommunestyret sjølv vel kontrollutvalet. Minst eitt av medlemmene i utvalet skal veljast blant medlemmene i kommunestyret. Det fylgjer av § 77 nr. 2 at medlemmer av nemnder med avgjerdsmynde er utelukka frå val til kontrollutvalet.

Det fylgjer av lova § 17 nr. 2 at formannskap, ordførar og varaordførar skal veljast i det konstituerande møtet. I dette møtet kan det òg veljast andre kommunale nemnder, deriblant kontrollutval.

Lova § 17 nr. 3 slår fast at nemndene – under dette kontrollutvalet – trer i funksjon frå det tidspunktet dei er valde.

Det er ikkje noko krav om å velje kontrollutvalet før ein vel nemndene. Ein del kommunar har valt kontrollutval som siste post på programmet ved konstitueringa av dei folkevalde organa. Dette er i seg sjølv ikkje i strid med lova. Det har likevel i nokre tilfelle resultert i at kontrollutvalet har fått ei ulovleg samansetjing, fordi alle kommunestyrerepresentantane er "brukte opp" i samband med val av nemndene, men ein har likevel ikkje halde omval. Dette har medført at fylkesmannen i slike tilfelle har erklært val av kontrollutval ulovleg.

2.3.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv på side 35 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at ein ikkje skal leggje for mykje i at det var vanskeleg å setje saman kontrollutvalet somme stader etter siste val. Nye ordningar må få gå seg til. Arbeidsgruppa har forståing for at personar som blir valde til kommunestyre eller fylkesting, kan ønskje å sitje i dei utvala der avgjerdene blir tekne, og at kanskje berre spesielt interesserte har kontrollutvalet som sitt førsteval blant utval og nemnder. Arbeidsgruppa meiner likevel at lovkravet om at minst ein medlem i kommunestyret òg skal sitje i kontrollutvalet, har mykje for seg. Til dømes er det viktig at kontrollutvalet får førstehands kunnskap om debatten i kommunestyre eller fylkesting om tingingar frå desse organa. I alle høve er det for tidleg å vurdere å endre lova no. For at ein skal sikre rett samansetjing av kontrollutvalet og andre folkevalde organ, bør kontrollutvalet veljast før andre utval og nemnder.

- Tilråding 1: Kontrollutvalet bør veljast på det konstituerande møtet, saman med formannskap og ordførar. På dette punktet bør kommunelova § 17 nr. 2 og 3 endrast.

2.3.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet viser til at kontrollutvalet er kommunestyrets kontrollorgan og fører kontroll og tilsyn på vegner av det øvste styringsorganet. Det er derfor viktig at det er god kontakt mellom kontrollutvalet og kommunestyret. Departementet meiner at det er eit viktig bidrag til å sikre denne kontakten dersom éin medlem av kontrollutvalet også er medlem av kommunestyret.

Kravet i lova § 77 nr. 1 tredje punktum gjaldt første gongen i samband med konstitueringa etter valet i 2007. Departementet meiner det er for tidleg å vurdere ei eventuell endring av regelen allereie no, etter at han har vore gjeldande ved berre eitt val. Ordninga må få høve til å verke over tid.

Departementet er samd med arbeidsgruppa i at det kan vere eit bidrag til å sikre at kontrollutvala får ei samansetjing som oppfyller kravet i lova, dersom desse blir valde før ein vel andre nemnder. Departementet legg derfor fram dette forslaget til endringar i kommunelova § 17 nr. 2 tredje punktum (endringar i kursiv):

> Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere, *og kontrollutvalg* for den nye valgperioden.

Samstundes bør lova endrast slik at kontrollutvalet trer i funksjon frå det konstituerande møtet. Departementet legg fram dette forslaget til endra § 17 nr. 3 første punktum (endringar i kursiv):

> Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg *og kontrollutvalg* trer i funksjon fra det konstituerende møte.

2.4 Valbarheit til kontrollutvalet (tilråding nr. 6)

2.4.1 Gjeldande rett

Etter kommunelova § 14 er desse personane utelukka frå val til kontrollutvalet:

- fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- administrasjonssjefen i kommunen og assisterande administrasjonssjef (representant)
- sekretæren for kommunestyret
- leiar av forvaltningsgrein i kommunen
- den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen
- den som reviderer kommunen

Etter § 77 nr. 2 er dessutan desse personane utelukka frå val til kontrollutvalet:

- ordførar og varaordførar
- medlem og varamedlem av formannskapet
- medlem og varamedlem av kommunal nemnd med avgjerdsmynde
- medlem av kommuneråd i kommunar med parlamentarisk styreform. Heller ikkje dei som er tilsette i sekretariatet til kommunerådet kan veljast dersom dei har fått delegert mynde

- tilsette i kommunen

Kommunelova § 10a handlar om kommunestyrekomitear, som er saksførebuande organ for kommunestyret. Komiteane består av alle medlemmene i kommunestyret. Den representanten som er medlem av kontrollutvalet, er likevel utelukka frå val til komiteane, jf. andre ledd andre punktum i paragrafen. Bakgrunnen for føresegna er den sentrale posisjonen komiteane har som saksførebuande organ for kommunestyret, sjølv om dei ikkje har formelt mynde til å ta avgjerder. Den sentrale posisjonen i saksførebuinga gjer at dei bør likestillast med nemnder med avgjerdsmynde når det gjeld valbarheit til kontrollutvalet.

I ei sak frå 2008 har departementet lagt til grunn at heller ikkje varamedlemmer i kontrollutvalet vil vere valbare til kommunestyrekomitear. I den same saka uttalte departementet dette i spørsmålet om ein medlem av ein kommunestyrekomité kunne stille til val til kontrollutvalet:

> [...]Departementet antar [...] at det ikke er i strid med loven om et medlem av en kommunestyrekomité stiller til valg til kontrollutvalget. Det følger imidlertid av kommuneloven § 10 a nr. 2, jf. § 15nr. 1, at vedkommende i så fall må tre ut av kommunestyrekomiteen, dersom han/hun skulle bli valgt inn i kontrollutvalget.

2.4.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 39 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at medlemmer av kommunestyrekomitear framleis bør vere avskorne frå å sitje i kontrollutvalet. Bakgrunnen er den påverknaden som komiteane har gjennom saksførebuinga og innstillingsretten.

➢ Tilråding 6: Av pedagogiske omsyn bør kommunelova § 77 nr. 2 endrast slik at medlemmer i kommunestyrekomitear etter kommunelova § 10a kjem med i opprekninga av kven som er avskorne frå val til kontrollutvalet.

2.4.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet er samd med arbeidsgruppa i at medlemmer av kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear ikkje bør kunne sitje i kontrollutvalet. Pedagogiske omsyn tilseier at dette bør presiserast i lovteksten, ved at medlemmer av kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear blir nemnde i § 77 nr. 2 i oversikta over dei som er utelukka frå val til kontrollutval. Departementet legg derfor fram dette forslaget til endra § 77 nr. 2 (endringar i kursiv):

> Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, *medlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10a* og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

2.5 Bør personar knytte til kommunale selskap kunne veljast til kontrollutvalet? (tilråding nr. 7)

2.5.1 Gjeldande rett

Det er stilt strenge krav til dei som kan veljast til kontrollutvalet. Personar som er knytte til kommunale eller interkommunale selskap, er ikkje utelukka frå val, til dømes leiarar og styremedlemmer i selskap som kommunen eig fullt ut. For gjeldande rett elles viser vi til punkt 2.4.1.

2.5.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 38–39 i rapporten:

> Legitimitet er avgjerande for at kontrollutvala skal kunne fylle rolla si. Ingen må kome i ein situasjon der dei kontrollerer seg sjølve eller verksemd dei sjølve leier eller er medansvarlege for. Derfor kan medlemmer av kontrollutvalet ikkje sitje i formannskapet eller andre utval som tek avgjerder. [...]
>
> Arbeidsgruppa meiner at ein person som har ei sentral rolle i verksemd som kontrollutvalet skal kontrollere, ikkje bør sitje i kontrollutvalet. Dette vil i tillegg til dei som i dag ikkje er valbare, også gjelde leiarar og styremedlemmer i IKS og AS som kommunen eig aleine eller saman med andre kommunar. Slike selskap skal kontrollutvalet drive selskapskontroll med, og kven som er medlemmer i utvalet, har mykje å seie for kva for selskap og kva for kontrolltypar kontrollutvalet prioriterer. Arbeidsgruppa meiner at habilitetsreglane ikkje er tilstrekkelege for å sikre rolleklarleik, og meiner såleis at det er naudsynt med reglar som hindrar personar med slike roller eller verv frå å sitje i kontrollutvalet. Arbeidsgruppa er klar over at det mange stader er slik at medlemmer i kontrollutvalet sit i styret for interkommunale revisjons- og sekretariatseiningar. Framlegget til lovendring vil hindre dette.

➢ Tilråding 7: Leiarar og styremedlemmer i kommunalt åtte selskap bør ikkje kunne sitje i kontrollutvala. Kommunelova bør endrast på dette punktet, og ein aktuell ordlyd i ei ny setning i § 77 nr. 2 kan vere: *"Det samme gjelder den som er leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap mv. som kan være gjenstand for selskapskontroll, jf. § 77 nr. 5."*

> Tilsette i kommunen kan ikkje sitje i kontrollutvalet. Arbeidsgruppa har vurdert om også tilsette i kommunalt åtte selskap burde vere avskorne frå å sitje i kontrollutvalet. På den eine sida kan dei tilsette i eit selskap ha interesse av å skjerme sitt eige selskap mot brysam kontroll. På den andre sida bør ein unngå å stengje ute fleire enn det som er naudsynt, frå val til folkevalde organ. Arbeidsgruppa legg vekt på praktiske omsyn her og går ikkje inn for å hindre tilsette i kommunalt åtte selskap frå å sitje i kontrollutvalet. Ved behandling av planar eller konkrete saker om selskapskontroll bør kontrollutvalet vurdere om tilsette i selskap er ugilde til å ta del.

2.5.3 Departementets vurdering

Departementet er skeptisk til å innføre avgrensingar i kven som kan veljast som medlem av folkevalde organ. Prinsipielt bør verva i folkevalde organ vere opne for flest mogleg av innbyggjarane. Praktiske omsyn talar òg for at ein ikkje utelukkar grupper frå val.

Dersom ein skulle løyse alle tenkjelege rollekonfliktar ved å utelukke grupper frå val, ville det bli vanskeleg å skaffe dugelege og motiverte folk til verva. Dersom habilitetsreglane er tilstrekkelege til å oppnå rolleklarleik, meiner departementet at særskilte grupper ikkje bør utelukkast frå val.

Habilitetsreglane er generelle reglar som gir rom for skjønn, medan rommet for skjønn er mindre kring reglane om valbarheit. Departementet legg til grunn at kommunane er vel kjende med habilitetsreglane og vurderingane som blir kravde. Sjølv om reglar om valbarheit kan vere enklare å praktisere, er dette ikkje eit avgjerande omsyn i departementets vurdering.

Spørsmålet om korleis ein skal vege mellom omsynet til rolleklarleik og omsynet til at verva skal vere opne for flest mogleg, kjem på spissen når det gjeld kontrollutvala. På den eine sida har kontrollutvalet oppgåver som krev at utvalsmedlemmene er ubundne av kommunen. Dette er nødvendig for å sikre legitimitet i kontrollarbeidet, og derfor har vi i dag strenge reglar om valbarheit. På den andre sida er det ein stor fordel at kontrollutvalet har medlemmer med fagkunnskap og motivasjon i kontrollarbeidet. I den samanheng er det uheldig dersom ein stor del av innbyggjarane er utelukka frå val, fordi det fører til at det er færre personar å velje blant.

Dersom selskapet blir å rekne som part i ei sak om selskapskontroll, vil leiarar og styremedlemmer i selskapet bli inhabile, jf. forvaltningslova § 6 første ledd bokstav e slik føresegna vil lyde etter endringa som tek til å gjelde etter valet hausten 2011. Elles blir det snakk om å vurdere om "andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet", jf. forvaltningslova § 6 andre ledd.

I Ot.prp. nr. 50 (2008–2009) gjorde departementet i punkt 6.7 greie for nokre typetilfelle der ein la til grunn at styremedlemmer og leiarar i kommunalt åtte selskap ville bli inhabile som fylgje av regelendringa:

> Departementet finner likevel grunn til å kunne identifisere noen typetilfeller hvor det framstår som klart at selskapets tilknytning til saken er så sterk at den vil utløse partsstatus. Departementet legger til grunn at et selskap typisk vil være part for eksempel i en sak om å inngå kontrakt mellom kommunen og selskapet, eller hvor kommunal myndighetsutøvelse rettes direkte mot selskapet. Departementet legger videre til grunn at et selskap typisk vil være part når kommunestyret behandler saker som gjelder endringer i selskapets vedtekter eller i selskapsavtale. På samme måte vil selskapet som utgangspunkt være part når kommunestyret gjennomgår og behandler sakskartet for møter i det operative eierorganet, og på denne bakgrunn treffer avgjørelser som instruerer kommunens representant i eierorganet.

Departementet skreiv vidare at dersom det var aktuelt å gjennomføre kontrollhandlingar retta mot selskapet, slik som selskapskontroll, la departementet til grunn at selskapet som hovudregel ville bli rekna som part.

> Dersom det gjennom slike kontrollhandlinger kreves innsyn i selskapet, kan det heller ikke være tvil om at selskapet er part. Som utgangspunkt vil også berørte

> selskaper være part når kommunen behandler selve planen for gjennomføring av selskapskontroll, jf. kontrollutvalgsforskriften § 13 andre ledd.

Departementet meiner at habilitetsreglane er tilstrekkelege til å sikre rolleklarleik for kontrollutvalsmedlemmer i planlegginga og gjennomføringa av selskapskontroll. Dersom ein lokalt ønskjer å avskjere rollekombinasjonar mellom selskapa og kontrollutvalet, er det høve til å ta omsyn til dette ved val av kontrollutval. Departementet vil derfor ikkje fylgje tilrådinga frå arbeidsgruppa om å utelukke leiarar og styremedlemmer i kommunalt åtte selskap frå val til kontrollutvalet.

2.6 Talet på medlemmer i kontrollutvalet (tilråding nr. 5)

2.6.1 Gjeldande rett

Det fylgjer av kommunelova § 77 nr. 1 at kontrollutvalet skal ha minst tre medlemmer. Dette er det same kravet til medlemstal som gjeld for faste utval, jf. kommunelova § 10 nr. 1.

2.6.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 37–38 i rapporten:

> Det varierer kor mange medlemmer kontrollutvalet har, sjå side 19 i Nordlandsforsking: Kommunale kontrollutvalg. Uavhengighet eller flertallsdiktatur?, NF-rapport 4/2007. Talet på medlemmer varierer med storleiken på kommunen. Gjennomsnittet for små kommunar er 3,7 medlemmer, for mellomstore kommunar er det 3,9 medlemmer, og for store kommunar er det 4,9 medlemmer.
>
> Regelen for kontrollutvala er den same som hovudregelen i kommunelova: eit utval skal ha minst tre medlemmer. Dette fører til at det er tenleg å ha nok varamedlemmer til at utvalet ikkje berre har to medlemmer ved forfall. Skulle eit kontrollutval ikkje fungere på grunn av stort forfall, kan kommunestyret kaste heile utvalet og velje nye medlemmer for den eller dei som ikkje fungerte. Kommunestyret har ansvaret for å velje eit kontrollutval som fungerer.
>
> Arbeidsgruppa meiner at hovudregelen i kommunelova framleis bør gjelde for talet på medlemmer i kontrollutvalet. Arbeidsgruppa ser at det kan vere ei utfordring dersom kontrollutvalet ikkje har fleire medlemmer enn minimumskravet i lova. Moglegheita til å treffe avgjerder dersom éin er borte, er ei generell utfordring i utval med tre medlemmer. Dersom det er tale om å gi mindretalet i kontrollutvalet særskilde rettar, sjå nedanfor, kan det vere uheldig dersom eit mindretal på berre ein medlem kan hevde slike rettar. Desse omsyna bør bli drøfta lokalt.

- Tilråding 5: I kvar kommune bør ein gjennomføre ei drøfting av kor mange medlemmer det bør vere i kontrollutvalet.

2.6.3 Departementets vurdering og forslag

Kommunelova fastset at både faste utval og kontrollutval skal ha minimum tre medlemmer. Det er ikkje automatikk i at kontrollutvalet har det same minimumskravet

til talet på medlemmer som faste utval. Kontrollutvalet er ikkje eit fast utval etter kommunelova § 10, sjå Ot.prp. nr. 70 (2003–2003) side 105.

Kontrollutvalet er eit av få utval som kommunane er pålagde å opprette. Fordi eit kontrollutval er avgjerande viktig i ein kommune, kan det i nokre samanhengar vere grunn til å stille andre krav til kontrollutvalet enn til faste utval. Kommunelova og kontrollutvalsforskrifta gir kontrollutvalet ei rekkje faste oppgåver. Til dømes skal kontrollutvalet sjå til at rekneskapen blir revidert, og at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon. Men kontrollutvalet kan i prinsippet ta opp alle forhold ved verksemda til kommunen så lenge det kan definerast som kontroll eller tilsyn.

Departementet ønskjer aktive kontrollutval som også nyttar høve til å ta opp forhold som kjem fram gjennom tips, oppslag i media osv. Det kan vere grunn til å tru at aktiviteten og kapasiteten til kontrollutvala når det gjeld å drive kontrollverksemd, i nokon grad kan vere påverka av kor mange medlemmer det har. Dess fleire medlemmer kontrollutvalet har, dess meir sannsynleg er det at (medlemmer av) utvalet set søkjelys på kritikkverdige forhold. Departementet meiner òg at eit krav om fleire medlemmer i kontrollutvalet strekar under at kontrollarbeidet i kommunen er svært viktig.

Departementet føreslår derfor å endre kommunelova § 77 nr. 1 andre punktum, ved at talet på medlemmer blir auka frå 3 til 5.

Det er viktig at kontrollutvala er sette i saman av personar som er motiverte og ønskjer å gjere ein god jobb. Somme stader kan det kanskje by på problem å setje saman eit kontrollutval av motiverte personar, som også oppfyller krava til valbarheit. Departementet meiner at det ikkje bør by på uoverstigelege problem, men ber høyringsinstansane særskilt om å få vite kva syn dei har på dette. Departementet vil vurdere høyringsfråsegna nøye før det blir teke endeleg stilling i dette spørsmålet

Departementet legg fram dette forslaget til endra § 77 nr. 1 andre punktum (endring i kursiv):

> Utvalget skal ha minst *fem* medlemmer.

3 ARBEIDET I KONTROLLUTVALET

3.1 Opne møte i kontrollutvalet (tilråding nr. 8)

3.1.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 77 nr. 8 seier:

> Kontrollutvalgets møter holdes for lukkede dører dersom ikke utvalget selv har bestemt noe annet. Dersom møtet holdes for åpne dører, skal dørene likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. § 31 nr. 3 siste punktum gjelder tilsvarende.

Det ligg altså til kontrollutvalet sjølv å bestemme om møtet skal vere ope. Kontrollutvalet kan aldri ha opne møte dersom det skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt, eller dersom det skal handsame personalsaker.

3.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 40:

> Arbeidsgruppa meiner at møte i folkevalde organ prinsipielt bør vere opne så langt som råd. Openheit er ein verdi i seg sjølv, men opne møte bidreg òg til å førebyggje mistankar om kva som går føre seg bak dei lukka dørene. For kontrollutvala kan det vere ein særskild fordel om opne møte verkar til å avmystifisere arbeidet deira.
>
> Arbeidsgruppa viser til at kommunelova opnar for at kontrollutvalet kan la møte gå for opne dører dersom utvalet vedtek det. Arbeidsgruppa viser vidare til at erfaringa, så langt medlemmene i gruppa kjenner til, er at det stort sett har gått greitt der ein har opne møte i kontrollutvalet. Opne møte kan vere med å endre forma på møta. Som grunnlag for eit eventuelt høyringsnotat og seinare lovframlegg for Stortinget er det behov for å sjå nærare på korleis arbeidet i kontrollutvala blir påverka av at møte er opne. Før det blir gjort ei lovendring, er det vidare behov for rettleiing eller eksempelsamlingar som viser korleis ei god møteleiing kan handtere typiske spørsmål om lukking av møte i kontrollutvala. Dette er spesielt viktig av omsyn til dei som har krav på at opplysningar ikkje blir offentlege.
>
> Arbeidsgruppa meiner at møta i kontrollutvalet bør vere opne og at kommunelova bør endrast, men det må vurderast om lukkingsgrunnane er gode nok. Det er derfor naudsynt å sjå lovendringa i samanheng med den varsla gjennomgangen av reglane i kommunelova om opne møte.
>
> ➢ Tilråding 8: Kommunelova bør endrast slik at møta i kontrollutvalet som hovudregel er opne møte. Konsekvensane for det praktiske arbeidet i kontrollutvalet bør bli nærare utgreidde, og det er behov for rettleiing til kontrollutvala før lovendringa eventuelt blir sett i verk.

3.1.3 Departementets vurdering og forslag

Arbeidsgruppa har som utgangspunkt at møte i folkevalde organ prinsipielt bør vere opne så langt som råd. Departementet deler dette utgangspunktet. Møte i folkevalde organ bør berre vere lukka når det ligg føre tungtvegande grunnar som tilseier lukking. Dette er rettesnora for føresegna i kommunelova § 31 om opne og lukka møte, som gjeld for dei fleste folkevalde organ.

Departementet viser til at det ikkje er slik at alle saker som kontrollutvalet handsamar, er av ein slik karakter at det er nødvendig å lukke møtet. Departementet er kjent med at fleire kontrollutval har gjort vedtak om å ha opne møte. Etter departementets meining illustrerar det at det er fullt mogleg for kontrollutvala å halde møte for opne dører.

Det er viktig at det er samanheng og konsekvens i reglane om lukking av møte. Mange saker som kontrollutvalet handsamar, vil bli sende over til kommunestyret for vidare handsaming. Ofte får vi då ein situasjon der handsaminga av ei sak går for lukka dører i kontrollutvalet, medan den same saka blir handsama i eit ope kommunestyremøte. Departementet meiner at regelverket verkar mindre konsekvent dersom det er kva organ som handsamar saka – og ikkje innhaldet i saka – som avgjer om handsaminga går for opne eller lukka dører.

Departementet har vanskeleg for å sjå særlege grunnar for å vidareføre den gjeldande hovudregelen om lukka møte, og vil føreslå å spegelvende regelen, slik at møte som hovudregel skal gå for opne dører.

Spørsmålet blir deretter i kva omfang kontrollutvalet skal få høve til å fråvike hovudregelen. Eit føremålstenleg utgangspunkt vil vere å sjå på kommunelova § 31, som inneheld reglar for når folkevalde organ kan eller skal lukke møte. Departementet meiner at den føresegna kan gjerast gjeldande også for kontrollutval. Det inneber at kontrollutvala blir stilte likt med andre folkevalde organ når det gjeld spørsmål om opne eller lukka møte. Stortinget har nyleg vedteke endringar i § 31. Ein omtale av gjeldande rett knytt til § 31 og kva slags endringar som er gjort, finst i Prop. 152 L. (2009–2010) *Endringar i kommuneloven (møteoffentlegheit)*. Lovendringane er ikkje sette i kraft.

Departementet har vurdert om unntaka frå opne møte i § 31 er tilstrekkelege for kontrollutvalet – eller om utvalet har særskilde behov som tilseier at det i tillegg bør ha "eigne" lukkingsheimlar. Departementet kan ikkje sjå at det ligg føre slike særskilde behov. Både omsynet til personvern og omsynet til offentlege interesser er etter departementets meining godt sikra i § 31.

Departementet føreslår etter dette å oppheve kommunelova § 77 nr. 8.

3.2 Særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet?

3.2.1 Gjeldande rett

Avgjerder i kontrollutvalet blir tekne på grunnlag av alminneleg fleirtal av dei stemmene som blir gitt, jf. kommunelova § 35. Dersom (delar av) kontrollutvalet ønskjer å gjere vedtak i ei sak som ikkje står på sakslista, kan ein tredel av medlemmene som er til stades, motsetje seg dette.

3.2.2 Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner)

I Ot.prp. nr. 17 blei eigenkontrollen i kommunane omtalt. Mindretalsrettar var eit av spørsmåla som blei vurderte. Departementet skreiv på side 26–27 mellom anna:

> Det er et grunnleggende prinsipp i kommunalforvaltningen at vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis. Unntak fra dette vil etter departementets oppfatning kreve tungtveiende grunner. Riktignok kan det tenkes en mulighet for at et flertall kan motsette seg berettiget granskning, og at det således rent prinsipielt vil kunne begrunne en mindretallsrettighet til å kreve granskning. Dette må imidlertid veies mot prinsippet om at beslutninger i kommunale organer treffes av et flertall. I en slik vurdering vil det også måtte tas hensyn til at kontrollutvalget etter loven er direkte underordnet kommunestyret, og utøver tilsyn og kontroll på vegne av dette. I dette ligger at kommunestyret også i prinsippet kan gi instrukser for kontrollutvalgets virksomhet. Dersom mindretallet i utvalget gis en lovfestet rettighet til å kreve iverksatt bestemte kontrolltiltak, vil kommunestyrets innflytelse bli avskåret i lov så langt som mindretallets lovfestede rettighet strekker seg. Kostnadene knyttet til å gjennomføre granskninger mv. initiert av et mindretall kan videre svekke

> kommunestyrets og kontrollutvalgets mulighet til å prioritere helhetlig mellom ulike kontrolltiltak og kontrollformer.
> [...]
> Departementet viser til at det i praksis ikke synes å være noe utstrakt problem at et flertall motsetter seg berettigede granskninger, og vil derfor ikke foreslå å lovfeste rettigheter for et mindretall i kontrollutvalget nå. Spørsmålet om det bør innføres en rettighet for et mindretall til å be kommunens revisor vurdere behovet for en granskning, vil bli vurdert av en arbeidsgruppe, se kapittel 4.5.

3.2.3 Vurderinga til arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 40–41 i rapporten:

> "Kontrollutvalgets uavhengighet" er nemninga på ei gruppe spørsmål som vesentleg har sin bakgrunn i representantforslag i Stortinget. Dette er dei mest relevante dokumenta: Innst. S. nr. 192 (2008–2009) på bakgrunn av Dok. nr. 8:4 (2008–2009), Innst. O. nr. 62 (2008–2009) på bakgrunn av Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) kap. 4 og Innst. S. nr. 177 (2005–2006) på bakgrunn av Dok. nr. 8:45 (2005–2006).
>
> Som løysing på det problemet at kontrollutvalet ikkje skulle vere tilstrekkeleg ubunde, har det kome forslag om rettar for mindretalet i kontrollutvalet, det vil seie unntak frå prinsippet om at fleirtalet avgjer. Dette er bakgrunnen for det følgjande punktet i mandatet til arbeidsgruppa:
>
> *Arbeidsgruppa skal vurdere [...] om det vil vere tenleg om eit mindretal i kontrollutvalet fekk ein lovfesta rett til å be revisor gi ei vurdering av ei sak eller ei hending og kor stort dette mindretalet eventuelt bør vere.*
>
> I Dok. nr. 8:4 (2008–2009) blir det peikt på fire grunnar til at kontrollutvala i kommunane ikkje er ubundne nok:
>
> • "kontrollutvalgenes uavhengighet har blitt utfordret, både gjennom krav om utskifting av medlemmer og gjennom marginalisering av utvalgenes egne initiativ"
> • "Den kommunale konsensuskulturen bidrar til at et aktivt kontrollutvalg lett oppfattes som et problem"
> • "medlemmene i kontrollutvalgene oppfattes av de øvrige folkevalgte som de politiske partienes forlengede arm"
> • "kontrollutvalgene bruker mer tid på å være populære hos ledende politikere eller rådmenn, enn å utføre de oppgaver som et reelt, uavhengig kontrollutvalg skal gjøre"
> [...]
> *Arbeidsgruppa meiner* at den forskinga som ligg føre, viser at svak uavhengigheit i kontrollutvalet ikkje er noko stort problem. Dei fire påstandane i Dok. nr. 8:4 (2008–2009) som står ovanfor, er etter arbeidsgruppa si vurdering tilbakeviste. Rettar for mindretalet blir dessutan mindre aktuelt når møta går for opne dører, sjå omtalen ovanfor.

Arbeidsgruppa meiner at det høyrer med til kvardagen som folkevald å hamne blant mindretalet og ikkje få viljen sin. Fleirtalsstyre er demokratisk. Rettar for mindretalet treng derfor særskild grunngiving.

Arbeidsgruppa viser til at ein lokalt står fritt til å gi føresegner om at til dømes dei einskilde medlemmene i kontrollutvalet får rett til å be revisor vurdere behovet for å sjå nærare på ei sak, ei hending eller eit spørsmål. Føresegnene kan fastsetje kor mykje tid ei slik undersøking maksimalt kan krevje, slik at kontrollutvalet ikkje mistar moglegheita til å prioritere ressursane sine. Føresegnene kan vidare fastsetje kva for saker revisor skal sjå på, og kva for saker sekretariatet skal sjå på. Ut frå konfliktnivået og kulturen lokalt kan kommunestyret vurdere om det er behov for slike føresegner. Ein rett for mindretalet i kontrollutvalet til å få utgreidd ei sak kan verke til å avklare saker utan å trekkje inn andre folkevalde organ. Det er ein fordel å løyse usemje på lågast mogleg nivå.

Arbeidsgruppa meiner at det viktigaste provet på i kva grad kontrollutvalet er ubunde, er at utvalet tek opp viktige og vanskelege saker. Kontrollutvalsmedlemmer som vik unna å ta opp saker som kan vere vanskelege for partiet, administrasjonen, selskap eller andre interesser, sviktar oppgåva si. Her meiner arbeidsgruppa at rettleiing og rolleforståing er ein meir tenleg reiskap enn reglar; det er vanskeleg å gi reglar mot sviktande mot.

Arbeidsgruppa meiner at det generelt er grunn til å vere skeptisk til å gi særskilde rettar til eit mindretal. Arbeidsgruppa er delt i synet på om det likevel er behov for å gi mindretalet i kontrollutvalet rett til å krevje at revisor eller sekretæren greier ut og gir ei vurdering av om utvalet bør gå vidare med undersøkingar av ei hending eller eit spørsmål.

3.2.4 Departementets vurdering

Som arbeidsgruppa peiker på, er fleirtalsstyre demokratisk. Det grunnleggjande prinsippet er – og bør vere – at vedtak blir gjorde med alminneleg fleirtal. Departementet ser at det kan vere omstende som tilseier at prinsippet bør fråvikast, men det bør då liggje føre tungtvegande grunnar.

Departementet har merkt seg at arbeidsgruppa delte seg i eit fleirtal og eit mindretal i spørsmålet om å innføre særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet. Det illustrerer at det ikkje er eit openbert svar på om slike rettar bør innførast.

Departementet ser at det vil kunne kome situasjonar der det vil vere tenleg med særskilde rettar for mindretalet. Eit fleirtal i kontrollutvalet vil kunne hindre mindretalet i å ta opp saker i utvalet. Dersom dette er saker som etter ei "objektiv" vurdering burde vore tekne opp, er det uheldig at fleirtalet blokkerer dette. Særleg er det uheldig dersom fleirtalet blokkerer saka fordi dei ikkje ønskjer å setje søkjelys på disposisjonar som fleirtalet i kommunestyret vil halde skjult.

Nordlandsforskning har undersøkt problemstillingar knytte til kontrollutvalet si uavhengige stilling, sjå *Kommunale kontrollutvalg. Uavhengighet eller flertallsdiktatur*, NF-rapport nr. 4/2007. Berre 5,1 prosent av dei spurde seier seg heilt eller delvis einige i ein påstand om at det politiske fleirtalet i kontrollutvalet blokkerer mindretalets høve

til å ta opp saker i utvalet. Undersøkinga tyder på at det er eit svært lite problem at eit fleirtal køyrer over eit mindretal. Departementet meiner derfor at det ikkje er noko stort behov for ei føresegn som gir mindretalet særskilde rettar. Etter departementets oppfatning bør ein vere varsam med å innføre reglar for å bøte på eit problem som verkar så lite. Det gjeld særleg når saka handlar om noko så prinsipielt viktig som å avvike frå den grunnleggjande føresegna om alminneleg fleirtal.

Arbeidsgruppa peiker på at det blir mindre aktuelt å sikre rettar for mindretalet dersom møta i kontrollutvalet går for opne dører. Departementet er einig i det og viser til punkt 3.1, som føreslår at kontrollutvalet som hovudregel skal ha opne møte. Opne møte, og kanskje særleg dersom media er til stades, vil truleg føre til at eit fleirtal ikkje finn det føremålstenleg å blokkere saklege forslag frå mindretalet.

Departementet har òg merkt seg at arbeidsgruppa peiker på den moglegheita kommunane har til å fastsetje lokale føresegner om rettar for mindretalet. Vi har i vurderinga ikkje lagt særskild vekt på den moglegheita. I kommunar der det faktisk er eit problem at fleirtalet i kontrollutvalet blokkerer for mindretalet, vil sannsynlegvis eit fleirtal i kommunestyret også blokkere for den typen lokale føresegner.

Etter dette legg departementet ikkje fram noko forslag om særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet.

3.3 Kven skal ha fleirtalet i kontrollutvalet?

3.3.1 Gjeldande rett

Det er ingen føresegner i kommunelova som gir føringar for kven som skal ha fleirtalet i kontrollutvalet. Det er derfor ikkje noko rettsleg i vegen for at fleirtalet i kommunestyret sikrar at dei også får fleirtalet i kontrollutvalet.

3.3.2 Vurderinga til arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa skreiv dette på side 40–41 i rapporten:

> Arbeidsgruppa blei beden om å vurdere "om mindretalet i kommunestyret eller fylkestinget bør ha fleirtalet i kontrollutvalet".
>
> Langt dei fleste kommunar er styrte etter formannskapsmodellen, medan fleire fylkeskommunar og større kommunar er styrte etter ein parlamentarisk modell. Formannskapsmodellen er kjenneteikna ved forholdsmessig representasjon. Det vil seie at folkevalde organ blir sette saman, så langt det er mogleg, slik at dei speglar av samansetjinga i kommunestyret. Dette inneber ei brei samansetjing av formannskapet, som er det viktigaste folkevalde organet etter kommunestyret. Formannskapsprinsippet fører til at alle grupperingar/parti får medverke i styre og stell, og ein skil ikkje mellom posisjon og opposisjon. Men ein vil naturleg nok skilje mellom fleirtal og mindretal frå sak til sak. Når det i daglegtalen blir snakk om til dømes Høgre-styrte kommunar, vil det ofte ikkje seie meir enn at ordføraren kjem frå Høgre.
>
> *Arbeidsgruppa viser* til at posisjon og opposisjon er ord som høyrer heime i ei parlamentarisk styreform, medan dette er prinsipielt ukjende omgrep i ein formannskapsmodell. Formannskapsmodellen legg til rette for at dei ulike

grupperingane får medverke på alle nivå, og legg på ein annan måte enn den parlamentariske modellen til rette for brei konsensus. Fleirtal og mindretal vil det alltid vere, men dette kan variere frå sak til sak.
[...]
Arbeidsgruppa meiner at det ikkje er behov for nasjonale føresegner om kven som skal ha fleirtal i kontrollutvala. Dette har kommunane sjølve vist at dei tek ansvar for å vurdere. Vidare er det svært vanskeleg å formulere ei føresegn om dette når omgrepa posisjon og opposisjon er ukjende i den vanlegaste styringsmodellen. I ein parlamentarisk modell vil administrasjonen vere styrt av folkevalde. Bak dette kommunerådet eller fylkesrådet står det eit fleirtal i kommunestyret, jf. kommunelova § 9 nr. 4. Rådet kan bli kasta av eit fleirtal i kommunestyret.

Arbeidsgruppa meiner at det kan vere gode grunnar til at fleirtalet i kontrollutvalet i parlamentarisk styrte kommunar kjem frå opposisjonen i kommunestyret. Kommunane vil ordne dette sjølve dersom dei ser seg tente med ei slik ordning.

3.3.3 Departementets vurdering

Departementet er samd med arbeidsgruppa i at det etter formannskapsmodellen vil vere svært vanskeleg, for ikkje å seie umogleg, å definere kva slags parti eller grupperingar som utgjer "posisjon" og "opposisjon". I ein del kommunar blir ordføraren og varaordføraren valde etter eit valteknisk samarbeid, ikkje på grunnlag av ein meir eller mindre forpliktande samarbeidsavtale. Fleirtalet i kommunestyret vil derfor kunne skifte frå sak til sak. Etter departementets syn er derfor spørsmålet ikkje eigna for lovregulering. Sjølv om det vil kunne vere enklare å lovregulere dette for kommunar som er parlamentarisk styrte, ser departementet ikkje noko behov for det. Departementet er samd med arbeidsgruppa i at kommunane vil ordne dette sjølve dersom dei ser seg tente med ei slik ordning.

3.4 Kontrollutvalets tilgang til lukka møte i kommunestyret

3.4.1 Gjeldande rett

Hovudregelen er at kommunestyret – og andre folkevalde organ – skal halde møta sine for opne dører, jf. kommunelova § 31 første ledd. Det blir opna for unntak frå hovudregelen dersom det gjeld

a) saker der det er tale om teieplikt fastsett i lov
b) saker der det er gjort vedtak om å lukke dørene, med heimel i føresegner i kommunelova

Det fylgjer av reglane om lukka møte i kommunelova at dei som skal vere til stades i eit lukka møte, må ha særskilt grunnlag for dette. Desse gruppene/personane vil ha ein alminneleg rett til å vere til stades i kraft av lova:

- møtande medlemmer og varamedlemmer, jf. lova § 40 nr. 1
- ordføraren og administrasjonssjefen (eller representantar for desse), jf. lova § 9 nr. 4 og § 23 nr. 3
- leiar eller medlem av kommunerådet i kommunar med parlamentarisk styreform, jf. § 19 nr. 5

Kommunelova § 77 nr. 1 siste punktum gir leiaren for kontrollutvalet møte- og talerett i kommunestyret når sakene frå kontrollutvalet blir handsama. Denne retten må etter departementets oppfatning også gjelde i dei tilfella kommunestyret vedtek å lukke dørene når sakene frå kontrollutvalet blir handsama. Men føresegna gir ikkje kontrollutvalet, eller leiaren, nokon generell rett til å vere til stades ved lukka møte i kommunestyret. Dei som ikkje har rett til å vere til stades, kan få tilgjenge av kommunestyret, men kan ikkje ta del i møtet.

I brev av 15. februar 2010 til Kontrollutvalssekretariatet Midt-Norge IKS legg departementet til grunn at kommunelova § 77 nr. 7 om kontrollutvalets rett til å "kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig" gir utvalet rett til å vere til stades i lukka møte i folkevalde organ. Departementet stiller deretter spørsmålet om denne møteretten også gjeld overfor kommunestyret, og uttaler:

> [...] Ordlyden i bestemmelsen "hos kommunen" taler for at retten til å være til stede gjelder alle organer i kommunen. Det samme gjør etter departementets vurdering formålet med bestemmelsen. På den annen side fører kontrollutvalget tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, jf kommuneloven § 77 nr. 1. Dette innebærer at kontrollutvalget prinsipielt ikke har et tilsynsansvar overfor kommunestyret selv, ettersom kontrollutvalget er underordnet kommunestyret, jf. merknadene til kontrollutvalgsforskriften § 4. Dette kan tale for at kontrollutvalgets rett etter § 77 nr. 7 ikke gjelder overfor kommunestyret. Opplysninger som fremkommer i kommunestyret kan imidlertid være av betydning for kontrollutvalgets tilsyn med administrasjonen og øvrige folkevalgte organer. De beste grunner taler således etter departementets vurdering for å legge til grunn at kontrollutvalgets undersøkelsesrett mv. også gjelder i forhold til møter i kommunestyret. Departementet antar derfor at bestemmelsen i utgangspunktet gir kontrollutvalget rett til å være til stede på lukkede møter i så vel kommunestyret som underordnede organer.
>
> Forholdet mellom kommunestyret og kontrollutvalget legger imidlertid etter departementets vurdering en begrensning på hvor fritt kontrollutvalget kan operere i forhold til kommunestyret. I merknadene til kontrollutvalgsforskriften § 4, jf. rundskriv H 30/05, uttaler departementet følgende:
>
> "Kontrollutvalget er direkte underordnet kommunestyret [...], og utøver kontroll og tilsyn på vegne av dette, jf. kommuneloven § 77 nr. 1. I dette ligger at kommunestyret [...] kan gi generelle eller spesielle instrukser for kontrollutvalgets virksomhet."
>
> Etter departementets syn innebærer dette at selv om kontrollutvalget i utgangspunktet kan kreve å være til stede på et møte i kommunestyret som holdes for lukkede dører, så kan kommunestyret likevel instruere kontrollutvalget om å ikke benytte seg av denne retten."

3.4.2 Departementets vurdering og forslag

Departementet mottek få spørsmål om kontrollutvalets rett til å vere til stades i lukka møte i folkevalde organ. Det kan tyde på at dette ikkje er av dei områda som skaper dei

store problema i praksis. Departementet meiner likevel at det kan vere grunn til å vurdere om ein treng å presisere regelverket.

Departementet legg til grunn at kommunelova § 77 nr. 7 gir kontrollutvalet heimel til å vere til stades i lukka møte i folkevalde organ. Vi viser i denne samanhengen til argumentasjonen i brevet til Kontrollutvalssekretariatet Midt-Norge IKS som er referert ovanfor. Det verkar derfor ikkje nødvendig å presisere heimelen i lova.

Departementet vil – av pedagogiske omsyn – føreslå at kontrollutvalets rett til å vere til stades i lukka møte blir fastsett i forskrift. Retten bør i utgangspunktet gjelde alle folkevalde organ, også kommunestyret. Tilhøvet mellom kommunestyret og kontrollutvalet kan likevel tilseie at kommunestyret, som det overordna organet, bør ha mynde til å regulere kontrollutvalets rett til å vere til stades i lukka møte i kommunestyret, anten i form av forskrift eller som vedtak knytt til eit særskilt møte. Departementet vil presisere dette i forskrifta. Kontrollutvalets behov for informasjon frå møte i kommunestyret vil elles langt på veg vere sikra gjennom at leiaren har møterett når sakene frå utvalet skal handsamast, og det forholdet at minst eitt medlem av kontrollutvalet skal vere medlem av kommunestyret.

Vi føreslår at føresegner om kontrollutvalets rett til å vere til stades i lukka møte blir teke inn i kontrollutvalsforskrifta § 4 første ledd, som nytt andre og tredje punktum:

> Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukket møte i kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer. Kommunestyret eller fylkestinget kan bestemme, i forskrift eller for et enkelt møte, at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret eller fylkestinget.

4 REVISJON

4.1 Heimelen til å dispensere frå utdanningskravet til revisoren (tilråding nr. 42)

4.1.1 Gjeldande rett

Forskrift om revisjon § 11 stiller krav til oppdragsansvarleg revisor:

> Den som er oppdragsansvarlig for revisjon av årsregnskap for en revisjonspliktig etter denne forskrift, skal ha bestått eksamen til bachelor i revisjon eller høyere revisoreksamen (master i revisjon) iht. Kredittilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.
>
> Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdannelse fra universitet/høyskole.

Departementet har heimel til å gi dispensasjon frå dette kravet. Departementet har gitt retningslinjer for praktiseringa i rundskriv H-30/05 (4. oktober 2005). Personar som var ansvarlege for revisjon av kommunal rekneskap då kravet blei innført, treng ikkje dispensasjon sjølv om ho eller han ikkje oppfyller krava.

4.1.2 Bakgrunn

Arbeidsgruppa skreiv på side 73 i rapporten:

> Departementet har heimel for å gi dispensasjon frå kravet til utdanninga til oppdragsansvarleg revisor, jf. forskrift om revisjon § 11 tredje ledd. Det har i dei seinare åra vore få saker. Arbeidsgruppa meiner at det er uheldig dersom den som har ansvaret for å revidere rekneskapen til ein kommune, ikkje har fullført fagutdanning eller tilstrekkeleg praksis. Arbeidsgruppa viser til at dersom ein ikkje klarer å tilsetje kvalifiserte folk i stillingane, er det mogleg å kjøpe slike tenester. Derfor bør dispensasjonspraksisen strammast til.

- Tilråding 42: Departementet bør vere svært tilbakehalde med å dispensere frå kravet til utdanninga til oppdragsansvarleg revisor, jf. revisjonsforskrifta § 11 tredje ledd. Dersom det blir dispensert, bør dispensasjonen berre gjelde for ein avgrensa periode.

Arbeidsgruppa drøfta ikkje spørsmålet om å oppheve heimelen departementet har til å dispensere frå utdanningskravet korkje til rekneskapsrevisoren eller til forvaltningsrevisoren.

Departementet tek opp spørsmålet om høvet til å dispensere bør vidareførast eller ikkje. Det er no seks år sidan lovendringa. Det har gitt revisorane og revisjonseiningane god tid til å innrette seg etter kravet. Nedgangen i talet på interkommunale revisjonseiningar har ført til større kompetansemiljø og dermed truleg lågare sårbarheit for endringar i kompetansesamansetjinga.

4.1.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet meiner at det no bør vere mogeleg for alle kommunar å skaffe seg revisorkompetanse som oppfyller kravet om utdanning. Departementet understrekar at kommunale revisjonseiningar må organiserast slik at dei har nødvendig kompetanse, og slik at dei ikkje er sårbare for endringar. Ordinære personellendringar som fylgje av pensjonering eller jobbskifte kan løysast utan dispensasjon frå utdanningskravet. Dette krev planlegging og styrking av den samla kompetansen, men er ikkje meir enn ein bør kunne vente av dei kommunale revisjonseiningane. Dersom det skulle oppstå kritiske situasjonar (force majeure), vil det sjølvsagt vere mogleg for andre personar å utføre oppgåva.

Frå 2004 til i dag har departementet gitt 11 dispensasjonar etter den nye forskrifta. Av desse er det berre 3 som er gitt frå 2007 og fram til no. Dei fleste søknadene blei såleis sende i dei første par åra etter at forskrifta tok til å gjelde i 2004. Alle dispensasjonane er gitt til rekneskapsrevisorar. At det er markert færre søknader frå dei seinare åra, saman med det låge talet på dispensasjonar, taler for at det ikkje er behov for at departementet framleis skal ha høve til å dispensere frå kravet til rekneskapsrevisoren sin utdanning. Det synast heller ikkje å vere behov for å ha høve til å dispensere frå utdanningskravet til forvaltningsrevisoren. Fråveret av dispensasjonssøknader tydar på det. Det forholdsvis moderate utdanningskravet som blir stilt i forskrifta gjer det nok òg lite aktuelt å søkje om dispensasjon. Departementet føreslår derfor å oppheve heile dispensasjonsheimelen i revisjonsforskrifta § 11 tredje ledd.

4.2 Kvitvaskingslova

4.2.1 Gjeldande rett

Den som er registrert eller statsautorisert revisor, er rapporteringspliktig etter kvitvaskingslova §§ 18, jf. 17, sjå § 4 andre ledd nr. 1. Formålet med kvitvaskingslova er å "forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandlinger", sjå § 1. Meir informasjon finst i "Veiledning til ny lov og forskrift med tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering" (23. juni 2009), Ot.prp. nr. 3 (2008–2009) og på nettstaden www.hvitvasking.no.

Det er ikkje eit krav at den som reviderer kommunale rekneskapar, skal vere registrert eller statsautorisert revisor, sjå revisjonsforskrifta § 11. Oppdragsansvarleg revisor i kommunal sektor skal ha utdanning som svarer til krava til registrert eller statsautorisert revisor, men praksiskravet er eit anna. Det er berre registrerte og statsautoriserte revisorar som er omfatta av rapporteringsplikta etter kvitvaskingslova. Departementet legg til grunn at langt frå alle oppdragsansvarlege kommunerevisorar har rapporteringsplikt etter kvitvaskingslova.

4.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa kom med denne tilrådinga (nr. 82): "Departementet bør avklare i kva grad kommunale revisorar kan og skal melde frå i tråd med krava i kvitvaskingslova."

4.2.3 Departementets vurdering

Departementet viser til at registrerte og statsautoriserte revisorar har rapporteringsplikt etter kvitvaskingslova. Kvitvaskingslova er eit viktig verkemiddel for å motverke økonomisk kriminalitet. Kommunane kjøper inn varer og tenester for over 80 milliardar kroner kvart år, fordelt på svært mange transaksjonar og leverandørar. Etter departementet si vurdering kan dette tale for at oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorar i kommunar og fylkeskommunar bør vere rapporteringspliktige etter kvitvaskingslova.

Rapporteringsplikt for oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorar i kommunar og fylkeskommunar vil føre til at same rapporteringsplikt gjeld uansett om til dømes eit IKS blir revidert av kommunal eller privat revisor. Med andre ord vil val av selskapsform ikkje ha noko å seie for om kvitvaskingslova vil gjelde. Dersom oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorar i kommunane blir inkludert i lista av rapporteringspliktige i kvitvaskingslova § 4, får dei plikt til kundekontroll og løpande oppfølging av sine kundar.

I tillegg vil oppdragsansvarlege revisorar ha ei plikt til undersøking dersom dei har mistanke om at ein transaksjon er knytt til kvitvasking eller terrorfinansiering, jf. § 17. Dersom undersøkinga ikkje avkreftar mistanken, vil oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor måtte rapportere dette til Økokrim, jf. § 18. Departementet føreslår at "oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommune eller fylkeskommune" skal takast inn i opprekninga av rapporteringspliktige i kvitvaskingslova § 4 andre ledd som eit tillegg i nr. 1. Departementet vil vurdere høyringsfråsegna nøye før det blir teke endeleg stilling i dette spørsmålet.

4.3 Krav om overordna analyse som grunnlag for plan for selskapskontroll

4.3.1 Gjeldande rett

Det er eit krav om at planen for forvaltningsrevisjon skal byggje på ein overordna analyse, jf. kontrollutvalsforskrifta § 10 andre ledd:

> Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Det er eit krav at kontrollutvalet skal leggje fram ein plan for selskapskontroll, men det blir ikkje stilt krav om at planen skal byggje på ein overordna analyse, jf. kontrollutvalsforskrifta § 13.

4.3.2 Bakgrunn

Arbeidsgruppa tok ikkje opp spørsmålet om å stille krav til grunnlaget for planen for selskapskontroll. Departementet har funne grunn til å vurdere eit slikt krav, sidan det aukande talet på selskap i kommunesektoren skaper behov for å prioritere kva for selskap, selskapstypar og bransjar som skal kontrollerast. Departementet vil likevel slå fast at det ikkje ligg føre undersøkingar som tyder på at det har vore tilfeldig kva kontrollutvala til no har sett opp på planen for selskapskontroll.

4.3.3 Departementets vurdering og forslag

Kommunane eig etter kvart mange selskap aleine eller saman – eller saman med private. Dette har ført til ein meir fragmentert styringsstruktur, sjølv om tenestene på dei store velferdsområda i hovudsak blir leverte av kommunane sjølve. Ein fragmentert struktur som fylgje av etablering av selskap har fordelar og ulemper som kommunane sjølve er nærast til å vurdere og ta konsekvensen av. For departementet er det viktig at rammeverket som kommunelova legg kring kommunen og selskapa, er tenleg. Det store talet på selskap som kommunane eig saman og aleine, gjer det særskilt viktig at selskapskontrollen er ein verksam del av eigenkontrollen. Selskapskontroll kan vere med på å skape eit høve til folkevald kontroll som elles kunne gått tapt.

Departementet meiner det derfor er vesentleg at kommunestyret tek stilling til planen for selskapskontroll og set av tilstrekkelege midlar, slik at kontrollutvalet kan fylgje opp planen. Med avgrensa ressursar er det nødvendig å prioritere også kontrollinnsatsen når det gjeld selskapskontroll. Ein overordna analyse kan vere tenleg for å sikre eit best mogleg grunnlag for å prioritere kva for selskap, selskapsformer eller bransjar som skal kontrollerast.

Det vil vere opp til kontrollutvalet kor omfattande den overordna analysen skal vere, og kven som skal gjere han. Allereie i dag skal kontrollutvala arbeide fram ein plan for selskapskontroll. Forslaget skal vere med på å sikre det faglege grunnlaget for denne planen.

Departementet føreslår derfor ei ny andre setning i kontrollutvalsforskrifta § 13 andre ledd:

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.

5 INTERNKONTROLL

5.1 Krav om rapportering om internkontroll i årsmeldinga? (tilråding nr. 26)

5.1.1 Gjeldande rett

Det gjeld ikkje noko særskilt krav om at administrasjonssjefen skal rapportere om internkontrollen.

Kommunane skal i årsmeldinga gjere greie for "tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten", jf. kommunelova § 48 nr. 5 etter ei lovendring i 2009. I forarbeida er det sagt dette om rapportering om internkontrollen, jf. Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) punkt 12.1:

> Der hvor administrasjonssjefen for eksempel har arbeidet med å forbedre sin internkontroll eller hvor kontrollutvalget har fått gjennomført forvaltningsrevisjoner på områder av betydning for kommunens tillit og omdømme, kan dette være relevant å nevne i årsberetningen.

5.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa tek opp ei tilråding i rapporten frå PwC om internkontroll i kommunane og skriv dette på side 58–59 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at det må vere klare ansvarslinjer mellom kommunestyret og administrasjonssjefen. Det kan oppstå spanande og kreative diskusjonar i skjeringspunktet mellom dei folkevalde og administrasjonen; somme vil heller tale om "ei gyllen sone" enn "ei gråsone". Arbeidsgruppa meiner at det samstundes kan vere fare for at dei folkevalde grip inn i internkontrollen – og dermed både forstyrrar arbeidet og avlastar administrasjonssjefen for noko av ansvaret ho eller han har. Klare ansvarslinjer sikrar at ingen ansvarsområde blir gløymde. At dei gjensidige forventningane er avstemde, kan hindre konfliktar.
>
> Arbeidsgruppa strekar under at dei folkevalde har ei sjølvsagd interesse i internkontrollen fordi internkontrollen heng saman med kvalitetsarbeidet og kvalitetsutviklinga i kommunen. PwC rår til at administrasjonssjefen årleg legg fram for kommunestyret ei sak om internkontrollen saman med eit grunnlag for å gå kritisk gjennom dei viktigaste risikoområda i kommunen.
>
> Arbeidsgruppa meiner at kommunestyret har ansvaret for å forvisse seg om at administrasjonssjefen har etablert tilstrekkeleg internkontroll. Dei folkevalde må vidare ha ei grunnleggjande forståing av kva internkontroll er, og av ansvaret og rolla til administrasjonssjefen. Administrasjonssjefen bør rapportere om arbeidet med internkontrollen overfor kommunestyret på ein tenleg måte, til dømes i årsmeldinga eller som ei eiga sak. Ei slik rapportering vil vere viktig ved å drive

> fram ei utvikling av internkontrollen i kommunane over tid. Det er opp til kommunestyret om dei vil at kontrollutvalet skal uttale seg i saka. Arbeidsgruppa meiner vidare at det bør vere eit krav i lov eller forskrift at administrasjonssjefen skal rapportere om arbeidet med internkontrollen. Departementet bør vurdere korleis eit slikt krav om rapportering kan utformast og takast inn i kommunelova.

- Tilråding 25: Administrasjonssjefen bør årleg rapportere om arbeidet med internkontrollen til kommunestyret.
- Tilråding 26: Departementet bør vurdere korleis eit krav om at administrasjonssjefen skal rapportere til kommunestyret om arbeidet med internkontrollen, kan utformast og takast inn i kommunelova.

5.1.3 Departementets vurdering

Det bør vere interessant for eit kommunestyre å ha kjennskap til korleis administrasjonssjefen arbeider med internkontroll. Departementet meiner likevel at det bør vere opp til kvart kommunestyre å vurdere om administrasjonssjefen skal rapportere om dette arbeidet. Departementet vil derfor ikkje fylgje tilrådinga frå arbeidsgruppa om å lovfeste eit krav om rapportering til kommunestyret om arbeidet med internkontrollen.

Dersom administrasjonssjefen finn fram til eigna måtar å rapportere til dei folkevalde om internkontrollen på, vil det vere tenleg om gode døme blir spreidde. Departementet vil peike på at rapportering om internkontroll kan sjåast som eit element i rapporteringa om etikk, jf. kommunelova § 48 nr. 5.

5.2 Kommunale føretak – internkontrollansvaret til dagleg leiar (tilråding nr. 36)

5.2.1 Gjeldande rett

Det fylgjer av kommunelova § 71 nr. 2 at "[d]aglig leder skal sørge for at foretakets bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte". Lova nemner såleis nokre særskilde plikter som dagleg leiar har i samband med internkontrollen. Dette kan likevel ikkje tolkast slik at det er berre i desse samanhengane dagleg leiar har eit kontrollansvar. Det er leiinga i ein organisasjon som har ansvaret for å etablere eit tilfredsstillande internkontrollsystem. Dette inneber at dagleg leiar har ansvar for heile den interne administrative kontrollen (internkontrollen) med verksemda til føretaket. Eit slikt syn blei også lagt til grunn av departementet i samband med at internkontrollansvaret til administrasjonssjefen blei regulert i kommunelova § 23 nr. 2, jf. Ot.prp. nr. 70 (2002–2003).

Styret i føretaket har ansvar for å "føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten", jf. kommunelova § 67 nr. 3.

5.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa uttalte dette om internkontroll i kommunale føretak på side 64 i rapporten:

> Arbeidsgruppa meiner at internkontrollen i kommunal verksemd er viktig også når verksemda er organisert som kommunalt føretak. Ordlyden i gjeldande § 71 nr. 2 er ikkje den same som i § 23 nr. 2 om internkontrollansvaret til

administrasjonssjefen. Arbeidsgruppa meiner at sidan kommunale føretak kan drive med omfattande og viktige oppgåver, bør det ikkje vere tvil om at internkontrollansvaret til dagleg leiar er like omfattande som det tilsvarande ansvaret til administrasjonssjefen.

- Tilråding 36: Departementet bør vurdere omtalen i kommunelova av internkontrollansvaret til dagleg leiar i kommunale føretak. Ei aktuell presisering i § 71 nr. 2 kan vere: "Daglig leder skal sørge for at foretaket drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at det er gjenstand for betryggende kontroll."

5.2.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet meiner det er viktig at ordlyden i § 71 nr. 2 speglar det reelle innhaldet i internkontrollansvaret til dagleg leiar. Føresegna gir, slik ho lyder i dag, ikkje eit korrekt bilete av kva for ansvar dagleg leiar har for internkontrollen. Departementet føreslår derfor at føresegna blir endra i tråd med forslaget frå arbeidsgruppa. Ei slik endring vil føre vidare det ansvaret som i dag ligg i lova. Endringa vil gjere det tydeleg at ansvaret til dagleg leiar ikkje er avgrensa til desse pliktene, men omfattar eit heilskapleg ansvar for internkontrollen i føretaket. Dette inneber ikkje reelt sett nokon nye plikter, men er berre ei presisering av det som etter gjeldande rett ligg i kontrollansvaret til dagleg leiar.

Departementet har dermed dette forslaget til endra § 71 nr. 2:

> Daglig leder skal sørge for at foretaket drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at det er gjenstand for betryggende kontroll.

6 SELSKAPSKONTROLL

6.1 Overskrifta i kommunelova § 80 (tilråding nr. 67)

6.1.1 Gjeldande rett

Overskrifta til kommunelova § 80 lyder: "Selskapskontroll".

Paragrafen gir i første ledd reglar om den retten kontrollutvalet/revisor har til å krevje opplysningar frå selskap som eit ledd i gjennomføring av selskapskontroll. I tillegg har kontrollutvalet og revisor heimel til å kunne gjere nødvendige undersøkingar i selskapet. Denne innsyns- og undersøkingsretten er avgrensa til å gjelde overfor

- interkommunale selskap oppretta i medhald av IKS-lova
- aksjeselskap der kommunar/fylkeskommunar eig alle aksjane, og heilåtte dotterselskap til slike selskap

Andre ledd i paragrafen opnar for at kommunestyret kan fastsetje reglar om kontrollen med dei interessene kommunen har i selskapa. Tredje ledd handlar om den retten kontrollutvalet/revisor har til å bli varsla og å kunne vere til stades på generalforsamling i selskapa, og møte i representantskap og tilsvarande organ.

Sjølv om kommunelova § 80 har reglar med nær tilknyting til gjennomføring av selskapskontroll, inneheld paragrafen ingen heimel for slik kontroll. Dette er ein heimel

for innsyn og undersøkingar i dei selskapa som er nemnde i første ledd i paragrafen. Heimelen for selskapskontroll ligg i kommunelova § 77 nr. 5.

I brev av 11. januar 2010 til Norges Kommunerevisorforbund har departementet presisert at heimelen for selskapskontroll ligg i kommunelova § 77 nr. 5 (og kontrollutvalsforskrifta § 13 første ledd). Departementet understrekar at heimelen for selskapskontroll gjeld fleire selskap enn dei som blir omfatta av innsynsretten etter § 80.

6.1.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa uttaler på side 84 i rapporten:

> [...] overskrifta på § 80 [er] misvisande fordi føresegna gir ein rett til innsyn og ikkje er ein heimel eller eit pålegg om å føre kontroll.

- Tilråding 67: Overskrifta i kommunelova § 80 bør endrast slik at ho dekkjer innhaldet i føresegna. Ein aktuell ordlyd kan vere: "Innsyn i selskaper mv."

6.1.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet er samd med arbeidsgruppa i at overskrifta til § 80 kan bli oppfatta som ein særskild heimel for selskapskontroll og dermed vere misvisande. Overskrifta bør endrast slik at ho dekkjer det reelle innhaldet i føresegna. Departementet vil vise til at føresegna i tillegg til innsynsretten også gir rett for kontrollutval/revisor til å gjere undersøkingar i selskapa. Dette bør gå fram av overskrifta.

Departementet vil derfor føreslå at overskrifta i § 80 blir endra til:

> Innsyn og undersøkelser i selskaper.

6.2 Kontrollutvalets rett til innsyn i selskap (tilråding nr. 66)

6.2.1 Gjeldande rett

Kontrollutvalet (og revisor) har med heimel i kommunelova § 80 første ledd rett til innsyn hos desse gruppene av selskap:

- interkommunale selskap oppretta i medhald av IKS-lova
- heilåtte kommunale aksjeselskap og heilåtte dotterselskap til slike selskap

Innsynsretten omfattar både retten til å krevje dei opplysningane som ein meiner er nødvendige, og retten til å gjere undersøkingar i selskapet.

Føresegnene om innsynsrett for kontrollutvalet tilsvarer den retten Riksrevisjonen har i selskap der staten eig alle aksjane, og i heilåtte dotterselskap til slike selskap, jf. aksjelova § 20-7. Vi viser i denne samanhengen til fråsegner i forarbeida til kommunelova § 80 (Ot.prp. nr. 70 (2002–2003, kapittel 5.3.3 og kapittel 11). I forarbeida blir det presisert at innsynsretten ikkje gjeld i selskap der andre enn kommunar – private eller staten – er medeigarar. Ein slik innsynsrett ville gi kommunane ein særrett i forhold til andre eigarar (proposisjonen side 74).

Kommuneloven § 80 regulerer uttømmande kva for selskap kontrollutvalets innsynsrett omfattar. Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 fell utanfor verkeområdet til føresegna.

Selskapskontroll er heimla i kommunelova § 77 nr. 5. Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomførast i alle typar selskap, men utan den vide innsynsretten etter § 80.

6.2.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa uttaler på side 104–105 i rapporten:

> Kommunelova § 80 seier ikkje noko om selskapskontroll med samarbeid etter kommunelova § 27. Kommunen har uavkorta innsyn så lenge samarbeidet ikkje er eige rettssubjekt. Heimelen i kommunelova § 27 blir framleis nytta til ulike typar verksemder som er sjølvstendige rettssubjekt. Kommunelova § 80 gir heller ikkje rett til innsyn i stiftingar som kommunen har teke initiativ til eller er knytt til på annan måte, til dømes gjennom rett til å velje styremedlemmer.
>
> Arbeidsgruppa meiner at det bør vere høve til innsyn i samarbeid etter kommunelova § 27 som er eige rettssubjekt. Arbeidsgruppa meiner vidare at det er sjølvsagt at innsynsretten også gjeld heilåtte døtrer av dotterselskap. Dette bør kome fram i lovteksten.

- Tilråding 66: Kommunelova § 80 bør endrast slik at føresegna heimlar innsyn i samarbeid etter kommunelova § 27 som er eige rettssubjekt. Ein aktuell ordlyd kan vere: "I interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som er omhandlet i § 27, i interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkekommune alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer, og i heleide datter- og datterdatterselskaper til slike selskaper, har kommunens ..."

6.2.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet finn ingen tungtvegande grunnar som skulle tilseie at det er ulike reglar om innsynsrett i interkommunale selskap etter IKS-lova og interkommunale samanslutningar etter kommunelova § 27. Vi vil derfor føreslå at innsynsretten i § 80 skal vere den same for begge typane samarbeidsordningar. Departementet går ut frå at innsynsretten gjeld alle selskap som er heilåtte av dei selskapa som er nemnde i lovteksten i dag, også dotterdotterselskap, sjølv om dette ikkje kjem tydeleg fram i lovteksten. Innsynsretten bør òg gjelde i dei tilfella eit selskap er fullt ut ått i fellesskap av kommunar og slike selskap som er nemnde.

Formålet til departementet er såleis at alle aksjeselskap som er heilåtte av kommunen/fylkeskommunen eller kommunar/fylkeskommunar, anten direkte eller indirekte gjennom dotterselskap i eitt eller fleire ledd, skal vere omfatta av føresegna. Det same gjeld aksjeselskap som er indirekte åtte gjennom interkommunalt selskap (IKS).

Departementet vil derfor føreslå ein endra § 80 (endringar i kursiv):

> I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, *i interkommunale styrer etter § 27* og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner *eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte* eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som

> finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

6.3 Bør omgrepa om selskapskontroll klargjerast? (tilråding nr. 61)

6.3.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 77 nr. 5 fastset: "Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunene eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper m.m."

Det går fram av ordlyden i lova at selskapskontroll er ei obligatorisk oppgåve for kontrollutvalet.

Forskrifta om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar har eit eige kapittel (kapittel 6, §§ 13–15) om selskapskontroll.

Forskrifta § 13 andre ledd fastset at kontrollutvalet minst éin gong i valperioden skal utarbeide ein plan for selskapskontroll. Denne planen skal kommunestyret sjølv vedta.

Forskrifta § 14 handlar om innhaldet i selskapskontrollen. Det går fram av forskrifta at kontrollen kan ha to delar: eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Eigarskapskontroll er ein obligatorisk del av selskapskontrollen. I forskrifta § 14 første ledd blir eigarskapskontroll definert som

> [...] kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Eigarskapskontrollen omfattar dermed ein kontroll av at den som forvaltar kommunens eigarinteresser, gjer dette innanfor ramma av den aktuelle lova, til dømes aksjelova. Dette kjem i tillegg til ei vurdering av om eigarskapet blir utøvd i samsvar med kommunens vedtak og føresetnader.

I brev av 11. januar 2010 til Norges Kommunerevisorforbund legg departementet til grunn at føresegna om selskapskontroll går lenger enn innsynsretten etter kommunelova § 80.

Det vil vere høve til å føre kontroll med kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskap som ikkje er interkommunale selskap etter IKS-lova, heilåtte kommunale eller fylkeskommunale aksjeselskap eller dotterselskap til slike selskap. På den andre sida presiserer departementet at kommunen – overfor selskap som ikkje blir omfatta av innsynsretten etter § 80 – ikkje vil stå i ein annan situasjon enn andre eigarar når det gjeld å føre kontroll med eigarinteressene. Ein selskapskontroll frå kommunen si side i slike selskap – til dømes i aksjeselskap der det også er private eigarar – vil måtte tilpassast dei rammevilkåra som gjeld for vedkomande selskap. Elles viser departementet til at deltakarkommunane i ei samanslutning etter kommunelova § 27 har stor fridom til å fastsetje reglar om kontroll og tilsyn i avtale og vedtekter. Ein må

kunne leggje til grunn at deltakarkommunane kan vedta at kontrollutvalet i éin av kommunane skal kunne føre kontroll med samanslutninga på deira vegner og rapportere til alle deltakarkommunar.

I tillegg til eigarskapskontroll kan selskapskontrollen òg omfatte forvaltningsrevisjon, jf. kontrollutvalsforskrifta § 14 andre ledd. Dette er ikkje ein obligatorisk del av kontrollen og vil kunne fastsetjast av kommunen.

Forvaltningsrevisjon inneber å gjennomføre "systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkningar ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetningar", jf. kommunelova § 77 nr. 4 og revisjonsforskrifta § 7.

Det sentrale ved forvaltningsrevisjon vil vere ei vurdering av om resultata som det konkrete selskapet oppnår, er i samsvar med vedtak og føresetnader frå dei øvste folkevalde organa. Kva for element som inngår i eit forvaltningsrevisjonsprosjekt, vil avhenge av formål og problemstilling for det enkelte prosjektet.

Kontrollutvalet fastset sjølv kven som skal utføre selskapskontrollen på vegner av det. Det kan vere revisjonen eller sekretariatet for utvalet når det gjeld eigarskapskontroll, jf. departementets merknader til forskrifta § 13 tredje ledd.

6.3.2 Tilrådinga frå arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa uttaler på side 97–98:

> Selskapskontrollen er ei lovfesta kontrollform som samspelar med eigarstyringa elles. Kontrollutvalet har gjennom selskapskontrollen ei sentral rolle overfor kommunane sine aktivitetar som eigar. Utanom selskapskontrollen er eigarrolla i liten grad regulert i lov eller forskrift. Det er derfor opp til kommunane og kommunesektoren sjølv å finne fram til gode måtar å handtere den store eigarskapen på.
> [...]
> Eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon kan seiast å markere to ytterpunkt i selskapskontrollen: på den eine sida kontroll av utøvinga av eigarstyringa, på den andre kontroll av måloppnåing, ressursbruk og liknande i selskapet. Mellom desse ytterpunkta kan det liggje kontrollar av selskap som kombinerer element frå dei to kontrollformene.
> [...]
> Medlemmene i arbeidsgruppa er gjennom kontakt med praksis kjende med at det er uvisse kring omgrepa i selskapskontrollen. Arbeidsgruppa meiner at det er behov for ei opprydding i korleis omgrepa blir nytta i forskriftene, i tråd med forståinga ovanfor.

- Tilråding 61: Departementet bør klargjere bruken av omgrepa om selskapskontrollen i kontrollutvalsforskrifta og revisjonsforskrifta.

Arbeidsgruppa uttaler vidare:

> Arbeidsgruppa meiner at kontrollutvala bør arbeide vidare med å utvikle selskapskontroll til å bli ein like sjølvsagd del av eigenkontrollen som

> rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. I denne prosessen kan kontrollutvala først og fremst lære av kvarandre.

6.3.3 Departementets vurdering

Departementet vil peike på at det i stor grad vil vere opp til kommunane å fastsetje dei nærare rammene for gjennomføring av eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskapa. Regelverket gir kontrollutvalet stor fridom til å setje premissane for selskapskontrollen. Etter departementets syn bør det òg vere slik. Vi meiner derfor at det vil vere lite tenleg, og lite ønskjeleg, å fastsetje detaljerte reglar om innhaldet i selskapskontroll og korleis ein slik kontroll skal gjennomførast.

Departementet vil elles vise til at rapporten frå arbeidsgruppa etter vår meining gir eit godt bidrag til ei nærare forståing av kva som bør vere innhaldet i selskapskontrollen

7 ANDRE REGELENDRINGAR

7.1 Opne møte i styret i kommunalt føretak

7.1.1 Gjeldande rett

Det fylgjer av kommunelova § 68 nr. 5 at styret i kommunale føretak held møta sine for lukka dører dersom ikkje kommunestyret har fastsett noko anna i vedtektene. I vedtektene kan kommunestyret som alminneleg regel fastsetje at møta skal vere opne, eller at berre visse saker skal handsamast i lukka møte. Styret kan likevel aldri ha opne møte dersom det skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt, eller viss det skal handsame personalsaker, sjå til samanlikning § 77 nr. 8 om møte i kontrollutvalet.

Kapitlet om kommunale føretak i kommunelova tok til å gjelde 1. januar 2000. Når det gjeld spørsmålet om opne og lukka møte, uttalte departementet i forarbeida (Ot. prp. nr. 53 (1997–1998) side 70–71):

> I forslaget til regler om kommunalt foretak ligger det at organisasjonsformen er søkt tilpasset mer forretningspreget virksomhet. I slike virksomheter vil behovet for å holde styremøtene for lukkede dører normalt være større enn i alminnelige politiske organer. Dersom et kommunalt foretak skal kunne tjene som en mulig organisasjonsform for kommunal næringsvirksomhet, bør den ha tilnærmet samme rammebetingelser som eventuelle private konkurrenter. Det vil normalt heller ikke ha samme interesse for allmennheten å være til stede ved møtene i driftsledelsen for kommunens forretningsmessige foretak.
> [...]
> Departementet har vært i tvil om utgangspunktet for kommunale foretak skal være at styremøtene skal gå for lukkede dører. Vi har imidlertid blitt stående ved utvalgets forslag. Ved denne vurderingen har vi lagt vekt på at de kommunale foretakene primært er tenkt som en organisasjonsform der behovet for å lukke dørene normalt vil være større enn for tradisjonell forvaltningsvirksomhet. Dersom foretakene selv skulle gis mulighet til å lukke dørene er det grunn til å tro at det ville bli gjort i relativt stor grad. Det ville således kunne gi et skjevt bilde av den reelle situasjonen dersom loven skulle fastslå at møtene er åpne, mens den reelle situasjonen trolig vil være at møtene er lukket. Utvalgets forslag om at møtene som utgangspunkt skal være lukket,

men med adgang til å fastsette i vedtektene at møtene skal holdes for åpne dører, samsvarer etter departementets oppfatning best med de hensyn som gjør seg gjeldende.

7.1.2 Bakgrunn

Stortinget vedtok i desember 2010 endringar i den alminnelege føresegna i kommunelova om opne og lukka møte (§ 31), sjå Prop. 152 L (2009–2010) *Endringar i kommuneloven (møteoffentlegheit)* og Innst. 118 L (2010–2011). I punkt 3.1 gjer vi ein gjennomgang av lova § 77 nr. 8, som regulerer møte i kontrollutvalet. Ved også å vurdere § 68 nr. 5 vil departementet ha gjort ein heilskapleg gjennomgang av alle føresegnene i kommunelova om opne og lukka møte.

7.1.3 Departementets vurdering og forslag

Utgangspunktet for departementets vurdering er at openheit i kommunar er med på å skape tillit til kommunal verksemd og å styrkje lokaldemokratiet. Kommunale føretak er ein del av kommunen. Det er derfor viktig at også dei delane av kommunen driv verksemda si på ein tillitvekkjande måte.

Hovudregelen i føresegna om lukka møte er i stor grad grunngitt med at organisasjonsmodellen var søkt tilpassa meir forretningsprega verksemd, og at det normalt gjer behovet for å lukke dørene større enn ved tradisjonell forvaltningsverksemd. Sjølv om organisasjonsmodellen er tilpassa meir forretningsprega verksemd, er han ikkje avgrensa til berre å gjelde for den typen verksemd. Det er fullt mogleg å organisere også forvaltningsprega verksemd i eit kommunalt føretak. Kommunelova sin hovudregel om lukka møte i kommunale føretak skil ikkje mellom kva slags verksemd føretaket driv; alle møta er lukka så framt ikkje kommunestyret har vedteke noko anna. Det inneber at også føretak som i liten eller ingen grad driv forretningsprega verksemd, kan ha styremøta sine bak lukka dører. Departementet meiner derfor at dagens føresegn går lenger enn omsynet bak regelen tilseier, og lenger enn nødvendig. Det er i seg sjølv ein viktig grunn til å vurdere endringar i føresegna.

Det er openbert viktig at kommunale føretak som har behov for å verne om forretningsverksemda si, har høve til det. Dette bør kunne gjerast utan å gå så langt som i dagens føresegn. Departementet meiner at hovudregelen i dagens føresegn bør spegelvendast, slik at styremøte som hovudregel skal vere opne. Spørsmålet blir deretter i kva omfang kommunale føretak skal få høve til å fråvike hovudregelen, særleg med tanke på omsynet til forretningsverksemda til føretaket.

Stortinget har som nemnt nyleg vedteke endringar i kommunelova § 31. Ifylgje lova (som tek til å gjelde 1. juli 2011) kan ein "vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument". Om føresegna heiter det i forarbeida (Prop. 152 L (2009–2010)):

> Nr. 5 regulerer høve til å lukke møte når omsynet til tungtvegande offentlege interesser tilseier det. Føresegna stiller vilkår både om at tungtvegande offentlege omsyn krev lukking og om at offentleglova inneheld ein heimel om unntak frå innsyn dersom opplysningane hadde stått i eit dokument. Det

> folkevalde organet må altså vurdere begge desse elementa, og kome til at vilkåra er oppfylte, før det kan vedta at møtet skal lukkast. Det må også identifisere kva for ein unntaksheimel i offentleglova som gjer at vilkåret er oppfylt. Det vil vere dei unntaksheimlane etter offentleglova som er gitt av omsyn til offentlege interesser, som kan vere aktuelle. Vilkåret om at omsynet til tungtvegande offentlege interesser må krevje lukking av møtet, fører til at terskelen for lukking skal vere høg.
> [...]
> Dei mest praktiske unntaksgrunnlaga i offentleglova er truleg omsynet til dei økonomiske interessene det offentlige har i forhandlingar (§ 23) [...].

Om offentleglova § 23 heiter det i *Rettleiar til offentleglova*, utgitt av Justisdepartementet, side 138–139:

> Unntaka i offentleglova § 23 har til felles at dei skal verne om det offentlege sine økonomiske interesser, typisk i forhandlingar og forretningstilhøve.
> [...]
> For det fyrste gir § 23 fyrste ledd høve til å nekte innsyn i opplysningar når dette er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomiforvaltninga til organet.
>
> Dette unntaket vernar om dei privatøkonomiske interessene til organet i forhandlingssituasjonar, og gjeld både ved kjøp og sal og ved avtaleforhandlingar meir generelt. Også opplysningar i saker som gjeld erstatningskrav mot det offentlege, vil kunne vere omfatta av dette unntaket. Derimot vil ikkje saker som gjeld den interne økonomiforvaltninga, som budsjettsaker, vere omfatta. Det er vidare eit vilkår for å kunne gjere unntak at dei aktuelle opplysningane har eit konkurranseaspekt. Innsyn i opplysningane må såleis medføre fare for at forhandlingsposisjonen eller den strategiske stillinga til organet i den aktuelle saka eller i framtidige saker blir svekt, slik at kostnadene blir større eller vinsten mindre.

Sjølv om føresegna ikkje kan nyttast på alle saker som gjeld forretningsverksemd, vil ho regelmessig kunne nyttast når økonomisk interesse tilseier det. Etter departementets vurdering gir det ein fornuftig balanse mellom omsynet til allmenta si interesse av innsyn i kommunal verksemd og omsynet til den kommunale verksemda sitt behov for å skjerme visse opplysningar.

Dersom folkevalde organ skal handsame ei sak som gjeld kommunens privatøkonomiske disposisjonar (til dømes forhandlingar eller annan type forretningsverksemd), kan det folkevalde organet lukke dørene berre i den utstrekning lova § 31 gir heimel for det. Departementet kan vanskeleg sjå tungtvegande grunnar for at høvet til å lukke dørene bør vere avhengig av om det er eit kommunalt føretak eller eit folkevalt organ, til dømes kommunestyret, som handsamar saka. Det peiker klart i retning av at lova § 31 også bør gjelde for kommunale føretak. I samband med Stortingets revidering av § 31 blei det òg vedteke ny § 31a, om prosedyrereglar m.v. Reglane i ny § 31a er i all hovudsak ei vidareføring av reglar som tidlegare stod i § 31. Reglane i § 31 og § 31a heng saman. Begge paragrafar bør derfor gjelde for kommunale føretak òg.

Departementet legg derfor fram dette forslaget til endring i kommunelova § 29 nr. 4:

> Bestemmelsene gjelder ikke for kommunale eller fylkeskommunale foretak jf. kapittel 11. Bestemmelsene i *§§ 31 og 31a og* §§ 36 til 38a kommer likevel til anvendelse.

7.2 Val av tilsette til styret i kommunalt føretak

7.2.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 65 nr. 3 andre punktum seier: "Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges blant de ansatte."

7.2.2 Bakgrunn

Dersom det skal veljast tilsette til styret, seier lova at dei skal veljast *blant* dei tilsette. Lova seier ikkje at dei skal veljast *av* dei tilsette. Det kan vere grunn til å tru at Stortinget meinte "av og blant" da lova blei vedteken, og at omgrepet "av" ved ein inkurie ikkje kom med i lovteksten som blei endeleg vedteken.

I Innst. O. nr. 14 (1998–1999)[1] frå kommunalkomiteen går det fram at fleirtalet fremja dette forslaget:

> Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte [departementets understreking].

Men i sjølve tilrådinga[2] blei dette forslaget fremja:

> Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer velges blant de ansatte [departementets understreking].

7.2.3 Departementets vurdering og forslag

Omgrepet "av" finst ikkje i tilrådinga og derfor heller ikkje i den endeleg vedtekne lovteksten. I Innst. O. nr. 14 (1998–1999) finst det ikkje haldepunkt for at Stortinget meinte noko anna enn at dei tilsettevalde skulle veljast av dei tilsette. Forslaget som blei fremja under komiteens merknader, strekar under dette. Departementet føyer til at det i anna lovgiving som handlar om representasjon av tilsette i styret, er vanleg å nytte omgrepet "av og blant", fordi det nærast er sjølvsagt at det er dei tilsette sjølve som skal velje tilsettevalde.

Departementet legg derfor fram dette forslaget til endra lovføresegn i kommunelova § 65 nr. 3 andre punktum (endringar i kursiv):

> Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges *av og* blant de ansatte.

[1] Under pkt. 5.2 Komiteen sine merknader, side 11
[2] Under pkt. 10 Komiteen si tilråding, side 25

7.3 Avgrensingar i høvet til å finansiere investeringar med lån når investeringa gir rett til momskompensasjon

7.3.1 Gjeldande rett

Ved kommunale og fylkeskommunale investeringar blir det gitt kompensasjon for meirverdiavgift etter lov om kompensasjon for meirverdiavgift, med dei avgrensingane som fylgjer av lova. Etter gjeldande reglar om rekneskap for kommunar og fylkeskommunar skal momskompensasjonen for investeringar førast som inntekt i driftsrekneskapen. Denne inntekta inngår i resultatet av drifta (netto driftsresultat). Frå 2010 til 2013 gjeld ei ordning der kommunane og fylkeskommunane gradvis skal overføre momskompensasjonen for investeringane frå driftsrekneskapen til investeringsrekneskapen, jf. forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsrekneskap § 3 siste ledd. I 2010 skal dei overføre minst 20 prosent av momskompensasjonen for investeringar. I 2011 er kravet 40 prosent, i 2012 er kravet 60 prosent, og i 2013 er kravet 80 prosent. Frå 2014 skal kommunar og fylkeskommunar inntektsføre all momskompensasjon for investeringar direkte i investeringsrekneskapen. Desse reglane skal medverke til at kommunar og fylkeskommunar ikkje baserer driftsaktivitetane på eit investeringsnivå som ikkje kan forsvarast over tid, og medverke til at driftsutgifter ikkje blir indirekte lånefinansierte.

Etter kommunelova § 50 nr. 1 kan kommunar og fylkeskommunar ta opp lån til investeringar i bygg, anlegg og varige driftsmidlar. Det er ikkje mogleg å låne til kjøp av aksjar, selskapspartar eller innskot av eigenkapital og liknande. Slike kjøp må finansierast med kommunens eller fylkeskommunens eigne midlar. Reglane er bygde på prinsippet om at kommunar og fylkeskommunar berre kan ta opp lån til føremål som er av varig verdi.

Kommunelova § 50 nr. 1 er forstått slik at kommunane og fylkeskommunane kan ta opp lån inntil brutto anskaffingskost for bygg, anlegg og varige driftsmidlar. Normalt kjem bruk av eventuelle øyremerkte investeringstilskot til fråtrekk. Det er ikkje stilt krav i regelverket om at kommunane og fylkeskommunane først skal finansiere investeringar i bygg, anlegg og varige driftsmidlar med sine eigne inntekter, før dei kan ta opp lån. Momskompensasjon for investeringar er å rekne som frie inntekter i investeringsrekneskapen. Det inneber at kommunar og fylkeskommunar kan finansiere det samla investeringsbudsjettet med lån (brutto) i tillegg til med andre inntekter, deriblant momskompensasjon for investeringane.

7.3.2 Departementets vurdering og forslag

KOSTRA-tala for 2009 syner at dei kommunale inntektene frå momskompensasjon for investeringar utgjorde meir enn 10 prosent av dei samla investeringsutgiftene. Det varierer likevel ein god del mellom kommunane, alt etter kva slags investeringar dei har gjort. I driftsrekneskapen for 2010 skal kommunane og fylkeskommunane overføre minst 20 prosent av momskompensasjonen for investeringane til investeringsrekneskapen. 20 prosent av momskompensasjonen for investeringane vil da inngå som pliktig finansiering i investeringsrekneskapen. Overgangsreglane sikrar at denne delen aukar fram til 2014, då momskompensasjonen for investeringane fullt ut skal førast som inntekt direkte i investeringsrekneskapen.

På den eine sida sikrar ein med dette at driftsutgiftene ikkje blir finansierte gjennom investeringsaktivitetar, og dermed heller ikkje indirekte finansierte med lån. På den

andre sida inneber rekneskapsreglane at investeringsrekneskapen frå 2010 på fast basis blir tilført ei finansieringskjelde utover det som fylgjer av dei vedtaka kommunen eller fylkeskommunen gjer om finansiering (bruk av lån, tilskot frå andre, salsinntekter eller oppsparte midlar). Om investeringane i bygg, anlegg og varige driftsmidlar er fullt ut finansierte med lån, vil inntektene frå momskompensasjon for investeringane vere midlar som kan finansiere andre investeringar i investeringsrekneskapen. Regelverket avgrensar ikkje kva type investeringar dette vil kunne vere. Etter gjeldande regelverk vil ein dermed utilsikta kunne kome i den situasjonen at momskompensasjon for investeringar reelt sett går med til å finansiere investeringar der regelverket ikkje opnar for lånefinansiering (kjøp av aksjar eller eigenkapitalinnskot o.l.). Når reglane for rekneskapsføring blir sette saman med reglane for låneopptak, opnar regelverket såleis for at investeringar som ligg utanfor dei lovlege låneføremåla i § 50, likevel indirekte kan bli finansiert med lån.

Departementet meiner at reglane bør hindre at kommunar og fylkeskommunar utilsikta kjem i ein situasjon der utgifter i investeringsrekneskapen som etter kommunelova § 50 ikkje kan finansierast med lån, blir finansierte gjennom momskompensasjon frå lånefinansierte investeringar. Dette vil sikre konsistens i regelverket. På same måte som kravet om å overføre momskompensasjonen for investeringar frå driftsrekneskapen til investeringsrekneskapen sikrar at kommunesektoren ikkje indirekte kan finansiere drifta med lån, vil dette medverke til at utgifter som ligg utanfor dei lovlege låneformåla, heller ikkje blir indirekte lånefinansierte.

Departementet føreslår på denne bakgrunn at opninga for å ta opp lån til bygg, anlegg og varige driftsmidlar etter kommunelova § 50 nr. 1 frå 2014 blir avgrensa til netto anskaffingskost. Med netto anskaffingskost meiner departementet summen av brutto anskaffingskost for investeringane i året etter at kompensasjon for meirverdiavgift knytt til anskaffingane er trekt frå. For perioden 2011–2013 føreslår departementet at opninga for å ta opp lån blir avgrensa til anskaffingskost med fråtrekk for momskompensasjon som er overført til investeringsrekneskapen.

Ved bruk av eventuelle øyremerkte tilskot vil dette òg kome som fråtrekk i det maksimale låneopptaket. Dette fylgjer av at øyremerkte tilskot ikkje kan nyttast til andre føremål. Departementet vurderer dette som gjeldande rett og meiner at det derfor ikkje er nødvendig å presisere dette i lova.

Departementet legg derfor fram dette forslaget til endringar i § 50 nr. 1 (endringar i kursiv):

> Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. *I årene 2011, 2012, 2013 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.* Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet.

7.4 Avdrag på likviditetslån og trekkrettar

7.4.1 Gjeldande rett

Høvet til å ta opp likviditetslån er regulert i kommunelova § 50 nr. 5. Likviditetslån kan anten vere reine likviditetslån eller ein avtale om likviditetstrekkrettar (typisk kassekreditt). Eit slikt lån er ikkje knytt til noko anna føremål enn at kommunen skal ha midlar tilgjengeleg til å gjere opp betalingsforpliktingane sine til rett tid. Kva som måtte vere bakgrunnen for likviditetsbehovet, har ingenting å seie for høvet til å ta opp lånet.

Hovudregelen er at likviditetslånet skal vere gjort opp seinast når årsrekneskapen blir fastsett, jf. § 50 nr. 7 bokstav b. Unntaket er i dei tilfella driftsutgifter saknar finansiering når rekneskapen blir avslutta, altså ved rekneskapsmessige underskot. Etter kommunelova § 50 nr. 7 bokstav b kan tilbakebetalingstida for likviditetslånet i slike høve setjast like lang som inndekningsperioden.

7.4.2 Bakgrunn

På kort sikt må kommunen ha tilstrekkeleg likviditet til å klare løpande utbetalingar. På sikt må omfanget av aktivitetar i kommunen stå i høve til kommunens evne til å dekkje utgiftene over tid. Det første blir regulert av høvet til å ta opp likviditetslån, det siste av kravet om budsjettbalanse og reglane for inndekning av underskot i kommunelova §§ 46 og 48.

Regelen om avdrag på likviditetslån må sjåast i lys av kravet om budsjettbalanse, der løpande inntekter minst skal dekkje løpande utgifter i året. Om dette kravet blir oppfylt, vil det normalt ikkje vere nokon grunn til å ta opp likviditetslån med nedbetalingstid utover rekneskapsåret. Ved underskot kan kommunen eller fylkeskommunen ha utestående eit likviditetslån eller trekkrett som tilsvarer underskotet. På dette viset blir tilbakebetalinga av likviditetslånet sett saman med inndekninga av underskotet og sparinga til kommunen eller fylkeskommunen. Gjeldande rekneskapsreglar inneber at det ikkje er fullt samsvar mellom rekneskapsresultata og likviditetsutviklinga i den enkelte kommunen og fylkeskommunen.

7.4.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet føreslår å fjerne regelen om oppgjer av likviditetslån og likviditetstrekkrettar. Departementets vurdering er at denne regelen er overflødig i det regelverket som kommunesektoren er underlagd i dag, og at dette bør stå uregulert.

Økonomireglane i kapittel 8 og 9 i kommunelova skal sikre to hovudomsyn: økonomisk balanse og betalingsevne.

Kravet til økonomisk balanse er det sentrale styringsinstrumentet for å regulere aktiviteten i kommunesektoren. Saman med krav om å dekkje inn eventuelle underskot i rekneskapen sikrar dette at utgiftene over ein viss periode ikkje overstig inntektene. I tillegg er aktiviteten regulert gjennom eit skilje mellom drift og investering og regler om kva for inntekter som kan finansiere bestemte aktivitetar. Til dømes kan ikkje lån brukast til å finansiere drifta i kommunane og fylkeskommunane, berre til investeringar. Saman avgrensar dette dei moglegheitene kommunane og fylkeskommunane har til å ta på seg forpliktingar dei ikkje har finansiell dekning for. Om ein kommune eller fylkeskommune ikkje kan oppfylle kravet om økonomisk balanse, vil regelverket krevje at dei dekkjer inn underskotet i form av innsparingar, noko som også inneber ei styrking

av likviditeten. Departementet vurderer det slik at balansekravet også regulerer likviditetsutviklinga til kommunane og fylkeskommunane på sikt. Over tid inneber kommunelova at utgiftene og utbetalingane ikkje vil kunne overstige inntektene og innbetalingane.

For at kommunane og fylkeskommunane skal kunne utlikne mellombels skilnader mellom inn- og utbetalingar og alltid kunne dekkje dei løpande betalingsforpliktingane sine, er det nødvendig at regelverket opnar for at dei kan ta opp likviditetslån eller inngå avtale om trekkrettar. Dette er i dag sikra gjennom kommunelova § 50 nr. 5. Eit likviditetslån skil seg frå andre typar lån ved at det ikkje er knytt til konkrete kjøp; det einaste føremålet det har, er å utlikne tidsforskyvingar mellom inn- og utbetalingane til kommunane og fylkeskommunane. Kommunane og fylkeskommunane kan ikkje inntektsføre slike lån som finansieringskjelde i driftsbudsjettet og -rekneskapen. Sjølve innlånet og tilbakebetalinga blir berre førte i balanserekneskapen. Lånet har altså ikkje andre konsekvensar for budsjettet enn dei rentene, gebyra og sakskostnadene som blir lagde på kommunen eller fylkeskommunen.

Kommunesektoren fører ikkje rekneskap etter kontantprinsippet. Etter gjeldande rekneskapsreglar vil det derfor ikkje vere fullt samsvar mellom rekneskapsresultata og likviditetsutviklinga i den enkelte kommunen og fylkeskommunen. Departementet vurderer regelen i kommunelova § 50 nr. 7 bokstav b om oppgjer av likviditetslån og trekkrettar som overflødig. Kommunelova pålegg kommunane og fylkeskommunane ei plikt til likviditetsstyring gjennom § 52. Eit krav om ein gitt frist for tilbakebetaling er heller ikkje nødvendig for å sikre likviditet og økonomisk balanse. I særskilde høve kan det også gi uheldige utslag. Ettersom det ikkje er fullt samsvar mellom rekneskapsresultatet og likviditetsutviklinga, vil det med reglane i dag i visse høve kunne tenkjast at det heller ikkje vil vere fullt samsvar mellom det kommunen eller fylkeskommunen treng av likviditet for å dekkje løpande betalingsforpliktingar, og det dei kan ha utestående i likviditetslån eller trekkrettar. Ved å oppheve kommunelova § 50 nr. 7 bokstav b vil ikkje ein slik situasjon kunne oppstå.

Departementet føreslår å oppheve kommunelova § 50 nr. 7 bokstav b, som regulerer avdrag på likviditetslån og trekkrettar.

8 LOV OM INTERKOMMUNALE SELSKAP – ENDRINGAR I VISSE FØRESEGNER OM ØKONOMIFORVALTNINGA I SELSKAPET

Eit viktig omsyn bak gjeldande rett er å ha eit samanhengande regelverk mellom lov om interkommunale selskap og kommunelova, sidan deltakarane i eit interkommunalt selskap har uavgrensa ansvar for forpliktingane til selskapet. Vi viser til Ot.prp. nr. 54 (1997–1998) side 75. Dette inneber at det i dag er stor grad av samsvar mellom avgrensingane i dei økonomiske disposisjonane eit interkommunalt selskap kan gjere (lov om interkommunale selskap), og dei avgrensingane som deltakarkommunane sjølve er underlagde (kommunelova). Som fylgje av endringane i økonomiføresegnene i kommunelova som tok til gjelde i 2001, jf. Ot.prp. nr. 43 (1999–2000), er det nødvendig å gjere enkelte endringar i lov om interkommunale selskap for å sikre at det framleis er

god samanheng med reglane i kommunelova. I tillegg finn departementet det nødvendig å føreslå enkelte andre justeringar i lov om interkommunale selskap.

8.1 Låneopptak og avdrag på lån

8.1.1 Gjeldande rett

Etter lov om interkommunale selskap § 22 kan interkommunale selskap berre ta opp lån til kapitalformål og konvertering av eldre gjeld, i tillegg til likviditetslån. Avgrensingane i høvet desse selskapa har til å ta opp lån, må sjåast i samanheng med avgrensingane i låneretten som tidlegare var gitt for kommunar og fylkeskommunar i kommunelova av 1992. Avgrensingane i låneretten for kommunar og fylkeskommunar blei likevel justert ved endringar i kommunelova som tok til å gjelde 1. januar 2001. Endringane i kommunelova i 2001 var blant anna ei presisering om at låneopptak må vere til "eige bruk" for kommunen eller fylkeskommunen, og at låneopptak må vere knytt til ei anskaffing av varig verdi. Etter dette gir kommunelova blant anna ikkje lenger høve til å ta opp lån til kjøp av aksjar.

Lov om interkommunale selskap § 22 siste ledd seier at departementet kan gi nærare forskrifter til utfylling av føresegnene i paragrafen. Forskrift 17. desember 1999 nr. 1567 om lån og lånevilkår for interkommunale selskap gir reglar for avdragsmåte og avdragstid for lån til slike selskap. I tillegg stiller forskrifta krav om at eit slikt selskap må ta opp lån i norske kroner, med mindre departementet har gitt dispensasjon til selskapet for å ta opp lån i annan valuta.

8.1.2 Departementets vurderingar og forslag

Departementet held fast på at interkommunale selskap ikkje bør kunne ta opp lån til dei løpande utgiftene sine, under dette tilskot til andre. Departementets vurdering er vidare at låneopptak berre bør kunne gjerast for å finansiere anskaffingar av varig verdi som blir ein reell del av formuen i selskapet. Desse vilkåra for låneopptak kjem klarare fram av den formuleringa som er gitt i gjeldande kommunelov § 50 nr. 1 om låneretten for kommunar og fylkeskommunar. For å få fram desse presiseringane føreslår departementet at føresegnene i kommunelova blir tekne inn i lov om interkommunale selskap, til erstatning for gjeldande § 22 andre ledd første punktum. Denne presiseringa inneber også at låneretten for interkommunale selskap berre omfattar investeringar i fysiske eigedelar av varig verdi, og at kjøp av aksjar og liknande fell utanom, på lik linje med det som er gjeldande rett for kommunar og fylkeskommunar.

Vi viser også til punkt 7.3, der det blir føreslått endringar i kommunelova § 50 som inneber at kommunar og fylkeskommunar ved låneopptak til finansiering av bygningar, anlegg og varige driftsmidlar må trekkje frå momskompensasjon for investeringane som er inntektsførte i investeringsrekneskapen (overført frå driftsrekneskapen fram til og med 2013). Med dei same grunngivingane føreslår departementet tilsvarande avgrensingar i låneretten for interkommunale selskap. For interkommunale selskap som fører rekneskap etter rekneskapslova (resultatrekneskap), føreslår departementet at avgrensingane i låneretten med fråtrekk for momskompensasjon for investeringane skal teke til å gjelde utan overgangsordning.

Etter gjeldande rett kan interkommunale selskap ta opp likviditetslån. Det kjem ikkje klart fram at interkommunale selskap kan inngå avtalar om likviditetstrekkrettar (kassakreditt), slik som kommunar og fylkeskommunar har høve til etter kommunelova

§ 50 nr. 2. Departementet føreslår at dette blir presisert i lov om interkommunale selskap.

Gjeldande rett er ikkje meint å vere til hinder for at interkommunale selskap skal kunne ta opp lån til lånefond, jf. Ot. prp. nr. 53 (1997–1998) side 104. Ei ordning med lånefond inneber at det blir teke opp lån i ein rund sum utan at det på opptakstidspunktet er fastsett kva formål lånet skal finansiere. Ved bruk av slike lånemidlar gjeld dei same reglane for låneformål osv. som elles. Departementet meiner at denne låneretten bør kome fram av lovteksten, og føreslår at det blir teke inn ei ny føresegn i lov om interkommunale selskap som tilsvarer kommunelova § 50 nr. 8.

Departementet meiner at det framleis bør stillast krav til selskapa om eit minimum av nedbetaling av lånegjelda, slik at dei faktiske forpliktingane selskapet har overfor långivarar gradvis blir innfridde. Departementet meiner at kravet til nedbetaling bør kome fram av lova sjølv, og ikkje av forskrift som i dag, jf. forskrift 17. desember 1999 nr. 1567 om lån og lånevilkår for interkommunale selskap. Departementet viser til at reglane i kommunelova § 50 nr. 7 inneber at kravet til minste avdrag på lån er knytt opp mot samla lånegjeld og den veidde levetida på kommunens eigedelar. Dette i motsetning til tidlegare rett (før endringane i kommunelova som tok til å gjelde 1. januar 2001), der avdraga som kommunar og fylkeskommunar skulle betale på lån, blei sette opp mot dei enkelte låneopptaka og levetida på dei enkelte eigedelane som låneopptaka var knytte til. Gjeldande rett i kommunelova gir større fleksibilitet og gjer praktiseringa av låneopptak og avdrag enklare, jf. Ot.prp. nr. 43 (1999–2000) side 87. Departementet føreslår derfor at interkommunale selskap skal rekne ut krav til minste avdrag på lån på same måte som kommunar og fylkeskommunar gjer etter kommunelova, og at dette blir teke inn som ei føresegn i lov om interkommunale selskap.

Forskrift om lån og lånevilkår for interkommunale selskap § 4 krev at eventuelle låneopptak i interkommunale selskap skal skje i norske kroner. Tilsvarande føresegner gjaldt tidlegare for kommunar og fylkeskommunar, men blei oppheva ved endringane i kommunelova som tok til å gjelde 1. januar 2001. Kommunar og fylkeskommunar har såleis etter kommunelova høve til å ta opp lån i annan valuta, men det er ein føresetnad at valutalån blir tekne opp innanfor rammene av kommunelova § 52 (forbodet mot å ta på seg vesentleg finansiell risiko). Departementet vurderer det slik at det også for interkommunale selskap ikkje er prinsipielle grunnar til å forby valutalån på generell basis, så lenge slike lån blir tekne opp innanfor forsvarlege risikorammer og det interkommunale selskapet unngår vesentleg finansiell risiko. Vi viser også til avsnitt 8.3, der det er føreslått føresegner om dette. Departementet legg på denne bakgrunnen fram eit forslag om å oppheve forbodet mot at interkommunale selskap tek opp valutalån.

Det fylgjer av desse forslaga at dei enkelte føresegnene i gjeldande forskrift om lån og lånevilkår for interkommunale selskap anten blir tekne inn i lova eller oppheva. Departementet føreslår derfor at forskrift 17. desember 1999 nr. 1567 om lån og lånevilkår for interkommunale selskap blir oppheva. Når dei sentrale omsyna med dette blir føreslått tekne inn i lova, ser departementet heller ikkje behov for ein særskild heimel for departementet til å fastsetje nærare reglar om lån og lånevilkår. Departementet føreslår derfor også å oppheve forskriftsheimelen i lov om interkommunale selskap § 22 siste ledd.

Når det gjeld forslag til endra lovtekst i § 22 viser vi til punkt 8.3.2.

8.2 Statleg lånegodkjenning

8.2.1 Gjeldande rett

Lov om interkommunale selskap § 22 fjerde ledd seier at vedtak i selskapet om å ta opp lån må godkjennast av departementet.

8.2.2 Departementets vurderingar og forslag

Gjeldande rett krev at departementet (fylkesmannen) skal godkjenne låneopptaka til selskapa, jf. lov om interkommunale selskap § 22 fjerde ledd. Føresegna må sjåast på bakgrunn av tidlegare regel i kommunelova § 45 nr. 4, som påla departementet (fylkesmannen) å godkjenne kommunale låneopptak. Denne føresegna i kommunelova er i dag erstatta med reglane om vilkårsbunden kontroll og godkjenning, jf. kommunelova § 60, som avgrensar ordninga med lånegodkjenning til dei kommunane og fylkeskommunane som oppfyller kriteria for økonomisk ubalanse i lova. Departementet meiner at det ikkje er sterke grunnar til at interkommunale selskap skal vere underlagde strengare statleg kontroll enn kommunar og fylkeskommunar når det gjeld låneopptak.

Departementet viser til at deltakarkommunane har uavgrensa ansvar for forpliktingane til selskapet, og at låneopptak inneber langsiktige forpliktingar som må ha dekning. Det bør takast høgd for at økonomien til eit selskap eller deltakarkommunane kan utvikle seg slik at den låneretten som er avtalt for selskapet i utgangspunktet, seinare vil kunne bli vurdert som ikkje lenger forsvarleg. Departementet meiner derfor at det i ei viss utstrekning vil kunne vere behov for å avgrense selskapets låneopptak, for på den måten å avgrense storleiken på det økonomiske ansvaret deltakarkommunane har overfor selskapet. Departementet legg til grunn at dette typisk kan vere tilfelle der ein eller fleire av deltakarkommunane sjølve har svekt økonomisk balanse. Departementet føreslår på denne bakgrunn at godkjenningsordninga for interkommunale selskap blir gjord vilkårsbunden, ved at ordninga blir knytt til om ein eller fleire av deltakarkommunane er registrerte for vilkårsbunden godkjenning og kontroll (ROBEK) etter reglane i kommunelova § 60. Dette inneber at dersom ein eller fleire av deltakarkommunane er registrerte i ROBEK, skal selskapets vedtak om låneopptak godkjennast av fylkesmannen etter delegert mynde frå departementet. Innhaldet i godkjenningsordninga for selskapet vil elles tilsvare det som fylgjer av gjeldande godkjenningsordning.

Når det gjeld forslag til endra lovtekst i § 22 viser vi til punkt 8.3.2.

8.3 Finansiell risiko

8.3.1 Gjeldande rett

Etter lov om interkommunale selskap § 22 tredje ledd er det forbod mot at selskapet stiller garanti eller pantset eigedelane sine til trygd for andre sine økonomiske forpliktingar. Departementet viser også til at forskrift 17. desember 1999 nr. 1567 om lån og lånevilkår for interkommunale selskap set forbod mot at selskapet utset seg for valutarisiko ved låneopptak. Formålet med desse føresegnene er å avgrense selskapa sine høve til å ta på seg forpliktingar som inneber vesentleg risiko for økonomisk tap. Lov om interkommunale selskap har likevel ingen generelle føresegner som regulerer selskapets høve til å ta på seg finansiell risiko.

8.3.2 Departementets vurderingar og forslag

Departementet viser til at interkommunalt selskap er ei selskapsform som i stor grad blir nytta til samarbeid om verksemd som har stor nytteverdi for samfunnet, og tenester som selskapet yter til deltakarane (deltakarkommunane) eller innbyggjarane i deltakarkommunane. Interkommunale selskap vil også kunne forvalte store verdiar på vegner av deltakarkommunane og fellesskapet. Departementet meiner derfor at det bør vere spesifikke reglar som hindrar at interkommunale selskap tek på seg unødig risiko for økonomisk tap, på same måte som det bør vere reglar som avgrensar moglegheitene for selskapa til å ta på seg økonomiske forpliktingar, jf. avsnitt 8.1 om lånerett for selskapa. Etter departementets vurdering bør også interkommunale selskap vere underlagde krav om ei forsvarleg finansforvaltning. I samband med at det blir føreslått å oppheve gjeldande forskrift som gir forbod mot å ta opp valutalån, føreslår departementet å ta inn ei ny føresegn i lova som set eit generelt forbod mot at interkommunale selskap tek på seg vesentleg finansiell risiko. Departementet viser her også til tilsvarande føresegner i kommunelova § 52, som set krav om at kommunar og fylkeskommunar har ei forsvarleg forvaltning av finansielle eigedelar og gjeld.

Departementet føreslår etter dette at § 22 skal lyde slik:

> *Lån, garantier og finansiell risiko*
>
> Selskapet kan ikke ta opp lån med mindre det er særskilt fastsatt i selskapsavtalen at selskapet skal ha slik adgang. Dersom selskapet har adgang til å ta opp lån, skal det i selskapsavtalen være fastsatt en høyeste ramme for selskapets samlede låneopptak.
>
> *Selskapet kan bare ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk, og til konvertering av eldre gjeld. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet. Selskapet kan ta opp lån til likviditetsformål eller inngå avtale om likviditetstrekkrettighet.*
>
> *Interkommunale selskaper som fører regnskap etter regnskapsloven, kan ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.*
>
> *Interkommunale selskaper som fører regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper kan i årene 2011, 2012, 2013 ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.*
>
> *Dersom en av deltakerne er underlagt reglene i kommuneloven § 60, skal selskapets vedtak om opptak av lån, eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre selskapet utgifter ut over de fire neste budsjettår, godkjennes av departementet.*

> *Selskapets samlede lånegjeld etter andre ledd første punktum skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte.*
>
> Likviditetslån og likviditetstrekk etter andre ledd andre punktum *skal være gjort opp senest når årsregnskapet fastsettes.* Foreligger det regnskapsunderskudd som etter økonomiplanen skal dekkes over flere år, kan motsvarende likviditetslån tilbakebetales over samme tidsrom.
>
> *Selskapet kan ta opp lån til eget lånefond. Ved bruk av lånefond gjelder reglene i denne bestemmelsen tilsvarende.*
>
> Selskapet kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.
>
> *Selskapet skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og med hensyn til at selskapet skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.*
>
> Avtale i strid med bestemmelsene i første, *femte og niende ledd* er ugyldig.

8.4 Bruk av inntekter ved sal av fast eigedom (realiserte verdiar)

8.4.1 Gjeldande rett

Etter lov om interkommunale selskap § 21 kan interkommunale selskap ikkje nytte inntekter frå sal av fast eigedom eller andre større kapitalgjenstandar til å dekkje løpande utgifter. Departementet er gitt heimel til i særlege tilfelle å dispensere frå dette forbodet.

8.4.2 Departementets vurderingar og forslag

Dispensasjonshøvet for interkommunale selskap har samanheng med at det tidlegare var gitt ein tilsvarande dispensasjonsmoglegheit for kommunar og fylkeskommunar i kommunelova av 1992. Det var ein føresetnad at dispensasjonshøvet skulle nyttast strengt. Dette var bygd på prinsippet som er lagt til grunn for både kommunar, fylkeskommunar og interkommunale selskap om at løpande utgifter skal dekkjast av løpande inntekter. Dispensasjonsmoglegheita for kommunar og fylkeskommunar blei teken ut ved endringane i kommunelova som tok til å gjelde 1. januar 2001.

Departementet meiner det er eit viktig prinsipp at verdiar i form av faste eigedommar eller andre større kapitalgjenstandar, verdiar som gjerne er bygde opp over lang tid, ikkje kan nyttast til å dekkje selskapets løpande driftsutgifter. Departementet ser på denne bakgrunn ikkje at det er naudsynt med ein slik dispensasjonsmoglegheit, og føreslår at denne moglegheita bli oppheva.

8.5 Enkelte endringar i reglane om selskapets årsbudsjett og økonomiplan

8.5.1 Gjeldande rett

Lov om interkommunale selskap § 18 tredje ledd fastset at dersom selskapets budsjett føreset tilskot frå deltakarane, er budsjettet ikkje endeleg før budsjetta til dei kommunale eller fylkeskommunale deltakarane, med dette tilskotet, er handsama etter

kommunelova § 45 nr. 4. Føresegna må sjåast på bakgrunn av tidlegare regel i kommunelova § 45 nr. 4 som påla departementet (fylkesmannen) å føre kontroll med at budsjettvedtak i kommunane er lovlege. Denne føresegna i kommunelova er i dag erstatta med reglane om vilkårsbunden kontroll og godkjenning, jf. kommunelova § 60.

Lov om interkommunale selskap § 20 gir reglar om selskapets økonomiplan, under dette krav om at det i økonomiplanen skal vere med ei oversikt over selskapets garantiansvar (første ledd). Føresegna (siste ledd) gir departementet heimel til å fastsetje forskrift med nærare reglar om innhaldet i økonomiplanen.

8.5.2 Departementets vurderingar og forslag

Departementet viser til at inntekts- og utgiftspostane i selskapets årsbudsjett vil måtte vere baserte på overslag for kva som kan ventast. Desse overslaga vil vere meir eller mindre usikre. Det fylgjer i denne samanheng av gjeldande føresegn i lov om interkommunale selskap § 19 at dersom det oppstår vesentlege endringar i inntekter og utgifter i forhold til det som er budsjettert, skal slike avvik følgjast opp av selskapets styre med eit forslag til revidert budsjett som skal handsamast av representantskapet. Denne føresegna gjeld også dersom det oppstår avvik mellom det selskapet har budsjettert som inntekter frå deltakarane, og det deltakarane faktisk kjøper eller gir av andre ytingar til selskapet. Etter departementets vurdering vil derfor gjeldande § 18 tredje ledd vere ei overflødig føresegn, og departementet føreslår derfor å oppheve den. Forslaget inneber at selskapets budsjett vil vere å rekne som endeleg når det er vedteke av representantskapet, men at budsjettet må reviderast dersom det oppstår vesentlige endringar i inntekter og utgifter i forhold til det som er budsjettert. Departementet føreslår etter dette å oppheve § 18 tredje ledd. Noverande fjerde ledd blir tredje ledd.

Gjeldande reglar krev at det i økonomiplanen skal vere med ei oversikt over selskapets garantiansvar. Men gjeldande lov om interkommunale selskap § 22 set forbod mot at selskapet stiller garanti for andre sine økonomiske forpliktingar. Departementet føreslår derfor å bringe kravet til innhaldet i økonomiplanen i samsvar med garantiforbodet, slik at § 20 første ledd siste punktum skal lyde:

> I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden.

Med tanke på krava til innhaldet i økonomiplanen til eit interkommunalt selskap vurderer departementet det slik at krava i lov om interkommunale selskap § 20 første ledd er tilstrekkelege. Departementet ser derfor ikkje at det ligg føre noko sterkt behov for slike forskrifter, og føreslår å oppheve forskriftsheimelen i lov om interkommunale selskap § 20 siste ledd. Departementet viser til at det etter kommunelova ikkje er gitt heimel til å gi forskrifter med nærare reglar om innhaldet i økonomiplanen til kommunar og fylkeskommunar. Det vil derfor som i dag vere opp til selskapa sjølve, innanfor krava i § 20, å utforme gode økonomiplanar som både er til nytte for selskapet sjølv ved styringa og kontrollen av verksemda, og gir allmenta innsyn i selskapets planar for verksemda. Departementet føreslår etter dette å oppheve § 20 siste ledd.

8.6 Bokføring

8.6.1 Gjeldande rett

Etter lov om interkommunale selskap § 27 første ledd første punktum har interkommunale selskap rekneskapsplikt etter rekneskapslova. Departementet legg til grunn at denne rekneskapsplikta også fylgjer av rekneskapslova § 1-2 første ledd nr. 12. Vi viser vidare til bokføringslova § 2 første ledd, der det fylgjer at alle som har rekneskapsplikt etter rekneskapslova, også har bokføringsplikt etter bokføringslova. Departementet legg derfor til grunn at interkommunale selskap som fylgjer rekneskapslova, også skal fylgje reglane om bokføring osv. i bokføringslova med tilhøyrande forskrift. Når det gjeld interkommunale selskap som fører rekneskap etter kommunale prinsipp, jf. § 27 første ledd andre punktum, er det likevel ikkje fastsett kva for bokføringsreglar som gjeld.

8.6.2 Departementets vurdering og forslag

Departementet føreslår å ta inn ei ny føresegn i lov om interkommunale selskap som fastset at interkommunale selskap skal vere bokføringspliktige etter bokføringslova. Føresegna vil gjelde uavhengig av om selskapet fylgjer rekneskapslova eller fører rekneskap etter kommunale prinsipp, og det blir dermed klargjort at alle interkommunale selskap skal fylgje bokføringsreglane som gjeld både i privat sektor og for kommunar og fylkeskommunar.

Når det gjeld endringar i § 27 viser vi til punkt 8.8.2.

8.7 Styrets ansvar for rekneskapen

8.7.1 Gjeldande rett

Lov om interkommunale selskap § 27 andre ledd seier at rekneskapen skal fastsetjast av representantskapet. Det er ikkje gitt reglar for styrets ansvar i samband med avlegginga av rekneskap for selskapet.

8.7.2 Departementets vurdering og forslag

Overfor departementet er det reist spørsmål om styrets ansvar i samband med avlegginga av rekneskapen for selskapet, før rekneskapen blir fastsett av representantskapet. Departementets vurdering er at styret har ansvar for å leggje fram forslag om årsrekneskap (og årsmelding) til representantskapet, tilsvarande det ansvaret som styret i eit aksjeselskap har. Departementet føreslår at dette blir presisert i lova. Departementet føreslår i den samanheng også å presisere i lova at tilsvarande ansvar også gjeld for selskapets årsmelding, uavhengig av om selskapet fører rekneskap etter rekneskapslova eller etter reglane i kommunelova.

Når det gjeld endringar i § 27, viser vi til punkt 8.8.2.

8.8 Opplysningar om godtgjering – forskriftsheimel

8.8.1 Gjeldande rett

Interkommunale selskap som fører rekneskap etter rekneskapslova, skal i samsvar med rekneskapslova §§ 7-31, 7-31b og 7-32 opplyse om ytingar og lån til dei enkelte leiande tilsette og medlemmer av styret. Tilsvarande opplysningskrav er ikkje gitt for interkommunale selskap som fører rekneskap etter reglane i kommunelova.

8.8.2 Departementets vurderingar og forslag

Departementet føreslo i Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) *Om lov om endringer i kommuneloven og svalbardloven (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner)* at det skulle givast reglar i forskrift om kven som skal fastsetje godtgjeringa til styremedlemmer i kommunale føretak og interkommunale selskap. Departementet føreslo samtidig at det i note til rekneskapen til kommunale føretak og interkommunale selskap skal opplysast om ytingar og lån til dei enkelte leiande tilsette og medlemmer av styret, jf. rekneskapslova §§ 7-31, 7-31b og 7-32.

Dette blei gjennomført ved endringar i forskrifter til kommunelova og lov om interkommunale selskap som tok til å gjelde 1. juli 2009, med unntak av kravet om noteopplysningar i rekneskapen til dei interkommunale selskapa som fører rekneskap etter kommunale prinsipp. Eit slikt notekrav fylgjer altså etter gjeldande rett berre for interkommunale selskap som fylgjer rekneskapslova.

Bakgrunnen for at departementet ikkje har fastsett krav om noteopplysningar i rekneskapen til interkommunale selskap som fører rekneskap etter kommunale prinsipp, er at departementet etter ei nærare vurdering fann at forskriftsheimelen i lov om interkommunale selskap § 27 ikkje gir høve til å fastsetje eit slikt notekrav overfor interkommunale selskap som fører rekneskap etter kommunale prinsipp. Departementet føreslår derfor å utvide heimelen i lov om interkommunale selskap § 27 tredje ledd til også å gjelde interkommunale selskap som fører rekneskap etter kommunale rekneskapsprinsipp.

Departementet føreslår etter dette at § 27 skal lyde slik (endringar i kursiv):

> Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven. Det kan i selskapsavtalen bestemmes at selskapet i stedet skal avgi regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. *Selskapet har bokføringsplikt etter bokføringsloven.*
>
> Regnskapet *og årsberetningen* fastsettes av representantskapet. Styret fremlegger forslag til årsregnskap og årsberetning.
>
> *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om årsregnskapet for interkommunale selskaper.*

9 INNDELINGSLOVA. SAMANSETJINGA AV FELLESNEMNDA

9.1 Gjeldande rett

Inndelingslova er ei prosesslov som regulerer korleis ein går fram ved fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser, sjå lov 15. juni 2001 nr. 70.

Etter inndelingslova kan innbyggjarane sjølve ta initiativ til ei utgreiing om grenseendringar, men det er berre kommunestyret eller fylkestinget som kan ta initiativ til å få greidd ut samanslåing og deling. Innbyggjarane og andre interesser skal bli høyrde før avgjerda blir teken. Det er Stortinget som tek avgjerda i store saker om til dømes samanslåing av fylkeskommunar. Kongen og fylkesmannen tek avgjerda i andre saker.

Når det er fatta vedtak om endring av grenser, startar ein prosess fram mot iverksetjing. Etter inndelingslova § 26 blir det oppretta ei fellesnemnd ved samanslåing av kommunar for å samordne og førebu samanslåinga. Kvar av kommunane skal ha minimum fem representantar i fellesnemnda, samtidig som samansetjinga av nemnda skal spegle innbyggjartalet i kommunane.

Samansetjinga av fellesnemnda og fullmaktene ho skal ha, blir drøfta på eit felles kommunestyremøte som fylkesmannen kallar inn til. Det er dei enkelte kommunestyra som gjer det endelege vedtaket om samansetjing og fullmakter for fellesnemnda. Det kan vere tenleg at fellesnemnda får relativt vide fullmakter, slik at ho kan vere eit effektivt organ som kan ta nødvendige avgjerder på vegner av den nye kommunen i fasen fram mot samanslåinga. Det finst meir informasjon om inndelingslova i rundskriv H-01/07 *Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser. Delegering og utfyllande retningsliner.*

9.2 Bakgrunn

Departementet har gjennom saker om samanslåing av kommunar blitt merksam på behovet for å endre reglane om samansetjing av fellesnemnda. I tre av dei fem siste sakene har departementet måtta gjere unntak frå inndelingslova ved samansetjinga av fellesnemnda. Det vil seie at det måtte gjerast unntak frå kravet i inndelingslova i samband med samanslåinga av Mosvik/Inderøy, Bodø/Skjerstad og Kristiansund/Frei, men ikkje for Aure/Tustna, og Ølen/Vindafjord.

9.3 Departementets vurdering og forslag

Det går fram av lova at kvar av kommunane skal ha minimum fem representantar i fellesnemnda, samstundes som samansetjinga av nemnda skal spegla innbyggjartalet i kommunane som skal slå seg saman. I situasjonar der det er markert ulik storleik på kommunane, vil dette kunne føre til at fellesnemnda må ha fleire medlemmer enn det som er tenleg. Ved til dømes samanslåinga av Bodø og Skjerstad ville proporsjonal representasjon kravd at det var rundt 200 representantar frå Bodø i fellesnemnda. Bodø hadde om lag 42 000 innbyggjarar og Skjerstad om lag 1000 innbyggjarar.

Samansetjinga av fellesnemnda skal drøftast på felles kommunestyremøte og blir vedteken av dei enkelte kommunestyra. Departementet meiner at det er rimeleg og tenleg at den kommunen med flest innbyggjarar har større påverknad i fellesnemnda. Departementet har tillit til at kommunane vil finne fram til ei samansetjing som gir dei involverte kommunane høveleg representasjon samstundes som talet på medlemmer i fellesnemnda ikkje hindrar at nemnda er funksjonsdyktig. Departementet meiner at lova ikkje lenger bør krevje ei samansetjing som speglar innbyggjartalet, men at lova i staden slår fast at nemnda *bør* spegle innbyggjartalet. Departementet meiner òg at kravet om minimum fem medlemmer frå kvar kommune bør endrast til eit krav om minimum tre medlemmer.

Departementet har derfor dette forslaget til endra § 26 første ledd andre og tredje punktum (endringar i kursiv):

> Nemnda *bør* spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel vere minimum *tre* medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune.

10 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSAR

Departementet meiner at dei fleste forslaga i høyringsnotatet ikkje får administrative eller økonomiske konsekvensar av noko særleg omfang. Departementet meiner samla sett at forslaga ikkje fører til behov for auka overføringar til kommunane.

Departementet legg fram to forslag knytte til sekretariatet for kontrollutvalet. Det eine er ei prinsippfråsegn om at sekretariatet skal vere ubunde av revisoren. Det andre forslaget er at medlemmer av kontrollutvalet eller kommunestyret ikkje kan ha sekretariatsfunksjonar for kontrollutvalet. Departementet kan ikkje utelukke at det siste av desse forslaga kan føre til at nokre sekretariat må omorganiserast, og at ei eventuell omorganisering i nokon grad kan auke kostnadene dei aktuelle kommunane har til sekretariatet. Det vil i alle høve ikkje vere tale om store kostnader, sidan kravet til kva sekretariatet skal gjere, ikkje blir endra. Heller ikkje kravet om å få utarbeidd ein plan for selskapskontroll på grunnlag av ein overordna analyse, vil etter departementets oppfatning føre til auka kostnader i særleg grad.

Forslaget om å oppheve heimelen til å dispensere frå utdanningskravet til revisor vil for enkelte revisjonseiningar kunne ha ein indirekte økonomisk konsekvens, dersom dei på eit tidspunkt ville søkt om og fått dispensasjon. Kompetansekravet er likevel ikkje endra, og dispensasjon ville berre vere mellombels. Forslaget har dermed berre svært avgrensa økonomiske konsekvensar.

11 LOVFORSLAG

Departementet føreslår desse endringane i *kommunelova*:

§ 17 nr. 2 tredje punktum skal lyde:
Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere, *og kontrollutvalg* for den nye valgperioden.

§ 17 nr. 3 første punktum skal lyde:
Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg *og kontrollutvalg* trer i funksjon fra det konstituerende møte.

§ 29 nr. 4 skal lyde:
Bestemmelsene gjelder ikke for kommunale eller fylkeskommunale foretak, jf. kapittel 11. Bestemmelsene i *§§ 31 og 31a og* §§ 36 til 38a kommer likevel til anvendelse.

§ 50 nr. 1 skal lyde:
Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. *I årene 2011, 2012, 2013 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av*

12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet.

§ 50 nr. 7 bokstav b blir oppheva.

§ 65 nr. 3 andre punktum skal lyde:
Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges *av og* blant de ansatte.

§ 71 nr. 2 skal lyde:
Daglig leder skal sørge for at foretaket drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at det er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 77 nr. 1 andre punktum skal lyde:
Utvalget skal ha minst *fem* medlemmer.

§ 77 nr. 2 skal lyde:
Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, *medlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10a*, og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 77 nr. 8 blir oppheva.

§ 80 skal lyde:
Innsyn og undersøkelser i selskaper

I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, *i interkommunale styrer etter § 27* og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner *eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte* eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Departementet føreslår desse endringane i *lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova)*:

§ 26 første ledd andre og tredje punktum skal lyde:
Nemnda *bør* spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel vere minimum *tre* medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune.

Departementet føreslår desse endringane i *lov om interkommunale selskap (IKS-lova)*:

§ 18 tredje ledd blir oppheva. Noverande fjerde ledd blir tredje ledd.

§ 20 første ledd siste punktum skal lyde:

I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden.

§ 20 siste ledd blir oppheva.

§ 21 første ledd andre punktum blir oppheva.

§ 22 skal lyde:
Lån, garantier og finansiell risiko
Andre ledd blir oppheva.

Nytt andre ledd:
Selskapet kan bare ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk, og til konvertering av eldre gjeld. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet. Selskapet kan ta opp lån til likviditetsformål eller inngå avtale om likviditetstrekkrettighet.

Noverande tredje ledd blir niande ledd.

Nytt tredje ledd:
Interkommunale selskaper som fører regnskap etter regnskapsloven, kan ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

Nytt fjerde ledd:
Interkommunale selskaper som fører regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper kan i årene 2011, 2012, 2013 ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

Noverande femte ledd blir, med endringar, ellevte ledd.

Nytt femte ledd:
Dersom en av deltakerne er underlagt reglene i kommuneloven § 60, skal selskapet vedtak om opptak av lån, eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre selskapet utgifter utover de fire neste budsjettår, godkjennes av departementet.

Sjette ledd blir oppheva.

Nytt sjette ledd:

Selskapets samlede lånegjeld etter andre ledd første punktum skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte.

Nytt sjuande ledd:
Likviditetslån og likviditetstrekk etter andre ledd andre punktum skal være gjort opp senest når årsregnskapet fastsettes. Foreligger det regnskapsunderskudd som etter økonomiplanen skal dekkes over flere år, kan motsvarende likviditetslån tilbakebetales over samme tidsrom.

Nytt åttande ledd:
Selskapet kan ta opp lån til eget lånefond. Ved bruk av lånefond gjelder reglene i denne bestemmelsen tilsvarende.

Nytt tiande ledd:
Selskapet skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og med hensyn til at selskapet skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Noverande femte ledd blir nytt ellevte ledd:
Avtale i strid med bestemmelsene i første, *femte og niende ledd* er ugyldig.

§ 27 skal lyde:
Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven. Det kan i selskapsavtalen bestemmes at selskapet i stedet skal avgi regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. *Selskapet har bokføringsplikt etter bokføringsloven.*

Regnskapet *og årsberetningen* fastsettes av representantskapet. Styret fremlegger forslag til årsregnskap og årsberetning.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om årsregnskapet for interkommunale selskaper.

Departementet føreslår desse endringane i *lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven):*

§ 4 annet ledd nr. 1 skal lyde:
Loven gjelder også for følgende juridiske og fysiske personer i utøvelsen av deres yrke:

1. statsautoriserte og registrerte revisorer, *samt oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommune eller fylkeskommune*

Departementet føreslår desse endringane i *forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner:*

§ 4 første ledd, nytt andre og tredje punktum skal lyde:
Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukket møte i kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer. Kommunestyret eller fylkestinget kan bestemme, i

forskrift eller for ett enkelt møte, at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret eller fylkestinget.

§ 13 andre ledd skal lyde:
Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. *Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.* Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

§ 20 tredje ledd skal lyde:
Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. *Det samme gjelder medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.*

Departementet føreslår desse endringane i *forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner*:

§ 11 tredje ledd blir oppheva.

08/4207

NORGES FISKARLAG
FISKARLAGETS SERVICEKONTOR AS

Til kystkommuner, fylker og andre i Sør-Norge

Vår dato	*Vår referanse*	*Vår saksbehandler*	*Deres referanse*
29062011	201100150/1-S0	Jan Henrik Sandberg, tlf. 73 54 58 54	

HANDLINGSPLAN FOR KYSTFISKE I SØR-NORGE

Norges Fiskarlag lanserer denne uken en handlingsplan for kystfiske i Sør-Norge. Planen er utarbeidet i samarbeid med Fiskerlaget Sør og Fiskarlaget Vest, og den sendes nå ut til aktuelle kystkommuner, fylkeskommuner og andre.

Kystfisket i Sør-Norge foregår nær inntil Norges tettest befolkede område. Dette gir store utfordringer, men også muligheter. Bl.a. utgjør Sør-Norge sjømatnæringas beste nærmarked, som fiskerne forsyner med fersk og kortreist fisk og skalldyr. Fiskemottakene, fiskebutikkene og forbrukerne som ønsker fersk sjømat er derfor helt avhengig av de produkter fiskerne i dette området daglig bringer på land.

Det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge har til tross for dette vært i tilbakegang i flere år. Skal vi fortsatt ha et aktivt og lønnsomt yrkesmessig kystfiske langs Vestlands-, Sørlands- og Skagerrakkysten må en i fellesskap også legge til rette for at dette kan skje. Dersom dette ikke lar seg gjøre, vil det ikke bare være et tap for fiskerinæringen, men også for kystsamfunnene og kystkulturen i denne landsdelen. I tillegg vil det føre til tap av arbeidsplasser i avledete virksomheter og manglende tilgang på fersk sjømat i Sør-Norge.

Yrkesfiskerne er helt avhengig av et rent havmiljø og robuste bestander, som må forvaltes og høstes på en bærekraftig måte. Nye reguleringer og begrensninger har allikevel rammet yrkesfiskerne særlig hardt, bl.a. fordi reguleringenes effekt på yrkesfiskernes samlede driftsgrunnlag per i dag ikke blir sett i sammenheng. Nye reguleringstiltak må i større grad ta hensyn til de samlede årsakene til reduksjon i flere viktige bestander i Sør-Norge, som også omfatter økt fangst fra fritidsfiske, en sterk økning i predasjon/avbeiting fra bl.a. mellemskarv, fragmentering og ødeleggelse av gyte- og oppvekstområder og mulige effekter av klimaendringer (inkludert, tap av tareskog og fravær av raudåte, som er helt avgjørende som startfôr for torskeyngel).

Vi har nå fått en ny plan- og bygningslov, der alle sjøarealer ut til 1 nm ut av grunnlinja skal planlegges. Kystkommunene har i denne sammenheng en nøkkelrolle, bl.a. i forhold til å ivareta gyteområder, oppvekstområder og fiskeområder i sine kystsoneplaner. I tillegg er kystkommunene viktige i forhold til å sikre at uslipp og miljøeffekter fra annen virksomhet ikke går på bekostning av havmiljø, ville bestander eller kystfiskernes driftsgrunnlag.

Hensikten med denne handlingsplanen er å fremme forslag til hvordan kystfisket i Sør-Norge kan bli vitalisert og få økt lønnsomhet, og dermed også bidra til økt verdiskaping i kystsamfunnene og ellers. Ikke minst håper vi at denne handlingsplanen kan bidra til å skape tettere dialog og bedre forståelse for kystfiskernes situasjon hos kystkommuner, fylker og befolkningen for øvrig. Det er behov for flere medspillere i et felles løft for denne næringen i årene som kommer, og vi håper dere ønsker å bidra til dette. I den videre oppfølgingen av handlingsplanen tar Norges Fiskarlag bl.a. sikte på å arrangere en større konferanse i 2012.

Med beste hilsen Norges Fiskarlag

Jan Skjærvø
Generalsekretær

NORGES FISKARLAG *og Fiskarlagets Servicekontor as Postb. 1233 Sluppen 7462 Trondheim*
E-post: fiskarlaget@fiskarlaget.no www.fiskarlaget.no Telefon: 73 54 58 50 Telefaks: 73 54 58 90
Organisasjonsnr.: Norges Fiskarlag 938 500 290 Fiskarlagets Servicekontor 984 152 094

Handlingsplan for kystfiske i Sør-Norge

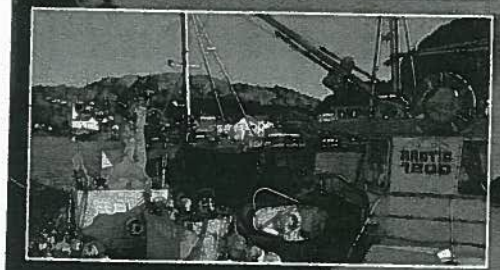

2011-2015

Handlingsplan

Vedtatt av landsstyret i Norges Fiskarlag den 31. mai 2011

innhold:

Kap. 1.	Forord	3
Kap. 2.	Sammendrag	4
Kap. 3.	Innledning	5
Kap. 4.	Arealbruk og miljøforhold	7
Kap. 5.	Fiskeri og reguleringer	10
Kap. 6.	Mottak, logistikk, rekruttering m.m.	14
Kap. 7.	Handlingsplan	16

forord:

Det yrkesmessige kystfisket langs kysten av Sør-Norge har i de senere årene vært i tilbakegang. Det er mange og sammensatte årsaker til dette, bl.a. knyttet til reguleringer, arealbruk, miljøforhold og utviklingen i viktige bestander. Norges Fiskarlags erfaring er at det har vært særlig vanskelig å få gjennomslag på vegne av yrkesfiskerne i denne landsdelen. Dersom det fortsatt skal være et lønnsomt og aktivt kystfiske i Sør-Norge må det nå iverksettes tiltak som ivaretar interessene til denne gruppen.

På oppfordring fra Fiskerlaget Sør og Fiskarlaget Vest besluttet Norges Fiskarlag å utarbeide en handlingsplan for det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge. Hensikten med denne planen er først og fremst å fremme forslag til hvordan det yrkesmessige kystfisket i sør kan bli vitalisert og få økt lønnsomhet, og dermed også bidra til økt verdiskaping i kystsamfunnene og ellers.

Dette er ikke noe fiskerne kan gjennomføre alene. Det er derfor Fiskarlagets håp at denne handlingsplanen vil bidra til større forståelse for fiskernes situasjon, og at fiskerimyndigheter, øvrig forvaltning, kystkommuner og andre vil være medspillere i et felles løft for næringa. I den forbindelse vises det også til Fiskeri- og kystdepartementets satsing "Samarbeid for arbeid i sjømatnæringa", som har som mål å gjøre Norge til verdens fremste sjømatnasjon. Handlingsplanen for kystfiske i Sør-Norge bør være et viktig bidrag for å oppnå denne målsettingen.

Jeg vil til slutt takke medlemmene i styringsgruppa, som har bidratt med sine erfaringer og innspill til denne planen gjennom en lang og grundig prosess. Også Fiskeri- og havbruksnæringens Forskningsfond (FHF) fortjener takk for å ha bidratt økonomisk til arbeidet.

Trondheim 31. mai 2011

Jan Skjærvø
leder av styringsgruppa

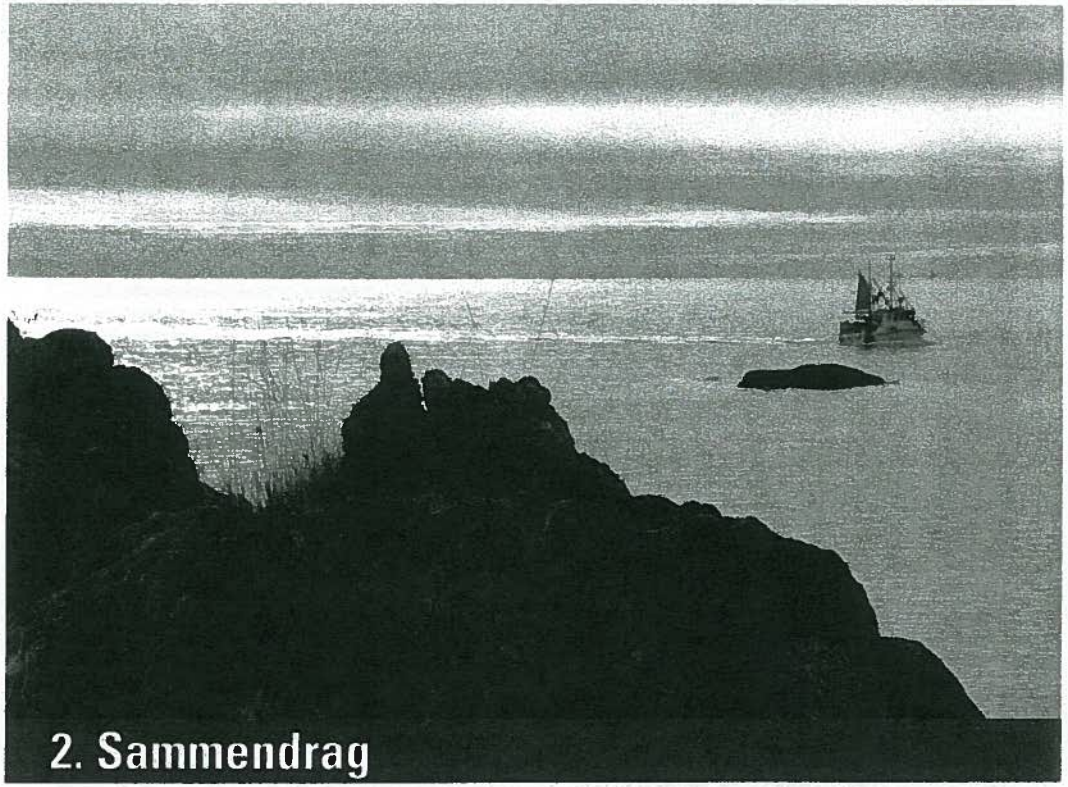

2. Sammendrag

Yrkesfisket langs kysten av Vestlandet, Sørlandet og Skagerrak foregår nær inntil Norges tettest befolkede område. Dette gir utfordringer med hensyn til utbygging i strandsonen, annen arealbruk, miljøforhold og fritidsfiske, men også store muligheter, bl.a. i forhold til et stort nærmarked for fersk fisk og skaldyr.

Kystfiskeriene i Sør-Norge opplever i dagens situasjon to store problemområder. Dette omfatter:

1. Arealbruk og arealkonflikter, hvor hensynet til fiskere, fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder ikke blir tilstrekkelig ivaretatt.
2. Bestandssituasjon og reguleringer, hvor de som har kystfiske som levebrød ikke blir tilstrekkelig prioritert.

Summen av disse forholdene har bidratt til at antall yrkesfiskere i Sør-Norge har blitt sterkt redusert, og det er nå liten rekruttering til yrket. Til tross for at store ressurser blir tatt i bruk for å hevde kystfiskernes rettigheter i Sør-Norge, viser det seg vanskelig å få gjennomslag. Skal vi fortsett ha et aktivt og lønnsomt yrkesmessig kystfiske langs Vestlands-, Sørlands- og Skagerrakkysten må en legge til rette for at dette kan skje. Dersom dette ikke lar seg gjøre vil det ikke bare være et tap for fiskerinæringen, men også for kystsamfunnene og kystkulturen i denne landsdelen.

Arbeidet med denne handlingsplanen ble startet på oppfordring fra Fiskerlaget Sør og Fiskarlaget Vest, og gjennom vedtak i Landsstyret i Norges Fiskarlag. Hovedmålsettingen med handlingsplanen er å bidra til økt lønnsomhet i det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge, slik at dette også kan føre til økt verdiskaping i kystsamfunnene og ellers. For å oppnå dette må de som har kystfiske som levebrød gis større prioritet i areal- og reguleringssammenheng.

De viktigste tiltakspunktene i denne handlingsplanen omfatter bl.a.:

- Å bygge opp og sikre robuste bestander, gjennom god forvaltning, bærekraftig høsting og ivaretakelse av gyte- og oppvekstområder.
- Å sikre at annen virksomhet ikke drives på bekostning av havmiljø, ville bestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere.
- Å sikre fortsatt felles adgang til fiske langs kysten av Sverige, Danmark og Norge, gjennom en ny Skagerrakavtale.
- Å sikre at det ikke innføres påbud om sorteringsrist uten oppsamlingspose i Sør-Norge, og at det fortsatt blir anledning til å levere bifangst fra reketrålfiske.
- Å snarest mulig oppheve forbudet mot lysfiske i Oslofjorden og Skagerrak på permanent basis.
- Reguleringer må være i samsvar med det som er mulig å oppnå i praktisk fiske.
- Å utvikle nærmarkedene i Sør-Norge videre, med hensyn til ferskhet, kvalitet, og leveringssikkerhet.
- Nye fredningsområder må etableres etter en overordnet nasjonal plan, og gjennom klare prosesser, der fiskerne får full anledning til medvirkning fra starten av.

I den videre oppfølgingen av denne handlingsplanen tas det bl.a. sikte på å arrangere en konferanse i 2012, for å gjennomgå status for det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge. Det legges opp til å revidere denne handlingsplanen i 2015.

3. Innledning

Om kystfiskeriene i sør

Kystfisket i Sør-Norge foregår nær inntil Norges tettest befolkede område, noe som gir utfordringer med hensyn til arealbruk, miljøforhold og fritidsfiske, men også store muligheter. Blant annet utgjør Sør-Norge sjømatnæringas beste nærmarked, som fiskerne forsynar med fersk og kortreist fisk og skaldyr. Fiskemottakene, fiskebutikkene og forbrukerne som ønsker fersk sjømat er derfor helt avhengig av de produkter fiskerne i dette området daglig bringer på land. Miljøregnskap, utført av bl.a. SINTEF, viser også at slik sjømatproduksjon fører til svært begrensede utslipp av klimagasser i forhold til annen sammenlignbar matvareproduksjon. Sild og makrell kommer spesielt gunstig ut[1].

Det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge er som regel et kombinasjonsfiske, med forskjellige redskaper, etter ulike arter. I fjordene og nær kysten fiskes det med garn og line etter sei, torsk, breiflebb, pigghå, lysing og andre arter, og med teine og ruse etter bl.a. konsumfisk, ål, leppefisk, krabbe, hummer og sjøkreps. I tillegg kommer fiske med snurrevad (blandingsfiske), trålfiske etter reke og kreps (der omsetning av bifangst er helt nødvendig for en tilfredsstillende totaløkonomi) og notfiske etter sild, makrell og brisling.

Det store flertallet av kystfiskerne i Sør-Norge er avhengig av mange, gjerne små, fiskerier. Summen av disse fiskeriene har allikevel gitt et akseptabelt driftsgrunnlag. De mindre fartøyene, som dominerer i denne regionen, er særlig avhengige av at det fortsatt er mottaksanlegg i noenlunde nærhet av der de driver fiske. Små fartøyer og begrenset driftsgrunnlag gjør også kystfiskerne i Sør-Norge ekstra sårbare for lite tilpassede reguleringer, krav, gebyrer og avgifter.

Kystfiskeriene i Sør-Norge opplever i dagens situasjon to store problemområder. Dette er:

1. Arealbruk og arealkonflikter, hvor hensynet til fiskere, fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder ikke blir tilstrekkelig ivaretatt.
2. Bestandssituasjon og reguleringer, hvor de som har kystfiske som levebrød ikke blir tilstrekkelig prioritert.

Arealsituasjonen i Rogaland og Hordaland skiller seg noe fra situasjonen langs Skagerrakkysten. I Rogaland og Hordaland gjør areal- og miljøkonflikter med oppdrettsnæringen, og til dels petroleumsnæringen, seg sterkt gjeldende. Skagerrakkysten er særlig utsatt for privatisering og utbygging i strandsonen, samt konflikter med fritidsfiske. For øvrig har nedbygging, forurensende utslipp, mudring/dumping, legging av rør/kabler og andre arealkonflikter ført til ødeleggelse av fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder i hele denne regionen.

Yrkesfiskerne er helt avhengig av et rent havmiljø og robuste bestander, som forvaltes og høstes på en bærekraftig måte. Det har over tid vært en forholdsvis svak bestandssituasjon for flere viktige arter i Sør-Norge, bl.a. for hummer, ål og til dels enkelte bestander av torsk. Nye reguleringstiltak har i for liten grad tatt hensyn til de mest sentrale årsakene til reduksjon i fiskebestandene. Dette omfatter også økt fangst fra fritidsfiske, en sterk økning i predasjon / avbeiting fra meliemskarv og til dels sei, fragmentering og øde-

[1] *Carbon footprint and energy use of Norwegian Seafood Products. SINTEF 2009.*

leggelse av gyte- og oppvekstområder og mulige effekter av klimaendringer, inkludert fravær av raudåte (som bl.a. er avgjørende som startfôr for torskeyngel). Nye reguleringer og begrensninger har derimot rammet yrkesfiskerne særlig hardt, bl.a. fordi effektene på yrkesfiskernes samlede driftsgrunnlag ikke blir sett i sammenheng. Dette har ført til en betydelig svekking av lønnsomheten. Fiskerne frykter nå at også fisket etter torsk skal bli regulert på en måte som særlig vil ramme yrkesfiskerne i Sør-Norge.

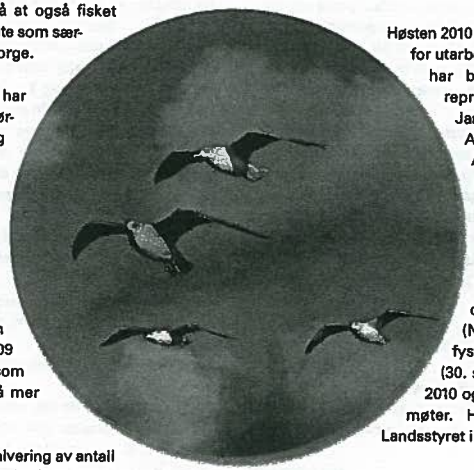

Summan av disse forholdene har bidratt til at antall yrkesfiskere i Sør-Norge har blitt sterkt redusert, og det er nå liten rekruttering til yrket. Fra 2000 til 2010 ble antall yrkesfiskere langs Skagerrakkysten, som har fiskeri som hoved- eller biyrke, redusert fra 1222 til 803 personer. Dette er en nedgang på 34 %. I Hordaland og Rogaland ble antall yrkesfiskere i samme periode redusert fra 2312 til 1502, noe som tilsvarer en nedgang på 35 %. I 2009 hadde hele 38 % av de med fiske som hovedyrke i Sør-Norge en alder på mer enn 50 år.

Det var i perioden 2000 til 2010 en halvering av antall fiskefartøy på Skagerrakkysten (fra 1137 til 564 fartøy). I Hordaland og Rogaland ble antall fiskefartøy i samme periode redusert fra 1375 til 765. Det er også forholdsvis mange mindre fiskefartøy i Sør-Norge.

For å videreutvikle et aktivt og lønnsomt yrkesmessig kystfiske langs Vestlands-, Sørlands- og Skagerrakkysten må en legge til rette for at dette kan skje, først og fremst ved å prioritere yrkesfiskerne i reguleringS- og arealsammenheng. Yrkesfiskerne må bl.a. få anledning til å høste en større andel av aktuelle bestander i en oppbyggingsfase. Dersom det ikke blir gjort, vil det ikke bare være et tap for fiskerinæringen, men også for hele kystkulturen i denne landsdelen. I tillegg vil det føre til tap av arbeidsplasser i avledete virksomheter og manglende tilgang på fersk sjømat i Sør-Norge.

Mandat og avgrensning av handlingsplanen

Fiskerlaget Sør og Fiskarlaget Vest tok våren 2009 opp den vanskelige situasjonen for det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge med Norges Fiskarlag. Landsstyret i Norges Fiskarlag vedtok den 16. juni 2009 at det skulle utarbeides en helhetlig handlingsplan for utvikling og vitalisering av kystfisket i sør. Denne handlingsplanen skulle ta opp:

a) Forutsetninger for utvikling og forbedring av driftsgrunnlaget i dagens kystfiske
b) Hvilke helhetlige hensyn som må integreres i regelverksutforming og regelverkshåndheving for å skape grunnlag for fortsatte muligheter for et yrkesmessig fiske
c) Hvordan den lokale næringspolitikken på kysten og på sjøen må utformes for å gi yrkesfiskerne nødvendig handlingsrom og arbeidsfred
d) Muligheter for utvikling av nye aktiviteter/fiskerier, basert på lokale ressurser

Etter initiativ fra Norges Fiskarlag, ble det i desember 2009 bevilget midler fra FHF til å støtte arbeidet med handlingsplanen. Som et ledd i arbeidet med handlingsplanen ble også konferansen "Kystfiskets framtid som næring i sør" arrangert i Oslo den 10. og 11. juni 2010. På konferansen deltok mer enn 130 fiskere, forvaltere, forskere og andre, og den ble gjennomført i et utmerket samarbeid med Sjømatfestivalen i Oslo / Kystens dag og Indre Oslofjord Fiskerlag.

Høsten 2010 ble det opprettet en styringsgruppe for utarbeidelse av handlingsplanen. Denne har bestått av aktive kystfiskere og representanter for Norges Fiskarlag: Jan Skjærvø, leder (Norges Fiskarlag), Alf Uiland (Hidrasund), Gunnar Arentzen (Lillesand), Jan Gunnarsen (Hvaler), Kåre Heggebø (Ølen), Geir Stuve Rommetveit (Stord), Elling Røttingen (Os), Torleif Paasche (Norges Fiskarlag), Britt Sæle Instebø (Fiskarlaget Vest), Trygve Bjømerem (Fiskerlaget Sør) og Jan Henrik Sandberg, sekretær (Norges Fiskarlag). Det har vært tre fysiske møter i styringsgruppa (30. september 2010, 8. – 9. desember 2010 og 18. mai 2011), i tillegg til telefonmøter. Handlingsplanen ble vedtatt av Landsstyret i Norges Fiskarlag den 31. mai 2011.

Handlingsplanen har følgende avgrensning:

- Planen omfatter det yrkesmessige kystfisket, som foregår i Sør-Norge. I denne sammenheng omfattes også snurrevadfiske, rekefiske, makrellidorging og notfiske etter sild, makrell og brisling.
- Planens geografiske dekningsområde omfatter kysten fra Svenskegrensen til og med Sogn og Fjordane (62°N).
- Planen fokuserer på problemstillinger og muligheter som er særlig viktige i Sør-Norge. Planen har mindre fokus på generelle forhold, som omfatter alle fiskere.

Formidling og oppfølging

For at denne handlingsplanen i størst mulig grad skal kunne få ønsket virkning, må den formidles og følges opp på en hensiktsmessig måte. Dette er ikke noe fiskerne kan gjennomføre alene. Oppfølgingen av denne handlingsplanen må derfor skje i samarbeid med fiskerimyndigheter, øvrig forvaltning, kystkommuner og andre medspillere.

Det legges bl.a. opp til at:

- Handlingsplanen trykkes opp og sendes Norges Fiskarlags medlemmer i Sør-Norge, aktuelle offentlige etater, kystkommuner og andre.
- Hovedinnholdet i handlingsplanen formidles på hjemmesidene til Fiskarlaget, i MEA og andre aktuelle media.
- Norges Fiskarlag tar de sentrale prioriteringene i handlingsplanen opp med Fiskeri- og kystdepartementet og andre aktuelle samarbeidspartnere.
- Status for handlingsplanen bør behandles på en ny konferanse i 2012.
- Det bør legges opp til en revisjon av handlingsplanen om fire år, dvs. i 2015.

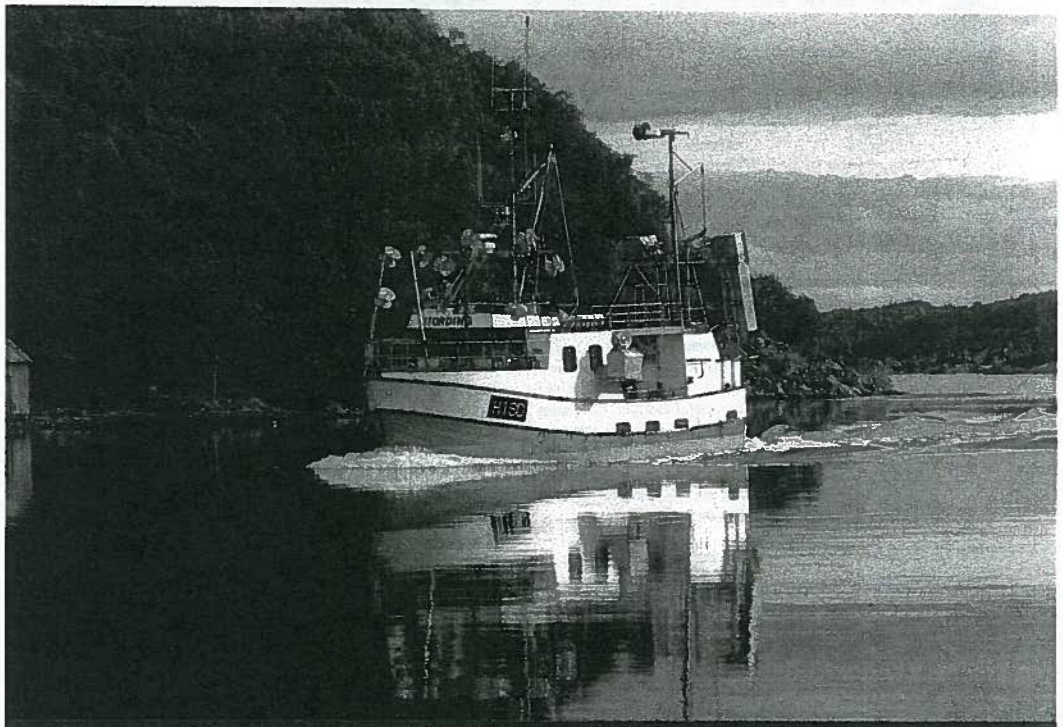

4. Arealbruk og miljøforhold

Vestlands- og Skagerrakkysten er svært viktig som både gyteområde, oppvekstområde og fiskeområde. Etter fiskernes oppfatning vil de kystnære fiskeområdene bli enda viktigere i framtida, bl.a. med tanke på mulighetene for å redusere forbruket av drivstoff og utslippene av drivhusgasser.

Fiskerne har vært innstilt på å bidra til god samaksistens med andre brukere av kystsonen, og i store trekk har konflikter med andre interesser hittil latt seg løse på en akseptabel måte. Allikevel ser en nå at fiskerne i stadig større grad fortrenges fra sine tradisjonelle fiskeplasser og at viktige gyte- og oppvekstområder blir negativt påvirket av forskjellige aktiviteter.

Fiskeområdar

De fleste viktige fiskeområdene langs kysten er kartlagt av Fiskeridirektoratet, i samarbeid med fiskerne. Også Havforskningsinstituttet bidrar til kartlegging av gyteområder, bl.a. for torsk. Det gjenstår allikevel fortsatt et betydelig kartleggingsarbeid, særlig langs Skagerrakkysten. Det er viktig at yrkesfiskerne også i fortsetteisen bidrar til å kartlegge og prioritere fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder, bl.a. som et faglig grunnlag for den kommunale kystsoneplanleggingen. Avgjørelser i Miljøverndepartementet de siste årene, viser at fiskeområder skal vektlegges svært tungt i kommuneplanleggingen. Kommunene må derfor i større grad enn før bruke plan- og bygningsloven for å beskytte fiskeområder, oppvekstområder og gyteområder, og skjerme dem mot konkurrerende bruk.

Vindkraftanlegg

Vindkraftanlegg i sjøen vil i følge Havforskningsinstituttet kunne ha store og uforutsigbare negative effekter på fiskebestander og marint miljø. Det foreligger allikevel storstilte planar om etablering av vindkraftanlegg i sjø. Med dagens teknologi må slike vindmøller plasseres på forholdsvis grunt venn. Slike grunner er i stor grad sammanfallende med gode fiskefelt, for eksempel på Siragrunnen sør av Flekkefjord. Eventuelle vindkraftanlegg må derfor ikke etableres i områder som er viktige for fiskerne.

Akvakultur

Fiskerne har generelt vært villig til å gi rom for den veksten en har sett innenfor norsk oppdrett. Forutsetningen her hele tiden vært at dette ikke måtte gå på bekostning av havmiljø, ville fiskebestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere. Etter Norges Fiskarlags oppfatning har ikke disse forutsetningene blitt fulgt opp på en god nok måte. Det har vist seg at oppdrett av laksefisk kan føre til endret atferd, vandringsmønster og kvalitet hos ville bestander av bl.a. sel og fjordtorsk. I tillegg kan oppdrett av torsk føre til negativ genetisk påvirkning og fare for spredning av sykdommer til ville bestander. Disse problemstillingene gir stadig større grunn til bekymring. Det forskningsmessige kunnskapsgrunnlaget er allikevel fortsatt meget begrenset. I tillegg opplever fiskerne arealkonflikter knyttet til fortøyninger og manglende opprydding etter fjerning/flytting av oppdrettsanlegg.

På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor, må det nå tas større hensyn til fiskeområder, ville marine bestander og gyte- og oppvekstområder når den framtidige areal- og driftsstrukturen for

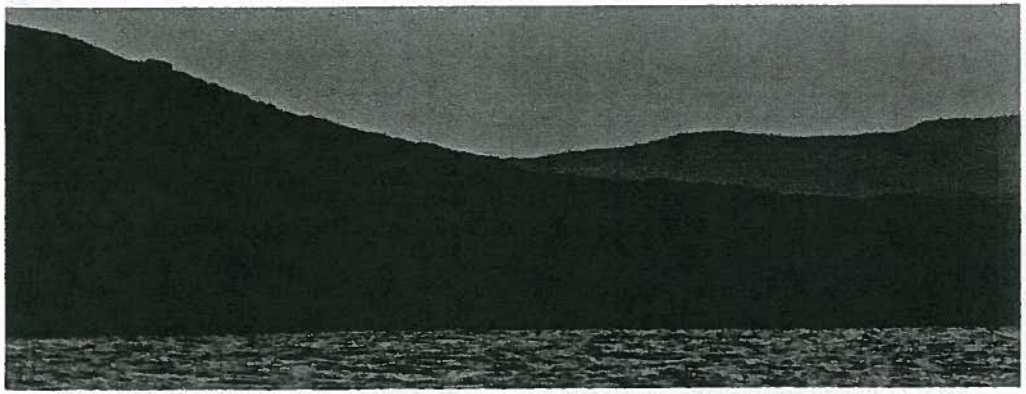

oppdrettsnæringen skal bestemmes. Fôring og utslipp fra oppdrettsnæringen må gi minst mulige negative effekter på ville bestander av fisk og krepsdyr. Bruk av kitinhemmere (diflubenzuron og teflubenzuron) må stanses umiddelbart, og evt. ikke tillates igjen før ny forskning viser at praktisk bruk av disse stoffene ikke er skadelig for ville bestander av reke, hummer, krabbe, raudåte og andre marine krepsdyr. Oppdrettsanlegg (både torsk, laksefisk og andre arter) må heller ikke etableres i nærområdene til viktige gyteområder, oppvekstområder eller fiskeområder. I tillegg må det snarest etableres et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag om forholdet mellom oppdrett og ville marine arter. Flere aktuelle tiltak er også foreslått i rapporten *"Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen"* (Gulliestadutvalget).

Dumping og utslipp

Forurensende utslipp har ført til forhøyede verdier av fremmedstoffer og miljøgifter i flere områder langs kysten, samt innføring av kostholdsråd. I tillegg har gyte- og oppvekstområder blitt ødelagt. Slike problemer er vanskelig å løse i etterkant, og må derfor forebygges i langt større grad enn hittil.

I tillegg til eksisterende utslipp, planlegges det nå ny omfattende virksomhet langs kysten, bl.a. opphogging av petroleumsinstallasjoner (i Yrkjefjorden i Rogaland) og storstilt gruvevirksomhet, hvor avfallet etter planen skal slippes ut i fjordene (det er usikkert i hvilken grad dette igjen kan komme på tale for Titania AS i Sokndal). Slik virksomhet vil kunne føre til betydelige utslipp av giftige kjemikalier og svært store mengder avfall.

Norges Fiskarlag mener det må være et felles overordnet prinsipp at sjøen ikke skal brukes som avfallsplass. Kravet om 0-utslipp av miljøskadelige stoffer fra petroleumsnæringen må også omfatte siste fase av denne virksomheten (opphogging). Føre-vår-prinsippet må fra nå av også benyttes aktivt ved forvaltning av forurensende utslipp som kan være ødeleggende i forhold til sjømatnæring, mattrygghet, gyte- og oppvekstområder og marint miljø. Etter Fiskarlagets oppfatning skjer ikke dette per i dag. Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Havforskningsinstituttet og fiskernes organisasjoner må i langt større grad enn hittil bli lyttet til i slike saker.

"Bit-for-bit-utbygging"

"Bit-for-bit-utbygging" omfatter det svært store antallet mindre tiltak i kystsonen, som for eksempel mudring, utfylling, utslipp, bygging av bryggeanlegg og småbåthavner, oppdrett og utlegging av rør, kabler og bøyer. Slike tiltak kan være til hinder for fiske og låssetting, skade gyte- og oppvekstområder, og dermed også ødelegge for det marine biologiske mangfoldet. Slik "bit-for-bit-utbygging" har vært særlig omfattende i Sør-Norge. De samlede konsekvensene av slike tiltak har hittil ikke blitt vurdert, men Norges Fiskarlag har vært en av initiativtakerne til et FoU-prosjekt som vil vurdere dette nærmere. Etter Fiskarlagets oppfatning må slike "bit- for-bit-tiltak" ses i sammenheng, og håndteres bedre i framtidig kystsoneplanlegging. Her har kystkommunene en nøkkelrolle.

Marint vern

Arbeidet med marin verneplan har startet opp igjen, og de 17 første områdene er nå under planlegging. Enkelte av disse områdene vil kunne bli konfliktfylte i forhold til fiskeriene. Dette vil delvis kunne avhenge av hvilke lovverk som skal brukes ved etablering, forvaltning og oppsyn i kommende verne- og referanseområder.

Norges Fiskarlag forutsetter at en også i det videre arbeidet med marint vern legger opp til en åpen og god brukermedvirkning, og at også fiskernes interesser tas hensyn til. Dette er en forutsetning for vellykkede verneplanprosesser.

Forholdet mellom en nasjonal forvaltning av fiskeriene og lokal / regional politikk

Enkelte kystkommuner synes nå å ha ambisjoner om selv å forvalte fiskeområder, fiskeressurser og fiskerier i sitt nærområde. Det tas bl.a. sikte på å gjennomføre dette ved å innhente nødvendige tillatelser fra Fiskeri- og kystdepartementet.

Verkan fiskerinæring, fiskeriforvaltning eller de marine ressursene

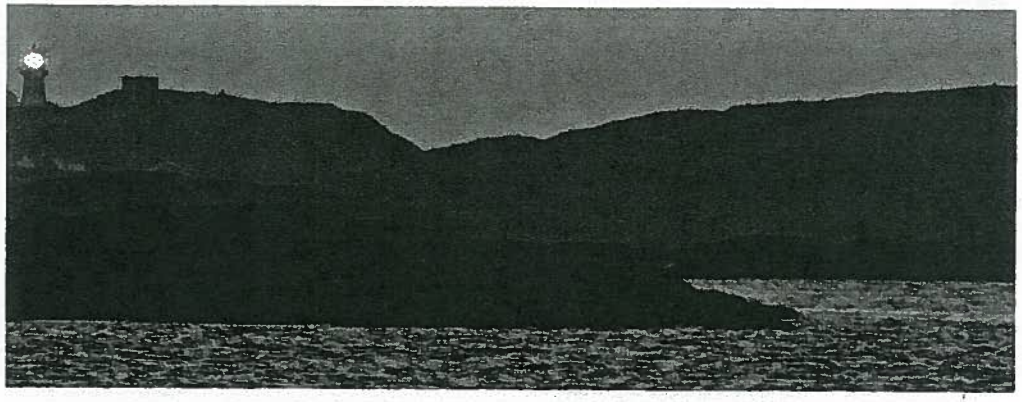

er tjent med at det etableres nye lokale eller regionale forvaltningsmodeller. På Norges Fiskarlags landsmøte høsten 2009 ble det vedtatt at: *"Landsmøtet står fast på at vi skal ha en sentral fiskeriforvaltning i Norge. Endringer på yrkesfiskernes interesseområder må derfor avgjøres etter nasjonale prosesser og ikke på kommunalt eller regionalt nivå"*. Nye fredings- og bevaringsområder må derfor eventuelt etableres i et nært og åpent samarbeid mellom fiskere, fiskeriforvaltning og forskere, gjennom klare og åpne prosesser, samt gjennomføres etter en overordnet nasjonal plan. Kystkommuner, og til dels fylkeskommuner, har derimot et svært viktig ansvar i forhold til å ivareta fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder gjennom sine kystsoneplaner. Mange kommuner har ennå ikke fulgt opp dette ansvaret på en god nok måte.

Kystøkologi og predasjon

Vi har fortsatt begrenset kunnskap om viktige kystøkologiske forhold. Det omfatter bl.a. effektene av predasjon / avbeiting fra skarv og sel m.fl. på torsk og andre marine bestander, effekter av vannkraftutbygging på marint miljø, samlede effekter av "bit-for-bit-utbygging" i kystsonen, effekter av oppdrett på ville marine bestander, effekter av endringer i klimaet og årsaker til- og effekter av fravær av raudåte langs kysten av Sør-Norge. Det er viktig å øke kunnskapen om slike kystøkologiske forhold. Det konstateres at Havforskningsinstituttet nå har satt økt fokus på dette, og det forutsettes at også fiskernes erfaringer dras nytte av i det videre arbeidet med disse problemstillingene.

Skarv, og til dels sel, tar svært mye yngel og småfisk, bl.a. torsk og ål. Predasjon fra skarv er i mange områder også et svært stort problem ved mellomlagring av levende fisk.

Når det gjelder arten mellomskarv, som opprinnelig ikke hører hjemme i norsk natur, så har denne arten hatt en eksplosiv vekst i Sør-Norge de siste årene. Det må derfor innføres økt jakttid for denne arten, samt mulighet til jakt fra båt. Direktoratet for naturforvaltning må, i samarbeid med fiskere, fiskeriforvaltning og andre, også starte opp arbeidet med en forvaltningsplan for mellomskarv. Her må det legges fram effektive tiltak for å begrense videre bestandsvekst og utbredelse. Bestandene av steinkobba har også hatt en viss økning, særlig i Østfold og i Rogaland. Det bør derfor gis flere fellingstillatelser, samtidig som en vurderer hvordan jakt på sel kan gjøres enda mer attraktiv.

Nye lov- og rammeverk i kystsonen

Det har skjedd forholdsvis store endringar i føringene for forvaltning og planlegging av kystsonen de siste årene, bl.a. som følge av at vi har fått flere nye/oppdaterte lov- og rammeverk på plass. Dette omfatter bl.a.:

- Akvakulturloven (2005)
- Ny havressurslov (2008)
- Ny plan- og bygningslov (2008)
- Ny naturmangfoldlov (2009)
- Ny havne- og farvannslov (2009)
- Ny havenergilov (2010)

I tillegg til dette, så vil også vanndirektivet og vannforskriften, EUs marina direktiv, nye retningslinjer for arbeid med kystsoneplanlegging i Fiskeridirektoratet og nye statlige planretningslinjer for strandsonen få betydning for den framtidige forvaltningen av kystsonen.

Det er fortsatt et stort behov for en bedre og mer koordinert forvaltning og planlegging. Hvordan de nevnte nye lov- og rammeverkene best kan fungere sammen, og hvordan de best kan implementeres i kommunal og regional kystsoneplanlegging, er i liten grad avklart. Dette er også an viktig årsak til at Norges Fiskarlag ønsker at Fiskeri- og kystdepartementet nå tar initiativ til å utarbeide en Stortingsmelding om arealbruk i kystsonen.

Norges Fiskarlag og Fiskeridirektoratet hadde tidligere et svært godt og konstruktivt samarbeid om gjennomføring av kurs i kystsoneplanlegging for både fiskere, forvaltere og andre. En oppdatering og gjenopptagelse av at slikt kursopplegg, vil kunne bli et viktig grunnlag for forbedret dialog og kvalitetsmessig bedre kystsoneplaner i Sør-Norge.

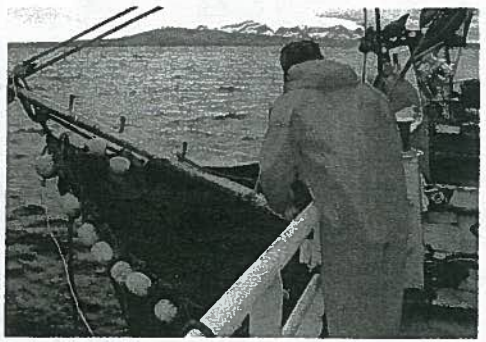

5. Fiskeri og reguleringer

Fisket på kysten av Vestlandet og Skagerrak er særdeles variert og sammensatt. Fisket foregår på et stort antall arter av fisk og skalldyr, og det benyttes mange forskjellige redskaps- og fartøygrupper. Det kan være alt fra fiske etter ål eller leppefisk med åpne joller på 15 - 16 fot og påhengsmotor, til større reketrålere eller garnfartøy.

Det årlige driftsgrunnlaget for en kystfisker består av mange ulike fiskeri, hvor alle er viktige for en helårlig drift. Det er få store sesongfiskerier i Sør-Norge, men for manga fiskere i denne landsdelen er allikevel sesongfiskeriene etter makrell, hummer, ål[2], sild og brisling svært viktige. For enkelte redskapsgrupper er fangstene sammensatt av mange forskjellige arter. I disse blandingsfiskeriene representerer bifangsten en vesentlig del av driftsgrunnlaget. Et slikt blandingsfiskeri har vært drevet til alle tider, det er nødvendig for lønnsomheten og det bidrar til at nærmarkedet får tilgang på et vidt spekter av fersk fisk og annen sjømat.

Fiskerne er helt avhengige av gode bestander, og har forståelse for at det er påkrevet med regularingstiltak. Det må allikevel være en forutsetning at slike reguleringer er målrettede, i den forstand at de settes inn der effekten er størst. Reguleringstiltak har hittil i all hovedsak vært rettet mot yrkesfiskerne, også i da tilfeller det er andre forhold eller grupper som spiller inn. I fisket etter torsk og hummer, står for eksempel yrkesfiskerne for en forholdsvis liten del av beskatningen. Reguleringene må også være i samsvar med hva som er mulig å oppnå i praktisk fiske, og ikke være til hinder for trediejonelle blandingsfiskerier.

Av reguleringer som er innført, og her hatt negative konsekvenser for kystfiskeriene i Sør-Norge, kan nevnes:

- forbud mot direktefiske etter torsk i Skagerrak
- lukking av torskefisket i Nordsjøen
- sildekvoten på 500 tonn, som var øremerket låssettingfiske på fartøynivå i Skagerrak, er ikke lenger noe tillegg til låssettingsfisket i Skagerrak
- forbud mot direktefiske etter pigghå
- forbud mot fiske etter ål
- redusert grense for bifangst av blålange, som vanskeliggjør annet fiske
- innføring av økt minstemål, redusert antall teiner m.m. i hummerfisket
- Forbud mot fangst av kolmule innenfor grunnlinja for kystflåten

Andre forslåtte reguleringstiltak, som kan få ytterligere negative konsekvensar for kystfiskeriene i Sør-Norge er:

- Det er vedtatt innført minste maskevidde på 126 mm i bunngarn fra 1. januar 2012, Dette vil særlig ramme de som fisker med garn etter lysing, sei, lyr, flyndrearter m.fl.
- Det er foreslått forbud mot krepsetråling innenfor fire nautiske mil, og en minste maskevidde i krepsetrål på 120 mm utenfor fire nautiske mil i Skagerrak. Detta vil redusere inntektsgrunnlaget for mange fiskere/fartøy i denna regionen.
- Det er foreslått påbud om sorteringsrist i reketrål, uten oppsamlingspose for konsumfisk, ved fiske utenfor fire nautiske mil. Dette vil få store økonomiske konsekvenser for reketrålflåten, for mottaksstasjoner/fiskeutsalg og for tilgangen på fersk fisk i nærmarkedene.

[2] *Forbudt siden 2010, med unntak av forskningsfangst.*

Lønnsomheten i kystfisket i Sør-Norge er ofte marginel, og nye enkeltstående reguleringer kan føre til at driftgrunnlaget på årsbasis forsvinner. Mange av kystfiskerne i Sør-Norge har heller ikke rettigheter i lukkede fiskeri, og er derfor avhengig av å delte i åpne fiskeri. Disse har få eller ingen alternativer dersom reguleringer fører til ulønnsom drift. Driftsgrunnlaget må ikke bli redusert "bit-for-bit", på en måte som gjør at yrkesfiskerne ikke lenger får et rimelig utkomme på årsbasis. I framtide må det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norges derfor prioriteres og beskyttes bedre i regulerings sammenheng. Det må også tenkes mer helhetlig når det innføres nye reguleringer.

Torsk sør for 62°N

De fleste bestandene av torsk i Sør-Norge her vært relativt svake i lang tid. Det er mange og sammensatte årsaker til dette. Yrkesfiskerne står per i dag kun for en mindre del av det totale fisket. I tillegg til torsk fanget av fritids- og turistfiskere, tas det også betydelige mengdar småtorsk av skarv og sei. Sannsynligvis spiller også kystøkologiske forhold, som fravær av raudåte, en stor rolle.

Havforskerne mener at torsk i fjordene i hovedsak er lokale bestander. I Skagerrak er således torsk fisket innenfor grunnlinja holdt utenom den årlige kvoteavtalen med EU om fiske i Skagerrak. I tilsvarende avtale med EU om fiske i Nordsjøen inngår imidlertid fjordtorsken i avtalen. Norge må derfor kreve at all torsk fanget innenfor grunnlinja skal holdes utenfor avtalen. Dette vil styrke driftsgrunnlaget for de som fisker torsk på kysten og i fjordene.

Av hensyn til torskebestandene er det vedtatt innført minste maskevidde på 126 mm i bunngarn fra 1. januar 2012. Dette vil ramme de som fisker på kysten med garn etter lysing, sei, lyr og flyndrearter. Det må derfor innføres et unntak fra maskeviddekravet, (med en vanlig bifangstbestemmelse for torsk), for manntallsførte fiskere med fartøy i merkeregisteret, som fisker etter andre arter enn torsk.

I de siste årene har det stått igjen vesentlige deler av den norske torskekvoten, både i Nordsjøen og Skagerrak. Det er uheldig at fisket begrenses på en slik måte at kvoten ikke blir tatt. I Skagerrak var det opprinnelig sju fartøy som fikk tildelt dispensasjon for et begrenset direktefiske på torsk. Nå er det kun fire igjen. I dagens situaejon er det naturlig at antall dispensasjoner økes til 10 fertøy, noe som vil medvirke til at kvoten blir utnyttet.

Fylkesbindingen på kjøp/salg av kvoter på torsk nord for 62°N må også oppheves mellom fylkene sør for 62°N.

Reke

Bestandene av reke kan vise forholdsvis store variasjoner fra år til år. Forskerne mener den forholdsvis lave rekebestanden i Sør-Norge de siste årene føret og fremst skyldes at klekkingen av rekeegg ikke har sammenfalt i tid med oppblomstringen av byttedyr. I tillegg erfarer fiskerne at bestandene av reke synes å gå markert ned i områder der det drives intensiv oppdrett. Bestanden i Skagerrak ser nå derimot ut til å være i økning.

Reketrålflåten er økonomisk helt avhengig av bifangst av fisk, og videresalg av denne. Bifangst av torsk i rekefisket er festsatt til maksimalt 2,5 %, en begrensning som vanskelig kan etterleves,

spesielt i perioder med labert rekefiske. Denne bifangstprosenten synes å være satt urimelig lavt, særlig tatt i betraktning at industritrålere har samme bifangstprosent, og at det tillates fisket 20% bifangst i fisket med garn. Bifangstprosenten av torsk i rekefisket bør derfor økes til 10 % sør for 62°N.

Et påbud om bruk av sorteringsrist, uten oppsamlingspose, i reketrålfisket vil få store negative konsekvenser for reketrålflåten. Også for mottaksstasjonene og fiskeutsalg vil dette være svært negativt, og publikum vil heller ikke få tilgang på kortreist og fersk fisk. Et påbud om sorteringsrist (uten oppsamlingspose) må derfor ikke innføres. Fiskerne er også oppatt av å ta vare på yngel og småfisk, som skal denne grunnlag for det fremtidige fisket. Det må derfor forskes på eiternative seleksjonsmåter i reketrål, som på best måte kan skille ut yngel og småfisk uten et dette går utover fiskerne fangst og økonomi. Slik forskning må gjennomføres i et nært samarbeid med fiskerne.

Sjøkreps

Det foregår et forholdsvis aktivt krepsetrålfiske i Skagerrak. Dette må få fortsette på samme premisser som i dag. Et økende fritidsfiske etter sjøkreps med teine har derimot vist seg å medføre betydelige ulemper for reketrålflåten, ved at teiner settes i reketrålfelt. Reketrålfiskere og andre yrkesfiskere har god dialog, og vil i langt større grad kunne unngå slike konflikter. Teinefiske etter sjøkreps er et fiskeri som bør ha særlig potensial for videre utvikling for yrkesfiskerne.

Ål

Fiske etter ål ble forbudt i 2010, men det ble åpnet for et fiske på inntil 50 tonn i et lisensiert overvåkingsfiske (forskningsfiske). EU innførte importforbud i 2011, noe som rammet eksporten av norsk ål. Overvåkingsfisket ser ikke ut til å bli videreført i 2011. For å opprettholde en oversikt over bestandssituasjonen og an viss kunnskap og kompetanse på fisket må norske myndigheter fortsatt arbeide aktivt for at importforbudet blir opphevet i 2012. Det er også viktig at norske myndigheter deltar aktivt i det europeiske arbeidet for å utvikle et "bærekraftmerke" for europeisk ål (Sustainable Eel Standard).

Leppefisk

Det ble innført nye reguleringer for fiske etter leppefisk i 2011, noe som bl.a. førte til en innkorting i fisketiden. For å bidra til økt lønnsomhet i det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge, bør fiske etter leppefisk for omsetning forbeholdes fiskere registrert i fiskermannregisteret.

Brisling

Det ble fra 1. januar 2011 innført et forbud mot bruk av lys i fiske etter sild og brisling (uten inspektør) i Oslofjorden og Skagerrak. Hensikten med dette ble oppgitt å være vern av kysttorsken. Det foreligger imidlertid ikke anbefalinger om innføring av dette tiltaket fra forskere, fiskeriforvaltning eller andre faginstanser. Etter vår oppfetning finnes det heller ikke noen faglig begrunnelse for dette forbudet, siden innblandingen av torsk i lysfisket er marginal. Forbudet mot lysfiske må på denne bakgrunn snarest oppheves på permanent besis.

Sild

Sildeforekomstene i Skagerrak er sammensatt av flere forskjellige bestander, herunder fjordsild som i hovedsak er i fjordområdene. I den årlige avtalen med EU om fiske i Skagerrak inngår også sild. En vesentlig andel av denne sildekvoten blir imidlertid fisket i Nordsjøen, herunder størstedelen av kystkvoten. Norges Fiskarlag har gjentatte ganger foreslått at det må avsettes en ekstrakvote på 1000 tonn med sild til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjen på Skagerrakkysten. For fiskeriet i Skagerrak vil en slik kvote være et særdeles verdifullt tillegg.

Hummer

Hummerbestanden i Sør-Norge har lenge blitt ansett for å være forholdsvis svak, men bestanden ser nå ut til å være økende. Mye av hummeren som fiskes antas å ikke bli registrert. Det bør derfor inngås en dialog om hvordan fangst, registrering/merking og omsetning av hummer skal foregå på en mest mulig hensiktsmessig måte. Det bør også utredes om hver enkelt teine bør merkes med egne oblater. Yrkesfiskerne står nå for en forholdsvis liten andel av hummerfangsten i Sør-Norge, men ved en økning i bestanden må yrkasfiskerne prioriteres. Det bør i tillegg vurderes begrensninger på bruk av garn i fritidsfisket i Sør-Norge, særlig i sommermånedene.

Pigghå

Pigghå er en stimfisk, og fiskerne opplever at det fortsatt er mye pigghå i Sør-Norge. Reguleringen av fisket etter pigghå har endret seg mye de siste årene. I 2009 var det forbudt for norske fartøy å fiske pigghå, men det var unntak for fartøy under 28 m som fisker med konvensjonelle redskep i Norges indre farvann. I 2010 ble unntaket kun gjort gjeldende for fartøy under 15 m, og i 2011 kan man kun ha pigghå som såkalt uungåelig bifangst. Disse reguleringene har skept store problemer for fiskerne.

Det må fortsatt være lovlig å drive et direktefiske etter pigghå for fartøy under 15 m, i de indre farvann, jf. reguleringene for 2010. I tillegg bør en vurdere å le det begrensende entallet fertøy i gruppen 15- 28 m, som har drevet dette fisket tidligere, få anledning til å fortsette.

Blålange

Bifangstregelen for blålange her endret seg mye fra 2010 til 2011. I 2010 kunne man ha inntil 50 % bifangst av blålange i annet fiske, mens men i 2011 kun kan ha 10 % bifangst. Dette har ført til at fisket etter bl.a. kvitlenge blir umuliggjort for en del av kystfiskerne i sør. Bifangstprosenten må derfor igjen økes til inntil 50 %, slik at kystfiskerne i sør kan få anledning til å fortsette dette fisket.

Kolmule

Kystflåten får til tider kolmule i sine fangster, men det er nå innført et forbud mot fangst av kolmule innenfor grunnlinje for denne gruppen. Kystflåten må primært igjen kunne få fiske kolmule innenfor grunnlinja. Sekundært mener men at sporadiske fangster må kunne avregnes mot bifangstavsetningen.

Prioritering av de som har kystfiske som levebrød i reguleringssammenheng

I Sør-Norge står fritidsfiske for en vesentlig andel av besketningen av torsk, hummer og endre arter. Flere av disse artene er nå i en oppbyggingsfase, og yrkesfiskerne må i framtida prioriteres ende sterkere med hensyn til redskepsmengde, fisketid og kvantum. Fritidsfiske i Sør-Norge bør kun omfatte rekreasjonsfiske til egen husholdning og ikke fiske for videre omsetning. Fiske for videre omsning må forbeholdes de som har fiskeri som levebrød.

Det kan i framtide bli aktuelt å skille ytterligere mellom rettighetene til fiskere på bled A og blad B. Temetikken ble drøftet av styringsgruppa, som konkluderte med at dette måtte vurderes i neste omgang, etter en nærmere eveluering.

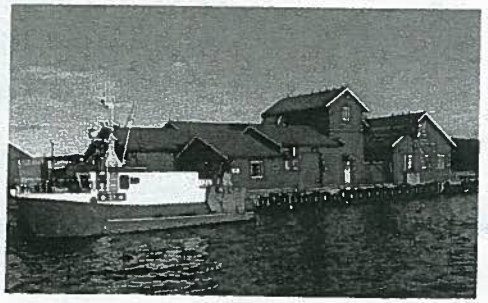

6. Mottak, logostikk, rekruttering m.m.

Mottak, logistikk og marked

Nærmarkedet er svært viktig for fiskeflåten i Sør-Norge. I tillegg er en stor andel av kystfiskefartøyene forholdsvis små, med begrenset mulighet til å transportere fisk over større avstander. Det kan derfor være katastrofalt om flere lokale fiskemottak forsvinner. Dette betinger at fiskemottakene kan drives lønnsomt, og det er derfor bl.a. avgjørende at rekestrålerne i sør fortsatt får levere bifangst. Et slikt "markedsnært fiske" er også både ressurs- og miljøvennlig. Nærmarkedene i Sør-Norge bør derfor utvikles videre med hensyn til ferskhet, kvalitet, leveringssikkerhet og betalingsvillighet. I tillegg må det jobbes for at de store matvarekjedene i større grad slipper til lokale leverendører av fersk fisk og skalldyr. Dette arbeidet må gjøres i samarbeid med Eksportutvalget for fisk, salgslagene og andre.

Rekruttering

Det framtidige kystfisket i Sør-Norge er avhengig av at det rekrutteres nye unge og dyktige yrkesfiskere. Det er utdanningstilbud innen fiske og fangst ved Rygjabø videregående skole på Finnøy i Rogaland, samt ved Austevoll videregående skole / Austevoll meritime fagskole i Hordaland. Det er per i dag ikke noe utdanningstilbud på videregående nivå innen fiske og fangst på Skagerrakkysten.

Et lønnsomt kystfiske, med stabile og gode rammevilkår, er den grunnleggende forutsetningen for å rekruttere nye fiskere i Sør-Norge. Det er også viktig å støtte opp om de utdanningstilbudene som allerede finnes. De må fiskeryrket anses som så attraktivt at en oppnår et tilstrekkelig antall gode søkere.

Fagbrev som fisker krever en lærlingperiode på to år. For å rekruttere kompetente fiskere må en derfor også legge til rette for et tilstrekkelig antall sikre og attraktive lærlingplasser, bl.a. i samarbeid med opplæringskontorene og prosjektet "Sett Sjøbein". Det vil i den sammenheng være positivt om læringer også kan opparbeide fartstid på fartøy mindre enn 15 m.

Den såkalte ungdomsfiskeordningen legger opp til at ungdom kan få anledning til å drive fiska som sommerjobb. Dette kan ha positiv effekt med hensyn til rekruttering. Ordningen omfattet tidligere kun fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, men er fra 2010 utvidet til å gjelde flere fiskerier og omfatte hele landet. Det er ønskelig å evaluera denne ordningen, for å finne ut hvordan den evt. best kan tilpasses fiskeriene i sør.

Enkelte fiskerier kan ha et særlig potensial for rekruttering av nye yrkesfiskere. Dersom antall dispensasjoner for et begrenset direktefiske etter torsk i Skagerrak økes (for å utnytte fastsatte kvoter), vil kriteriene for dette kunne ses i sammenheng med rekruttering av nye fiskere. Andre "nye" fiskerier, som for eksempel fiske etter leppefisk, sjøkreps, krabbe og lite utnyttede arter (LUR), bør også kunne utvikes videre i forhold til ungdomsfiskeordningen. En bør også vurdere å utvide denne ordningen til å omfatte hele året.

Kontroll og oppsyn

Den indre Kystvakt og Fiskeridirektoratet har i dag et svært begrenset oppsyn med fritidsfiske i Sør-Norge, til tross for at dette fisket står for en stor andel av beskatningen av hummer, torsk og

andre arter i sør. Det bør derfor utredes hvordan et oppsyn kan organiseres slik at det blir en reell og rettferdig kontroll, både av yrkesfiske og fritidsfiske, langs kysten av Sør-Norge.

Bilateralt samarbeid med EU

Skagerrakavtalen gir medlemslandene full gjensidig adgang til fiske i hverandres soner, inntil 4 nm ut av grunnlinja. Norge sa opp avtalen i juni 2009. Den nåværende avtalen løper fram til 7. august 2012. Norge og EU må derfor inngå en ny rammeavtale før august 2012. For norske fiskere er det spesielt viktig at den felles adgangen til å fiske inntil 4 nm av kysten til Sverige, Danmark og Norge videreføres. Spesielt gjelder dette reke- og krepsetråiere.

Spøkelsesfiske

Tapte garn, og til dels teiner, kan være aktive i fiske lenge etter at de er mistet. Dette kalles spøkelsesfiske. Arbeidet for å redusere dette problemet må intensiveres ytterligere. Tap av garn må forebygges så langt det er mulig, og evt. tap av garn og annen fiskeredskap må varsles til Fiskeridirektoratet eller Kystvaktsentralen. I denne sammenheng vises det også til det viktige arbeidet som Fiskeridirektoratet gjør, for å rydde opp i slike tapte fiskeredskaper.

I de siste årene har det også vært stor utskifting av de tradisjonelle treteinene med teiner laget av metall og kunstfiber (polyester). De nye teinene kan imidlertid bli stående og fiske til nærmest evig tid, dersom de mistes. Det bør derfor vurdere om alle teiner bør ha innsydd et stykke med tråd som går i oppløsning etter en tid, slik at skalldyr og fisk kan gå ut av teinen igjen, selv om stålrammen og mye av polyesteren blir stående inntekt. Et slikt krav må også omfatte alle teiner som selges til bruk i fritidsfisket. Det må forskes fram praktiske løsninger på dette, i samarbeid med fiskerne.

Refusjon av veiavgift på bensin brukt i yrkesfiske

I flere fiskeri blir det brukt båter med påhengsmotor, for eksempel i fisket etter leppefisk. Man finner det urimelig at man i denne sammenhengen skal måtte betale veiavgift på bensin som brukes i yrkesfiske. Denne avgiften bør derfor fjernes.

7. Handlingsplan

Den overordnede målsettingen med handlingsplanen er å bidra til økt lønnsomhet i det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge, slik at dette også kan føre til økt verdiskaping i kystsamfunnene og ellers. De viktigste konkrete tiltakene for å oppnå dette, er listet opp i tabellen nedenfor:

TILTAK	ANSVAR OG GJENNOMFØRING
Arealbruk og miljø	
En må i fellesskap bygge opp og sikre robuste bestander. Dette kan oppnås gjennom god forvaltning, bærekraftig høsting og ivaretakelse av gyte- og oppvekstområder.	Dette er et overordnet felles ansvar. Det bør arrangeres et møte hvert 2. år, mellom fiskeri-forvaltning, fiskerorganisasjonar og havforskere, for å drøfte denne tematikken.
Fiskerne må sikres sjøarealer for en fortsatt effektiv og bære-kraftig høsting av sjømat. Kommunene må beskytte fiske-områder, oppvekstområder og gyteområder i sine kystsoneplaner, og skjerme dem mot konkurrerende bruk.	Fiskeri- og kystdepartementet (FKD), Fiskeridirektoratet og kystkommunene. Det bør utarbeides en Stortingsmelding om arealbruk i kystsonen for å følge opp dette.
Yrkesfiskerne må bistå Fiskeridirektoratet med å kartlegge og prioritere fiskeområder, gyteområder og oppvekstområder.	Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag, Fiskarlaget Vest og Fiskarlaget Sør.
Det må være et felles overordnet prinsipp at sjøen ikke skal brukes som avfallsplass. En må sikre et godt havmiljø, rene fjorder, intakte gyte- og oppvekstområder og god mattrygghet, gjennom å forebygge dumping/deponering og forurensende utslipp. Kravet om 0-utslipp av miljøskadelige stoffer fra petroleums-næringen må også omfatte siste fase av virksomheten (opphogging).	Fylkesmennene, Klima- og Forurensningsdirektoratet (KLIF), kystkommunene, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet m.fl. Norges Fiskarlag må senda en henvendelse til aktuelle departement, for å avklare hvordan dette best kan oppnås. Det bør også utarbeides en Stortingsmelding om arealbruk i kystsonen for å følge opp dette.
Oppdrett må ikke drives på bekostning av havmiljø, ville bestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere. Dette medfører bl.a. at: - Fôring og utslipp fra oppdrettsnæringen må gi minst mulige negative effekter på ville marine arter. - Bruk av kitinhemmere (diflubenzuron og teflubenzuron) må stanses umiddelbart. - Oppdrettsanlegg (både torsk, laksefisk og andre arter) må ikke etableres i nærområdene til viktige gyteområder, oppvekstområder eller fiskeområder. - Det må så snart som mulig bli etablert et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag om forholdet mellom oppdrett og ville marine arter.	FKD, Fiskeridirektoratet, KLIF, Havforskningsinstituttet, Mattilsynet, oppdretterne m.fl. Norges Fiskarlag må fortsette dialogen med FKD og Fiskeridirektoratet eng. dette. Det bør også utarbeides en Stortingsmelding om arealbruk i kystsonen for å følge opp dette.
Fiskerne er avhengig av stabile rammer og en enhetlig forvaltning av ressursene. Nye fredings- og bevarings-områder må derfor etableres i et nært og åpent samarbeid med yrkesfiskerne, etter klare og åpne prosesser, samt etter en overordnet nasjonal plan. Det er et absolutt krav at fiskerier og fiskeressurser fortsatt må forvaltes på nasjonalt nivå.	Fiskeri- og kystdepartementet (FKD). Norges Fiskarlag må snarest avklare dette forholdet med FKD.
Jakt på skarv må økes, bl.a. ved utvidet jakttid og tillatelse til jakt fra båt. Det må snarest startes opp et arbeid med en forvaltningsplan for meliemskarv, for å begrense videre bestandsvekst og utbredelse. Jakt på sel må økes, bl.a. gjennom tildeling av flere fellingstillatelser.	Direktoratet for naturforvaltning (DN), i samarbeid med Fiskeridirektoratet m.fl. Norges Fiskarlag bør i første omgang be om et møte med DN og Fiskeridirektoratet, for å avklare dette nærmere.
Fiskerne og fiskeriforvaltningen hadde tidligere et godt samarbeid om kurs i kystsoneplanlegging. Det er nå behov for å utvikle og gjennomføre et nytt felles kursopplegg for planlegging og forvaltning av kystsonen.	Fiskeridirektoratet, i samarbeid mad Norges Fiskarlag og andre. Norges Fiskarlag bør ta kontakt med FKD, Fiskeridirektoratet og andre, for å avklare hvordan en best kan gjennomføre og finansiere et slikt felles kursopplegg.

TILTAK	ANSVAR OG GJENNOMFØRING
Fiskeri og reguleringer	
En må sikre an kunnskapsbasert og forutsigbar regulering av fiskeriene. Det yrkesmessige kystfisket må prioriteres høyere enn i dag. Effekten av de ulike reguleringene må ses i sammenheng.	FKD og Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag må fortsatt følge opp disse problem-stillingene aktivt overfor FKD og Fiskeridirektoratet. Bl.a. bør det bes om et nytt møte i nær framtid, for å drøfte hvordan dette best kan la seg gjennomføre.
Det forhandles nå med EU om en ny Skagerrakavtale. Fra norsk side må det stilles krav om fortsatt felles adgang til å fiske inntil fire nm av kysten til Sverige, Danmark og Norge.	FKD og Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag må fortsatt følge opp disse problemstillingene aktivt overfor FKD og Fiskeridirektoratet.
Det må ikke innføres påbud om sorteringsrist uten oppsamlings-pose, og det må fortsatt være anledning til å levere bifangst fra reketrålfiske.	
Bifangstprosenten av torsk i rekefisket må økes til 10 %.	
Det må innføres et unntak fra det kommende maskevidde-kravet for fiske med bunngarn for manntallsførte fiskere (som fisker etter andre arter enn torsk). Det må i stedet innføres en vanlig bifangstbestemmelse.	
Antall dispensasjoner for direktefiske etter torsk i Skagerrak med konvensjonelle redskap må økes til 10 fartøy.	
Norge må kreve at all torsk fanget innenfor grunnlinja skal holdes utenfor den årlige kvoteavtalen med EU.	
Forbudet mot lysfiske i Oslofjorden og Skagerrak må snarest oppheves på permanent basis.	
Det må avsettes en ekstrakvote på 1000 tonn sild, til låssettingsfiske innenfor grunnlinjen på Skagerrakkysten.	FKD og Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag bør be FKD, Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet om et møte, for å drøfte hvorden dette best kan la seg gjennomføre.
Det må forskes på alternative seleksjonsmåter i reke- og krepsetrål, som på best mulige måte kan skille ut yngel og småfisk, uten at dette går utover fiskernes og mottakenes økonomi.	Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet. Norges Fiskarlag bør be Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Fiskeri- og havbruks-næringas forskningsfond (FHF) om et møte, for å drøfte hvordan dette best kan la seg gjennomføre.
Overvåkingsfisket etter ål må fortsette i 2011, og norske myndig-heter må fortsatt arbeide aktivt for at EUs importforbud for ål blir opphavet. Norge må delta i europeisk samarbeid med sikta på å legga til rette for lovlig omsetning av ål (Sustainable Eel Standard).	FKD og Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag må fortsett følge opp disse problemstillingene aktivt overfor FKD og Fiskeridirektoratet.
Fylkesbindingen på kjøp/salg av kvoter på torsk nord for 62°N må oppheves mellom fylkene sør for 62°N.	
Fiske etter leppefisk må forbeholdes fiskere registrert i fiskarmenntallet.	
Det må vurderes hvordan fangst, registrering/merking og omsetning av hummer kan foregå på en mest mulig hensikts-messig måte. Ved en økning i bestanden må yrkesfisket etter hummer prioriteres gjennom økt redskapsantall og økt fisketid. Det bør også vurderes begrensninger på bruk av garn i fritidsfisket i Sør-Norge, særlig i sommermånedene.	
Telnefiske etter sjøkreps må overvåkes bedre, for å unngå redskapskonflikt med reke- og krepsetråling.	

TILTAK	ANSVAR OG GJENNOMFØRING
Fiskeri og reguleringer	
Det må fortsatt være lovlig å drive direktefiske etter pigghå for fartøy under 15 m i indre farvann.	FKD og Fiskeridirektoratet. Norges Fiskarlag må fortsatt følge opp disse problemstillingene aktivt overfor FKD og Fiskeridirektoratet.
Bifangstprosenten for blålange må igjen økes til inntil 50 %, slik at kystfiskerne i sør kan fortsette fisket sitt etter bl.a. kvitlange.	
Kystflåten må primært igjen kunne få fiske kolmule innenfor grunnlinja. Sekundært må sporadiske fangster kunne avregnes mot bifangstavsetningen.	
Mottak, logistikk, rekruttering m.m.	
Nærmarkedene i Sør-Norge må utvikles videre med hensyn til ferskhet, kvalitet, leveringssikkerhet og betalingsvillighet. I tillegg må det jobbes for at de store matvarekjedene i større grad kan slippe til lokale leverandører av fersk fisk og skalldyr.	Eksportutvalget for fisk, salgslagene, matvarekjedene og andre.
Det må legges til rette for et tilstrekkelig antall sikre og attraktive lærlingplasser. Læringer bør også kunne opparbeide fartstid på fartøy mindre enn 15 m.	Opplæringskontor, aktuelle videregående skolar, FKD, Norges Fiskarlag, Fiskarlaget Sør og Fiskarlaget Vest m.fl. Norges Fiskarlag bør ta initiativ til et felles møte, i samarbeid med prosjektet "Sett Sjøbein", for å drøfte hvordan dette best kan la seg gjennomføre.
Det er ønskelig å evaluere ungdomsfiskeordningen, for å finne ut hvordan den evt. best kan tilpasses fiskeriene i sør. En bør også vurdere å utvide denne ordningen til å omfatte hele året.	FKD og Fiskeridirektoratet.
Det må vurderes hvilke fiskerier som kan være særlig egnet for å rekruttere nye yrkesfiskere. Bl.a. bør de "nye" fiskeriene, som for eksempel fiske etter leppefisk, sjøkreps, krabbe og lite utnyttede arter (LUR) kunne utvikes videre i forhold til ungdomsfiskeordningen.	FKD og Fiskeridirektoratet, i samarbeid med Norges Fiskarlag og andre.
Arbeidet for å redusere spøkelsesfiske må intensiveres. Det bør i den forbindelse også utredes praktiske metoder for å unngå spøkelsesfiske med teiner.	FKD og Fiskeridirektoratet, i samarbeid med Havforskningsinstituttet, Norges Fiskarlag og andre. Det bør arrangeres et felles møte, for å drøfte hvordan dette best kan la seg gjennomføre.
Det må utredes hvordan en best kan gjennomføre en reell, effektiv og rettferdig kontroll av både yrkes- og fritidsfisket langs kysten av Sør-Norge.	FKD, Fiskeridirektoratet og Kystvakten. Det bør arrangeres et felles møte, for å drøfte hvordan dette best kan la seg gjennomføre.

Fiskernes fagorganisasjon!

Vårt mål er å sikre fiskerne stabile rammebetingelser og bidra til gode og sikre arbeidsplasser langs hele kysten. Et sterkt Fiskarlag med engasjerte medlemmer er helt sentralt i dette arbeidet. Vi ser det også som helt avgjørende å arbeide på bred front for å videreutvikle fiskerinæringa som den viktige distrikts- og eksportnæringa den alltid har vært.

Det å ha et felles talerør for fiskernes interesser er svært viktig på slike avgjørende områder som:

- bestandssituasjon, ressurstilgang, ressursfordeling og reguleringssaker
- natur- og miljøvern, arealbruk, bevaring av et rent hav og ivaretakelse av gyte- og oppvekstområder
- råfiskloven, som sikrer fiskerne særlige rettigheter ved førstehåndsomsetningen av fisk
- deltakerloven, som er en avgjørende forutsetning for fiskernes rett til å eie fiskefartøy, og for den nasjonale forvaltningen av fiskeressursene

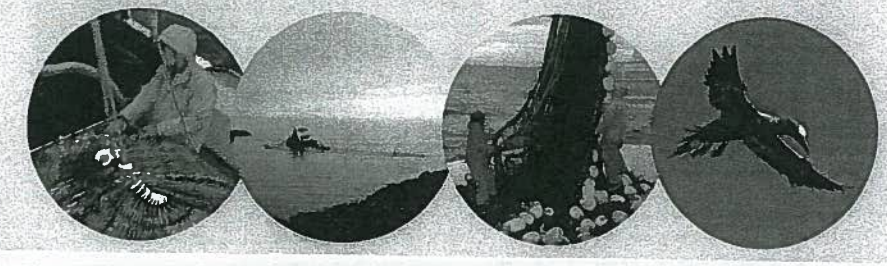

NORGES FISKARLAG

7462 Trondheim
Sentralbord 73 54 58 50
Telefaks 73 54 58 90
E-post: fiskarlaget@fiskarlaget.no
www.fiskarlaget.no

Arbeidet med denne handlingsplanen startet på oppfordring fra Fiskerlaget Sør og Fiskarlaget Vest. Planen ble vedtatt av Landsstyret i Norges Fiskarlag 31. mai 2011. Den overordnede målsettingen med handlingsplanen er å bidra til økt lønnsomhet i det yrkesmessige kystfisket i Sør-Norge, slik at dette også kan føre til økt verdiskaping i kystsamfunnene og ellers.

Foto: Aslak Kristiansen, Astri Normann, Trygve Bjørnerem, Inger Lise Utland, Geir Stuve Rommetveit m.fl.
Utforming: Grafisk Design AS Trykk: GRØSET™

www.fiskarlaget.no

Oversikt over formannskapets faste medlemmer for perioden 2007 - 2011.

Formannskapet	**13 representanter**					
Ordfører Terje Jørgensen	Nygaten 16	4370	EGERSUND	958 56 554	H	terje.joergensen@eigersund.kommune.no
Varaordfører						
Solveig EgeTengesdal	Hoveræget 7	4370	EGERSUND	907 22 027	KRF	solveig.ege.tengesdal@eigersund.kommune.no
ARBEIDERPARTIET	**4 representanter**					
Gruppeleder:						
Knut Pettersen	Åseveien 54	4370	EGERSUND	480 79 855	AP	kn-pette@online.no
Unn Therese Omdal	Lyngveien 60	4370	EGERSUND	932 60 872	AP	unn.omdal@gmail.com
Inghild Vanglo	Motalaveien 1	4370	EGERSUND	907 67 390	AP	inghildv@eigersund.kommune.no
Bitten Fugelsnes	Aarstadgaten 37	4370	EGERSUND	916 04 685	AP	bittenfu@online.no
FREMSKRITTSPARTIET	**2 representant**					
Gruppeleder:						
Wenche Haffnes Andersen	Ytstebrødveien 653	4370	EGERSUND	472 63 136	FRP	haw-wha@broadpark.no
Kjell Fredriksen	Lyngveien 48	4370	EGERSUND	480 92 077	FRP	ahrem@dabb.no
HØYRE	**3 representanter**					
Gruppeleder:						
Leif Erik Egaas	Sjukehusveien 45	4370	EGERSUND	901 25 117	H	leegaas@online.no
Liv Tone Øiumshaugen	Hafsøyveien 61 A	4370	EGERSUND	930 31 293	H	livtone@hotmail.no
KRISTELIG FOLKEPARTI	**2 representant**					
Gruppeleder:						
Morten Haug	Sagaveien 5	4370	EGERSUND	922 15 838	KRF	morten.haug@hellvikhus.no
SENTERPARTIET	**1 representant**					
Gruppeleder:						
Sigvald Bernt Nodland	Nodlandsveien 670	4370	EGERSUND	411 45 149	SP	snodland@frisurf.no
VENSTRE	**1 representant**					
Gruppeleder:						
Tor Inge Rake	Kjerjanesveien 1	4370	EGERSUND	916 81 522	V	toringerake@hotmail.com

25.08.2011

Politisk sekretariat

Sekretariatet har bl.a ansvaret for å yte service til kommunens folkevalgte, og har også sekretariatsfunksjonene for Kommunestyret, Formannskapet, Miljøutvalget, Kultur- og oppvekstutvalget, Helse- og omsorgsutvalget, Administrasjonsutvalget, Felles brukerutvalg og Særskilt klagenemnd.

Det er politisk sekretariat som har det praktiske ansvaret for oppsett av sakslister, utsendelse av saksdokumenter, protokoll m.m.

Ønsker du kopi av saksdokumenter til noen av sakene i kommunestyret, formannskap eller noen av utvalgene, evt at du har andre spørsmål angående politiske utvalg, kan du kontakte oss i sekretariatet.
Du finner også saksdokumenter til det enkelte møte på kommunens internettsider www.eigersund.kommune.no/politisk/ under Saksdokumenter til politiske utvalg (med vedtak) Her kan du gå inn på den enkelte sak (uten vedlegg) eller gå inn i en stor (pdf) fil med de komplette saksdokumenter med samtlige vedlegg.

Faglige spørsmål om enkelte saker bør rettes til den enkelte saksbehandler. Dersom du ikke vet hvem som er saksbehandler, vil vi hjelpe deg frem til rette vedkommende.

Organisatorisk ligger politisk sekretariat i *Seksjon interne tjenester i Sentraladministrasjonen*, men ordføreren har instruksjonsrett overfor sekretariatet.

I sentraladministrasjonen ligger også overformynderiet som er det politiske organ som forvalter umyndige personers økonomi. Dette er politisk ledet av to folkevalgte og har egen sekretær.

Styret for Eigersund Havn KF har sin sekretariatsfunksjon hos havnesjefen, som holder til i Havnebygget i Strandgt 2.

Kontrollutvalget har sin sekretariatsfunksjon hos Deloitte Advokatfirma AS – Stavanger.

Adresse / telefonnr. m.m.

Postadresse:
Politiske sekretariat, Eigersund kommune
Postboks 580, 4379 Egersund

Besøksadresse:
Rådhusets 4 etasje, Bøckmans gate 2, 4270 Egersund.

Telefaks:
51 46 80 97

Navn	Direkte telefon	E-post	Sekretær for utvalg
Sekretariatsleder Leif E Broch	51 46 80 23 / Mobil: 908 81 568	leif.broch@eigersund.kommune.no	Kommunestyre, Formannskap, Særskilt klagenemnd.
Politisk sekretær Randi Haugstad	51 46 80 24 Mobil: 489 98 284	randi.haugstad@eigersund.kommune.no	Miljøutvalget, Felles brukerutvalg.
Politisk sekretær Målfrid Espeland	51 46 80 25 Mobil: 489 98 717	maalfrid.espeland@eigersund.kommune.no	Arbeidsmiljøutvalget, Kultur og oppvekstutvalget, helse- og omsorgsutvalget.
Politisk sekretær Irene Randen	51 46 80 45 Mobil: 489 98 285	irene.randen@eigersund.kommune.no	Administrasjonsutvalget, gjeldsrådgivning, avlønning og økonomi.

Andre politiske utvalg/organ som ikke har sekretariatsfunksjon hos politisk sekretariat.

Ingrid Bergum	51 81 56 39	kontrollutvalget@eigersund.kommune.no	Kontrollutvalget
Knut Seglem	51 46 83 61	knut.seglem@egersund.havn.no	Sekretær for styret for Eigersund havn KF
Sekretær Ingebjørg Hestnes	51 46 80 17	ingebjorg.hestnes@eigersund.kommune.no	Sekretær for overformynderiet

Ajour: 02.03.11